

**IFK
NORRKÖPING
1897-1947**

En bok om
Idrottsföreningen Kamraterna

i Norrköping

Utgiven med anledning av
föreningens 50-årsjubileum

den 29 maj 1947

TRYCKT 1947 HOS AB TRYCKSAKER - NORRKÖPING

TYPOGRAFISK UTFORMNING TUFVE LUNDIN

KLICHÉER FRAN LANGERS KEMIGRAFISKA ANSTALT
I NORRKÖPING

BOKBINDERIARBETET UTFÖRT HOS ISBERG & SON
NORRKÖPING

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

*Torsten Johansson, Sigge Andersson, C. E. Lindeström
Einar Dusen, Sven Linér*

REDAKTÖR:
SVEN LINÉR

TEXT TILL NUMRERADE BILDER PÅ SID. 189

Femtio År med IFK

Femtio år har gått till ända, sedan krets 17 av IF Kamraterna bildades här i Norrköping den 29 maj 1897.

Det pionjärarbete, som nedlagts såväl av stiftarna vid bildandet av föreningen som av dess medlemmar under det tidigare skedet i IFK:s historia, måste vi minnas med den största tacksambet. Med hänsyn till de svårigheter, som idrotten då hade att kämpa mot, måste vi förstå, med vilket intresse och med vilken idealitet dessa män gick in för sin sak. Utan att förringa senare tiders arbetande krafter inom föreningen, så har dessa föregångsmän gjort grovarbetet och lagt den fasta grunden, på vilken sedan kommande tiders medlemmar fått bygga vidare.

Under de år som gått har det hänt åtskilligt inom IFK. Mycket av både glädje och sorg. Det har vunnits strålande segrar, men det har också givits svidande nederlag. Alltid, när det gäller att i med- eller motgång kämpa för föreningens färger, har dock alla IFK:are besjålats av ett varmt intresse för föreningen och dess idrottsliga mål.

Djup aktning och tacksambet känner vi för de många ledande personligheter IFK haft och för alla idrottsmän, som genom sin gärning bedrat föreningen, samtidigt som vi uttrycka vår uppskattning av alla övriga medlemmar, vilka på olika sätt medverkat i vår gemensamma strävan under de gångna 50 åren.

Vi IFK:are har fått ett arv att förvalta. Det gäller för oss nuvarande och framtida medlemmar att med ansvarskänsla och pliktuppfyllelse gå i våra föregångares fotspår och föra deras verk vidare, att ej ge tappt, när motgång kommer, men att glädjas med sans och måtta i framgångens stunder.

Norrköping i maj 1947.

Torsten Johansson

*Du av högt burna ynglingatankar blev till,
Arnad at glädje, fostran och ungdoms dåd.
Så länkades samman, av tidsandan gill,
Kamratkretsen fast, till mandoms uppbåd.*

*Buren av hopp, av stark, orubblig vilja,
Fördes Du framat, Ditt namn bars kring landet
Av kämpar i strider på idrottens tilja.
Fastare knöts kamratliga bandet.*

*År hava svunnit, dess gärningar bestå,
Den fredliga kampen skall fortgå alltjämt.
Känn nederlags smärta och segrar begå
I det enande namn, som vårt sinne tänt.*

HJALMAR WESTERGREN

Den sportbetonade vinjetten till Tidningen Kamraten, som gav upphovet till IFK-rörelsens startande och även torde ha inspirerat Gunnar Nisbeth och John Ugglå att bilda Norrköpingskretsen.

KAMRATKEDJAN SMIDES . . .

När den unge skolgossen Louis Zettersten en afton i januari 1895 stack ett litet kuvert i brevlådan till tidningen Kamratens redaktion i Stockholm, anade han väl inte vad resultatet en gång skulle bli. Brevet innehöll följande:

”UPPROP

till alla Kamratens sportälskande gossar och flickor att bilda en idrottsförening. Meningen vore att först och främst bilda en hufvudfilial i Stockholm och därefter kretsföreningar i landsorten. Utflykter och täflingar skulle hållas ett bestämdt antal årligen, både om vinter, vår och höst. Därför, sänden in edra adresser med namn och ålder, tillsammans med förslag å den blifvande föreningens namn till ”K. B. J.”*) Postkontoret, Rödbodstorget, Stockholm, Poste restante, innan den 10 denna månad, så att resultatet redan i nästa nummer kan offentliggöras. Stockholm i jan. 95.”

*) Genom tryckfel kom det att i uppropet stå K. B. J. i st. f. K. B. I. som skulle betyda: Kamraternas blifvande idrottsförening.

Det var ont om driftiga organisationer för idrott på den tiden och det föresvävade den unge ”Lusse” att försöka skapa ett verkligt starkt ungdomsförbund.

Det såg inte så lovande ut. Den 1 februari var uppropet infört, och med spänning stegade Zettersten in på postkontoret den 11 och fick åtta brev i sin hand. Det var mindre än väntat, men alltid något.

Den 10 mars 1895 samlade den unge ”IFK-pappan” ett 20-tal skolpojkar omkring sig och bildade Kamraterna. Namnet togs efter den mycket spridda ungdomstidningen, som också var ett verkligt stöd för den nya föreningen. ”Hade ej tidningen varit skulle Kamraterna aldrig ha bildats”, säger Zettersten själv i IFK:s årsbok 1898.

Kamratens redaktör J. Norling var mycket intresserad av att det blev fart även ute i landet, och efter ett år hade sex IFK-kretsar

bildats i olika städer. Det fanns dessutom "Kamrater" på andra håll, men de hade inte haft någon förbindelse med Stockholm och troligen långt tidigare tagit namnet "Kamrater". Sådana föreningar fanns i Skövde och Mariestad.

Efter fyra års verksamhet hade huvudföreningen kretsar i 33 svenska och 4 finska städer, och det var onekligen raskt marscherat. 1947 är kretsarnas antal uppe i närmare 150.

Banbrytande ungdomar

IFK kom att betyda mycket för svensk idrott vid denna tid, och det visade sig vara en lyckad organisation med den välskötta huvudföreningen i Stockholm, dit det bara var att skriva när man tänkte bilda en idrottsklubb ute i landet. Därifrån fick man då omgående färdiga stadgar, ett vackert medlemsmärke, som blev billigt med gemensam stanskostnad, dito diplom och en bestämd klubbdräkt, som redan från början bestod av vit tröja med fyruddig stjärna samt blå byxor. Och en mössa försedd med stor stjärna på kullen.

*

Victor Balek valdes till hedersledamot, och han "ingöt nytt mod i medlemmarna", heter det. Rörelsen växte med väldig fart och tonåringarna i stockholmsstyrelsen fick inte fristunderna att räkna till. Allrahelst som man gav ut en tidning också. Den hette "Sport", hektograferades och utkom i oktavformat den 15:e varje månad. Efter några nummer ändrades namnet till "Idrott" på förslag av Balek, men upplagan steg i höjden och "det blev för mycket för en person att både skriva och hektografera tidningen samt även tjänstgöra som tidningsbud. Redaktörens privata knäck- och karamellkassa rök sin

kos för att täcka portot till landsortmedlemmarna — alla fick tidningen gratis — och till slut drog 'Idrott' sin sista suck", skriver Louis Zettersten, som sannolikt var redaktören ifråga.

Uppsalakretsen tog upp "Sport" 1898 och tidningen blev nu en sammanhållande länk av stor betydelse. Gustaf Fröding medarbetade och bland redaktörerna märktes Erik Bergvall.

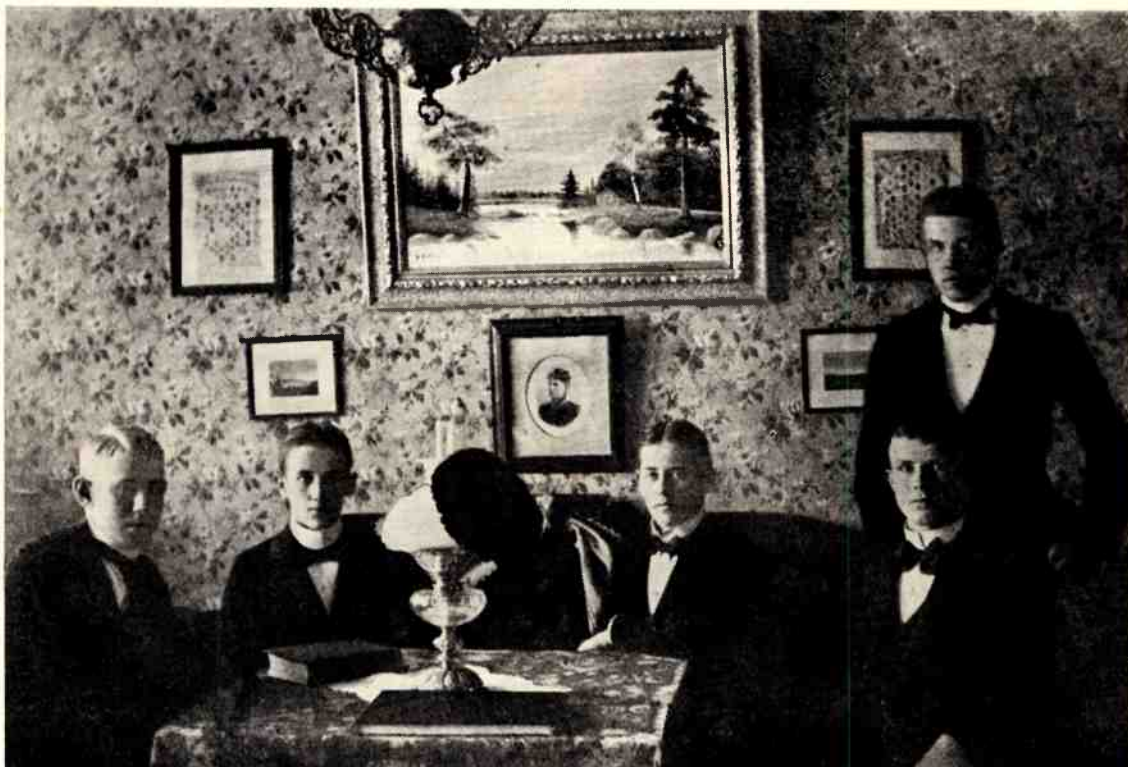
Stark idrott — stora ledare!

IFK-kretsarna kom snart att göra betydande aktiva insatser och Kamratmästerskapen hörde till landets största och viktigaste tävlingar, som till och med konkurrerade hårt med självaste SM. Genom att även finska föreningar tillhörde centralföreningen blev mästerskapen internationellt betonade.

Ernst Wigforss finns med på den första handpräntade IFK-matrikeln som medlem i Halmstadskretsen, och i Köping hette den drivande själen Anton Johansson. Rader av skickliga ledare kom fram i Stockholm och landsorten ur IFK-kretsarna och de var bara alltför bra för att få stanna i klubbarbetet, vilket onekligen var till skada för föreningarna, men till stort gagn för svensk idrott. Man behöver bara nämna några av stockholmarna: Nore Thisell, "Sumpa" Jonsson, Erik Grahn, Ernst Killander, Algot och Thor Friman, K. A. Kullerstrand, Bo Lindman, Richard G:son Sjöberg.

Samma sak var det överallt, inte minst i Norrköping, där banbrytande insatser gjordes av en rad IFK-are i de högre idrottsorganisationerna ända upp i toppen av svensk och internationell idrott. Namn som Otto Ahnström, Hjalmar Westergren, Bo Ekelund och William Björneman.

Ett gäng unga IFK:are samlade hemma hos Gunnar Nisbeth på Stationsgatan 12. Sittande från vänster: 15-åriga IFK-stiftaren Gunnar, vidare P. Löwenadler, John Ugglå och J. Dahl, som var målvakt i Läroverkets fotbollslag 1902. Stående: Sven Billång, vår första sekreterare.

GUNNAR och JOHN får en idé . . .

Vad fanns det för idrott i Norrköping 1897 när IFK-kretsen kom till? Och hur hade intresset spirat fram i vår goda stad?

Det är sparsamt med uppgifter härom. Norrköpingsbygden med sina rika minnen från vikingatiden var säkert skådeplatsen för väldiga kämpalekar, både krigiska och mera fredliga med mycket av sport över sig. Fynd av gamla skridskor och alla våra hållristningar bär vittne därom. Och Bråvallasonen Ragnar Lodbrok och hans härjningståg till

den tidens England var väl närmast en motsvarighet till IFK:s lika sagolika fotbollresa 1946!

Den nyare tidens idrott rann upp ur skarpskytterörelsen, som var mycket livlig. Norrköpings Skyttegille är således en direkt fortsättning av den år 1869 bildade Skarpskytteföreningen och därmed stadens äldsta. Simningen har lika gamla anor och det nuvarande Norrköpings Simsällskap hade sin första kända promotion redan 1870.

NGF — moderföreningen

Mycket stor betydelse för norrköpingsidrottens utveckling hade Gymnastikföreningens bildande 1878. NGF hade praktiskt taget alla idrotter på sitt program och ur Gymnastikföreningen kom snart en rad specialklubbar. 1883 bildades sålunda Norrköpings Roddklubb, fyra år senare föddes Norrköpings Segelsällskap, Norrköpings Bicycleklubb och Skridskosällskapet, 1890 kom Kvinnliga gymnastikföreningen till världen. KFUM tog upp idrott 1893 och Skidklubben kan räkna sina anor från 1895. Landets tredje tennisklubb bildades i Norrköping 1892.

Fotbollen, som spelat en så stor roll i IFK:s liv, introducerades sålunda 1879 i Norrköping av NGF, som hade tre man som studiekommision till en gymnastikfest i Uppsala. Det starkaste intrycket de medförde hem var från en lek de sett på Polacksbacken. Den kallades fotboll och de hade fått en boll med sig hem, skänkt av Göteborgs Bollklubb, som Norrköpings fotbollvärld alltså står i evig tacksamhetsskuld till. Det kom upp ett förslag inom NGF att en särskild bollklubb skulle bildas, men beslöts i stället att "fotbollspel skulle intagas uti öfvingarna".

Gymnasterna fick smaken på idrott

1895, då IF Kamraterna bildats i Stockholm, hölls den första friidrottstävlingen i Norrköping på Militärskolans gård. Man tävlade i höjd-, längd- och grenhopp, löpte 150 meter, kastade kula, järndiskus och roade sig med dragkamp. "Utom NGF:s gymnaster deltog endast två andra norrköpingsbor och en linköpingsbo", står det i ett gammalt protokoll.

Impulserna till fri idrott hade man fått 1891 vid Internationella gymnastikfesten i Stockholm, dit NGF hade sänt några gym-

naster, "som fick smak på idrottstävlingens tjusning". Vid gymnastik- och idrottsfesten i Göteborg 1894 hade NGF:arna hemfört tre pris och samma år vann Gillis Gullbransson förstapris i höjdsprång och blev tvåa på engelska milen vid Skandinaviska idrottsfesten i Stockholm. Gullbransson var föregångsmannen för fri idrott i Norrköping, säger Emil Löfvenius. Och 1898 fick staden sin första svenska mästare. Det var NGF:s Axel Bonthron, som vann höjd på 169 och tog SM även året därpå.

*

Idrottslivet blomstrade nu upp i Norrköping. Fast ännu i mycket liten skala. Cykelsporten var livaktig. Man hade börjat på höghjulingar i Norra Promenaden, men 1892 körde sedermera professionelle världsmästaren John Larsson Mälaren runt, gjorde stor sensation och fick ett väldigt rykte om sig. Rodden var en stor sport, gymnastik utövades av flera föreningar, skyttet var populärt och på Getängen kickades det fotboll. Friidrottstävlingar hölls ett par om året, tekniken var svår att lära och ingen idrottsplats fanns ännu.

På vintrarna åkte man skridskor. Konståkning, karnevaler, snabbskinning på Ståthögaviken, på NGF:s, Roddklubbens och Skridskosällskapets många banor, de största fanns på Strömsholmen och vid Norr tull. Skridskobanorna var också en god inkomstkälla, som klubbarna faktiskt levde på.

Så lades en god grund för en idrottens vidare frammarsch, och den 15-årige läroverksgossen Gunnar Nisbeth i samråd med skolkamraten John Ugglan hade nog detta på känn när de skickade i väg ett brev någon vårdag 1897 till IF Kamraterna i Stockholm. Säkert var den moderna ungdomstidningen "Kamraten" mycket spridd även vid Norrköpings Läroverk och däri stimulerades och livades ungdomen att stifta närmare bekantskap med den brusande idrotten . . . Ungdomens egen fria rörelse . . .

DEN TREVANDE STARTEN

Det första man vet om att Norrköping 1897 hade fått en krets av IFK finns att läsa i centralföreningens årsbok för 1898. Rapporten, som väl var författad av sekreteraren Sven Billing, hade följande lydelse:

NORRKÖPING.

Kretsen i Norrköping stiftades af Gunnar Nisbeth och John Uggla den 29 maj 1897. Kretsen låg totalt nere under hela året 97, först 98 började den att få nytt lif. Hvarför den ej förut visat några tecken till framåtskridande var beroende på den olämpliga tid, som stiftandet skedde. På grund af den oenighet, som rådt inom kretsen, har ej några utflykter eller täflingar kunnat företagas. Om man jämför kretsen år 97 med år 98, så kan man godt säga att den gått raskt framåt. Visserligen kan den ännu ej jämföras med andra kretsar, men, om den fortfarande som den nu gör, så gifver den ganska godt hopp om sig.

Matrikel öfver I. F. K. XVII, Norrköping.

Styrelse:

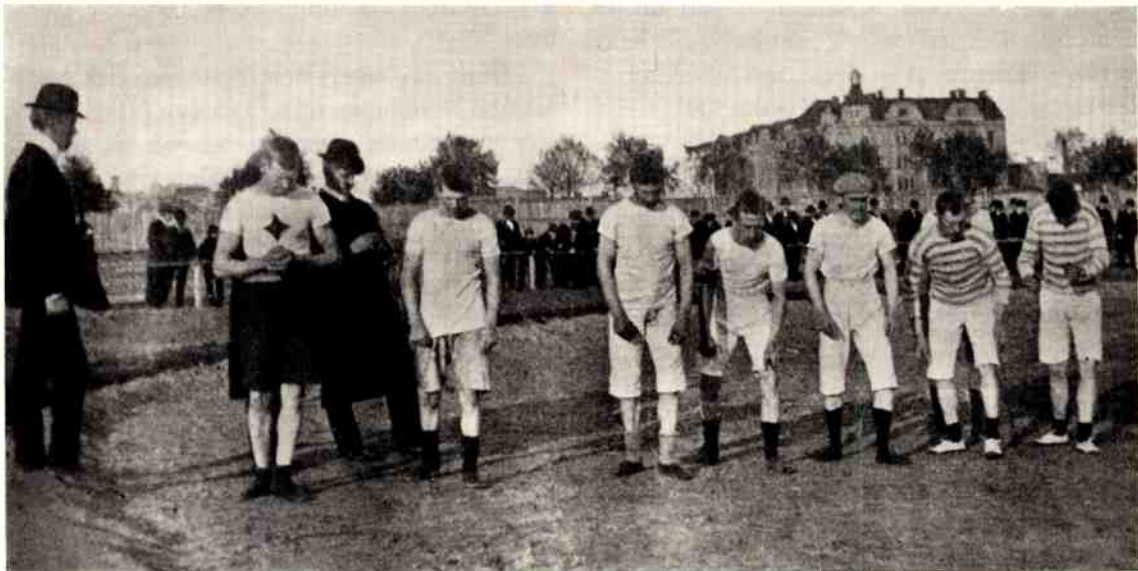
Lindström, Albrecht, ordf.	Trädgård, Sven, v. sekr.
Uggla, John, v. ordf.	Liljedahl, Tore, klubbm.
Nisbeth, Gunnar, skattm.	Lekberg, Bernhard, materialf.
Billing, Sven, sekr.	

Manliga medlemmar:

Bergström, Eskil.
Eneström, Wilhelm.
Elén, Erik.
Helman, Alarik.
Indebetou, Claes.
Jonsson, Nils.
Karlsson, Gustaf.
Kugelberg, Karl O.
Löwenadler, P.
Rooth, Ivar.
Waller, Magnus.

Kvinnliga medlemmar:

Carin Beckman.
Margit Dalöf.
Dagmar Nisbeth.
Ingrid Paulson.
Vivan Petterson.
Ida Sjögren.
Ruth Tessdorpf.
Summa 25 medlemmar.

Den första fröidrottsbilden från nyinvidga Idrottsparken i juli 1903. Start för löpning 1 eng. mil. De startande från vänster: Georg Pettersson, G. Björklöng, okänd, Gustaf Norden, David Magnusson samt troligen ett par Södermalmare i randiga tröjor. Längst till vänster: Algot Widén.

På nyåret 1947, då filatelisten Einar Dusen gick igenom en del gamla "helsaker", som han kommit över från ett konkurslager, fann han ovanstående "Qvittens" utställd på Bernhard Lekberg och utgörande avgiften för höstterminen i IFK 1899.

Som man förstår av denna "födelseannons" var det ett rätt klenst barn som fötts till världen. Sven Billing bekräftar också 50 år efteråt, att föreningen mest var att anse som en sällskapsklubb inom skolkretsen.

Man förstår också varför den 29 maj ansågs olämplig. Det var ju inte många dagar kvar förrän sommarlovet började, och då skingrades läroverksungdomarna åt olika håll.

Livligare tycks det ha varit under hösten med skogspromenader och utflykter, och på vintern åkte man skridskor, som då verkligen var på modet. Under skolterminen var det lättare att hålla ihop medlemmarna, och detta återverkade givetvis på föreningslivet.

Skridskosport med konståkning och iskarnevaler tycks ha varit det första som IFK ägnade sig åt i mera idrottslig bemärkelse. Utländska professionella konståkare uppträdde på de stora skridskobanorna. Den 21-åriga Ulrich Salehow var här på Strömsholmen 1898 och gjorde en bejublad uppvisning. "Han måste hålla igen i sin kraftfulla åkning, då banan inte tillät honom att ta ut figurerna för fullt", heter det i ett dåtida referat.

Sven Billing smittades av vad han såg och gick snabbt framåt i den ädla konståkningen. Han dominerade och tog rubb och stubb i Östergötland. Själv berättar han att IFK anordnade iskarnevaler och uppvisningar och att livaktigheten inte var så dålig de första åren.

Billing var säkert den förste som fick representera föreningen utåt. Det var i Gefle 1899, där Kamratmästerskapet gick och det smällde lika högt som SM. — Jag blev tvåa efter en de Floon och det var en stor framgång för oss, framhåller Billing och fortsätter:

— Sedan gick jag över till det nybildade Skridskosällskapet, medan andra sökte sig in i Gymnastikföreningen. Verksamheten somnade av ett tag, men återuppstod efter sekelskiftet då fotbollen gjorde sitt stora intåg i Norrköping. Det blev de fotbollsugna grabbarna med Carlbergarna i spetsen som fortsatte vårt verk. När man nu ser vad som blivit av den förening vi bildade, är det klart man känner sig mer än stolt. Trots att vi själva inte mäktade att genomföra allt vad vi i vår optimistiska ungdomsiver föresatt oss.

Gunnar Nisbeth — ungdomsledaren

IFK hade ju sju kvinnliga ledamöter vid starten och av dessa har vi pratat med fröken *Dagmar Nisbeth*, syster till föreningens egentlige skapare Gunnar Nisbeth.

— Jag var bara tolv år 1897 och har faktiskt inte mycket minne av den idrottsförening vi bildade annat än hågkomsterna av min bror, som var mycket entusiastisk för IFK. Jag vill minnas att det var ett par ynglingar nere här från huvudstyrelsen i Stockholm och hjälpte oss att komma igång.

— John Uggla och Löwenadler kände jag mycket väl. De blev båda officerare och ingen av dem lever längre. Min bror Gunnar lämnade Norrköping efter skolan och blev sedan distriktslantmätare i Sundsvall. Han hade en utpräglad håg att leda ungdom och fortsatte däruppe i scoutrörelsen.

*

Gunnar bildade Ådalarnes Scoutdistrikt 1929 och blev distriktschef 1930, i ett distrikt som från början omfattade Jämtland, Medelpad och Ångermanland. 1938 ombildades distriktet, och han blev då chef för Medelpads Scoutdistrikt, vilken befattning han skötte med aldrig svikande nit och intresse intill sin död. 1930 bildade han Sundsvalls Scoutkårs Byggnadsförening, som av Alnö kommun inköpte en större stuga, som ställdes till Sundsvalls scoutkårs förfogande. Anläggningen benämnes "Scoutnäset", och har varit till stor glädje för verksamheten däruppe.

Gunnar Nisbeth dog 1940 vid 58 års ålder och dödsorsaken var hjärtförslamning.

Stortävling gav impulser

I centralföreningens årsbok 1902 fanns en redogörelse för femårsperioden för krets nr XVII, där man bl. a. fick veta:

"Något större lif i IFK:s led blef det dock ej förrän år 1899 efter de skandinaviska idrottstävlingarne därstädes i maj. Då träffade Norrköpings-Kamraterna samman med IFK:are från Stockholm, Gefle, Malmö och Eskilstuna, och lifvade af dessas föredöme ryckte kretsen upp sig ur två-årig dvala. Täflingar höllos under sommaren och hösten, hvori särskildt kretsens ordförande Albrecht Lindström utmärkte sig såsom en god hoppare och hastighetslöpare."

Tävlingen som "lifvade" upp IFK 1899 var det årets största i Sverige. Norrköpings Gymnastikförening hade "hela Norrköping" bakom sig när man åtog sig Svenska Gymnastik- & Idrottsförbundets 3:dje gymnastik- & idrottsfest. 133 svenska, norska och danska idrottsmän tävlade i Militärskolans gymnastiksal och på Getängen, som var omgärdad med juteväv, ställd till förfogande av stadens textilfabrikörer.

På Getängen löptes engelska milen om Dicksonpokalen och på ett gammalt foto ser man att flera IFK:are startade. De hade runda vita mössor med stjärnor på kullen och två IFK-stjärnor på bröstet.

Norrköpingskretsen fanns ej representerad, men säkert var många av pojkarna med och tävlade för Läroverket och Gymnastikföreningen. Pingstens stora tävling blev av största betydelse för hela Norrköpings idrott. Man hade kallat idrottsmännen för "sportfånar", men det här var en tävling som kastade glans över hela staden, och idrottsrörelsen fick liksom mera anseende.

Styrelsen skingras

Det sista man vet om Albrecht Lindström är att han kastade diskus på hösten 1899 och blev trea på 25,57 i en tävling som NGF anordnade. Han slutade skolan, flyttade från staden och styrelsen skingrades efter hand. John Ugglas och P. Löwenadlers namn finner

En av de allra första fotbollsmatcherna spelade IFK mot Läroverket. Den här bilden tillhör Carl Cahp och är tagen omkring 1903. Henning Gustafsson är målvakten, som rusar ut för att ta bollen. Övriga IFK:are är Joffa Dahlström samt Ernst "Gaffel" Johansson, som hoppar i luften. Närmast kameran syns ordföranden Bernhard Carlberg, vidare Ivar Reimers. Hjalmar Westergren står avvaktande ungefär mitt på bilden.

man sedan 1902, då de spelade fotboll i Läroverkets lag i en fyrkantsturnering. I Gymnastikklubbens laguppställning ser man "Robba" Sundqvist som "angripare" (forwards) och Abbe Rosén som goalkeeper (målvakt).

1901 förenades alla föreningar i Norrköpings Idrottsförbund, som bildades på initiativ av Emil Löfvenius och NGF. Och 1902 låter IFK verkligen tala om sig.

Bernhard Carlberg hissar nya segel

Den 11 maj 1902 samlas på förslag av Bernhard Carlberg ett 30-tal unga män på Absoluta Nykterhetsseaféet vid Gamla Torget. Carlberg berörde med några ord avsikten med det hela och skisserade upp programmet, som avslutades med strofen "att verka för en sund och god kamratanda". Från centralstyrelsen i Stockholm hade man fått brev om att det gamla kretsnumret XVII fick behållas vid rekonstruktionen (egentligen skulle vi haft ett lägre nummer då Norrköpingskretsen 1897 var den tionde i ordningen som stiftades).

Alla skrev in sig i föreningen och till styrelse valdes: B. Carlberg, ordf., David Gustafsson, v. ordf., Algot Widén, sekr., Robert Sundqvist, v. sekr., Albert Rosén, skattmästare, Erhard Hammarberg, intendent, Arvid

Frängqvist, klubbmästare, samt Aug. Martikainen och L. Karlsson, suppleanter.

Ingen från den gamla styrelsen fanns sålunda kvar och i den nämnda årsboken av 1902 konstateras också:

"att den 11 juli i år rekonstituerades kretsen och synes det som om ett lifskraftigt idrottsselement därmed blef IFK:s sak i Norrköping tillförd."

Nu började för den unga styrelsen en tid av verkligt energiskt och uppoffrande arbete för att inte de goda föresatserna skulle stanna i stöpet.

Det var trångt på Getängen, men uppe bland Folkparkens buskar fann IFK:arna en plats där man samlades både morgon och kväll och trivdes fint. Carlberg och Sundqvist ledde det hela, den senare hade hand om fotbollspelarna som hittade små fotbollplaner både här och var. Mitt för musikpaviljongen var en utmärkt plan för fri idrott och löparna gnodde friskt på Himmelstalundsvägen. Som materialbod och klädloge fick man använda en "låda", som tillhörde den gamla serveringspaviljongen. Det var primitivt, men vilken brinnande entusiasm och vilja, vilken okuvlig energi och sann kamratanda fanns inte i gänget, berättade en gång gamle målvaktsskämpen Henning Gustafsson.

Den gamle ordföranden berättar . . .

Nu skall vi höra ett slag vad den nye ordföranden har att förtälja 45 år senare.

— Hur kom det till att det blev helt ny styrelse 1902? frågar vi.

— Helt enkelt därför att den gamla styrelsen inte fanns till längre och föreningen tydligen bara existerade på papperet.

— Jag hade bröder i Eskilstuna och de var med i den starka IFK-kretsen däruppe. "Sätt fart på IFK i Norrköping", rådde de mej, och det gjorde jag. Vi var ju bara 19—20-åringar i styrelsen, men vi hade vilja och energi i överflöd och det bar framåt.

— Började ni med fotboll?

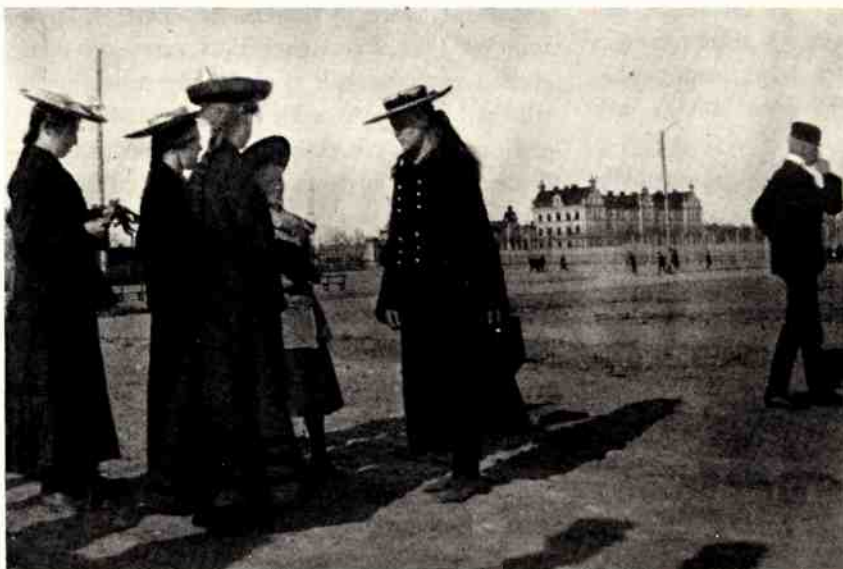
— Nej, vi var mest intresserade av fri idrott. Men, rätt snart satte vi igång även med fotbollen. Tävlingsverksamheten fick full fart när Idrottsparken kom till 1903. Dessförinnan hade vi spelat matcherna på Getängen och tränat i Folkparken.

Forts. å sid. 16

1943 . . .

En bukkett mästarinnor med mascot. Från vänster: Ingrid Bergholtz (SM i höjd), Majken Aberg (SM i slungboll), Östergötlands snabbaste sprinterflicka Maire Arvefors samt Signe Birgh, som 1943 vann DM i längd och 1946 blev hela Norrköpings Lucia. Bilden tagen 1943, då kvartetten bildade vårt stafettlag vid SM i Göteborg.

1903 . . .

Skolungdom i Idrottsparken — en av de första bilderna därifrån omkr. 1903. De tre flickorna närmast till vänster är systrarna Greta, Magda och Elsa Rudholm. Skolunglingen till höger är Axel Engberg.

Sammanträden på Liljegrens gård . . .

— Var höll ni till med sammanträden och så 'nt?

— Ja, det var illa ställt. Vi hade ju inga inkomster. Medlemsavgiften var 3:— kr. om året, och det räckte inte långt. Vi hyrde ett litet krypin på Liljegrens gård på Drottninggatan, där försökte vi spela schack och ha det trevligt, men det var så kallt och ruskigt att vi flyttade till Idrottscaféet mitt för Immanuelskyrkan.

— Vi började få fart på fotbollen. Både A-, B- och C-lag hade vi, och plockade hem våra första priser i poängtävlingarna. Från Läroverket fick vi fina friidrottsmän och nästan alla grenar togs upp.

— Arvid Åberg var den största mångfrestaren. Han åkte cykel och skridskor och hade de första riktiga fotbollskorna, dom var svarta och fina och inköpta hos Hultman & Åderman. Erik Kullman och Birger Kviäk var också bra på skridskor. Sleipner hade även goda åkare och det var hårda strider i Idrottsparken.

”Masen” Johansson, som spelade hy. hos oss, kom hem från England och hade mycket att lära bort i fotboll. Genom hans förmedling köpte vi också hela ”uniformer” därifrån. Mycken hjälp hade vi också av den engelske verkmästaren Standring, som jobbade på Holmens spinneri. Han dömde och kunde reglerna.

Hjalle Westergren, som kom att betyda så oerhört mycket för IFK, var en av de första som gick över från Läroverket och spelade fotboll för oss. De första fotbollmatcherna spelades också mellan IFK och Läroverket.

Och så dök Georg Pettersson upp. Han vann 1 eng. mil på Norrköpings Idrottsförbunds andra idrottsfest 1902 och brodern, som hette Reinhold och tagit sig efternamnet Adler, tävlade för IFK och blev tvåa. Tiderna 5,09,2 och 5,20. Men, snart var Georg P.

enrollerad hos oss och hans storhetstid började. . .

I idrottsfesten ingick också en fotbollturnering, där vi mötte Läroverket. Matchen måste avbrytas på lördagskvällen på grund av mörkret — det var i september man spelade — och på söndagsförmiddagen, då man fortsatte, vann skolpojckarna med 2—1, sedan matchen förlängts med 20 minuter. Man spelade bara entimmesmatcher på den tiden, och ställningen var 1—1 vid full tid. I finalen vann Läroverket med 3—1 över NGF, som i sin tur hade vunnit över Gymnastikklubben med 5—0.

Ekonomiska bekymmer . . .

Bernhard Carlberg berättar vidare att verksamheten ökade kraftigt och det var svårt att hålla ihop det hela ekonomiskt. — Vi slet som djur i styrelsen. Till slut var vi skyldiga lite överallt, både för annonser och material och fick ingen kredit längre. Då ställde vi till med basarer på Stadshuset, den första hade vi 1907 och även 1908 försökte vi skaffa oss pengar den vägen. Och det gick bra.

— Men, de aktiva höll modet uppe på oss genom att bara bli bättre, och efter Spelen i London 1908, där Georg Pettersson och Ringstrand var med, tog vi gud i hågen och ställde till med internationella tävlingar. Jag var v. ordförande i Norrköpings Idrottsförbund — Lokrantz var ordförande — och vi fick förbundet att stå som garant. Det kom lika mycket folk som det brukade vara på Valborgsmässoafton i Idrottsparken, och jag glömmer aldrig när Georg Pettersson slog de amerikanska specialisterna.

— Ja, det gick oppåt för oss och klimax var ju 1912. Sen var skolpojckarna studenter och de skingrades åt alla håll. Så det är klart att det blev en märkbar tillbakagång, slutar den gamle IFK-ordföranden, fylld av många stora minnen.

DEN GUDARNA ÄLSKADE . . .

Albrecht Lindström föddes den 26 april 1881 i Norrköping och var son till kamrer Axel Lindström och hans maka Caroline Lövgren. Under uppväxtåren var han ganska klen, men, driven av en stark lust till härdande friluftsliv och särskilt genom sitt stora intresse för gymnastik, växte han upp till en stark och spänstig pojke, kraftig och vältränad.

Redan tidigt kom han med i läroverkets gymnastikförening och stod där snart vid uppvisningarna som en skicklig gymnast. Särskilt utmärkte han sig i språng av alla slag. Han blev också en mycket skicklig räckgymnast, även i volter av alla slag, och som en del andra dragen till det akrobatiska i gymnastiken, som på den tiden ej rönt någon uppmuntran från lärarhåll, men var ett roligt tillägg till de Lingska rörelserna.

Fri idrott blev rätt snart ett av hans huvudintressen, och han utmärkte sig också i kast, längdhopp och höjdhopp, där han nådde 165 cm., som på den tiden ansågs som ett fint resultat. I den fria idrotten blev han snart en av ledarna och det var givet att han skulle vara med och stifta Idrottsföreningen Kamraterna, vars förste ordförande han blev.

På grund av att han sedan ägnade sig åt sjömansyrket kom han alltför snart bort från hemstadens idrott och gymnastik. I skolan hade han lätt för somliga ämnen, men som många pojkar ojämnt begåvad. Så var han tidigt en god stilist, var musikalisk och hade

lätt för teckning, men matematiken tog emot av en eller annan anledning. Sedan han genomgått fem klasser, slutade han skolan.

Antagligen på grund av arv från sina gotländska förfäder, beslöt han sig för att ägna sig åt sjömannens friska, men farofyllda yrke. År 1901 tog han hyra på segelfartyget "Per Wikström", med rederi här i staden. Sitt levande intresse för gymnastik tog han med sig ut, och en av hans hemvändande kamrater berättade, att han på däckets ordnat med räck och andra gymnastikattiraljer.

Så kom hans sista resa sommaren 1903, då fartyget gick från Chittagong, Indien, med rislast till Trinidad. På fartyget utbröt sjukdomen béri-béri, antagligen beroende på kosten. Nästan alla sjuknade och dog. Albrecht avled den 8 augusti och begrovs som de andra i havet. Fartyget var redlöst, tills det upptäcktes av en fransk ångare och bogserades in till Trinidad.

Efter ett halvår kom hans sjömanskista hem. På insidan av locket hade han ritat ett skepp för fulla segel och under stod de med tanke på hans öde djupt vemodiga orden: "MOT HEMMET". Hem gick ofta hans tankar. Under den till synes glada och sorglösa ytan dolde han mycket allvar, och enligt sjömanskamraters utsago sökte han sig i hamn ofta till en kyrka. En ståtlig yngling med andlig och fysisk spänst gick med honom, enligt vårt sätt att se, en alltför tidig död till mötes.

Esther Lindström.

Tävlingsstart med vadhållning . . .

Norrköpings-Kamraterna tycks inte ha fått något omnämnande i Östergötlands Dagblad förrän den 9 september 1902, då följande notis fanns att läsa:

''VELOCIPEDTÄVLING var i söndags anordnad af Idrottsföreningen 'Kamraterna' i Norrköping å distans Norrköping — Svärtinge — Norrköping, en sträcka av i det närmaste 2 mil. I tävlingen deltog 10 av föreningens medlemmar, av vilka den förste startade vid Norra Lund kl. 5,35 på morgonen. Resultatet av tävlingen blev:

1:sta pris handelsbiträdet A. Åberg för en tid av 38 minuter, 2:dra pris kontorsbiträdet Josef Dahlström för 38 min., 5 sek., 3:dje pris bokhållaren Aug. Nilsson för 40 min., 4 sek. och 4:de pris lagerbiträdet D. Samuelsson för 40 min., 8 sek. Närmast kom bokhållaren A. Widén för 40 min., 31 sek. Tävlingen försvårades av stark tjocka. Priserna utgjordes av silverbägare.

Första och andra pris erövrades med velocipeden ''Star'', tillverkad vid hr G. A. Hellströms velocipedfabrik i Norrköping.

Ovannämnda idrottsförening räknar f. n. 48 medlemmar.''

*

Detta var föreningens första offentliga framträdande — den nya styrelsen hade ju startat den 11 juli. Arvid Åberg berättar om sin debut för IFK att det var ett mycket stort intresse bland allmänheten för denna tävling, ja, t. o. m. vadhållning förekom i ganska stor utsträckning.

Speciellt var det en plåtslagare som hade ett gott öga till Åberg. Han lovade till höger och vänster att nu skulle Åberg få smörj, ty det dugde inte längre att han skulle få fortsätta att vara en överdängare på allting i idrottsväg.

Man klädde om vid Lilla Lund och hängde kläderna på staketet. Fem minuters startmellanrum hade länsstyrelsen bestämt, ty myndigheterna ville inte gå med på gemensam start. Cyklisterna höll på att bli en riktig skräck för den tidens långsamma vägfarande, och det gick så långt att de startande på Mälaren Runt fick tillstånd att ha revolverar med därför att bönderna hotat cyklisterna med både hötjugar och liar.

Allnog, plåtslagaren startade före Åberg, men strax före Svärtinge körde Åberg av styrstången, just som han fick syn på konkurrenten. Med halva styrstången körde han ifatt plåtslagaren, som började gorma om att han nog skulle ha vunnit om startordningen varit omvänd. Åberg åkte då om honom och visade upp styrstångsdelen han hade i handen och skrek: ''Du har då åtminstone ett helt styre att hålla dej i!'' Och så lade han på en spurt och åkte helt sonika ifrån den segervisse motståndaren.

— Den här lilla utsirade vackra pokalen fick jag, säger Åberg och pekar på prishyllan. Han berättar också att tävlingen fick en stor betydelse för Hellström, som fick lägga om till stordrift. Alla människor skulle ha en ''Star''.

Att vara kassör i IFK

— det var närmast bara till namnet förr i världen. Kassa saknades nämligen. Ofta fick lite affärer med tomglas hjälpa upp ekonomin, när det gällde att laga en boll.

Att ta hit främmande lag var en vansklighet. Det kunde ju hända att det blev regnväder. Då var goda råd dyra. Hemming Gustafsson, som var en känslig natur och samtidigt både målvakt och kassör, sprang en gång ända till Ljura skog och gömde sig efter en regnvädersmatch. Näja, de andra i styrelsen fick knalla upp till någon av IFK:s goda vänner och ''låna'' ihop så mycket som det främmande laget skulle ha. Och så fick Hemming det lugnt ett tag igen . . .

MOT OLYMPENS HÖJDER

Medan Robert Sundqvist efter mycket bråk tagit ut det första fotbollaget, var det för de övriga att försöka bli något i fri idrott. Fotbollen fick rätt snabbt ett övervägande inflytande, men friidrottsmännen tränade både morgon och kväll och en hel stab ställde upp med spänning i den första klubbtävlingen, som blev mycket lyckad. Särskilt Frölings 11,98 i tresteg beundrades mycket. Och så här såg protokollet ut från den historiska tävlingsdebuten i Folkparken:

Protokoll från IFK:s första klubbtävling den 8 augusti 1902:

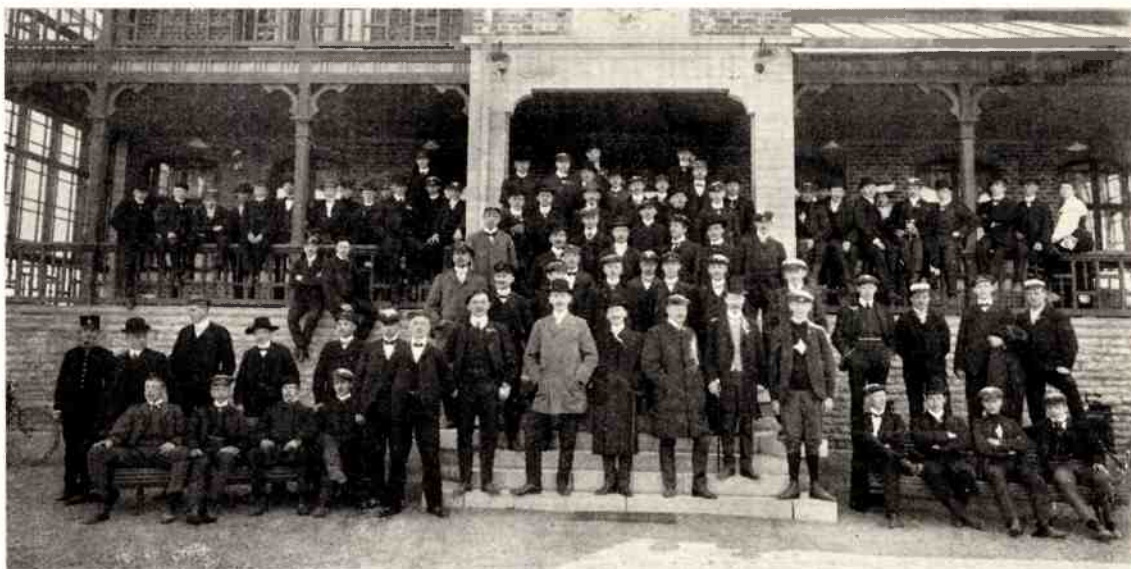
Löpning 100 m.:

1. E. Fröling 12 $\frac{4}{5}$ sek.
2. Josef Carlsson 13 sek.
3. R. Sundqvist 13 $\frac{1}{5}$ sek.
4. G. Hammarberg 13 $\frac{1}{5}$ sek.

Löpning 400 m.:

1. Josef Carlsson 56 $\frac{3}{5}$ sek.
2. E. Fröling 57 sek.
3. A. Cedermarek 57 $\frac{1}{5}$ sek.
4. J. Dahlström 58 sek.

(Något måttband för kula och diskus fanns tydligen ej, ty här är endast rangordningen angiven.)

Kamratmästerskapen gick i Örebro 1904. Arvid Åberg blev etta, Jonas Forsberg trea på cykel, där även David Magnusson ställde upp. Fröling kom trea på 100 meter (12,8) och i längd (5,44). Även Erik Hellqvist deltog i fri idrott. På bilden får man en uppfattning om hur den tidens idrottsungdom såg ut. Jonas Forsberg (i plommonstop) sitter på soffan längst till höger.

Einar Fröling, vår första sprinter och hoppare av klass. Hans 11,98 i tresteg vid klubb tävlingen i Folkparken 1902 var något av en sensation. Kamrattmästare 1905 på 100 meter. På bilden ses han iförd Kamrat-mössan med stjärnan.

Kulstötning:

1. B. Karlberg.
2. E. Fröling.
3. A. Widén.

Diskus:

1. B. Karlberg.
2. K. Karlberg.
3. E. Fröling.

Längdhopp:

1. E. Fröling 5,32.
2. A. Cedermarek 5,11.
3. B. Karlberg 5,01.
4. A. Rosén 4,98.

Tresteghopp:

1. E. Fröling 11,98.
2. A. Cedermarek 11,38.
3. G. Hammarberg 11,26.
4. E. Rosén 10,98.

Höjdhopp:

1. G. Hammarberg 1,50.
  2. E. Fröling 1,45.
  3. E. Bröling 1,40.
  4. A. Cedermarek 1,40.
- 32 man startade.

Vid protokollet:

A. Widén.

*

Tävlingen hölls säkert under mycket primitiva förhållanden, men det är intressant att läsa hur nästan hela styrelsen aktivt deltagit. Tydligen hade pojkarna stiftat bekantskap med idrott förut.

Nästa stora ögonblick var när Adler och Joffa Karlsson togs ut till IFK-mästerskapen i Örebro, mest därför att de var anställda vid SJ och hade fri resa. Axel Cedermarek var med som ledare. Truppen avhurrades vid station och Joffas torgkorg med proviant fick en strykande åtgång när man kom fram till tävlingarna. Joffa blev trea på 100 meter, men sedan avbröts tävlingarna, då en stötkula hammade i huvudet på en liten tös.

*

1904 fick vi vårt första SM genom Nils Hartzell, som i Örebro vann höjdhopp på 1,70. Den segern gav klang efter sig, men egentligen blev det ingen riktig fart på fria idrotten förrän efter olympiaden 1906, då skolpojkar fick se de olympiska hjältarna här i Idrottsparken, där vi anordnade SM som ett led i den stora utställningens festligheter. På våren var Victor Balek här och satte gnistan i läroverkspojkar med ett strålande föredrag om olympiaden. Och det var inte bara från Läroverket vi fick tillskott. Gustaf Platin hade också ordnat en avdelning på Tekniska skolan. Därifrån kom bröderna Nielson, Wahlströmarna m. fl.

*

IFK-mästerskapen hölls i Norrköping under pingsten 1905, men blev tyvärr inte den ekonomiska succé man räknat med. Det kändes hårt för IFK, ty ingen Kamrattävling har rönt så liten uppmuntran och anslutning från allmänhetens sida, heter det.

En hel våning var ordnad på Standard Hotell för inkvarteringen och på Strömsholmen skedde utspisningen för en oerhört billig penning.

Nils Hartzell blev mästare i höjd med 1,75 och vann kula på 18,75 sammanlagt. Einar Fröling tog 100 meter på 12,1 och stafettlaget löpte dött med Karlstad på 52,2, men nekade att göra omlöpning! Georg Pettersson kom tvåa på 400 meter.

Anton Johanson var med både som idrottsman, fotbollsdomare, förbundsledare och refe-

Första svensk som hoppade över 14 meter i tresteg var Gustaf Norden, som vid nationella tävlingar pingsten 1907 noterade 14,07. Nordens egen svenska rekordflagga står på 13,72 i utkanten av den primitivet grävda gropen. Gustaf Djere håller i måttbandet, medan Arvid Höök (med händerna på ryggen) kontrollerar hoppet. Längre bort syns en gosse med en stor lädkamera.

rent. Valdes av kongressen här till Centralföreningens v. ordf.

Som avslutning spelade Norrköping—Uppsala 1—1 i fotboll. Anton dömde.

Stora SM 1906

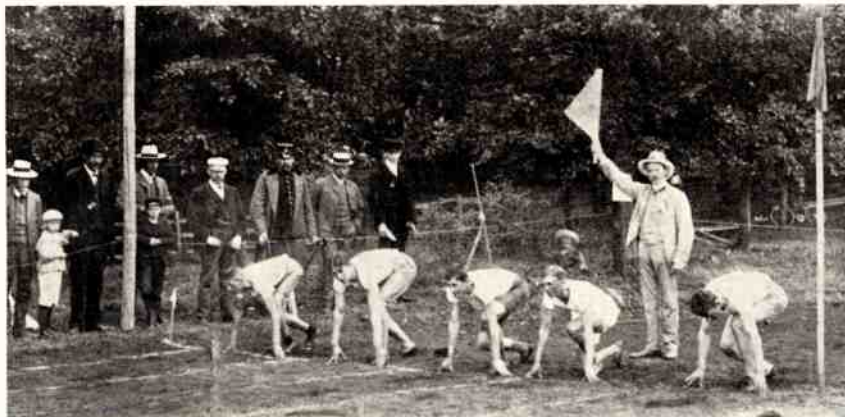
Vår första stortävling var SM i fri idrott utställningssommaren 1906, då flera av Athén-fararna ställde upp. 47 föreningar hade anmält 170 idrottsmän, men tyvärr var banorna dåliga och de tvära kurvorna var inget att bjuda främmande på.

Major Lokrantz var organisationskommitténs ordf. och J. Sigfr. Edström överledare.

Prisdomare: Otto Ahnström, Erik Bergvall, Gösta Drake, Will. Friberg, C. E. Helgesson m. fl. Svenska Idrottsförbundets ordf. Leopold Englund märktes förstås också bland de prominenta storledarna. Årsmötet hölls på söndagsförmiddagen och tävlingarna gick i dagarna två. Brottning, atletik och grenhopp, som då sorterades under fri idrott, avgjordes i eirkus.

*

Som ett bevis på hur dåliga banorna var kan nämnas att "Knatten" Lindberg, ÖIS, som vann 100 meter på 11,2, en vecka senare satte sitt berömda rekord på 10,6, som sedan stod i 29 år!

Ren IFK-final på 100 m. vid DM i Motala 1908. Från vänster i startgröparna: "Nubben" Nordén, Carl Cahp, Rolf Landberg, Arvid Ringstrand (som vann på 11,4) samt Carl W. Hartzell. Starter: Ekstam, Motala.

IFK:s Einar Fröling vann två försöksheat och hade så bra tid som 11,9, men kom inte med till finalen, där endast Lindberg gick under 12 sek. Georg Pettersson blev 5:a på 1,500 på 4,31,6. Dahl vann på 4,24.

Lemming var SM:s mest bemärkte deltagare, och ÖIS var bäst med 7 mästerskap.

1906 gick Norrköpings Gymnastikklubb upp i IFK och tillförde föreningen en hel rad goda krafter.

På natten var inkvartering ordnad i en fullpackad gymnastiksal och Georg Pettersson åkallade över- och underjordens härskare för att få tyst i leden. — Visst får du sova, sov du Pelle, löd goda råd från alla håll, men han kunde inte uppskatta dessa tröstens ord som aldrig ville ta slut. På söndagskvällen var det hippa på Trädgårdsföreningen, där Dava Örtegren lade bort titlarna med major Molin med flera högre herrar . . .

*

Tio segrar av fjorton möjliga . . .

1907 inleddes med en Linköpingsutflykt — ett fullkomligt härjningståg med en 40-mannatrupp — för att förgylla invigningen av det sandtag som kallades idrottsplats. "Spitz" hoppade sensationella 6,01 i längd, men så började det regna i strömmar och man fick fortsätta på en skolgård. Georg Pettersson kutade milen — 76 varv — och han varvade till stort jubel en kille hela 19 gånger! "Tjoeka Lasse" — 2½ meter i omkrets — vann diskus utan att spräcka byxorna, som hela publiken stod och väntade sig, och han blev tvåa efter Dava Örtegren i kula. "Topsy" var med första gången och blev trea i sin trestegsdebut. Bengt Norelius vann på 11,80.

1907 blev första stora året. Georg Pettersson och Ringstrand reste utomlands och många tävlingar kördes här hemma. Striden om 3,000-meterspokalen inleddes med ett sensationellt lopp, där Pelle ledde över svenske rekordhållaren på 5,000 meter Edvard Dahl från Sundbyberg ännu 30 meter före mål, men förmådde inte slå om farten och svara på Dahls väldiga långspurt. Segrartiden och första svenska rekordet på distansen blev 8,55. Pelle hade 8,56 och var så trött som någon kunde bli. Han hade också käkat rotmos strax före starten, och det var inte nyttigt. Ett gigantiskt lopp, som man talade om överallt i landet. Tiderna smått fenomenala på Idrottsparkens dåliga banor och nästan vinkekräta kurvor.

*

Första officiella DM-tävlingarna i fri idrott hölls i Motala 1908, då idrottsplatsen samtidigt invigdes av landshövding Ludvig Douglas. Se textanvisning (nr 1) å sid. 2.

Georg Pettersson kämpade hårt på SM:s 1,500 meter med Svanberg, men kom aldrig fram i spurtan. Svanberg vann på 4,20. "Geja-Pelle" tvåa på 4,22. I en tävling på 2 eng. mil slog Georg Pettersson Gustaf Törnros med tiden 10,00,4 mot 10,16,4. Dan Arfwidsson från IFK i Stockholm var här nere och hoppade 6,01 i längd.

På Kamrat-SM vann vi alla pckalgivande placeringarna. Carlbergs vänsterkast i diskus 32,72 var det dittills bästa i landet.

Vid internationella tävlingar en torsdagskväll i Idrottsparken slog Georg Pettersson österrikaren Kwieton på 3,000 meter — utklassade kanske man bör säga, då tiderna blev 9,18—9,48. Harry Andersson, den vackert löpande långdistansaren, kom trea på 9,56,7. Ringstrand satte östgötarekord på 400 meter med 52,7 och slog österrikarna Dürr och Lampelmayer.

*

ALLMÄN IDROTT M. M.

Norrköpings-Kamraternas nationella täfningar i samband med allmänna svenska täfningar för skolungdom blefvo mycket lyckade, och den deltagande ung-

domen skötte sig mycket bra. Icke blott i de enkom för skolungdomen arrangerade täfningarna utan äfven i de gemensamma gjorde sig såväl de båda läroverkens, Norrköpings och Linköpings, som Tekniska elementarskolans gossar mycket förtjänta. Så t. ex. eröfvade de båda bröderna Th. och N. Nielson, studerande vid Tekniska Elementarskolan, tillsammans sju pris.

Särskilt Th. Nielson, som tycks ägna sig med lika omsorg åt sportens alla grenar, var en angenäm bekantskap att göra och just genom sin allsidighet är han ett föredöme för dem som hemfalla åt den ensidiga utbildningen.

Dagens stora succé var Arvid Ringstrands eleganta längdhopp på 6,69 m. Hvarigenom han i egenskap af skolungling slog icke blott skandinaviskt rekord utan äfven skolrekord, alltså ett dubbelrekord. Låftman i Karlstad innehade med 6,57 m. det skandinaviska rekordet i längdhopp.

(Ny Tidning för Idrott.)

Otrolig dominans

1908 inleddes med nationella tvådagarstävlingar i cirkus och ett stort möte på Göta Hotell, där föreningens egen musikkår bidrog till stämningen. Ahnström lade fram ett digert friidrottsprogram. En juniortävling i

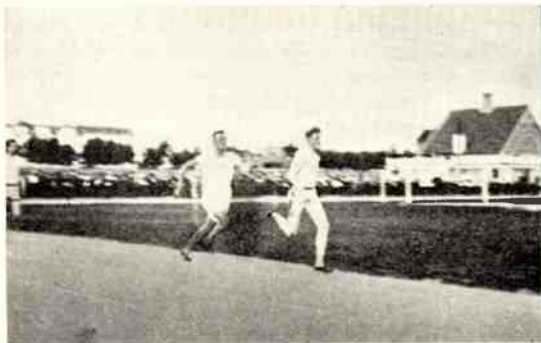
terräng med 29 startande vanns med nio IFK:are i prislistans topp. Georg Pettersson dominerar terrängerna otroligt starkt och vinner Sleipners terräng i Kronprinsen-regentens åsyn. 400 man startade och G. P. var en sek. före Vaxholms Kalle Sundholm i mål.

"Geja-Pelle" vinner också Söderköpingsloppet 40 meter före Athénhjälten Törnros och tas emot av rekordpublik i "Parken", där "Gurra" Carlssons Marieberg spelade 1—1 mot IFK.

Vid en längdhoppstävling lite senare på året räckte "Kugels" 6,50 bara till en sjundeplats med fyra IFK:are i täten! När rekordhållaren och svenske mästaren i tresteg, K. Fryksdahl från Atle, kom ned för att slå "Nubben" Nordén, fick han i stället smörj av fyra man och miste sitt rekord på 13,63. Nordén vann på nytt svenskt rekord med 13,72 och även bröderna Nielson och "Topsy" kom före. Mycket snopet!

Vid svenska skolungdomstävlingar i Norrköping blev det mest bara dubbelsegrar för hemmapojkarna. Vid läroverkets poängtävling hoppar "Kugel" och "Topsy" dött på 2,40 i stav. Georg Åberg dyker upp med 5,65 och 12,26 i längd och tresteg och Stephan Kling slår Bo Ekelund i höjd och vinner 800 på 2,26. Calle Cahp hoppar 4,46 i längd.

*

Arvid Kingstrand kämpar storartat i upploppet mot amerikanen Bacon på 400 meter vid "Efterolympiaden" i Norrköping 1908. "Spitz" blev tvåa, men han utklassade amrisen Righley, som knappt hunnit in i bilden.

Kon utgick . . .

Den fria idrotten hade sina största dagar den 8—9 augusti 1908, då en liten men naggande god amerikansk trupp kom över direkt från London-Spelen. Över 2,000 åskådare betydde rekord för fri idrott och stämningen var synnerligen uppåt i Idrottsparken, där de våra gav amris hårda strider. Och Georg Pettersson vann.

Det var på 1,500, där "Geja-Pelle" tog revansch för London på de amerikanska specialisterna Bromlow, Cohn och Sullivan. Amris-kaptenen Robertson, den sedermera kände tränaren, hade beordrat taktiklöpning mot den ensamme svensken. Man löpte i bredd för att stänga honom, men Pelle ryckte och försökte gå loss ideligen. Vid utgången ur sista kurvan låg trion på linje, men tio meter före mål lyckades IFK-stjärnan pressa sig förbi och vann på 4,14,8 under väldigt segerjubel. Tiden stod som östgötarekord i hela 16 år tills "Vinthunden" Arthur Svensson 1924 löpte på 4,10,9.

Vid dessa amristävlingar fick härolden, IFK:s intendent, spårvagnskontrollör Gustaf Djerv, hela Idrottsparken att skratta när han på ren svenska ropade ut: "Kon utgick", för att omedelbart ändra det till: "Förlåt, det var — Sul-Ivan!"

Slägg-giganten Gillies lärde Åberg kasta med tre svängar och vann på 46,50, som var över tre meter bättre än svenska rekordet. Däremot höll kastar-amrisen på att få stryk av "Dava" Örtegren i diskus. 6 em. skilde! Dan Kelly var ett fenomen. Han vann längd på 6,89 och ställde upp på häcken för att ge Bacon konkurrens och vann själv på fina 15,8 — en tid som man inte varit i närheten av här i Sverige på den tiden. Och då är att märka att häckbanan var lagd *snett* över den lindrigt jämna fotbollplanen!

Georg P. vann även 5 eng. mil på 26,06, ett varv före amrisen och sedermera världsrekordhållaren Bonhag. På olympiaden hade G. P. halt 26,50 på en bra mycket bättre bana

Kalle Kall löper i mål efter ett 17,000 meter långt Söderköpingslopp. (2.)

än Norrköpings, så man förstår att han var illa därän under Spelen. Tiden hade räckt till en olympisk femteplacering.

Ringstrand levererade strid på 400 meter, där Bacon visserligen vann på 55,3 mot "Spitz" 55,8. Men Riley fick nöja sig med tredje plats.

*

GEORG PETTERSSON VANN FÖR ANDRA GÅNGEN HAMBURGS STADS PRIS.

Andra täflingen om den af riksstaden Hamburg senast skänkta pokalen för löpning 3,000 meter, Tysklands dyrbaraste vandringspris, ägde rum i Hamburg i söndags och Georg Pettersson från Norrköping hade infunnit sig för att försvara detsamma. Vädret har varit ruskigt och under löpningen regnade det, som om himmelen varit öppen.

Tre man ställde upp till täflingen, som ägde rum i Damnthore Eisbahn, bland dem äfven tredje pris-tagaren i fjol, G. Zimmer, Hamburg. Pettersson blev denna gång med lätthet segrare. Redan efter första

hvarfvet hade han lämnat de två tyskarna ett par meter efter sig och när klockan ringde för sista hvarfvet var den svenske löparen mera än ett halft hvarf före konkurrenterna och ökade ännu mera afståndet genom en snabb slutspurt. Tiden var 9,22 eller 8 sek. sämre än i fjol å samma bana, hvilket nog hade sin orsak i att banan genom ett hällregn förvandlades till en verklig insjö. Zimmers tid var 9,52, så svenskens prestation var öfverlägsen.

(*"Ny Tidning för Idrott."*)

*

Georg Pettersson stod nu på höjdpunkten av sin karriär. Vid IFK-mästerskapen i Sundsvall vann han alla lopp han deltog i och blev hyllad på det mest storslagna sätt. På kvällen var det stor prisutdelning med dans, och alla flickor ville ta en sväng med Pelle. Storlöparen som var tillbakadragen av sig och inte kunde dansa kände sig mycket olycklig inför all denna uppvaktning.

Inte blev det bättre när alla vid supén skulle skåla med honom. Han drack bara vatten och mjölk, och lär sällan ha skvalpat i sig så mycket mjölk som den kvällen!

IFK-mästerskapen gick som sagt i Sundsvall. G. P. tog det lugnt och vann 1,500 på 4,42,1, ty en kvart senare skulle 5,000-metersloppet gå. Han vann där också på 17,14,3 och fick löpa runt ett skolhus. 10,000 vann han sedan dagen därpå med 34,54,2 — två minuter före tvåan.

Många fina tävlingar hölls här hemma och Idrottsparken betalade ut ett netto på hela 600: — kr., vilket var rekord för fri idrott!

En onsdagskväll var världsrekordhållaren J. D. Lightbody från University of Chicago här och fick stryk på 400 av Rolf Landberg. Men specialsträckan 1,500 vann amrisen suveränt på 4,32,1 före G. P., som hade 4,34. Världsrekordet var då 4,05,4 — av vilket förstås hur pass snabba Idrottsparkens banor var.

Femkampen om Eric von Rosens pokal hade Dava Örtegren vunnit året före, och nu gick

tävlingen i Norrköping. "Örta" var ur slag och nådde inte fram till sin specialgren brottningen. "Topsy" och Tobias Nielson möttes därför i finalbrottningen, och det blev något av det roligaste som dittills hade setts. Dava hade instruerat "Top" hur man skulle slå en lindena, men när han applicerade greppet tog Tobias tag i håret på Lindblom. Som ramlade omkull med smålänningen över sig. På det fallet vann Tobias priset!

Dava Örtegren begär Alte Kameraden

1909 var ett fantastiskt år. Otto Ahnström hade kommit som ordförande året före och under hans skickliga ledning byggdes nu upp en glansperiod, vars make aldrig förekommit i Norrköpingsidrottens historia. Hör bara vad som hände i fri idrott det året: Fem nationella och internationella tävlingar anordnades av IFK. Gustaf Nordén slog sitt eget svenska trestegsrekord tre gånger och även Georg Pettersson satte svenskt rekord på 5 eng. mil. 4 segrar och 13 övriga pris togs i IFK-mästerskapet, internationella tredagarstävlingar ar-

Starten för SM i terräng den 16 maj 1909. (3.)

En bild från Idrottsparken, där NGF anordnat tiokampstävling 1909. (4.)

rangerades med tyskar och sydafrikanska idrottsmän och 10 egna segrar mot 5 utländska! Av 25 möjliga tog IFK 23 DM i fri idrott, brottning och atletik, Georg Pettersson blev svensk mästare i terräng och Nordén i tresteg. Vid nationella tävlingar i Motala vann IFK 10 segrar och 20 övriga pris. Det var då Dava Örtegren ville att musiken vid prisutdelningen skulle spela *Alte Kameraden* varje gång en IFK:are skulle hämta förstapriset. När man spelat biten fem—sex gånger opponerade sig kapellmästaren!

Georg Pettersson tävlade i Berlin och Hamburg och vid en tiokampstävling här hemma tog vi placeringarna 1, 2, 3, 4, 6, 7, 9, 10 och 11.

359 priser hade hemförts under året. Därav 11 hederspris, 102 förstapris, 98 andra, 77 tredje, 24 fjärde och 17 övriga! Georg Pettersson hade nu tre tyska vandringspris att försvara på en gång.

Förutom fotboll och bandy, som redovisade 4 förluster på 18 matcher, hade en mängd

andra evenemang förekommit. Vad sägs om Kamratmästerskapet i simning med lustresa till Arkösund, Ernst Caap östgötamästare i tennis, Läroverket slog Linköpings med 11—3 i fotboll, lekafton och vintersportfester, skid-DM domineras och tolkningssegrar efter häst hemföres.

Ja, en rent otrolig aktivitet. Styrelsen hade också haft sammanträden minst en gång i veckan.

Under 1909 möter oss namnen Sigfrid Svensson-Sigland, som slår rekord i diskus, vidare Calle Cahp och Rolf Landberg. Bland skolungdomarna Bo Ekelund och Carl Fredrik Hellmann. Nils Hartzell sätter östgötarekord i kula och Harry Andersson vinner en fotlöpning från Åby till stan, 7,5 km. på 27,16. Kalle Käll är tvåa på 28 min. IF Olympia — en ny förening — arrangerade.

Nordén slog boern Brustman på 200 meter och satte östgötarekord med fina 22,9 och löpte dött lopp med sydafrikaan på 100 meter med 11,3. Calle Cahp vann DM på samma

fin tid, som var östgötarekord. Massor av rekord och DM-titlar som vanligt.

Säsongen avslutades med en avskedsföreställning för Georg Pettersson, som skulle flytta till Halmstad. Loppet gällde 5,000 och G. P. sprang mot sju deltagare, som hade handicap upp till 450 meter. Men han vann ändå överlägset.

Hård inomhusträning

Ahnström kunde ta pojkarna och få deras intresse och energi på helpänn, säger *Gustaf Platin*, som hade att dra lasset som sekreterare. På vintrarna ledde IFK-ordföranden själv inomhusträningen och gymnastiken. På kort tid fick han fram en 20-mannatrupp i gymnastik, som var dragplåstret vid de två förnämliga soiréerna föreningen ordnade på teatern hösten 1909.

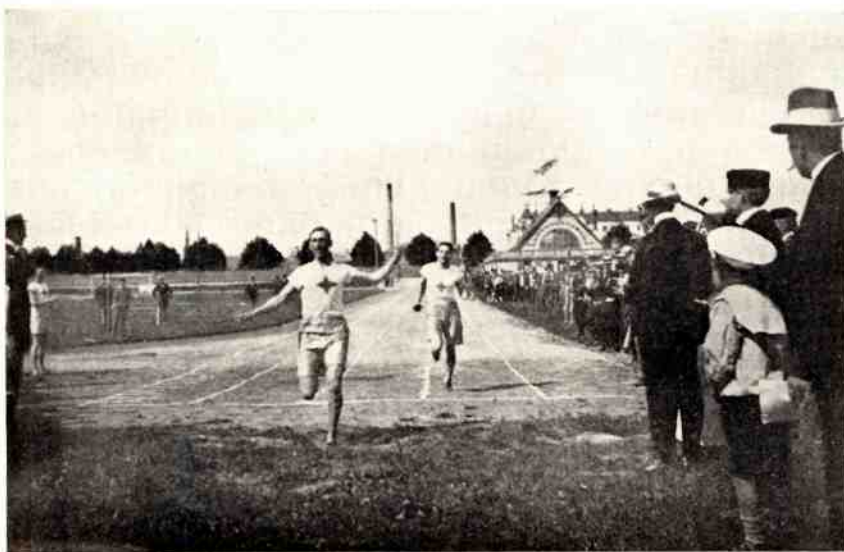
Ahnström var mannen som förmådde hålla ihop föreningen under det stridiga storstrejksåret. Han hade sammanträden med grabbarna i Idrottsparken, på sofforna i V. Promenaden, på Militärskolan och på Idrottscaféet, där han talade "förmaningens och besinningens ord".

Och inomhusträningen var hård och givande. Man löpte t. o. m. stafett med vändpunkt i Militärskolans gymnastiksal, man kastade kula med läderpackning för att ej skada golvet. Höjd- och längdhopp tränades flitigt. Dava Örtegren tog 1,90 med framlänges volt. Han kom nämligen ner på skuldrorna i mattan. Dock bräckt av "Topsy" och Hacklin, som flög över 2,5 meter — med stamppall — för att sedan ute på våren ta 1,80 direkt.

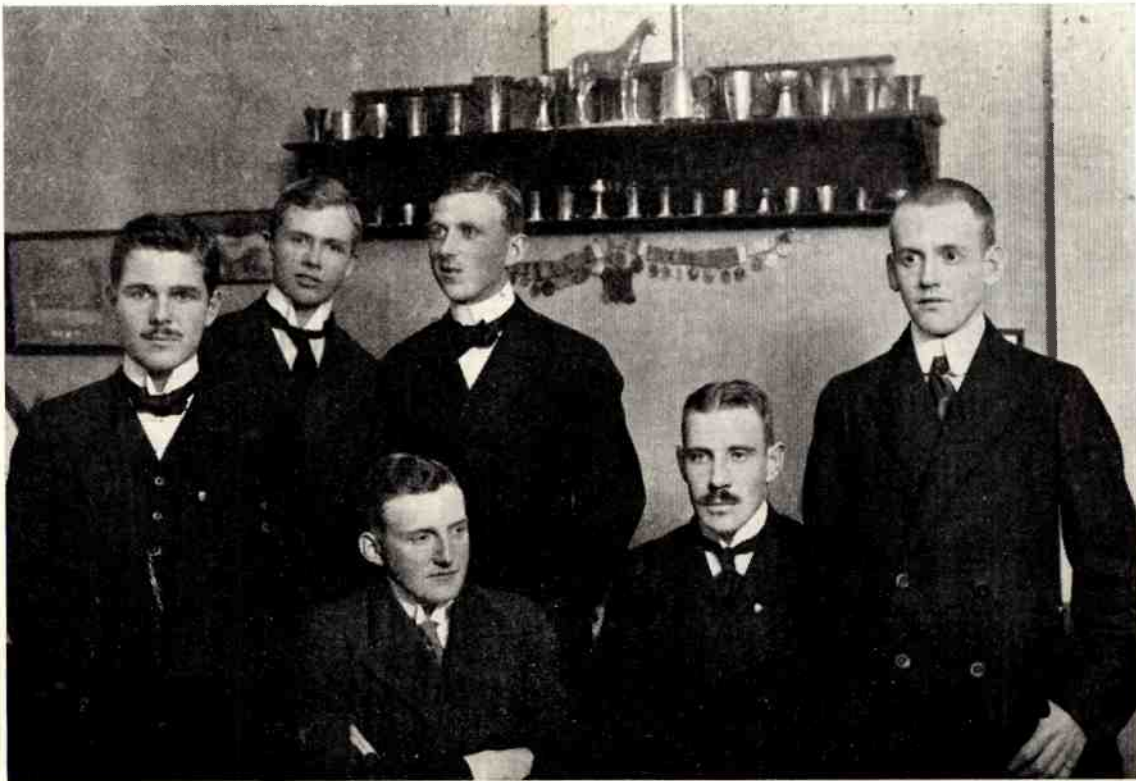
1910 var också ett stort år. Georg Pettersson vann SM i terräng och satte världsrekord på milen. Arvid Åberg blev svensk mästare i slägga. Tränaren Ernie Hjertberg var här. Förberedelserna inför Stockholmsolympiaden hade börjat.

Östgötaungdomens skoltävling gav glänsande resultat. Gösse Holmér från Linköping vann spjut och Georg Åberg gjorde sensation med 6,55 i längd före Lindbloms 6,41. "Topsy" satte nytt skolrekord i höjd med 1,73. "Kugel" fick Norrköpings skolflickors hederspris som bäste allround, vilket grämde "Topsy" alldeles kolossalt!

22 distriktsrekord i fri idrott har IFK nu! 20 av 25 möjliga DM plockas hem.

"Spitz" vinner ett 100-meterslopp i Idrottsparken före Rolf Landberg. Tidtagaren som skymtar till vänster är Hjalte Westergren.

Styrelsen 1911. Från vänster: H. Lundqvist, Georg Åberg, Arvid Ringstrand och Hjalmar Westergren. Sittande: Henry Kellgren och Gustaf Djerv.

Georg Pettersson får inbjudan från Bryssel, men man vill bara ge honom 72:— kronor i resebidrag!

SM i femkamp anordnas av IFK och Wieslander vann med 2 poäng före Kugelberg. Låftman och Georg Åberg kom närmast. Den senare hoppade 6,74 i längd — nytt distriktsrekord. Senare på året ökar han till 6,81.

AIK var nere från Stockholm och vann Ph. U. Strengbergs vandringspris på 4x100 meter. Silverurnan var fylld med cigarrer av donators egen tillverkning!

Bland massor av stora idrottsmän som gästade oss detta strålande år märktes också Kreigsman och Bertil Ugglå.

*

Ahnström slutade som ordförande i början av 1911. Betecknande för hans ledarkapaci-

tet var att när han tjänstgjorde på Malmen blev de båda livgrenadjärregementena I 4 och I 5 Sveriges bästa i fri idrott. När han förflyttades till Västerbottens regemente gick detta fram till samma ledande ställning. I Svenska Idrottsförbundets styrelse satt han från 1908 till sin död.

För IFK betydde det en svår förlust, och 1911 kunde man skönja en tillbakagång genom att flera av pojkarna slutade skolan och skingrades runt landet. Och värre blev det efter 1912, även om vi levde gott på de glorifierade framgångarna vid olympiaden. Som fått sin historia på annan plats i denna minnesbok.

När Ahnström dog på våren 1919 blev det djup förstämning i hela IFK. Han hade under sin Norrköpingstid varit den ledande

PROGRAM — VID IDROTTSFÖRENINGEN
KAMRATERNAS NATIONELLA
TÄFLINGAR I ALLMÄN IDROTT SAMT LÖPNING SÖDERKÖPING
— NORRKÖPING OM FÖRENINGENS VANDRINGSPRIS —
SÖNDAGEN DEN 17 JUNI 1910 KL. 9 F. A. OCH 3.30 E. A.

GEORG PETTERSSON

Besök Idrottsklubben!
Gamla Rådhusgränden * * * God och billig rekreation!

Pris 10 öre

Intresset för fri idrott byggdes upp genom många och lyckade stortävlingar. Pampiga program gavs ut, som det här från 1910 med en dåtida typisk bild av Georg Pettersson.

kraften i nästan allt idrottsarbete i staden, ja, i hela Östergötland. Alltid initiativrik och färdig att ta itu med uppgifter. Då strejker och lockoutar hotade att splittra föreningen 1909 räddade han situationen tack vare sin nobla personlighet och sina kraftfulla ledaregenskaper. Han gjorde IFK ovärderliga tjänster de få år han verkade här.

30

Georg Pettersson kom tillbaka till Norrköping 1911 och förklarade att han skulle specialträna för olympiaden. I stället blev han svårt sjuk och var borta från allt vad idrott heter.

*

Makadamen ersättes av kolstybl på Norrköpings idrottsplats. En ny tid för löpningen bryter in. Vid nationella tävlingar på pingsten slår Norden den blivande olympiatrean Almlöf med en halv meter i tresteg och Erik Svensson (Kul-Sven) tävlar nu för oss och gör sammanlagt 23,88 = rekord i kula. Arvid Åberg höjde svenska släggrekordet till 45,08. Kugelberg blev svensk tiokampsmästare med Bertil Uggla, Skotte Jacobsson och Wieslander närmast.

*

Åbergarna deltar i den första svensk-engelska matchen i fri idrott. Georg fick stryk av engelska mästaren Abrams med 683 mot 660 och Arvid med sina tre "blixsvängar" satsade för hårt och gjorde 46 m. med härfina övertramp. Det var synd, ty seg-raren stannade på något över 40 m.

*

På SM gjorde "Kul-Sven" sensation och slog Lemming i kula. Och Norden besegrade skandinaviska rekordhållaren Edv. Larsén i tresteg!

*

Vid IFK:s oktobertävlingar klandrade pressen de långa uppehållen mellan friidrottstävlingarna. Alnström saknades! "Kul-Sven" slog Lemming på nytt i kula, men den gamle olympiahjälten tog segern i slägga i stället före Åberg.

*

1912 anordnade vi olympiauttagningar i cirkus, där Bertil Uggla satte inomhusrekord i stavhopp med 340 och Malmsten från Eskilstuna skandinaviskt rekord i st. längd med 319. Kullerstrand hoppade 1.70 i höjd.

*

Topsy satte svenskt rekord i tresteg på AIK:s tävlingar i Stockholm och tippas som olympiapris-tagare! Norden slår Almlöf och-hoppar 14,20! Sju man fick vi med i olympiatruppen, men Kul-Sven ställde aldrig upp och Jaane Dahl, som blev uttagen i spjut, tävlade då för annan förening.

*

"Av den vinst som friluftsfesterna på Aspudden lämnat har IF Linnea beslutat skänka 100 kronor till den nu sjuka löparen Georg Pettersson i Norrköping."

*

"Moje" Lindberg dyker upp och vinner 100 m. vid skolungdomens i Stockholm. För övrigt är det bara Moss André med från Läroverket och han blir femma på 1500 m. Vilken skillnad mot förr, konstateras det!

KÄMPEN ARVID ÅBERG

Arvid Åberg tillhör de mest pregnanta profilerna i Norrköpingsidrottens historia och är IFK:s odiskutabelt största allroundman genom tiderna. Han är född i Småland, och det kunde man inte ta miste på. Åberg var nämligen sagolikt envis och energisk, och det var egenskaper som än i dag ger stora resultat i idrott.

I slutet på 90-talet började Arvid intressera sig för idrott. Han tävlade hos Roddklubben och åkte skridskor för Norrköpings Skridskosällskap. Särskilt skridskor gick han in för med heligt allvar och nådde ypperliga resultat genom systematisk och noggrann träning. Han blev snabbt överlägsen här hemma och fick fina placeringar på SM, vilket gjorde att han blev uttagen att representera Sverige vid triangellandskampen Sverige—Norge—Finland 1903.

Året före hade han gått in i den nykonstruerade IFK-kretsen. Kamraternas 18-årige landslagsman blev ganska besviken på livet, när de uttagna skridskolöparna skickades ner till ett träningsläger i Davos i Schweiz, men Arvid kunde inte få ledigt så länge och fick stanna hemma. Det var ett hårt handicap han belastats med, men han bet ihop tänderna och tränade dubbelt så flitigt på sin träningsbana vid Norr tull, där seminariet numera är beläget.

*

Landskampen gick på Nybroviken i Stockholm och Åberg blev lottad i par med skridskokungen och världsmästaren Osear

Mathiesen. Han var nervös, somnade inte förrän på morgontimmarna, försov sig och fick springa till starten. Det var en hopplös uppgift, men han kämpade tappert och blev oerhört hyllad och populär. Stora människomassor hade samlats kring banan, som ju låg mitt i huvudstaden.

Arvid Åberg formligen strålade av kraft och spänst.

Norrköpings Arvid fick mycket beröm även i Nordiskt Idrottslif, där han i referatet beskrevs som den verkliga förebilden för en idrottsman, stark, hurtig och orädd. Han visade en gåpåareanda och en urkraft, som kan jämföras med annan känd Norrköpingsson, cyklisten John Larsson, den förskräcklige svensken, skrev tidningen. Åberg var flera gånger Kamratmästare på skridskor, han deltog i Europamästerskapet och var tvåa på SM 5.000 meter 1906.

*

— *Jag började sparka fotboll redan på 90-talet, och jag minns mycket väl när Svithiod var här och vann med 5—0 i den historiska matchen 1902 på Getängen. På kvällarna gick det livligt till. Benskydd och storstövlar hörde till utrustningen, och när Hultman & Åderman 1900 utställde ett par riktiga bollskor blev det folkvandring till skyltfönstret på Drottninggatan för att ta en titt på de märkvärdiga skorna. De kostade 20 kronor och jag köpte dem, berättar Åberg, som har dem kvar ännu som minne.*

Cykel blev nu Åbergs stora idrott. K. A. Eriksson och han hängde ihop och tränade, och "K. A." har jag mycket att taeka för att det blev resultat, menar Åberg.

Arvid köpte sig en Rambler för 450 kronor och den gick så lätt att han höll på att skrämma livet ur en gumma på Linköpingsvägen en söndagsmorgon. Det var strax bortom Lövstad och gumman var på väg till Kimstad kyrka. Åberg kom bakifrån, och just som han körde förbi, blev gumman så rädd att hon for på huvudet i diket, fick upp psalmboken med väldig fart och började rabbla psalmer. Det var inte så vanligt med velocipeder då.

— *Hur vi tränade?*

— *Det var strapatser det. K. A. och jag slutade inte förrän 8—9 på kvällarna, men vi kläddes om oss och stack i väg, många gånger så långt som Roxen runt, och så kom man hem sent på natten. Jag minns en gång när åsken började gå och regnet öste ner, hur de andra*

vände om, men jag fortsatte. Det skapade hårdhet, och det behövdes, för tävlingarna var långa och krävande.

1903 blev Arvid tionde man bland 42 i en Stockholmstävling på Skandisbanan. Kläderna hade man hängt i ett öppet skjul, och givetvis var reskassan borta när Åberg kom i mål. 1904 var K. A. och Åberg i Stockholm igen och körde Enköpingsloppet, men Arvid åkte fel vid Ålkistan och blev omkörd av K. A. Fredriksson, som var stor elitman. Han åkte på Husqvarnas nya frihjulsnäv och Åberg måste släppa i utförsbackar och på slätterna. I backarna körde han dock ifatt Fredriksson några gånger och blev tvåa, trots felkörningen. 45 man startade och han slog bl. a. Henrik Morén och Hofstedt. Det rådde en oerhörd hetta. Åberg blev sönderbränd på handlederna. Han var klädd i sweater, korta klädesbyxor, tillverkade av ett par vanliga långbrallor.

— Slantarna tog slut, men K. A. och jag radade upp alla kopparslantarna på spegelhyllan i hotellrummet och vi fick ihop till båtresan hem. Så minns jag att vi hyrde en familjeparaply, för det började regna alldeles förfärligt. Jojo, det var inte lätt att ligga ute och tävla på den tiden. Föreningen hade inga pengar, och jag minns när jag måste betala frimärket till vår kassör "Abbe" Rosén för att han skulle skicka in en anmälan!

IFK anordnade Roxen Runt första gången 1904. Åberg startade sist och kom in först. Kullman var hans värsta konkurrent. Han hade satt i gång med vadhållning och lovade vitt och brett att nu skulle Åberg få stryk. Det året körde den stilfulle IFK-cyklisten Mälaren Runt och räknades nu till svenska eliten. 1905 vann han Roxen-loppet på ypperliga 3,53.

I samband med utställningen 1906 slog IFK på stort och gjorde Roxen Runt nationellt. Åberg skulle försvara Norrköpingsäran, men det var lättare sagt än gjort, då han exerceerade beväring på Axvalla hed i Västergötland.

Han berättade att han nästan kände sig som proffs, då han tjänstgjorde som velocipedordonnans och hade ledigt varenda kväll för träning.

Arvid fick också permission redan på fredagen för att hinna hem till Roxen Runt, där Stockholmsklubbarna hade anmält sådana storfräsare som Morén, Emerik Larsson, Alex Ekström m. fi. Han åkte hela fredagen, tog båten över Vättern och kom hem sent på natten. Lördagen gick åt att justera cykeln och han trodde sig ha goda segerchanser.

Men det gick inte så bra när söndan kom. På andra sidan Linköping i backen upp mot Vreta Kloster hoppade kedjan av och vid Bergs slussar sprang plötsligt båda framgaffeländarna av.

Åberg gick och sprang med cykeln över axeln de dryga 5 milen och kom hem sent på kvällen, lagom att klä om och springa till stationen. När han kom till Skövde hade han 18 km. kvar att gå till Axvall och kom en timme för sent. Det blev arrest och majorsförhör. Man trodde inte att det kunde vara sant det som Arvid berättade, men majoren skrev till IFK i Norrköping och fick bekräftelse. Då fick Åberg upprättelse inför hela truppen och en medalj för sin bravad . . .

Emerik Larsson från Iter vann det historiska första Roxen-loppet på 4,00 4/5 med Henrik Morén, Hammarby, tvåa, Willnow från Djurgården trea och Karlström, Göta, var fjärde man.

*

Året efter visade Åberg sin klass. Han vann på 3,58, och den tävlingen upprörde sinnena långt efteråt. Bland deltagarna var en barberare, som bara åkte ett stycke bortom Löfstad, där han lade sig i en skogsbacke. Efter ett par timmar satte han full fart in till målet. Han fick en åktid på 2,30 och hylades allmänt som segrare till falsariet sent omsider blev uppdagat!

Från den tävlingen berättas också att en av cyklisterna körde rakt fram vid Vreta

Arvid Åberg på skridskor.

Kloster och kom till Motala. Först en vecka senare fick man klarhet i vart han tagit vägen. Det rådde stor uppståndelse bland Kamraternas ledare och det påstods att annonser efter den bortkomne hade varit synliga i Ö. C.

*

Det var glans över Roxen Runt och 1908 kom Morén hit och vann på 3,39. Han hade trampat hela vägen ner dagen före. Det var då cykelkungen tappade bort räkningen på grindarna. Arvid Åberg var med, men körde av vevstaken vid Norsholm på utväg. Denna motgång var signalen för Arvid att sluta med cykel. Han vägde nu sina 85 kilo och grejorna höll inte på de dåliga vägarna.

För att fortsätta med Roxen Runt — som var så intimt förknippat med Åberg — stod sig rekordet till 1913, då 'Murren' kom ner och vann 12-milarundan på 3,34,16.

Arvid Åberg var en man med jättefysik. En lördagskväll stack han upp till Örebro på

cykel, kom fram mitt i natten, sov inget att tala om, tävlade på söndagsförmiddagen (det var ett 1-milstopp) och styrde så cykeln mot Norrköping igen. Han måste nämligen vara hemma på eftermiddagen, ty då spelade IFK fotboll, och han skulle vara med!

*

Men, Arvid kunde inte vara utan idrott. Han gick direkt över från cykel till slägg- och viktkastning och blev östgötamästare redan första året 1909. Han tog sedan 57 DM och var totalt överlägsen ett par decennier framåt. Han vann SM 1910 och 1911 — vann på 45,18, vilket var nära 2 meter bättre än Lemmings notering året före. Det väckte sensation och denna väldiga rekordhöjning betydde inledningen av en ny epok. Lemming gav sig dock ingen ro utan slog det Åbergska rekordet en månad senare, kastande 46,81. Åberg var Europas bäste släggkastare omkring 1910.

Arvid var nu klar för olympiaden, men hade ej heller denna gång tillfälle att delta i interneringsträningen för "Gubben" Hjertberg. Detta kanske skapade en viss osäkerhet, och i "Spelen" blev han bara tionde man på 41,11. Senare under olympiaåret kastade han 47,85, vilket stod som distriktsrekord i 26 år! Ännu så sent som 1932 vid 47 års ålder vann han DM i slägga. Hans sista aktiva år var 1937, då han kom trea på DM, men då var den blivande världsrekordflickan, dottern Majken, klar att ta sitt första DM i slungboll!

En teknisk föregångsman

var Arvid Åberg. Han gick metodiskt tillväga, lärde sig allt om den gren han särskilt sysslade med och sökte sig nya vägar. Experimenterade. Sålunda torde han ha varit den första cyklist här i landet som fick upp ögonen för baksadelns betydelse. När Arvid vände på sadelstolpen inträdde en ny epok i hans åkning, säger han.

Släggkastningen fick han impulserna till när amris kom till Norrköping på "efterolympiaden" 1908. — Jag blev alldeles sönderbråkad i kroppen efter första träningen, men så gick det bättre. Jag var den första svensk som kastade med tre svängar. Hjertberg lärde mig en del, och mina bröder i Amerika skiekade mig litteratur. Jag lärde mig mycket av amerikanerna som var här 1914, och då var jag faktiskt god för 51 à 52 meter.

— *Det kunde hända att jag tränade slägga tre gånger om dagen. Även om det bara blev ett kast i taget, så var det viktigt att hålla kontakten med redskapet.*

Arvid framstår för oss som en kraftnatur, en rese. — Skall man ägna sig åt idrott, då skall det ske med största allvar och under hård träning. Det pjunkas för mycket med idrottsungdomen nu för tiden, säger Arvid Åberg — en av de största idrottsgestalter som fostrats i Norrköping genom tiderna.

559 östgötamästerskap!

Inom vår förening har under arens lopp erövrats 559 DM, fördelade på 14 grenar, och prissamlingen i klubblokalen omfattar c:a 300 lagpris. Främst ifråga om DM kommer fri idrott med 472 mästerskap. Nitton gånger har vi tagit DM i fotboll — därav tio år i följd. De största DM-åren genom tiderna var 1909—1910—1911, då resp. 33, 22, 23 mästerskap hemfördes. Så här har DM-tecknen fördelats:

<i>Fri idrott (manlig) .....</i>	<i>382</i>
<i>Fri idrott (kvinnlig) .....</i>	<i>90</i>
<i>Fotboll .....</i>	<i>19</i>
<i>Skridskor (hastighets) .....</i>	<i>17</i>
<i>Tennis .....</i>	<i>10</i>
<i>Bowling .....</i>	<i>10</i>
<i>Bandy .....</i>	<i>9</i>
<i>Cykel .....</i>	<i>7</i>
<i>Skidor (längdlopp) .....</i>	<i>6</i>
<i>Skidor (backhoppning) .....</i>	<i>1</i>
<i>Bordtennis .....</i>	<i>4</i>
<i>Ishockey .....</i>	<i>2</i>
<i>Simning (vaka hopp) .....</i>	<i>1</i>
<i>Orientering .....</i>	<i>1</i>

559

Kamratmästarna 1904 — vårt första storlag i fotboll med den Isaac Westergrenska 1,000-kronorspokalen och mästerskapsmedaljen på tröjorna. (5.)

HJALLE

Det var en tung sorgens dag när Hjalmar Westergren den 25 november 1935 gick bort efter en svår sjukdom. Hjalle — han hette aldrig något annat — var ett med IFK, en enastående kamrat och människa, som gjort idrottsrörelsen ovärderliga tjänster.

Hjalle var född i Norrköping och gick i 'Sveriges bästa idrottsskola'. Där väcktes hans intresse för idrotten och han var en av de första av oss som gick över till IFK, berättar Calle Cahp.

Och han beskrev en gång själv hur det gick till, då tre blyga och försagda grabbar den 3

augusti 1903 uppsökte kaptienen i Kamraternas andralag Algot Nilsson och frågade, darrande på målet, om de kunde få gå in i föreningen och möjligen få en plats i laget.

Det gick bra, och några dar senare, då den 16-årige Hjalle tiggat ihop inträdesavgiften av fadern, fick han spela med i en poängserie och vara med om att vinna redan i första matchen.

"Som bollskor hade jag fått överta ett par av fars kasserade vinterskor. De var breda i tårna, gick ej att snöra, utar knäpptes med ett spänne, hade varit gula en gång, men genom flitigt gnoende på Get-

ingen antagit en mera obestämd färg. Nu var dom försedda med bastanta bottnar, som en lappsomakare hade försett med fruktansvärda — 5 cm. höga ribbor och tunga som sju svåra år”, brukar han berätta.

Så det var en svår prøvotid för den rätt spinkige ynglingen, som dock hade fotboll i blodet, och redan året därpå spelade han vb. i A-laget, endast 17 år gammal. I skolan hade han redan 1901 utnämmts till kapten i klasslaget.

“Robba” alla tiders kapten

I medlemsbladet skildrade Hjalle en gång sina största ögonblick som aktiv, och vi låter honom berätta:

”Aldrig har väl ett svenskt lag före oss legat i så skarp och allvarlig träning som vi gjorde 1904. ‘Robba’ Sundqvist var kapten i laget och han skötte sin syssla på ett sätt som skulle komma en nutida fotbollsspelare att baxna. En järnhård disciplin höll han — och ve den som försökte mucka eller hoppa över skaklarna. Han fick veta vad han gick för.

Jag minns hur han gnodde med mej för att få in rätta stilen i min motsträviga vänstra fot. — ‘Klockan sex träffas vi i Parken’, var en stående order och mellan 6—7 dag efter dag tills jag kunde mina saker, arbetade han på att lägga upp bollar från alla möjliga och omöjliga håll och allesammans måste jag ta med vänster, fick inte spela en boll med höger. ‘Här är det fråga om att lära dej vad du inte kan’, hette det.

Såg ‘Robba’ ett fel tog han i håll med spelaren ögonblickligen och det eftertryckligt. Följden av hans järnhårda kommando var att det verkligen blev ett lag av oss.

Min skarpaste match

Vi startade i Kamratmästerskapet, som mycket tack vare Isac Westergrens berömda

vandringspris blev en synnerligen omfattande och uppmärksammat tävling. Först fick vi möta Eskilstuna, som ansågs för oövervinnerliga på hemmaplan. Vi vann med 2—1 och den segern var oerhört betydelsefull inte minst därför att det var vår första på främmande mark. Vi marscherade vidare genom att till fotboll-Sveriges förvåning slå Stockholms-Kamraterna med 1—0 däruppe i den skarpaste match jag någonsin deltagit i. Finalen gick i Norrköping och där slog vi Köpings-Kamraterna med 4—1 och tog det ställiga priset och silvermedaljerna för första gången.

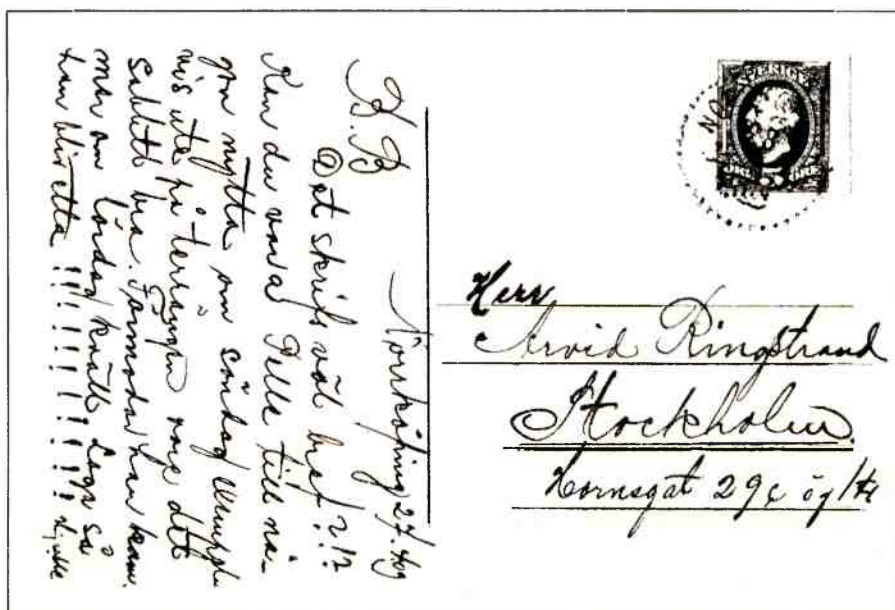
Anton Johansson spelade hi. och jag vb. Vi tacklade varann rätt bra Anton och jag och han var förgrymmad när han aldrig kom åt att skjuta.

SM-start och lektion av Öis

Samma år startade vi i SM för första gången, där man tävlade om svenska Bollspelspokalen. Vi slog Eskilstuna här hemma med 2—1 och fick sedan resa till Göteborg för att möta Öis. Vi fick stå på tåget hela lördagen, blev väl mottagna av hela Öis med Wilhelm Friberg och Hugo Levin i spetsen. Efter lite mat och potatis på Lorensberg skulle vi hem och knyta oss. Det skulle sovas, hade vi bestämt oss för. Sigudadå! I våningen intill var det bröllop, och de lyckades utan svårighet hålla oss vakna till kl. 4 på morron. Vi föll igenom de sista 10 minuterna, och fick stryk med 5—0. Men, Öis var bra då . . .

Det var då ‘Gaffel’ för första gången fick se en neger, och det gav upphov till en massa skoj och historier. Hem fick vi också stå på tåget, men det hindrade inte att vi tränade som vanligt på måndagskvällen i Idrottsparken!

Arvid Ringstrand bodde i Stockholm ett tag 1909 och Hjalle Westergren skrev vidstående rader till honom med anledning av att Georg Pettersson skulle starta i Sleipners terräng. — Laga så han blir etta, skrev han, och Pelle blev etta, så 'Spitz' måste ha skött sitt uppdrag fint.

Målkord med 16—1

Vi vann Norrköpings Idrottsförbunds poängserie med högsta möjliga poäng och en massa mål, en match tog vi hem med 16—1, som länge var rekord. Bollklubben var vår värsta motståndare här hemma de första åren, och vi gick framåt bra. 'Masen' lärde oss mycket. Han hade vistats i England ett par år och kommit i god kontakt med fotbollen där. 'Masen' har betytt ofantligt för Norrköpings fotboll och i stort sett var det hans förtjänst att vi redan efter två år hade nått så långt.

Mästerskapslaget 1904 hade följande utseende:

H. Gustafsson (Henning) — B. Carlberg (Bernhard), Hj. Westergren (Hjalle) — J. Dahlström (Joffa), E. Johansson (Gaffel), E. Sundström (Lots) — G. Johansson (Masen), T. Carlberg (Frasse), R. Sundqvist (Robba), I. Sefve (Iffa), K. Ullman (Kristian).

Organisatorisk mästare

Redan som 16—17-åring var Hjalle alla pojkars idol och han utströmmade en pondus och ett omedvetet allvar i all sin pojkaktighet, som 'tog' alla han kom i beröring med. Hjalle stod målvakt i bandy-ettan och han var med överallt och gjorde insatser. 1905 finner vi honom som suppleant i styrelsen, 1906 var han sekreterare och sedan skiftade posterna. 1919 var han självskriven som ordförande och han ledde IFK:s öden i tre år, men avsåg sig bestämt 1921. Han tillhörde IFK:s Centralstyrelse och 1920 var han med som förbundsledare för fotbollen vid Antwerpen-olympiaden.

W. var snabbt mogen för ledande uppgifter i större format. Den 15 maj 1905 bildades ett första distriktsförbund i fotboll med IFK:s ordförande 'Masen' Johansson och sekreterare Algot Widén i spetsen. 1907 bildades Östergötlands Idrottsförbund på initiativ av Norrköpings Idrottsförbund, och bokhållare Hj. Westergren invaldes i första styrelsen som speciell representant för fotboll och bandy.

Under elva år tillhörde han ÖIF och nedlade som sekreterare ett grundläggande arbete av största betydelse.

Sedan ÖIF bildats leddes fotbollen av en kommitté inom förbundet, men 1917 hade rörelsen växt så kraftigt att man på Hjalmar Westergrens initiativ bildade Östergötlands Fotbollförbund. Och även nu blev det två IFK:are i spetsen. Calle Cahp ordförande och Hjalles W. sekreterare. Cahp stannade på sin post i 20 år och Westergren som sekreterare intill sin död.

Under dessa 19 år utförde han storverk. Hjalles hade en utpräglad administrativ läggning, han var en ordningsmänniska som få, och skapade ÖFF till en mönsterorganisation både för in- och utländsk fotboll.

Man märkte aldrig på honom att han hade mycket att göra. Han var humoristisk och glad, och hans enorma arbete var besjulat av en djup känsla för all idrott. Han kunde bli rent entusiastisk och eldande när det blev tal om ungdom och idrott.

Westergren var redan under sin aktiva tid en förstklassig domare i fotboll och bandy och anlätades för mycket krävande uppdrag. Han var outtröttlig när det gällde att arbeta för IFK och han fanns med bland de verk sammaste i basarer och fester.

1916 kom han in i Svenska Fotbollförbundets styrelse och VU och gjorde täta Stockholmsresor som en av förbundets starka män. Mellan 1920—27 tillhörde han stora UK. Hjalles var redaktör för medlemsbladet i många år och han övergick 1911 till fast anställd idrottsredaktör i Norrköpings Tidningar, där han då hade medarbetat i många år. Inte minst som tidningsman gjorde han hela idrottsrörelsen ovärderliga tjänster. 1912 var Hjalles NT:s utsände medarbetare vid Stockholms-olympiaden.

Signaturen "W" kännetecknades av en sober stil, stor känsla för idrottens värden och en odiskutabel saktighet, som alltid ingav

respekt. Han var IFK:are i själ och hjärta, men framförallt var han en idrottens riddersman, som alla såg upp till och högaktade.

Hjalle in memoriam

När han dog skrev fotbollkännaren Carl Linde följande i Idrottsbladet:

Den östgötska fotbollens föresyn har slocknat.

En vän är ej mera.

I en mansålder har hans hjärta och hans hand varit hos oss alla, som älska idrotten, men mest hos denna ungdom, som tagit honom helt och fullt i sin fostraretjänst.

Förslår den, vad den gått måste om?

Kunna dessa generationer fotbollspelare fatta, vad en man som Hjalmar Westergren offrat för dem?

Han begär det icke, denna stillsamme, för-synte idealist, där han nu sover. Han har aldrig gjort det. Han fann i arbetets egen, skapande kraft en lycka, som var honom nog. Han ville från sin position, från sina förtroendeposter uteslutande göra gott. I sin tysta strävan att motsvara de stora anspråk, organisationerna ställde på honom, glömde han sina personliga behov.

Blev han upprörd någon gång, så var det icke för egen del. Endast en gång har jag sett honom verkligt ledsen och bragt ur gängorna. Det var vid Sleipners och Kamraternas motion om kvalificeringspengarna. Då tyckte Hjalles, att hans kära Norrköping blivit alltför orättvist behandlad.

Vi ha svårt att föreställa oss Östergötland utan Hjalles Westergren. Han hade gjort dess fotbolldistrikt till en mönsterorganisation.

Och nu har han lämnat detta sitt stora och rika arbetsfält, lämnat fotbollens generalstab — bragt oss alla i djup sorg.

Hans minne och hans verk kvarstå dock. Dem kan ingen rubba.

Ceve.

Interiör från klubblokalen på N. Kungsgatan.

KUNGACUPEN

som uppsattes av Hans Majestät Konungen i den moderna utslagstävlingen i fotboll som startades 1941, skall erövras tre gånger i följd för att bli ständig egendom. Vi har två gånger erövrat den kungliga pokalen, men tyvärr inte i följd. Det var 1943 och 1945, då vårt A-lag lyckades göra bedriften att vinna både serien och cupen samma år.

Resultat av cupfinalerna fram till 1946:

- 1941: Hälsingborg—Sleipner 3—1.
- 1942: GAIS—Elfsborg 2—1.
- 1943: Norrköpings-Kamraterna—AIK 0—0, omspel 5—2.
- 1944: Malmö FF—Norrköpings-Kamraterna 4—3 (3—3 i ordinarie tid).
- 1945: Norrköpings-Kamraterna—Malmö FF 4—1.
- 1946: Malmö FF—Ätvidabergs FF 3—0.

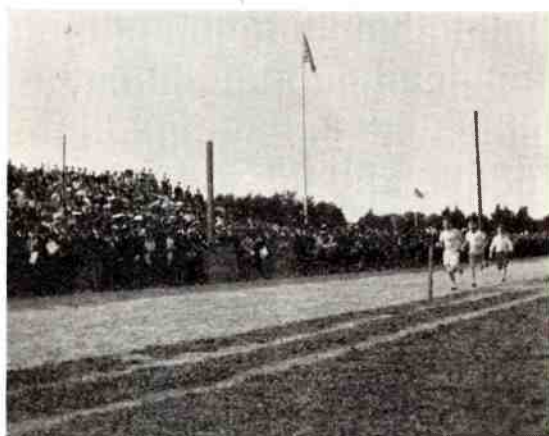
FRÅN VÄRLDSREKORD TILL ODLARBRAGD

Georg Pettersson var på sin tid Sveriges främsta långdistanslöpare och IFK:s första idrottsman av världsformat. Född 1883 växte han upp som ett typiskt norrköpingsbarn i en stor syskonskara på sju pojkar och en flicka. Redan i unga år kom han in på Drags textilfabrik och fick lära sig att arbeta hårt för sitt uppehälle.

Men, ändå blev han en stor idrottsman. Hans karriär har något av sagans skimmer över sig . . .

Georg Pettersson berättar själv att han fick sitt idrottsintresse väckt 1899 på Getängen, där han såg nordiska eliten tävla om Dicksonpokalen, som han själv några år senare skulle vara med och kämpa om och bli en framstående medlem i den berömda Dicksonklubben. Han stod på ledet i Norrköpings Gymnastikklubb ett tiotal år, men 1899 började han träna löpning på fullt allvar.

Det fanns ingen 8-timmarslag då och träningslusten på kvällarna var inte lätt att mobilisera fram efter tio timmars hårt knog

Det var storpublik i "Parken" på våra friidrottstävlingar. Här ser man Georg Pettersson (i mitten) under ett av sina segerlopp.

på fabriken. Men, Georg Pettersson var otroligt energisk, och betecknande är att han utnyttjade middagsrasterna för löpträning! 1901 kom första framgången då han vann DM i längdhopp, men sedan blev det mest bara löpning.

— Jag sprang allt från 400 meter upp till 17 km., som distansloppet Söderköping—Norrköping mätte. Där vann jag vandringspriset efter tre segrar i följd i strid med storlöpare som John Svanberg, Sigge Jacobsson och Gustaf Törnros. Det var en skarp fävlings med stort publikintresse, berättar han själv.

Idrottsparken blev färdig 1903 — samma år blev "Geja-Pelle" fjärde man i striden om Dicksonpokalen, som Kristian Hellström vann. Löparbanan här hemma var inget att skryta med, den var makadamiserad och man fick springa i gymnastikskor. Det var ganska vanligt med hårda banor på den tiden.

1904 sprang vår blivande storlöpare i Sleipners terräng. Den 21-åriga norrköpingspojken blev 16:e man, men kom igen och gjorde storsensation med segrar 1908 och 1909. Det senare året slog han den världsberömda engelske mästaren J. E. Deakin. I Nordiskt Idrottslif beskrevs denna uppseendeväckande svenska seger på följande sätt:

"När löparna passerade målet efter första 5-kms-varvet ledde Deakin knappt före Södermalmeren Jonsson och Georg Pettersson. En bit bakom syntes Ernst Wide. Engelsmannen var fenomenalt snabb i utför, men Georg Pettersson tog in allt i slötlöpningen där han var den starkare. På sista varvet ryckte Deakin hårt och endast Norrköpingspojken förmådde följa.

Åskådarna i Idrottsparken (Stockholm) hade nu blickarna enbart klustrade vid källbacken invid Ridhuset där de tävlande skulle komma. Plötsligt dök också Deakin upp med Pettersson jämsides. I backen

Forts. å sid. 42

Det är mycket folk i "Parken" när Georg Pettersson löper i mål under en av sina överlägsna triumfer i Söderköpingsloppet.

Lörd. den 18 och Sönd. den 19 Aug. 1906

Svenska Mästerskapstävlingar

i allmän idrott och atletik.

163 af Sveriges förnämsta idrottsmän anmälda till tävlingarne.

Lördagen den 18:
Kl. 9 f. m. **CIRKUS.** Entré 1: 50, 1 kr., 50 öre och 25 öre.

Utslagstävlingar i brottning.
Kl. 2,30 e. m. **IDROTTSPARKEN.** Entré 25 öre, läktaren 50 öre extra.

Försökstävlingar. Sluttävling i diskuskastning.

Kl. 6,30 e. m. **CIRKUS.** Entré 1: 50, 1 kr., 50 öre och 25 öre.

Sluttävlingar i grenhopp, viktlyftning och brottning.

Söndagen den 19:

Kl. 2,30 e. m. **IDROTTSPARKEN.** Entré 25 öre, läktaren 50 öre extra.

Sluttävlingar i höjdhopp, kulstötning, gång 5,000 m., löpning 100 m., löpning 1,500 m., längdhopp, släggkastning, häcklöpning, trestegshopp, spjutkastning, stafettlöpning, stafhopp, löpning 10,000 m., löpning 400 m.

Kl. 7 e. m. **CIRKUS.** Fri entré. Prisutdelning.

Program, fullständiga, endast 10 öre.

Musik båda eftermiddagarne af Kapellet "Verdandi".

OBS! Organisationskommittén förbehåller sig rätt att ändra programmet.

(N. T. 16/8 1906.)

Från världsrekord . . . Forts. fr. sid. 40

ner förlorade svensken ett 10-tal meter, men nere på plan sneddade han en smula i övre kurvan och var åter i hälar på britten. På bortre långsidan utspann sig en väldig strid när spurten började och Pettersson gick förbi. I sista kurvan sneddade Deakin i sin tur förbi på innersidan och hade när upploppet började ett försprång på 6—7 meter. Det såg mörkt ut för svensken, men han gick på med kolossal energi, och då tribunen passerades var han åter uppe i jämnhöjd med engelsmannen. Sida vid sida fortsatte spurten tills Norrköpingslöparen ett par meter före mål pressade sig före och skar linjen med bröstet ca. 30 cm. före Deakin. Måldomaren E. Juhlin dömde dött lopp, men Georg Pettersson fick segern, som starkt bejublades av den stora publiken.

*

För att fortsätta med terräng så fick IFK anordna SM 1909, och där vann Georg Pettersson sitt första svenska mästerskap i en mycket välarrangerad tävling. Det var första gången SM gick med gemensam start.

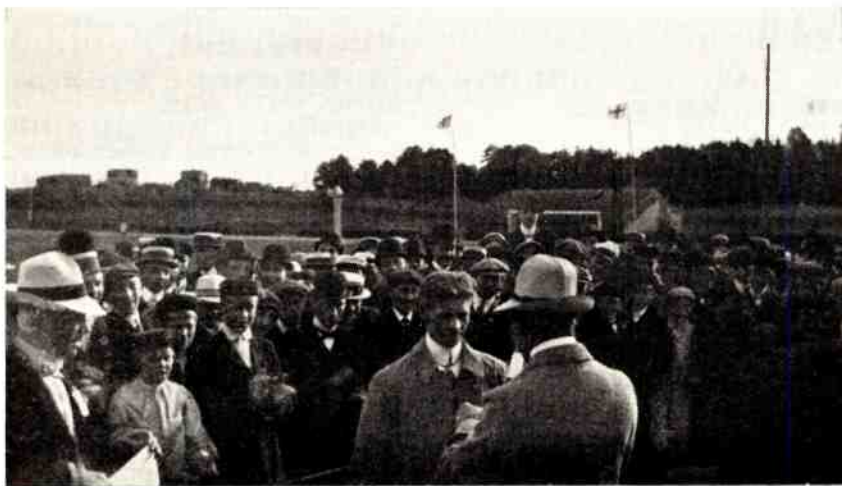
Jättetriumfen i Berlin

1907 års storsensation i fri idrott var Georg Petterssons smått fenomenala löparprestation i Berlin, där han i fullkomlig Nurmiklass på samma dag vann både 1,500 och 5,000 meter i hårdast tänkbara konkurrens.

Tyske kronprinsen hade 1905 satt upp en pokal — ett vandringspris som tre år i följd eller fyra utan ordningsföljd skulle erövrats av samma förening. Det behövde alltså inte vara samma löpare som vann.

Engelsmannen Schmidt hade vunnit första året och tysken Runge det andra. Men nu kom Norrköpings-Pelle och löpte mycket taktiskt på den smala banan, där det gällde att ej bli instängd i spurten. Värste konkurrenten var österrikaren Kwieton, som hade överraskat svensken i Wien ett par dagar tidigare, men nu aktade sig Pelle för att vänta till spurten. När det var 400 meter kvar klämde han i med en långspurt, som endast tysken Beber förmådde följa tills 50 meter före mål, då Georg Pettersson gick loss och kunde spränga ulltrån som överlägsen segerherre och ta hem det förnämliga priset på 4,29,4. Beber kom åtta meter efter.

På 5,000 meter började IFK-aren att köra hårt redan från början och efter två varv låg han 30 meter före. Han bara ökade och slog på en fruktansvärt imponerande finish. Tiden blev 16,40,2 — Kwieton hade 17,24 och Boege var trea på 17,33.

Georg Pettersson hyllas efter en av sina många triumfer i Söderköpingsloppet. Prisutdelare är Otto Ahnström och Gustaf Djerv sköter protokollet. Skolgossen som applåderar heter Manne Samuelsson.

Georg Pettersson hyllas i Hamburg 1907 efter segern över världsrekordmannen Ragucneau på 3,000 meter om staden Hamburgs Senats stora vandringspris.

De tyska tidningarna talade om den guda-benådade svenske löparen, som springer så utmärkt vackert med en perfekt benföring. Däremot tyckte man att armföringen verkade något stel och hindrande i löpningen. Petterssons långa vägvinnande steg högt på två imponerade mycket.

Pelle vann Tyska Olympiska kommitténs vandringspris för sitt fina halvmilslopp och hans namn gick ut över världen. Men, man har svårt att stava rätt i engelska tidningar, där vårt namn såg ut så här: Irdolt Sfroenningen Kamrationa. Och i Holland hette det: Iffra Kamratärna.

Första utlandsresan hade alltså slutat grandios. Det var en kamratrupp som startade i Wien och även Arvid Ringstrand var med och nådde fina placeringar.

I Hamburg senare på året slog Pelle på 3,000 meter den franske världsrekordhållaren på milen Ragucneau, vilken tidigare samma år

vunnit stort över John Svanberg. Nu tog "Gejan" första inteckningen i staden Hamburgs Senats halvmeterhöga vandringspris. Och här hemma hjälpte han Edvard Dahl den 27 oktober att sätta svenskt rekord på 3,000 meter med 8,55 i ett heroiskt och historiskt lopp, som finns beskrivet på annan plats i denna minnesbok.

Och så kom Olympiaden 1908.

Georg Pettersson hade vunnit uttagningen på 1,500 och reste över och startade på engelska mästerskapen, som gick en vecka före spelen. Men, han var helt ur form och blev bara åttonde man på 4 eng. mil.

— Ja, det var en bedrövlig historia för mitt vidkommande. Jag var övertränad och kände mig nere. Ökade 5—6 kilo under de tre veckorna i London, men det var en dåligt ordnad resa. Vi hade visst 50 ledare på 177 aktiva och resultatet blev därefter. I lagtävlingen på 3 eng. mil blev Svanberg, Georg P.

SM i Karlstad 1907. Georg Pettersson (längst till vänster) blir tvåa på 1,500 meter efter John Svanberg, som ligger närmast Pelle. De två stod i särklass och kampade hårt i spurt.

och Dahl trea i sitt heat och utslagna av Frankrike, tack vare ett sensationellt genombrott av sedermera mångdubble världsmästaren Bouin.

— Men, jag skötte mig bättre här hemma lite senare på efterolympiaden, då jag i ett för mig oförglömmeligt lopp slog olympiafinalisterna Cohn och Sullivan i Idrottsparken på 1,500 meter berättar han.

*

På vintern flyttade Georg Pettersson till Halmstad för att börja arbeta på Brännö Väfveri, och sedan han på våren blivit svensk terrängmästare igen, gjorde han sitt berömda storlopp på milen en junidag på Sommarlust. Georg P. ställde upp mot ett femmannalag, som han slog med 400 meter och vann på nya världsrekordtiden 31,30. Det bråkades mycket om detta rekord, mest beroende på att tiden var smått otrolig och fenomenal i jämförelse

med Bouins världsnotering av året före på 32,16,6. Att "Gejan" var god för denna tid torde vara ställt utom allt tvivel. Redan 1907 nådde han i Teutonias 10,000-meterslopp i Berlin sensationella 32,21, vilket bara var tre sekunder över John Svanbergs världsrekord av 1907. Någon officiell notering blev det aldrig, beroende på att milrekord började noteras 1912 som först. Hans 31,30 stod sig som svenskt rekord i åtta år, då Erik Backman löpte på 31,13,7.

På 5,000 meter var Georg Petterssons bästa tid 15,18. Det märkliga var att han gjorde den bravaden i ett grandios sololopp på Brännös idrottsplats 1910. Svanbergs svenska rekord var då 15,26! "Geja-Pelle" lär dock ha gjort sitt snabbaste halvmilslopp i Reijmyre mot ett stafettlag.

*

Under rekordåret 1910 slår plötsligt en

Då Georg Pettersson slog engelske mästaren Deakin. Här ser man engelsmannen (till vänster) och Georg P. just som måldomaren Juhlin fäller målflaggan.

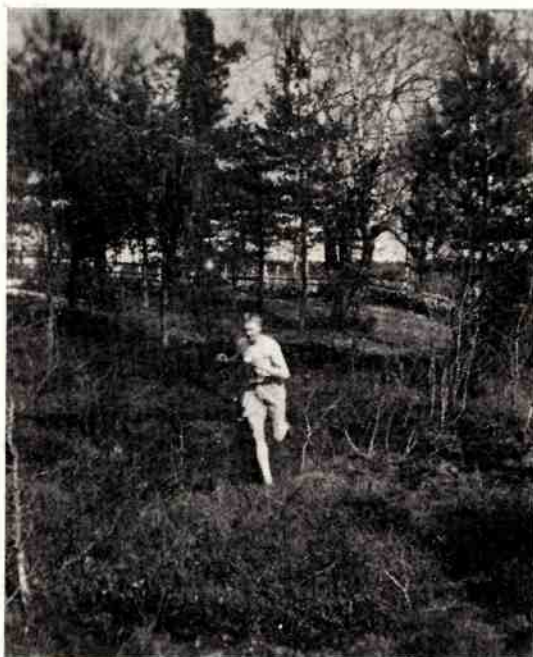
bomb ned i den svenska idrottsvärlden och i rubrikerna läser man: *Georg Pettersson lämnar idrottsbanan!* Meddelandet som är från Halmstad förtäljer vidare: Den kände idrottsmannen Georg Pettersson kommer efter denna säsongs slut att definitivt lämna idrotts-

banan. Som motiv anför han svårigheten att kunna träna på grund av sitt arbete utanför Halmstad.

Man minner i artikeln om hans stora löparbragder på in- och utländska banor, sedan han 1889 började sin enastående karriär.

Georg Pettersson vinner tyske kronprinsens vandringspris på 3,000 meter i Berlin.

Blivande svenske mästaren Georg Pettersson vinner ett terräng-lopp i Vrinnerviskogen 1909. Inga konkurrenter syns till . . .

Odlarbragden i Kolmården

G. P. hade arbetat 16 år som fabriksarbetare, han var kaféägare och vedhandlare, men 1911 hade han installerat sig som lantbrukare på skogsbostället Fjällsjö i Simonstorp.

När gamla cirkus revs — en gång idrottens hus i Norrköping — köpte Georg Pettersson virke för 40 kronor och byggde sig en ladugård. En präktigare stengrund hade knappast någon ladugård i hela riket. De tre meterna till hälleberget bestod av sten från egna markerna och stenfoten var skickligt huggen ur hela block. En kubikmeter sten på varje kvadratmeter jord var det vanliga, och halvtannat tunnland god jord rövade G. P. från den hårdföra Kolmården.

Han var en rådsnar karl av stora mått — man märkte det kanske bäst i det välbyggda bostadshuset i två våningar om fyra rum och kök. Det huset byggde han också utan rit-

ningar. "Läste in" måtten i minnet och satte i gång. Golvet yxade han till av den skog som växt där grunden låg.

Detta mönsterjordbruk skapades av en man som inte hade någon kunskap om bygge och jordbruk när han satte i gång. Och han inte bara gjorde den bragden, han botade också sitt klena bröst. Men den friska luften var något annat än den som fabriksarbetaren fått andas in. Kolmården skänkte honom krafterna åter, och när Lantbruksakademien 1938 tilldelade Georg Pettersson sin odlarebelöning gav detta samma klang landet runt som en gång hans världsrekordlopp.

— Jag tävlade i elva år och bröt aldrig något lopp, även om jag halkade ner i prislorna ibland. Man löpte för det roade en, och nog måste jag säga att idrotten gett mig lyekostunder som man aldrig glömmet, säger han själv.

Georg Pettersson skapade sig själv ett gediget hem och en livsuppgift, som svarade mot hans väldiga energi. Han tog aldrig någon hänsyn till sig själv, och det berättas otroliga saker om hans ambition. Innan han ställde upp i det hårda Söderköpingsloppet kunde det hända att han i flera timmar jobbat hårt på sin kära tomt i Skarphagen, där han bröt sten och bände i trädröterna.

Georg Pettersson hade en relativt dålig spurt. Han ville helst dra själv, och hålla fart det kunde han. Det kan ju vara intressant att läsa vad Hjalte Westergren skrev i Norrköpings Tidningar när "Norrköpings-Pelle" fyllde 50 år:

"Georg Pettersson var en gudabenådad löpare. Han hade en naturlig stil, ett driv i steget som ingen på hans tid. Han hade icke förmånen av moderna tränare, ej heller av förstklassiga banor, ingen hjälp praktiskt taget. Han skötte sig själv. Vi kommer aldrig att glömma hans vackra, lediga stil och hans ståtliga insatser på löparebanan."

Dagtraktamenten var inte uppfunna på den tiden. G. P. berättar att när han en gång

Forts. å sid. 47

MIN IDROTTSKOLA

Under åren 1906—1912 var Norrköpings Läroverk en god idrottsskola. Läroverkets idrottsförening var en undcravdelning av IFK, Arvid Ringstrand, svensk rekordhållare i längdhopp med 669 cm. var föreningens ordförande. Sekreterare och slötvarg var en gosse, som hette Appelquist, gemenligen "People" kallad, därför att han medarbetade i Nordiskt Idrottslif under den signaturen. "Topsy" Lindblom, 1912 års guldmedaljör i tresteg, hörde också till pamparna i styrelsen — han levde högt på sin styrka i flera avseenden och lärde oss yngre veta hut med hjälp av i luften lätt hängande smockor. Erik Kugelberg, 10-kampare vid 1912 års spel, skyttevirtuos både på bana och katt, var ett under av träningsflit. Han lärde oss också veta hut, fast hans metoder var mera humana än "Topsys".

Alltnog — det släkte, som växte upp var oerhört idrottsintresserat. Ur juniorernas led svingade sig populära "Gejan" Åberg mot höjderna — eller rättare sagt längderna. Vi i hans klass följde med beundran hans meteoriska karriär. Som 14-åring hoppade han helt plötsligt 515 cm. i längd. Sen gick han från klarhet till klarhet, spänstig, lugn och anspråkslös, tills han, ännu ej 20-årig, 1912 blev tvåa i tresteg och trea i längd vid olympiska spelen.

Stolt studentkamrat på Stadions läktare den gången var

Bo Ekelund

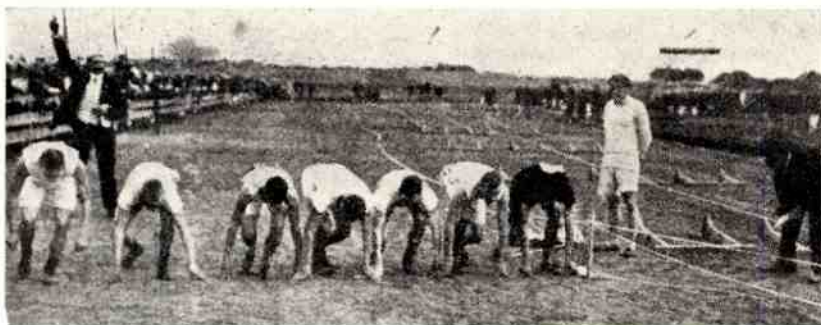
Bo Ekelund med sitt första idrottspris.

Odlarbragden Forts. fr. sid. 46

bad IFK-kassören att få en tia för att fara upp till Stockholm och löpa om Dicksonpokalen fick svaret:

— Du är väl inte proffs heller! Här har du en femma. Det får räcka. Bara resan kostade 10:80. Till Hamburg reste han en gång med 25 kronor kontant på fickan sedan biljetten var betald. När G. P. var i London på olympiaden skrev han resebrev till Östergötlands Dagblad. Han var verksam på alla tänkbara områden.

G. P. tillhörde IFK:s styrelse 1904. Det var han som inledde vår enorma storhetstid i fri idrott och hans bragder stod som föredömen för en rad av kommande stora idrottsmän i vår förening.

Start på 400 meter vid Teutonias tävlingar i Berlin 1907. Andre man från vänster Arvid Ringstrand.

”SPITZ” OCH LÄROVERKET

Den 15 mars 1907 fick Läroverket sin egen idrottsförening. Intresset hade ju varit livligt alltsedan Nisbeths och Ugglas dagar för tio år sedan och nu var tiden mogen. Arvid Ringstrand, som var född i Västervik och nu 19 år gammal, var kompis med Gustav Lindblom och de två beslöt nu att göra vad man länge talat om.

Ett 70-tal elever hade mött upp, och på Ringstrands fråga om man skulle bilda en förening hördes endast entusiastiska jarop. Ringstrand blev givetvis ordförande, Lindblom kassör, Nisse Westergren vice ordförande och Bengt Norelius sekreterare samt Gustaf Svanberg intendent.

Med 30 röster mot 14 beslöts att man skulle träda i förhandlingar med IFK, och den 19 mars var saken klar. Läroverkets IF konstituerade sig som en underavdelning och fick därmed både moraliskt och ekonomiskt stöd bakom sig.

Säkert anade inte Ringstrand — med smeknamnet ”Spitz” — vilken tjänst han därmed hade gjort IFK . . .

Intresset var strålande! Grabbarna form-

ligen bodde i Idrottsparken sedan skolan var slut för dagen. Och där tränades intensivt, dock utan något större begrepp om teknik och stil. För varje vecka kröp centimetrar i höjden och på längden, medan sekunder pressades ner. Och boll käckades.

Man gnodde i sitt anletes svett, duschade ett slag, fortsatte i bara mässingen eller solade på läktaren, skrämmande bort stadens parkanter, som med sina lekklaser ofta fanns i ”Parken”. Löfvenius och ”Annars med skägget” måste ut på razzior efter grabbarna.

*

Många tävlingar ordnades, ”Spitz” var själen i det hela och det gick framåt på ett glänsande sätt. Läroverksföreningens främste ledare var dock Sven Appelqvist, som inte bara skötte sekreterarsysslan på ett ypperligt sätt, han var också Nordiskt Idrottslifs Norrköpingskorrespondent under sign. ”People”. Tack vare ”Pippel” har inte minst denna minnesskrift berikats med många intressanta detaljer.

När Ringstrand hösten 1907 satte skandi-

naviskt rekord i längdhopp med 6,69 väckte detta en väldig begeistring vid skolan.

På olympiauttågningarna i Stockholm vann Ringstrand 400 meter, blev tvåa på 200 och fyra i längd. Och i London på Shephard's Bush gjorde han sitt livs kvartmilslopp. 36 man startade från 11 nationer och Ringstrand hade oturen att bli lottad i det kanske svåraste heatet tillsammans med amrisen Carpenter och tysken Trieloff samt holländaren H. J. W. Wal. Carpenter vann på 49,6, med tysken tvåa och Ringstrand trea. Endast de två bästa gick till finalen, som blev mycket dramatisk, då Carpenter diskades under påstående att han avsiktligt hindrat britten Halswelle. Denne vann omlöpningen på 50 sek. blankt i finalen. Som en protest utblev samtliga amerikaner. Ringstrands tid i det snabba försöket fixerades till 50.8 — smått fenomenal efter svenska förhållanden, då rekordet här hemma hölls av Knut Stenborg, Lyckans Soldater, med 51,3!

*

Även de andra skolgrabbarna var ute och tävlade flitigt i Stockholm, Linköping, Örebro

och Jönköping. Själva anordnade IFK stora skolungdomstävlingar och läroverkspojckarna dominerade på det mest eftertryckliga sätt. Ringstrand satte rader av distriktsrekord. Han löpte 100 meter på 11,3 — ett östgöta-rekord som stod i 17 år! Han slog in- och utländska stjärnor på 400 meter och nådde 52,7, samma tid som Sven Låftman 1908 vann SM på. På vintern 1907 väckte "Spitz" sensation genom att slå Arvid Åberg på skridskor och åka 500 meter på 54,1.

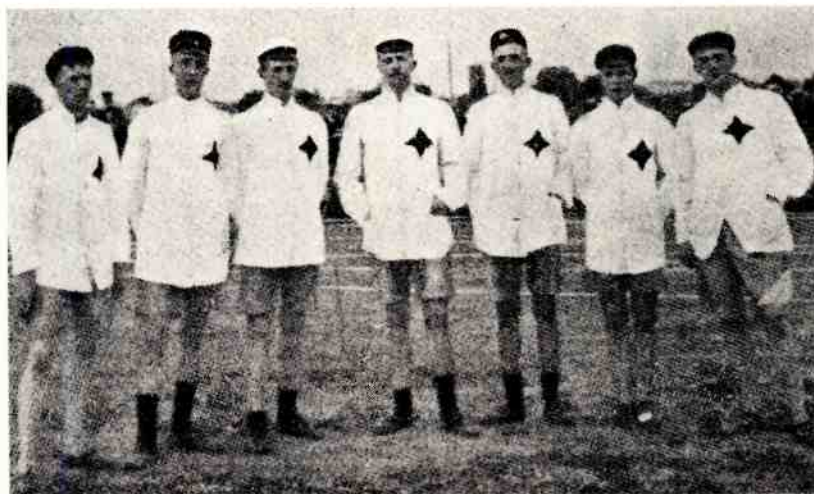
*

Ringstrand var enormt mångsidig och kunnig. 1906 hade han gått in i IFK, 1908 tillhörde han styrelsen. I distriktsstyrelsen i fotboll fanns han med och arbetade, han var ordf. i Sveriges Skolungdoms Idrottskommitté och satt i bestyrelsen för Östgötha-Spelen 1910.

Distriktsmästare på 100, 200, 400 meter och stafett, i bandy, skridskosegling samt hastighetsåkning på skridskor 500 och 1,500 meter, han var med och satte svenskt rekord på 4x400 år 1908.

Skolrekorden i längd (6,69) och på 400 meter (52,3) hade han i nio, resp. åtta år.

En svensk Kamratirupp på utlandsturné. Från vänster: Georg Pettersson, Sven Låftman, Nils Georgi, Bruno Söderström, Arvid Ringstrand, I. Neuman och A. Wieslander.

Rubb och stubb på Skolungdomens

1908 var Läroverkets första stora år. Man reste upp till Skolungdomens i Stockholm med gossar som Lindblom, Georg Åberg, Erik Kugelberg, Bengt Norelius, Ringstrand, Haeklin, bröderna Hartzell, Calle Cahp, Sigfrid Svensson-Sigland, Ernst Caap, bröderna Söderlund m. fl. Den 14-årige Bo Ekelund kom tvåa i höjd och var med i det segrande stafettlaget! Man rakade hem nästan allt i prisväg och måttet rågades när grabbarna knuffade fram Arvid Ringstrand till starten för ett kvalificeringslopp på 400 meter, där de bästa IFK:arna skulle tas ut för en kontinentturné. Leopold Englund tyckte att "Spitz" såg litet färsk ut, men han fick i nåder vara med och . . . vann med fem meter, slående sådana hejare som svenske mästaren Låftman, Nisse Georgi och Evert Björn. Biljetten var säkrad för en resa till Wien och Berlin.

Och även de andra läroverksgrabbarna skötte sig storfint. Nisse Hartzell hade redan 1904 blivit svensk mästare i höjd med 1,70 och tävlade 1907 för AIK och satte svenskt rekord i stående höjd med 1,42. Carl-Erik Pettersson ("Pettersson-Sverige"), svensk

mästare i bandy för AIK och kungens tennispartner, var också Norrköpingspojke och tillhörde det berömda läroverkets elitgarde, som nu var fruktat över hela landet. Vid Skolungdomens i Stockholm 1909 tog skolan alla första pris i juniortävlingarna och vandringspriset i stafett för andra gången. Dessutom en massa andra priser.

Det var rader av strålande idrottsbegåvningar som kom fram ur läroverkets leder, och "Spitz" inympade säkert något av sin brinnande ande hos var och en av dem.

Och läroverkets idrott har ju inte vansläktats. Konungens vandringspris i fri idrott tog skolan 1915, 1937, 1938 och 1939 och i striden om Kronprinsens pokal i fotboll har Norrköping dominerat genom åren.

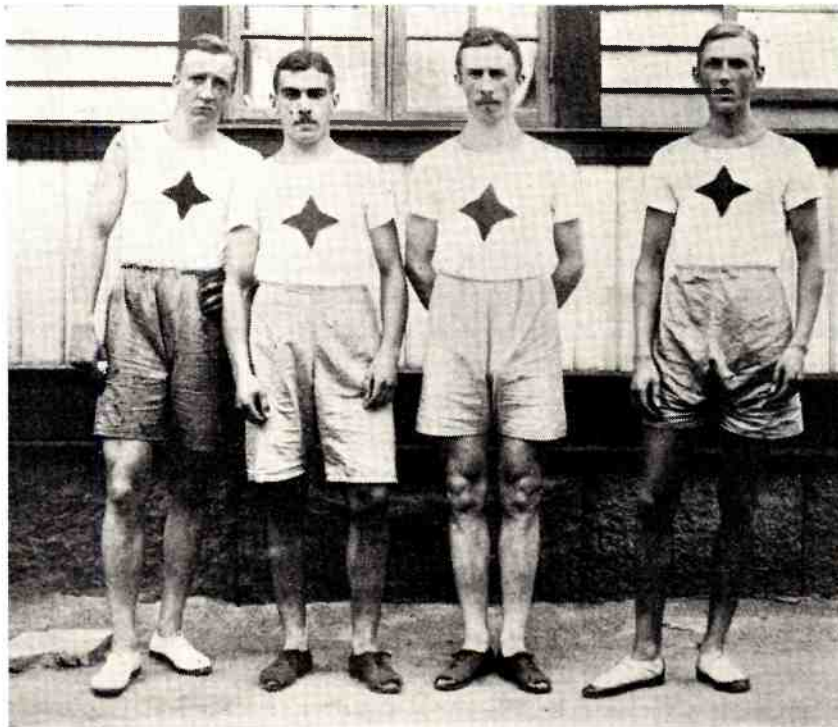
*

Arvid Ringstrand var mannen som gjorde de mest omöjliga prestationer när det behövdes. 1910 var det mycket spännande på Kamratmästerskapen i fri idrott. Stockholmskretsen var då landets bästa klubb i allmän idrott, men nu kom genombrottet för Norrköping, som med sitt berömda garde tog hem det Englundska mästerskapsstandaret. Innan saken var klar utspann sig en sensationellt

Läroverkets fina fotbollsgång. Från v.: Arvid Mårtensson, Bertil Hartzell, Jeppe Swanberg, Gustaf "Topsy" Lindblom, Carl-Erik Pettersson, Koritzinsky, Björning, Pettersson. Sittande: Höjer, Gösta Hagman o. Joffa Holmberg. I bakgrunden syns Arvid Ringstrand och Haeklin.

Fyra stora IFK:are när skulet var ungi . . . Fr. v. Sven Låftman, rekordhållare i längd, Evert Björn, rekordhållare på 800 meter, N. Georgi, svensk mästare på 400 m. 1916 samt Arvid Ringstrand, som tog längdhopperekordet från Låftman 1907.

dramatisk slutstrid, där Arvid Ringstrand spelade huvudrollen.

— Sista grenen var 1,500 meter och vi hade ingen specialman att sätta in på den sträckan. För att vinna standaret måste vi minst ta en tredjeplacering i loppet. Löjtnant Ahnström, vår jättepopuläre ordförande, kommenderade då helt enkelt: — Du "Spitz" skall löpa, och kommer du sämre än trea får du åka hem direkt och inte vara med på avslutningsbalen.

— Gissa om jag sprang! Och klarade tredjeplatsen gjorde jag. Men, den som inte orkade dansa på kvällen var jag. Enda gången i mitt liv jag varit verkligen trött efter en tävling, berättar "Spitz" själv.

*

Ringstrand var som sagt otroligt mångsidig. När han kom till Göteborg 1918 blev han v. ordförande i Lemmings klubb Lyekans soldater. Seglat hade han gjort för NSS och sedan 1918 är han med i GKSS. Han var

funktionär i Stockholms-Olympiaden och var med och stiftade Svenska Boxningsförbundet som ordförande i Örgrytes boxningssektion. Han ledde göteborgarnas inomhusträning och var ledare för Gbgs träningskommitté.

"Det smärtar mej", skrev Spitz i en julkhälsning 1919 till IFK från Göteborg, "att Norrköping nu är ett dött namn när det gäller allmän idrott. Och särskilt hårt tar jag det personligen att Läroverket med sina 600 elever ej hade en enda representant vid skolorngdomens på Stadion i höstas och att Linköping fullkomligt dominerar de lokala skoltävlingarna.

Vad gör nu läroverkets ledning för tillvaratagande av idrottens intressen?" Så frågade Spitz och rekommenderade IFK att sätta igång med inomhusträning för idrottsmännen under januari—mars.

"När skolpojkarna dagligen blir tvingade in i gymnastiklokalen, då blir de inga anhängare av gymnastik, tacka vet jag vår gamle gymnastiklärare major Lindhé. Han förstod oss pojkar och kunde bevilja ledighet under veckor från gymnastiken bara mot löfte om att vi skulle träna. Och när jag sedan kom tillbaka och berättade om gjorda framsteg och framgångar, var han lika nöjd och glad som jag. Jag har honom att tacka för många segrar", skrev han vidare.

ÖSTGÖTHASPEL OCH 27-0 I BANDY

Otto Ahnström var en av IFK:s driftigaste ledare genom tiderna. Han genomförde en mängd stora tävlingar på det mest förstklassiga sätt, men klimax på sin arrangörsförmåga visade han när IFK tillsammans med Skidklubben (han var ordförande där också) på Ahnströms initiativ anordnade ÖSTGÖTHA SPEL den 4—6 februari 1910.

Ahnström var född östgöte 1871. Han var militär, men också idrottsgrabb av renaste ullen. Han arbetade i NGE som gymnastikledare 1902—03, blev kapten 1909. Han tillhörde Svenska Idrottsförbundets och Centralföreningens styrelse, och IFK var stolta över sin skicklige ordförande, som man dock bara fick behålla till 1911, då han förflyttades till Norrland.

Redan på hösten 1909 hade organisationsarbetet börjat för "Spelen" och den ståtliga vinteridrottsfesten blåstes in av härolder den 4 februari.

I pressen lästes följande:

"Den tävlingsfest, som från början planades som en mera lokal sådan, kan bli en föregångare till flera dylika landskapsspel. Det blev nu inte enbart en tävlingsfest för Östergötlands idrottsmän utan deltagare hade infunnit sig i åtskilliga hundratal från hela landet och deras prestationer följdes med intresse långt utanför landskapets gränser.

En otvetydlig feststämning har också legat över staden i dagarna tre. Flaggorna har man i allmänhet haft i topp och hela befolkningen har deltagit i arbetet för att få allt så trevligt som möjligt.

Vädrets makter var visserligen ogynnsamma, men icke en enda av tävlingarna behövde inställas. Den myekna snön som fallit de senaste dagarna, smälte med fruktansvärd fart och under söndagen stack gräset fram överallt genom den vattensörja som fanns kvar. Detta gjorde att isseglingarna kunde gå av stapeln, trots ganska kompakta drivor på isen, på samma gång som man, om också med stora svårigheter, kunde ta sig fram på skidor."

Programmet i sin helhet var storslaget. På fredagen vanns det nationella terrängloppet på skidor 60 km. av värmlänningen Dahlberg. Från Kamraterna startade Sven Hellman. Sexmilsbanan gick över Ensjön genom Vrinneviskogen, tangerade Saxetorp, varefter man åkte över Kättsäter förbi vattentornet och in i Idrottsparken. Segrartiden var 7,53,39. En sensation var den 55-åriga skogsvaktaren Gustafsson från Hällefors, som utom tävlan hade 8,08,10 och hans 11-åriga son åkte samtidigt juniorloppet under stormande jubel av den stora publiken.

Spelens största händelse var Svenska mästerskapet i budkavle på skidor, som nu debuterade. Starten gick i Mariefred, och Hällefors IF vann före Djurgården, Mora-Kamraterna och Västerbottens Regimentes IF. Växlarna låg vid Sparreholm och Broby, men först nere i Kolmården blev det ordentligt med snö. Kl. 3 hade man väntat första man i mål, men det dröjde till midnatt! Segrartiden blev 16,52, men sista laget hade 21 timmar och 20 minuter!

I tolkning efter häst blev IFK:s blivande ordförande underlöjtnant H. Kellgren trea på 15 km. Bertil Hartzell kom tvåa på 10 km. skidor för skolungdom. Tandberg från Djurgården vann backtävlingen i Idrottsparken, där IFK-kassören Edv. Eliassons son Sigurd vann DM med Ivar Pehrsson tvåa.

Sandahl och Mothander behärskade konståknningen och bland skolungdomen segrade N. Northun och Sven Sandin. Bo Ekelund blev tvåa i sin klass. Sleipners hastighetsåkare Herbert Nordqvist och Erik Andersson var bästa Norrköpingsbor och från Stockholm

Kronprinsen inviger Östgötha-Spelen 1910 och ses här i samspråk med IFK-ordföranden Otto Ahnström. Till höger Norrköpings Idrottsförbunds ordförande och östgötalidrottens starke man C. W. Lokrantz. Bland övriga prominenta gäster under "Spelen" märktes Victor Balck.

märktes Henrik Morén, Paul Pettersson och A. Berglund.

Inomhustävlingarna gick i Cirkus. Vidare var det fältskytte och issegling, där Spelens beskyddare kronprinsen deltog med sin isjakt "MAVOURNEN", seglad av kadett Carlsson. Prisutdelningen skedde i fullspikad cirkus, där landshövdingen Douglas delade ut priserna och vackra tal hölls.

I Spelen ingick också två matcher i bandy-SM. På lördagen spelades den historiska matchen mot IF Odin från Uddevalla, då IFK vann med 27—0 och satte det ännu gällande mätkordet för svensk SM-bandy. 15—0 i halvtid!

På söndagen fick Norrköping möta Stockholms-kretsens fina lag. Man inledde med ett "ypperligt kombinationsspel, men slarvade med målskotten", heter det i ett dåtida referat. IFK tog annars ledningen i första kvarter, men Stockholm utjämnade och fick i andra halvlek den bästa ishalvan, medan IFK fick åka omkring i issörja och gräs. Det blev ett svidande nederlag med 1—6.

Östgötha Spel var den hittills största tävlingen som IFK arrangerat. Den gav 1,500 kronor i netto och blev inledningen till de ännu pågående Smålands—Östergötlands Vinterspel. Därmed aktualiserades också bygandet av en vintersportplats i Kolmården.

Man fann ett idealiskt område i höjdslutningen ner mot Åby gamla station och ett kostnadsförslag gjordes upp på 30,000 kronor. Men mer än ett förslag blev det tyvärr aldrig.

Lade bort titlarna under loppet

Det berättas att Georg Pettersson en gång lade bort titlarna med Arne Serrander mitt under ett lopp sedan han varvat denne och slagit sällskap med honom. De kände nämligen inte varandra förut!

*Östgötha Spelen höll sig med ett förnämligt reklam-
märke i flerfärgstryck, en trevlig detalj i en väl-
organiserad sportutställning.*

MÖTE MED DRÖMFIGUR

Ett idrottsminne, och ett av mina bästa, har man bett mig berätta för denna jubileumsskrifts läsare, och vad är då mera naturligt än att jag söker göra det på ett sådant sätt, att det även blir ett vackert minne kring en av denna förenings största och bästa idrottsmän.

1912 — det stora olympiska året, med många och värdefulla framgångar för de svenska idrottsmännen — gav man ut en liten bok i silverpärm och med tryck i blått och guld (så minns jag den i varje fall nu). Den innehöll biografiska uppgifter om de svenska idrottsmän, som vunnit medaljer eller hedersamma placeringar under Stockholmsspelen, men även några bidrag av svenska idrottsledare. Den boken, som jag lånade av en god vän, fick en avgörande betydelse för mina drömmar, fantasier och förhoppningar.

Oändligt många gånger satt jag försjunken i beundran över ett ynglingahuvud, på vars lätt knollriga hår en studentmössa vilade.

Ansiktet hade en ovanligt ren, oval form, och i ögonen fanns både en god mildhet och uttryck för en stiekande energi.

Det ansiktet tillhörde Georg Åberg, som blivit trea i längdhopp och tvåa i tresteg — och ändå var han icke stort mer än pojke — nybliven student samma sommar. Han hade trots sin ungdom vunnit olympisk ära i mina älsklingsgrenar, och detta var naturligtvis nog för en solid grund för beundran, men även stoff för egna drömmar kring något, som man visserligen visste var drömmar, som aldrig skulle kunna uppfyllas — men ändå . . .

Drömstoffet låg helt i kalla siffror. I boken kunde man nämligen läsa, att Georg vid 16 års ålder icke hade hoppat mycket längre än vad jag själv förmått — någonting omkring 5,60 à 5,70 — och vad dessa siffror betydde för ökad träningsflit och hjälpande stimulans, då motgångarna satte in, ja, därom skulle jag kunna skriva sidor.

Ären gick, men jag mötte aldrig min idol,

och de egna framgångarna satt verkligen långt inne. Så hände det en sommardag 1915, eller kanske var det 1916, under en landskapsmatch mellan Östergötland och Småland i Tranås. Vi klädde om i den gamla Skyttepaviljongen, och alldeles intill mig klädde Georg Åberg på sig sin idrottsdräkt! Jag var fylld av högtid, beundran och blyghet, ja, så blyg, att jag ej kom mig för att hälsa eller föreställa mig.

Just nu kan jag inte erinra mig med hur mycket jag fick stryk i längdhopp, men jag hamnade förmodligen på femte eller sjätte plats. Däremot hände det otroliga, att Smålands andra lag i 4x100 meter stafett, där jag var med, lyckades slå östgötarnas första, i vilket Georg Åberg sprang.

Under omklädningen lyckades han tända vår småländska vrede och energi med de halvhöga orden till sina lagkamrater: "Nej, pojkar, det är för djäkligt att la stryk av småländska bönder." Jag stirrade förvånad, häpen och besviken. Jag glömde, att vi kände segerlycka och han och hans lag nederlagsförstämning. Han fortsatte: "Annat ska det bli i eftermiddag."

Hans ord lade grunden till småländsk dubbelseger i 4x400 meter. Vi andraklassare sprang i helig ilska, och vi vann även nu över östgötarnas första lag. Visst var lyekan stor över vår dubbla vinst, men min egen dubbelt så stor, då Georg Åberg under omklädningen frågade: "Var det inte du, som var med i både 4x100 och 4x400?" Duad av Georg! Kunde en blyg pojke önska sig något mera? Men därtill kom den verkliga idrottsmannens beröm över vad vi gjort. Ros åt oss. Kritik gentemot några östgötska prestationer. Ett underbart härligt handslag. En uppmuntrande näve på axeln. Men även en uppmuntrande knuff framåt mot det otroliga, som sedan för egen del betydde orimliga drömmars fullbordan.

Längre fram i livet mötte Georg Åberg och jag varandra under de många norrköpings-

Georg Åberg var en av Stadion-publikens idoler under de olympiska festdagarna i Stockholm 1912. Han tände idrottens eld i många svenska pojkböster.

åren. Vi blev vänner, och ibland talade vi om episoden i Skyttepaviljongen i Tranås. Då kunde vi båda skratta åt den, eller kanske vi inte skrattade, ty Gejan tyckte om att le — hjärtevinande och vänligt.

Ja, med dessa rader har jag velat skriva några hyllningsord om en man, som icke längre finns till, men som lever kvar hos oss genom sina gärningar. Kanske har jag också velat något annat — framhålla vikten av att unga människor i vår krassa tid behöver bevara förmågan att drömma och söka inspiration kring de gärningar, som många av de äldre lyckats utföra, det må vara på livets eller idrottens hårda, men i mycket så lika vädjobanor.

Karlman

De stora ögonblickens man

Georg Åberg är jämte Ivar Johansson den ende idrottsman från Norrköping som vunnit två olympiska medaljer. Och "Gejan" tog dem liksom Ivar i samma olympiad och i olika, men närbesläktade grenar.

Åberg var född 1893 i Hällestad i Östergötland och han fick smaken för idrott vid läroverket i Norrköping som så många andra på den tiden.

DM blev "Gejans" första stortävling och hopp hans specialitet, även om fotboll och "fuska i allting" var den tidens sed. 1911 hoppade han 6,80 i längd, vid olympiauttagningarna ökade han sitt personliga rekord till 7,03 och 7,07 och när Stockholmsolympiaden kom visade den nybakade Norrköpingsstudenten sin klass genom att slå svenskt rekord och bli trea på 7,18. Den noteringen stod i sex år och överträffades först 1918 av en annan IFK:are vid namn William Peterson-Björne-man, som hoppade 7,20 och 7,24.

I ett dåtida olympiareferat heter det:

"Vi svenskar närde en svag förhoppning att Georg Åberg, vår rekordhållare skulle förmå att göra sig gällande gentemot de amerikanska stjärnorna. Han hade ju veckorna före spelen gått ofantligt framåt och hans rekord på 713 placerade honom utan fråga i högsta internationella klassen.

98 man ställde upp och Åberg kom i värsta gruppen med 1908 års olympiasegrare Irons samt Allens och Gutterson från USA och vidare tysken Pasemann. Åberg måste bli tvåa i gruppen för att komma till finalen. Irons, som hoppade 748 i London-olympiaden, började med 680, Allen fick 694. Så kom den unge, muskulöse svensken. Han började i sin karaktäristiska ansats, hvilken slutar i hård fart och för honom ganska rätt på plankan. Uppsprånget är bra och man anar, att han passerar 7-metersgränsen, Åberg, Sverige, 704 cm., förkunnar härolden!

Men, Gutterson kommer med 760 — bara en cm. under världsrekordet, Pasemann stannar på 682. Ingen förmår öka i de återstående hoppen. Åbergs mäter 670 och 699 cm.

Det var spännande nu om Åbergs 704 skulle räcka till finalen. Bricker nådde 707 och 721 och var klar och amerikanaren Worthington fick våra hjärtan att halka upp i halsgropen när han började med 703. Men, han tappade nerverna och fick bara 696 och 665. Åbergs finalplats var räddad!

Den 18-årige svensken var den ende, som i sluttävlingen förmådde öka. Han ansträngde sig till det yttersta för att rycka silvermedaljen från Bricker och han var bara 3 cm. från amrisen i sitt andra hopp, som mätte 718, fem cm. mer än svenska rekordet. Vi kunde ej begära mera af den duktige Åberg. De tre finalisternas serie var:

Gutterson 718, 709, 709.

Bricker 704, 685 —

Åberg 698, 718, 663.

Den 18-årige Norrköpingspojken Georg Åberg vinner olympiauttagningen i Stadion 1912.

Den verkliga bragden

Men Georg Åbergs största bragd kom i det historiska trestegshoppet, där han blev tvåa efter "Topsy" i sitt livs hopp — 14,51! "Gejan" var inte specialist på tresteg och nådde i övrigt aldrig ens i närheten av sitt olympiska resultat. Man förstår därav vilket koncentrationsfenomen han var. Före olympiaden hade han ej gjort bättre än 13,90. Nu ökade han 61 cm. på en gång och slog klubbkamraten Nordens svenska notering med hela 39 cm.! En blivande världsmästare, skrev lidningarna i entusiastiska ordalag om 18-åringen från Norrköping.

*

Vid en efterolympisk tävling i Tammerfors vann han fyra segrar, i stående höjd 1,43, stående längd 2,90, längd 6,48 och tresteg 13,50. 1912 blev han svensk mästare i längd och han tog titeln även 1913 och 1915. Han tävlade för Öis 1913—14, då han var tillfälligt bosatt i Göteborg för studier, men återvände sedan till Norrköping.

"Gejan" tävlade rätt sparsamt på grund av sitt arbete. 1913 var han med i London, där Sverige mötte London Athletic Club och vann med nio segrar mot fyra, och han blev IFK:s första landslagsman i fri idrott mot Ungern 1914 i Budapest. Det var samma dag som Sarajevskottet föll, och det var inte långt ifrån att landskampen blivit inställd.

Georg Åberg var en enastående bussig kamrat och människa. En ledarebegåvning som fick de yngre pojkarna med sig. Han hade en fenomenal förmåga till samling och koncentration i avgörande ögonblick. Det visade inte bara hans olympiska resultat. På Svenska Spelen 1916 kom han sålunda som sista man till sluttävlingen, men gick i finalen fram till en strålande seger.

"Gejan" tävlade som sagt inte mycket. Han fick ett par spikskor till olympiaden och de räckte tills han lade upp 1924 med utetidrotten, men två år till höll han på med

inomhusgrenarna, där hans utomordentliga spänst kom till sin rätt. 1925 på inomhus-DM tog den 32-åriga Georg Åberg sitt 50:e och 51:e DM-tecken med 1,43 i stående höjd och 2,99 i längd. Även 1926 tog han samma höjd, men då som först slogs hans 17-åriga östgötarekord på 1,45 av Henry Lindblad från Linköping — som också blev en stor idrottsman.

Stor sorg väckte det när Georg Åberg — denna i flerdubbel bemärkelse "stora grabb" — gick bort helt överraskande 1946, träffad av hjärtförlamning, endast 53 år gammal.

FUNKTIONÄRSLISTA

*vid nationella tävlingar, fotboll och fotlöping
Söderköping—Norrköping söndagen den 30
och måndagen den 31 maj 1909 (Pingsten):*

Öfverdomare	.....	Bankdirektör A. Lind.
Ledare	.....	Löjtnant O. Ahström.
Marskalk	.....	Herr Gust. Platin.
Prisdomare	.....	Herrar A. Höök, A. Forsberg, C. G. Forsberg, A. Ringstrand.
Sekreterare	.....	Herrar A. Rosén, H. J. Westergren, E. Åberg, C. W. Olsson.
Tidtagare	.....	Herrar S. Appelkvist, Jonas Forsberg, A. Cedermark, J. Lord, G. Wallin.
Starter	.....	Herr Gottfrid Johansson.
Do i Söderköping		Herr Arvid Åberg.
Biträdande starter		Herrar G. Djerf, S. Dahlström.
Läkare	.....	Doktor C. Isander.
Ordningsmän	...	Herrar J. A. Rydberg, D. Örtengren, O. Pettersson, O. Johansson, Aug. Johansson.
Pressens adjutant	.	Herr Henning Gustafson.
Domare i fotboll		
IFK, Norrköping—		
IFK, Eskilstuna	.	Herr Gottfrid Johansson.

Norrköpings Tidningar 7/7 1906:

Idrottsparken

Utställningsbesökande som intressera sig för idrott, hafva i morgon tillfälle att bevista en tävling i fotbollspel mellan två av Norrköpings bästa lag, Idrottsföreningen Kamraterna och Idrottsklubben Sleipner.

Tävlingen börjar kl. 6 e. m. och räcker en timma. Idrottsparken ligger, som bekant, strax bortom militärskolan på Väster, innan man kommer till sjukhuset.

IDROTTEENS ELD BRANN I OSS . . .

Eftersom Norrköpings-Kamraterna firar 50-årsjubileum i år så måste föreningen ha varit 10 år när jag blev medlem, själv var jag då 15. Båda trampade vi alltså i barnskorna. Det var 1907, just i samma veva som elefanten Topsy härjade som bäst på Vikbolandet.

Redan början var ett evenemang — då man fick lämna in sin inträdesansökan, försedd med två medlemmars rekommendation, i uppsamlingscentralen hos Scherqvists tobakshandel. Bara det för en dåtida skolpojke att gå in i en tobakshandel hade något av spänning över sig och kunde också medföra obehagligheter från skolans sida. Och spännande värre var det innan ansökningen hann behandlas. Skulle man verkligen få inträde i föreningen?

Nå, det gick ju bra. Man blev medlem och så var platsen som vänsterback i bandylaget vikt för ens räkning. Och det kan sägas först

som sist att bandyn var den roligaste av all idrott, man idkade i ungdomsåren. Fast vi också råkade ut för motigheter. Kamraterna tog visserligen det året sitt första bandy-DM. Men själv fick jag inte vara med i finalen, för då låg jag hemma i barnsjukdomen vattkoppor. Så bittert hade jag aldrig känt det att vara sjuk som den dagen. Jag blev dock i alla fall uttagen till den östgötakombination (10 Kamrater och 1 Sleipner), som representerade landskapet i det allra första svenska bandymästerskapet. Vi reste till Uppsala och skiekades hem av Sune Almkvist & Co med ett nederlag på 15—0. Skiekades hem är kanske för mycket sagt, för vår förening var skyldig Uppsala pengar sedan en fotbollupp-görelse på sommaren, och nu drog Uppsala av dom pengarna på resbiljetterna!

Så var det den stora haussen i allmän idrott, som också började vid denna tid. Inte heller där fick vi väl någonting till skänks. En idrottsman på den tiden betraktades allmänt inte annat än som en "idrottsdåre".

I skolan samlade kristendomsläroaren föräldrar och målsmän till överläggningar om hur man bäst skulle kunna stoppa det spirande idrottsintresset hos pojkarna. Och gymnastikläraren, som borde vetat bättre, var den störste idrottshataren av alla. Men som tur var så var rektorn på vår sida. Hans pojke valde vi till ordförande i skolans idrottsförening, och så fick vi idrottsgrabbar till och med lov från gymnastiken för att idrotta!

Så värst tillmötesgående var inte heller ledningen för Idrottsparken. Vi skulle inte få börja träningen på våren förrän all snön smält och allt var fint och pyntat i parken. Men det kunde vi ju inte vänta på, och som

Gustaf Norden fyrdubbel svensk rekordhållare i tresteg, världstrea med otur 1912.

Ett bandygång av gammal fin årgång på Wollerts patent. Från v. Carl Wilhelm Hartzell, "Haje" Kindahl, Curt Hartzell, Gustaf Söderlund, Carl Caap, Stephan Klång, Hjalte Westergren, Karl-Erik Pettersson, "Akka" Strååt, "Topsy" Lindblom, Ernst P:son Caap och Jonas Forsberg.

vår spänst ledigt räckte till för att hoppa över grindarna, så satte vi i gång redan när snön låg halvmeterhög. Vi klädde om oss bakom ett plank, fick skotta ren en bana för höjdhopp, och jag kommer ihåg att jag tyckte det var ett stort framsteg när man första gången gick över 1,20.

Vi skolgungdomar, som då ägnade oss åt idrottsövningar, var väl inte av naturen spänstigare än vad frisk ungdom är i allmänhet. Men vi besjälades av ett idrottsintresse, som kunde spränga berg. Jag har många gånger funderat över vad som närmast inspirerade till detta intresse, men har dock inte lyckats lösa frågan. Aténframgångarna för svensk idrott 1906 tände väl gnistan i Norrköping liksom annorstädes. Sen gick ju svenska mästerskapen i Norrköping samma år på eftersommaren, men där hade ju staden bara en enda acceptabel representant, och det var Georg Pettersson. Kapten, eller han kanske bara var löjtnant då, Ahnström gjorde som

ordförande i föreningen en inspirerande insats, och så fick vi 1907 i E. Alrik Larsson, "Tjoeka Lasse", en pådrivare av extraklass. Han var brottare, diskuskastare och senare släggkastare av bästa svenska klass, och trots sina modiga 100 kilo hoppade han både höjd och stående längd, så han kunde tävla med vem som helst. Det vart alltid en fest över de arrangemang han ordnade, och att vi hade så roligt av idrotten på den tiden vill åtminstone jag i första hand tillskriva just "Tjoeka Lasse".

Vi trestegshoppare började mycket blygsamt. Vid första distriktstävlingarna (sedan ÖIF startade 1907), som också var min första allmänna tävlan, lyckades man få ett tredje pris på 11,66. Segraren hade 11,80. Senare på våren vann jag en klubbtävlan på 12,40, vilket då lär ha varit distriktsrekord. Året därpå åkte "Nubben" Norden, som ju var lite längre kommen till åren, upp i högsta eliten och satte sitt första svenska rekord med 13,72.

Och det gav en hausse, så nästan alla grabbar i Peking började hoppa tresteg.

Till Stockholmsspelen 1912 fanns det alltså ett gott underlag av trestegshoppare att hämta från Norrköping. Vi var tre stycken, som blev uttagna. Georg Åberg var ju specialist på längdhopp, men eftersom tresteg gick sista dagen, så fick han vara med där också. "Gejan" missade både första och andra försöket, men satte allt på ett kort i det sista. Han fick ett oerhört högt och långt första steg, sviktade ett moment men lyckades hålla sig på rätt köl, passerade mitt svenska rekord på 14,45 och ledde därmed tävlingen tills undertecknad i sista gruppen lyckades pressa

rekordet till först 14,74 och i andra hoppet till 14,76!

Vår speciella träningskamrat Almlöf från Djurgårdens IF tog tredje pris, och det var ju för oss mycket glädjande. Men ännu mera lyckat skulle det ha varit om vår klubbkamrat Nordén varit i form. Han hade hela våren och sommaren varit Almlöfs klara överman och hade 14,33 som toppnotering mot Almlöfs 14,17.

Guld, silver och brons i en och samma olympiska tävling till Kamraterna från Norrköping låg faktiskt snubblande nära. Det rekordet skulle nog inte ens tangerats inom överskådlig tid!

Topsy Lindblom

TOPPMANNEN TOP

Gustaf Lindblom hette Gustaf ända tills den indiska elefanthonan Topsy i februari 1907 bröt sig ur Cuenos menageri vid Söder tull och försvann genom Vrinneviskogen söderöver. Det här var det stora äventyret

inte bara för elefanten Topsy utan också för den 16-åriga Gustaf, som gick i Läroverket och var en friskus av väldiga mått. När Topsy spårades nedåt Ramunderhållet en vecka senare hade Gustaf gjort ett gott spa-

Gustaf Lindblom säkrar olympiska guld på Stockholms Stadion 1912. En stor dag för IFK . . .

Historisk: Stadion-bild från 1912. Gustaf Lindblom får den olympiska lagern och guldmedaljen ur konung Gustafs hand.

ningsarbete och han döptes omedelbart till Topsy.

Detta blev ett vida berömt namn i fortsättningen.

Lindblom var en kraftnatur och redan i skolan dominerade han i nästan allt som rörde idrott. När IFK 1907 ordnat tävlingar till förmån för Wien-fararna "Spitz" och "Gejapelle" och den senare slog ett 3-mannalag från Sleipner på 5,000 meter, gjorde den 16-åriga Gustaf Lindblom sensation genom att vinna tresteg på 12,40. När IFK ordnade egna olympiauttagningar året därpå hoppade han 13,06, och det stod då klart att tresteg var hans specialgren.

"Top" var oerhört spänstig och stark, bra i mångkamp, mycket god i höjd, häck och längd, av världsklass i tresteg. Han spelade boll och var bra i bandy. Och spänsten satt i. Vid 36 års ålder blev han A-klassspelare i tennis och gick sedan över till boxningen, dels som manager åt Olle Tandberg och Boxningsförbundets driftige sekreterare åren 1921—29 och 32—35.

"Topsy" härjade väldigt i prislister på DM och andra tävlingar landet runt, och han var given i olympiatruppen 1912 sedan han två gånger det året höjt svenska rekordet i tresteg från Nordéns 14,12 till 14,42 och 14,45.

I Spelen blev det ur svensk synpunkt mycket spännande, men mellan "Topsy" och Georg Åberg som en vanlig klubb tävling hemma i Norrköping. "Gejan" gjorde ju sitt livs hopp i första gruppen, satte svenskt rekord och ledde tävlingen. Men så kom tredje gruppens män och Lindblom tog gubben Hjertberg i hand på att gör'at. Redan i första hoppet rök "Gejans" rekord sin kos och hela Stadion ljöt av förtjusning när härolden ropade ut 14,74. Lindblom verkade inte nöjd. Han koncentrerade sig oerhört och ökade också med 2 cm. till 14,76. Svensken Almlöf och norske mästaren Winne slogs om bronset. Almlöf vann på 14,17 och under stormande hurrarop och handklappningar blåste tre blågula flaggor ut från segerstängerna. 14,76 var det dittills näst bästa trestegsresultat som nåtts vid olympiaderna.

Svenska Fotbollpokalen uppsattes 1903 av Clarence von Rosen och utdelas som ständigt vandringspris till segraren i allsvenska serien.

Och ändå kunde det ha blivit en ren Norrköpingsaffär denna tävling. Svenske rekordhållaren Gustaf Nordén var sjuk för tillfället och kunde inte alls göra sig rättvisa. Han blev tionde man på 13,81. När Stadion invigdes 1911 hade "Top", Georg och Nordén vunnit tresteg tredubbelt.

"Topsys" rekord stod sig till 1915 och det är fortfarande det bästa trestegshopp någon östgöte har gjort. På den tiden godkändes endast östgötarekord som sattes inom länet — annars är Lindbloms 14,76 hela 53 cm. bättre än östgötarekordet av i dag!

Lindblom var så överlägsen i olympiska finalen att han tog chansen att satsa över sin förmåga. Han tog i mer än han fälde i första steget och orkade inte fram i andra utan "gav upp" hoppet. Hans bästa i finalen mätte 14,35.

*

Lindblom tog studenten i Norrköping 1912 och fortsatte vid Tekniska Högskolan direkt.

Han tävlade också för IFK, Stockholm, när han senare under olympiaåret blev svensk mästare i specialgrenen med 14,15.

1913 var "Topsy" i Amerika, där han ställde upp i USA-mästerskapen, men blev matförgiftad och kom femma på 13,45. Den fenomenale Dan Abearne vann på 15,24. Det var en upplevelse för den unge svensken bara att få vara med.

*

I klubblokalen står en porslinseläfant av stort format som minne av den väldige IFK-kämpen. Det priset har "Topsy" skänkt att tillfalla den förste av hans gamla klubbkamrater som hoppar över 14 meter i tresteg. Ett unikt pris, som borde sporra . . .

"Spitz" allround

1907 hade Norrköpings Läroverk en idrottsmatch mot Linköping, som gällde både bandy samt konst- och hastighetsåkning på skridskor. Ringstrand var kapten i bandylaget och körde på "långa" rör, medan Einar "Fösa" Gustafsson spelade bandy och åkte konståkning ihop med Bengt Norelius.

Ringstrands vilopauser bestod i att byta skridskor. Linköping hade inte lyckats skaffa fullt lag, men de anmodade en kakelugnsmakare vid namn "Klara" Lindholm att tävla för dem — och det godkände Norrköpingspojarna. Han åkte i kavaj och plommonstop och på 5,000-meterssträckan tappade han "stopet", men vände om och tog upp det samt fortsatte.

"Spitz" vann 500 meter omedelbart före bandymatchen, tog hem 1,500 meter i halvtid och vann sedan även 5,000-metersloppet, som gick efter matchen, vars enda mål han också gjorde.

Allround kallas sådant!

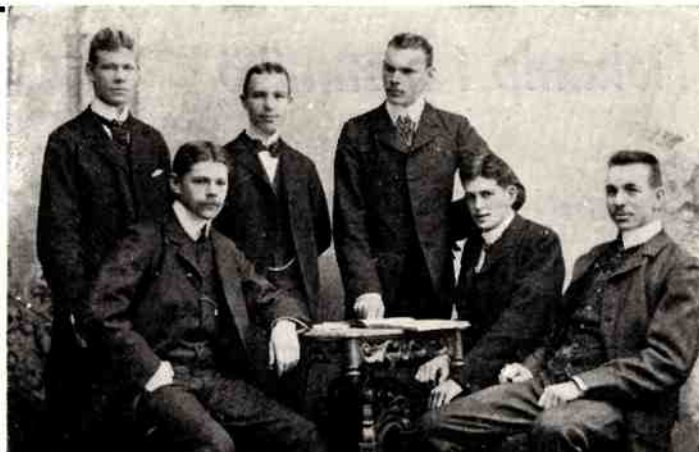
SM-tävlingar som vi anordnat

Stora SM i fri idrott 1906 var ett för Norrköping unikt evenemang, som hade stor betydelse för idrottens utveckling. 1909 anordnade vi terräng-SM och året därpå gick SM i femkamp, som Wieslander vann.

1914 arrangerade vi SM i 10-kamp och fem år senare gick mästerskapet i maraton, då Gustaf Kinn vann efter ett oförglömmeligt lopp. 1925 anordnade vi lilla SM med Edvin Wide, Sten-Pelle och Kinn som förgrundsfigurer. Bo Ekelund var perfekt överledare.

Och 1942 var det damidrottens tur att få sitt Norrköpings-SM. 1943 ordnade IFK tillsammans med alliansklubbarna junior-SM i fri idrott, och 1945 blev ju lilla SM en stor succé i alliansens regi med publikrekord och Idrottsparkens första världsrekord av Malmö AI i stafett 4x1,500 meter.

Styrelsen 1904. Fr. v.: stående Georg Pettersson, Axel Cedermark (kassör) och Henning Gustafsson. Sittande Gottfrid Johansson, Erik Hellqvist (sekr.) och Bernhard Carlberg (ordf.). Leon Holm, Algot Widén och Arvid Frängqvist saknas på bilden.

1904 *Styrelse* 1947

Jubileumsstyrelsen 1947 samlad till överläggning på "ämbetsrummet". Från vänster: Holger Pehrson, Carl Elis Halldén (kassör), Sigge Andersson (sekreterare), Torsten Johansson (ordförande), Elof Pettersson (vice ordförande), Holger Allborg och Carl Eric Lindeström. På bordet tronar "Östgöthornet", ett av de första fotbollpriserna i Östergötland.

Tiokamp i hemmiljö

Med glädje skall jag försöka ge en liten skildring från SM i tiokamp 1910 — andra året den tävlingen gick.

För mig, den 18-årige skolpojken, var detta den första tävlingen utanför Norrköping, och inte bara för mig, utan för alla blev det en enda stor upplevelse då vi gästade disponent C. O. Löwenadler på Smålands Anneberg, som var ledamot av Sv. Idrottsförbundets styrelse.

Vi var 15 man som samlades på lördagen i det Löwenadlerska gästfria hemmet. Från Norrköpings-Kamraterna var det Topsy Lindblom, numera välbekant chef för "Nalens" stora danssalong i Stockholm, hädangångne Georg Åberg samt jag själv. Alla tre var vi ju bara skolpojkar och vi kände oss allt en aning enkla när vi nu träffade samman med gamla tävlingsrävar och olympiska hjältar som Eric Lemming, Hugo Wieslander, Scotte Jacobsson, Lomborg m. fl. Men, jag försäkrar att i deras sällskap behövde man inte ha tråkigt.

Under den gemensamma middagen i disponentbostaden rådde en mycket hög stämning, och den stegrades betydligt, när värdinnan ställde upp ett litet hederspris till den av oss mångkampare, som orkade äta upp de flesta biffarna. Det visade sig snart att Lemming och Topsy stod i särklass. Tävlingen förklarades oavgjord sedan 12 stora biffar försvunnit i deras stora magar.

Söndag kl. tio började tiokampen på den idylliska lilla idrottsplatsen i disponentens park. Löparbanan mätte 275 meter i omkrets, men resultatet skändes inte för sig. Några rekord blev det inte, men Scotte Jacobssons 100 meter på 11,3 och häcken på 16,2, som var i närheten av svenska rekordet, vittnade om att det var klass på tävlingen.

Lemming vann naturligtvis alla kast, men kände sig ur form i löpningarna, säkerligen beroende på gårdagens många biffar!

Vi Norrköpingspojkar skötte oss med den äran, tack vare vår enastående jämnhet i alla grenar. Själv blev jag andre man i hela tiokampen och jag fick till min glädje mottaga fru Löwenadlers vackra hederspris.

Slutresultaten kanske kan ha sitt intresse för nutidens mångkampare:

- 1) Scotte Jacobsson, Malmö, 6,583 p.
- 2) Eric Kugelberg, IFK, 6,148 p.
- 3) Gustaf Lindblom, IFK, 5,541 p.
- 4) Hugo Wieslander, IFK, Sthlm, 5,508 p.
- 5) Ch. Lomborg, Örgryte, 5,445 p.
- 6) Georg Åberg, IFK, 5,134 p.

Lemming kom på elfte plats med 4,287 p. — han bröt på "maratonloppet" 1,500 meter!

Erik Kugelberg är en av IFK:s stormän. Han föddes 1891 och redan under läroverksåren framstod han genom sin praktfulla fysik och sin verkliga allroundfysik som en idrottsman av stora mått. Han vann SM i tiokamp 1911 och var given i olympialaget 1912. I femkampen lägg han sexa efter längd och spjut, men kom inte med till slutomgången som omfattade de tolv bästa.

29 man ställde upp i 10-kamp. "Kugel" missade här sina bästa grenar, i längd hade han 6,20 och i kula gjorde han långt sämre än vanligt, kom ur humör fast han var med och tampades hårt i spjut där han hade 45,67 och blev slagen av indianen Thorpe med 3 cm. Mot slutet kom han i slag igen och vann sitt 1500-metersheat på 4,43 och blev trea i den grenen. Han löpte mycket starkt och slog ryssarna Choutz och Alsleben samt Mercer från USA. "Kugel" blev åttonde man, sju sedan Thorpe efteråt diskades som proffs.

Kugelberg slog sig sedan på skytte och blev Sveriges, ja, kanske Europas hittills främste snabbskytt. Han var förbundsmästare i östergötland redan 1917, vann även 1920 och 25 och var fältskyttmästare i länet fyra gånger. Han har bildat skola som snabbskytt och hemfört många internationella segrar. Som major på I 4 har Erik Kugelberg gjort mycket för den militära idrotten och har otaliga gånger hjälpt IFK när det varit fråga om att ordna permissioner för idrott.

I randiga tröjor . . . A-laget 1903. Från vänster: "Masen" Johansson, Thure Carlberg, Josef Dahlström, "Gaffel" Johansson, Henning Gustafsson, E. Hammarberg, Erik Sundström, Kristian Ullman och Robert Sundqvist. Liggande: Bernhard Carlberg och Albert Rosén.

"MASEN" och "ROBBAN" lade grunden

När vi började med fotboll 1902 fanns det flera lag i stan. Det blev en grundlig ned-sabbling i de första matcherna av NGF, Gymnastikklubben och Läroverket. Men ingen tappade sugen, nederlagen gav lärdomar och sporrade till revansch. "De unga viljorna i IFK brusade av framåtanda och det bar över alla besvikelser och motgångar", heter det. Det är klart att konkurrentklubbarna inte såg med blida ögon hur vi växte oss allt starkare. Man hade svårt att tåla framgångarna, som nu följde förvånansvärt snabbt efter starten.

Fotboll käckades på Getängen, men ingen hade något begrepp om hur man egentligen skulle spela. Ingen kände till reglerna så

noga. Det var mest sparka och spring, och kunde man briljera med att ställa upp i gymnastikskor ansågs detta vara mycket fint. Lagen bestod av 10 forwards och 1 målvakt.

Den första kända IFK-elvan hade följande utseende:

Henning Gustafsson — Gustaf Nilsson, Albert Rosén — Bernhard och Carl Carlberg, Erhard Hammarberg — Gustaf Bröling, Arvid Kindahl, Robert Sundqvist, L. Martikainen och H. Westerdahl.

På hösten 1902 deltog vi i "Norrköpings Idrottsförbunds fotbollstävlingar", men slogs ut av Läroverket. 1903 började träningen mycket tidigt på våren. Första matchen spelades inför större publik på Getängen och vi

En träningsbild från 1905, då Tottenham Hotspurs kapten Alexander Tait var här. (6.)

vann med 2—1 över Gymnastikklubben. Domare var A. Standring och laget hade följande besättning: Forwards: Rosén, T. Carlberg, Sundqvist, Sundström, G. Johansson. Halvor: Hammarberg, Karl och Bernhard Carlberg. Bäckar: Nilsson och Ringborg. Målvakt: H. Gustafsson.

Även Bollklubben besegrades och en Norrköpingskombination fick bita i gräset med 4—0. Linköpings AIK skickades hem med 6—0, men Eskilstuna-Kamraterna var här och vann med 1—0 och NGF var fortfarande lite för svåra.

Norrköpings Idrottsförbund utsåg emellertid IFK att representera staden i striden om Svenska Fotbollpokalen, men det blev 1—12 direkt baklänges mot Djurgården i en lärorik match på Getängen. Standring var "skiljedomare", och han uttalade sig för ÖD: "You are defeated but not disgraced". (De är nedgjorda, men icke vanärade.) Poängserien samma höst, anordnad av förbundet, vann

IFK i stor stil och äntligen slog vi Gymnastikföreningen med 6—0 i finalen.

"Masen" dyker opp

1903 hade vi mött namnet Johansson. Förnamnet var Gottfrid, men han hette aldrig annat än "Masen", alias "Falu-Johan", för han kom från Falu-Kamraterna, där han tävlat på skridskor och cykel. Under sin vpl-tid hade han lärt sig spela fotboll hos Marieberg, men nu hade han närmast kommit till Norrköping efter några års vistelse i England för praktik både i sitt civila yrke som i fotboll.

Det berättas att det blev sensation på Getängen när "Masen" tränade. Han kunde mycket mer än alla andra, han var precis som man tänkt sig en professionell engelsk spelare!

"Masen" blev vår första storstjärna i fotboll. Han kunde allt om idrott. Löpte 100 meter på 11,4 och kastade 46 i spjut. Åkte

skidor som en dalmas och simmade som en sällhund.

Den färgstarke högeryttern med de stora svarta mustaschernerna tog hit engelska grejor och satte stil på hela laget, som gick in för sin träning med ovanlig skärpa och efter nya metoder av modell "Masen". Och i "Robba" Sundqvist fick IFK en lagkapten av stora mått. Idrottsparken var nu färdig och gav bättre träningsmöjligheter. "Parken" invigdes 1903 med Norrköpings Idrottsförbunds 3:dje idrottsfest. I fotbollturneringen startade fem lag — två från IFK — och ettan vann med 9 poäng och 28 gjorda mål. Det kan nämnas att Henning Gustafsson var den första i stan som helt ägnade sig åt målvaktsysslan och tränade systematiskt för den uppgiften.

*

1904 var det upplagt för ett glansår. Kamratmästerskapet togs hem efter 2—1 mot

Eskilstuna (som aldrig tidigare besegrats på hemmaplan!), 1—0 på Stockholms-Kamraterna och 4—1 i finalen över Köping. Försvaret var i storform, särskilt halvbackskedjan Eric Sundström ("Lots"), Ernst "Gaffel" Johansson och "Joffa" Dahlström var med rätta fruktad över hela landet. Det var högtidsstunder också att se de fina yttrarna "Masen" och Kristian Ullman i aktion.

Vi startade även 1904 i Svenska Bollspelsförbundets serietävling klass I, men måste utgå då en schism uppstod mellan förbundet och Kamraternas centralstyrelse. IFK låg då trea i serien. Andralaget dök upp och vann N. I:s poängserie i klass II och även Linköpingspokalen plockades hem.

Ett 20-tal matcher spelades det året. Dubbelseger över Eskilstuna (Rosenska pokalen), förlust i första matchen mot AIK 1—3 och Örgryte 0—5. Även Djurgården slog oss, men här hemma var allt motstånd nu brutet. His-

1909 års lag. (7.)

Vårt stronga B-lag 1910. (8.)

toriskt var det första mötet med Sleipner, som bildats 1903, och blev IFK:s huvudmotståndare i fortsättningen. 7—0 blev segern över de randiga, det var den 22 maj 1904. Gymnastikklubben förlorade med 16—1 och NGF med 9—0.

Den första internationella matchen spelades mot ett lag från den skotska ångaren Lowart. Den vann vi med 2—1 inför en talrik och intresserad publik.

Men, högre uppgifter kallade.

Något engelskt över det hela

Den 30 juli 1905 var en stor dag för fotbollen då Eskilstuna-kretsen besegrades med 1—0 i Kamratmästerskapets första omgång. Fjorton dar tidigare hade vi varit uppe i smesta'n och vänskapsspelat, fått stryk med 5—0, men tre ordinarie mannar hade legat

inkallade på Malmslätt. Att få klå Eskilstuna var det roligaste Norrköping visste på den tiden — näst Stockholmslagen förstås . . . Oeh de var inte goda att tas med. 1905 var AIK här för första gången och vann med 4—0.

Det året hade IFK:s lagkapten och ordförande "Masen" Johansson ordnat över engelsmannen Alexander Tait som tränare under en månads tid. Resultatet tycks ha blivit gott och när IFK mötte Stockholms-kretsen i fotbolls-SM blev det följande betyg i spalterna:

"Norrköpings-Kamraterna kom med ett kraftigt lag, det var vältränade och sympatiska spelare. Men så hade också kaptenen i Tottenham Hotspur — Londons bästa lag — under sommaren lett Norrköpings träning. Det är säkert också det svenska lag som gjort de största framstegen.

Stockholm tog ledningen i matchen efter vackert spel redan efter 5 min. Norrköping kom ideligen med mycket vackra kombinationer, som avlockade åskådare-

na starka bifallsyttringar. Endast deras högerback syntes spela något ogentligt. Han tog mera hand om motspelaren än om bollen.

Andra halvlek började Stockholm spela hårt och Norrköping följde dem i spåren. Gästerna gjorde tre mål i rask följd, men fick ett bortdömt. De ledde med 2—1 till 30 sekunder före full tid då Stockholm gjorde mål.

Norrköping hade dock gjort sig förtjänta av segern, ty deras lag spelade bättre. Domaren blåste nu för fortsatt spel, men Norrköping vägrade att fortsätta, varför matchen spelas om hos dem den 10 september."

Omspelet blev en hård historia. Norrköping tog ledningen, men i andra halvlek kom Stockholm i gång, gjorde två mål i följd och vann med 2—1. Domare här var Donald E. Kidd.

Den matchen gällde både SM och Kamratermästerskapet. Detta för att spara resor. Köping slog Göteborgs-Kamraterna med 5—2 i fortsättningen. Det var andra tider då.

Att Köping var så bra berodde på att australiska arbetare, tillfälligt anställda på Köpings Mekaniska Verkstad, hade börjat med fotboll där redan 1890.

Med anledning av mr Tait's besök i Norrköping började Nordiskt Idrottslif införa artiklar om fotboll av Tottenham Hotspurs berömde kapten!

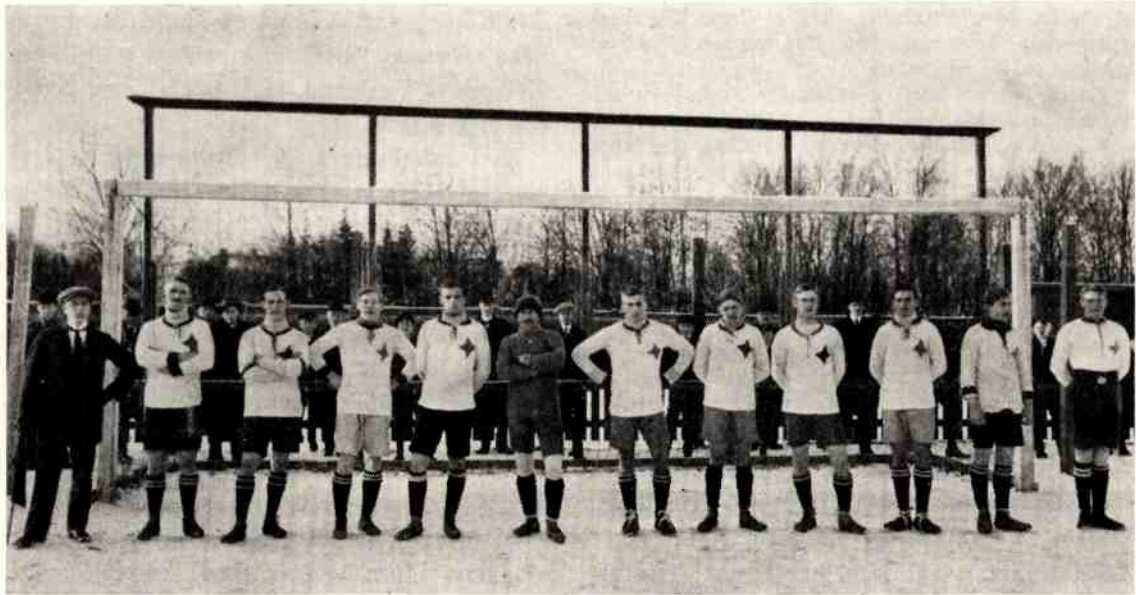
*

Hur gick fotbollen ihop ekonomiskt på den tiden? Det var dåligt det. Två—trehundra personer i medeltal hade man på hemmamatcher och inte blev det bättre när en av stadens tidningar anmärkte på att biljettpriset 50 öre var för högt!

Vi tog ner ett Stockholmslag en gång för att tjäna några kronor, men i stället regnade publiken bort. Det fanns inte så mycket i kassan att man kunde betala lagets resekostnader, varför en deputation från styrelsen

Svenska Olympialaget i fotboll 1912. I övre raden: Wicksell, Lewin, "Köpings"-Gustafsson, Sandberg, Bergström, "Iffa"-Svensson. Sittande: Ansen, E. Börjeson, J. Börjeson, Ekroth och Myhrberg.

1913-års A-lag. (9.)

på söndagsmiddagen fick göra ett underdånigt besök hos bankdirektör Adolf Lind, som alltid visade sitt goda hjärta när föreningen kom i trångmål. Lind var den store idrottsvännen, avgudad särskilt av alla småpojkar som brukade samlas utanför Idrottsparkens grindar utan pengar. När Lind kom betalade han i kassan för alla pojkarna och en gång fick han punga ut med en hundralapp. Så många ungar var det som väntade på "den snälla farbrorn". Då måste man öppna stora grinden för ungdomskaran.

*

För att träna de spelare som låg på Malm-slätt och exerceerade ordnades en match där mot ett militärlag, som vi vann med 6—0. Det var något "Nalle" Halldénskt över detta.

Bästa spelare 1905 var hi. Frans Thure Karlberg och vy. Kristian Ullman. Målvakten Henning Gustafsson fick mycket beröm och kapten "Masen" var ju själen i det hela.

Årets stora händelse var bildandet av Östergötlands Distriktsförbund för fotboll, där presidiet bestod av "Masen" och Algot

Widén fram till 1907, då ÖIF bildades och Hjalle Westergren tog vid. Detta Östergötlands distriktsförbund för fotboll var den första östgötaorganisationen inom RF och IFK-ledarna kom här redan från början att göra stora insatser.

*

1906 kom första distriktsmästerskapet, där vi slog Linköpings-Kamr. med 13—0 i "half-finalen", och söndagen den 29 juli kl. 1,30 gick finalen mot Sleipner. Entré 25 öre, läktaren 25 öre extra, stod det på affischerna. IFK vann med 8—1 (3—1) och var vi därmed kvalificerade till SM. Den sagan blev inte lång, ty Djurgården vann på hemmaplan med 8—0 (1—0).

IFK tog Linköpingspokalen för alltid och för första gången hör man talas om juniorfotboll, då Norrköpings Idrottsförbund utökade sina tävlingar att omfatta även ungdomsfotboll. Det var Sleipner och vi som möttes och kritiken blev finfin.

"Dåda lugen visade ett spel som vida översteg vad man många gånger får se i parken när första-

klass lagen spela. Kamraternas lag tycktes bestå av mycket unga spelare."

Kamratmästerskapen slutade i Eskilstuna det året då "Norrköping spelade kortpassning och var senfärdiga på bollen", hette det i ett referat. Stryk med 0—3.

"Masen" slutade spela boll 1907 och då upplevde IFK:s fotboll "en period av likgiltighet inför uppgiften". Men Hjalte Westergren, Henning Gustafsson, Dava Örtegren och C. W. Hartzell tog upp tråden på nytt och satte fart på pojkarna. Laget kompletterades med juniorer och det började åter gå uppåt.

Det året tycks IFK ha fått sitt första nederlag mot Sleipner med 1—3 och svidande förluster med 0—5 av IFK Stockholm i SM och 1—11 i Kamratmästerskapet mot Göteborg talade om en viss regress. I DM-finalen vann vi dock över Sleipner med 2—0, och den första riktiga internationella matchen mot Polyteknikernas IF från Helsingfors blev en framgång med 4—1.

*

1908 gick Sleipner upp som stadens ledande lag, slog AIK i SM och tog det första officiella "distriktet" med 4—3 mot IFK. 1909

blev de stora arbetskonflikternas år, som inverkade mycket på fotbollen. Vi inledde nu de tio raka DM-segrarnas period och satte målrekord med 18—0 mot Reijmyre. Köping slog vi med 8—1 i IFK-mästerskapet, men skrällarna kom mot Göteborg, 1—10, och Djurgården (SM) 0—6.

IFK hade fått många goda förstärkningar de senaste åren. Från Läroverket kom Manne Samuelsson 1907 och "Rullan" Haglund anlände från Sleipner 1909. 1906 kom Gustaf Pettersson (Pé) från Svea och NGK och Ake Berglund dök upp 1907. De blev storspelare allihop.

"Sama" var klar för ettan 1911, blev kapten och stöttepelare samt landslagsman. "Rullan" var otroligt flitig. Han mankerade i A-laget bara två gånger på tio år och fick 1919 IFK:s guldmedalj för 10 raka DM. Han var den ende som var med hela tiden. Ake Berglund spelade i A-laget till 1922 och hann med att ha 28 olika vy. bredvid sig!

*

Platin berättar att Hjalte hade jobb att hålla pojkarna på mattan. Det var när man skulle spela mot Köping i Eskilstuna. Groth hade fått tag i två fliekor som inte hittade hem! Groth var första gången

A-laget 1914. Fr. v.: Nils Jonson, M. Samuelsson, Erik Kling, Rudolf Haglund, Karl Redlund, Gustaf Pettersson, Rickard Nylund, Birger Johansson. Sittande: Erik Nylund, Ernst Johansson, A. Ljungström.

i Smesta'n och han lovade Hjalle att *bara* följa dem hem!

Men Hjalle var obehaglig även den gången, och jag hörde hur Groth i hotellets trappa i alla fall lovade Hjalle att spela riktigt bra i morgon. Det blev också 8—1.

*

Eriksdals IF kom hit och besegrades med 4—1 i Idrottsparken. Hilding Hallgren hade det inte så roligt i målet!

Till Göteborg var det rätt hopplöst att resa. Där hade man en långsmal fotbollplan, som var svår att komma underfund med. Det var där Göteborgs-Kamraterna skar sina stora lagrar. Ammars var inte skillnaden så stor mellan dåtidens s. k. topplag.

En av storstrejkens följder blev en utbrytning i Sleipner, som starkt försvagades. Norrköpings Allmänna IF hette den nya klubben, som också värvade friskt från vårt reservlag. Den nya föreningen debuterade med 0—1 mot IFK, men nästa match vann vi med 5—1 och efter tre veckor var klubben upplöst! Fem gånger fick det försvagade Sleipner stryk det året, en match slutade 11—0!

Den mest spännande fotboll som setts var i SM, när Hälsingborgs IF kom hit första gången. Centern Hartzell gav IFK första målet, men HIF kvitterade och tog ledningen.

Fem minuter före full tid kvitterade Hartzell, men i förlängningen blev det ny skåne-ledning innan Norrköping gjorde två mål i följd och vann med 4—3. Platin och Jeppe Svanberg låg avsvimmade efter matchen och vaktmästare Andersson fick väcka dem till liv med kallt vatten!

Hartzell blev uttagen i en mellansvensk kombination och en vecka senare spelar AIK—IFK vänskap 1—1.

Svenska serien bildas

Den 20/2 1910 reste Hjalle W. som repr. för IFK till Stockholm på inbjudan av Hugo Levin. Det gällde konstituerandet av en allsvensk fotbollserie. ÖIS, IFK i Göteborg, Norrköping och Eskilstuna, Göteborgs FF, AIK, Västmanland-Närkes Bollklubb och Vikingarnas Fotbollklubb hade kallats. De två senare var speciellt för denna tävling bildade föreningar. Vikingarna bestod av en komb. ur Kamrat-kretsarna i Stockholm-Uppsala.

Hjalle Westergren och Gottfrid Johansson godkändes som förstaklassdomare och Svenska

Skolkamraternas IF på gästspel i Söderköping omkr. 1918. Fr.v.: Anders Öström, Pelle Stenberg, Torsten Johansson, Frank "Isse" Eklund, Gunnar Ragnar, HeEström, Högström, Inge Akervall. Sittande: Mats Jonson-Remröd, Harry Stanley och Gösta Berglund.

Våra fyra lag 1920 (A-lag fanns inget). (10.)

Fotbollserien startade med en ÖIS-seger över Anton Johansons Vikingarna med 13—0. Den 5 maj var alla åtta lagen i elden och det blev en helsvart dag för Göteborg. AIK slog Göteborgs-Kamr. med 9—1 och vi vann för första gången i Göteborg över ÖIS med 2—1.

Om den historiska matchen skrev Barthold Ahnfelt i Nordiskt Idrottslif:

”3,600 åskådare fick se en god match trots den hårda vinden. Örgryte hade det mesta av spelet, men sköt dåligt. Norrköpings försvar var också i starkaste laget, där speciellt den jättelike backen Örtgren förstod att göra rent hus. Ill. Kindahl och eh. S. Kling spelade i kontinental stil. Hy. C. Hartzell var en verklig flyer.”

”Norrköping vann en seger som nog kommer att låta tala om sig i landets fotbollskretsar.”

På pingsten blev det dubbelmatcher mot Vikingarna och AIK i Stockholm. Nederlag! AIK:s hi. hade tur när han sköt i stolpen och fick bollen i retur rakt mot huvudet och nickade in enda vinstmålet.

Det blev flera nederlag. Västmanland-Närke med ”Köpings”-Gustafsson i spetsen vann med 3—1 i Norrköping. ”Vicke” Friström från Sleipner spelade vi, i stället för Groth, som rest till Magdeburg för studier. En ung lovande halvback vid namn Abbe Ljungström hade plockats in. Nästa söndag slog vi Göteborgs FF med 2—0. Tusse Karlberg, som trixats för mycket i den senaste matchen hade ratats och Stephan Kling gick center och gjorde båda målen.

Reserverna rycker fram i stor stil. Sylvia besegras med 15—1, Linköpings AIK med 12—1. Centern och hi. får mycket beröm. Men så hette de också Iffa Svensson och Gustaf Pettersson (Pé).

Detta år tog Svenska Fotbollförbundet hit engelsmannen Fred Spiksley och IFK fick låna honom en månad. Det var en mycket sträng och respektabel gentleman i femtioårs-åldern, och ve den Kamratspelare som inte passade tiden när träningen skulle börja. Han fick vända och komma igen nästa dag!

Rafflande slutspel i SM

Mot IFK, Stockholm, leder vi med 3—2 till 4 sekunder före full tid då en hjulbent "Gaffel" ordnar 3—3. Omspelet vinner vi med 4—0 i en av de hårdaste matcher som spelats. Groth har kommit tillbaka. Nästa söndag gick finalen mot Göteborg. "Masen" dömde inför 1,000 personer, som var mycket folk då. Kling spelar halva medan Anton Johansons svåger Arvid Melin gick center. Hemmaseger med 4—1, men ingen glädje varar beständigt.

Göteborg har lagt in protest mot Melin, som inte var spelklar. Omspelet i Göteborg förlorades med 1—7 och gällde även SM!

"Matchen bjöd på ett spel som i snabbhet och styrka sällan visats i Göteborg. Norrköpings eleganta backar Bullan Haglund och Dava Örtegren arbetade överlägset i första halvlek.

Men Börjesson kom i praktslag i andra halvlek. Han visade ett centerspel som söker sin like och genomspelade denna match med en berömd osjälviskhet, som än en gång bevisade att han är landets överlägsnaste center."

En svart söndag trots berömmet.

I serien spelade vi senare på hösten 2—2 mot Göteborg därnere. Dava Hulterström debuterade i målet och skötte sig fint. Eskils-

tuna besegrades med 7—2, oavgjort mot ÖIS, 3—1 på AIK och 4—3 mot Västmanland-Närke samt utspelning av Vikingarna den 20 nov. gav en 4:e-placering i serien med 15 poäng. ÖIS vann på 19, AIK blev tvåa, Göteborg trea på 18 poäng.

Tiden var dock inte mogen än för en så omfattande tävling. Små publiksiffror utom i Göteborg gjorde att klubbarna inte hade råd att ställa upp i bortamatcherna. Det enligt engelskt mönster upplagda programmet med gemensam matchtid, rapporter över halv- och heltidsresultat blev nu spolierat.

I Linköpingspokalen 1910 spelade vi semifinal och final samma dag. B-laget vann semifinalen med 17—0 över IFK, Linköping, och A-laget slog Sleipner i finalen med 8—1!

Kamratmästare igen

1911 blev ett starkt fotbollår. 8—0 över Linköping ger oss Linköpingspokalen för alltid och i serien leder vi i Göteborg mot IFK med 3—1, men får bara 3—3. Henning Gustafsson — vår första målvakt — hade ploekats in igen.

Ett resande fotbollslag. Från en Linköpingsmatch mot Derby 1921. "Lulle" Berglund, "Abbe" Eck, Harry Stanley (med box), Torsten Johansson, Martin Jonsson, Axel Hultberg, Gunnar Ragnar, Tage Ohlsson, "Mirra" Jonsson o. "Lalla" Johansson. Sittande Arthur Astrand.

AIK besegrades med 3—2 i en högdramatisk match och hårda tag blev det mot Marieberg, där spelet höll på att övergå till "roug". Hjalte Westergren dömde och måste visa ut Mariebergs hi. S. Ohlsson för rätt spel.

"Haje" Kindahl tråkade ut Börjesson när ÖIS var här, men de vann med 3—1 i alla fall. Iffa Svensson gick center nu och för första gången hör man talas om en "diagonalman", då domaren Bouwmeester "dömde bra med understöd av linjedomaren E. Ahlkvist från Stockholm".

Serien är tävlingen där man går ut och in. Det är ingen ordning med spelprogrammet. Vi vann semifinalen i SM mot Malmö-Kamr. Kindahl och Kling saknades, varför Ivar Bergholtz fick spela bäck bredvid "Sama", som nu är bofast i A-laget. Seger med 2—1. Iffa-Sven briljerade med konststycket att slå en halvhög hård centring från Hartzell direkt i mål.

Landslaget mot Norge har tagits ut och kritiken frågar varför inte Norrköpings Curt Hartzell — landets bästa hy. — tagits med!

Tredje året i följd figurerar Norrköping i SM:s semifinal, men förlorade mot Uppsala. Men triumfens dag kom den 15 oktober, då IFK tog Kamratmästerskapet genom att slå Stockholm på gamla Råsunda med 1—0.

"Stockholms ny var storartad, men Norrköpings forwards sköt ur alla möjliga lägen. 0—0 i halvtid. Stockholm såg ut att ta hand om matchen i fortsättningen, men Hartzell spelade som aldrig förr och fick de andra med sig. Om någon förtjänat komma med i landslaget var det Hartzell. Det var på ett av hans snabba anlopp med ätföljande centring, som "Pe" kunde nicka in det avgörande segermålet."

Haglund, Iffa-Sven, Kling och Hartzell fick mycket god kritik.

Att vara med och spela i SM ger inte mycket. Finallagen fick 130:56, medan Förbundet tog 2,054:12 i finalen.

Stephan Kling och Harald Kindahl medverkar i ÖIS mot ett kombinerat danskt lag, som vann med 10—2!

Artur Björklund dömer landskampen Tyskland—Holland i Hamburg 1923.

Iffa Svensson i landslaget

1912 — olympiaåret. Acke Berglund gjorde två mål på AIK, som inledde säsongen anmandag påsk inför 700 åskådare. Vi vann med 3—1.

IFK fick den stora äran att spela om Corinthian Bowl i Göteborg, men förlorade med 6—3 till ÖIS.

Laget blev nu åtskilligt decimerat av olika orsaker, men DM plockades ledigt hem med 14—1 i finalen mot Linköpings-Kamr.!

*

Ivar Svensson var given i landslaget nu och debuterade som vi. i 2—2-matchen mot Ungern i Göteborg.

Han spelade 21 landskamper fram till 1916 och räknas som en av Sveriges klassiska centerforwards. Jämte Eric Börjesson var han på sin tid vår främsta begåvning på fotbollens område och hans väg upp mot stjärnorna blev både snabb och lysande. Han hade bör-

jat sin fotbollbana som 10-åring under Adolf Söderlunds ledning i "hans portgång" och sedan gick det raskt framåt. Iffa-Sven var ur-IFK:are och självskrivnen hi. bredvid Eric Börjesson i olympialaget 1912. Han värvades 1913 av AIK och blev en av förgrundsfigurerna kring vilka svartingarna byggde upp sin berömda "lekande" spelstil. Svensk mästare i AIK 1914 och 1916.

Ivar Svensson var en av de få spelare av gamla gardet som lade ned tid på specialträning. Han tog sin utbildning nästan vetenskapligt och införde nya tricks i spelet (bl. a. en bensarvning, som efter honom kallades "Iffa-tricket"). På träningskvällarna kunde man få se honom lägga upp en boll en halv meter bakom mållinjen för att sedan experimentera ut vilken skruv han behövde sätta på bollen för att denna i en halvcirkel skulle gå i mål. En elegant dribbler, en ypperlig skytt och en av de mest tekniska spelare som funnits i Sverige.

Iffa Svensson blev den första IFK:are som fick spelarmärket och han var med i det svenska landslagets brytningsår fram till den glorioöa första segern över Danmark den 8 oktober 1916, då Sverige vann med 4—0. Det var Iffa-Svens sista landskamp och en värdig

avslutning på en sagolik fotbollskarriär. Alltför tidigt tvingades han sluta sin lysande idrottsmannabana och han dog 1933 vid endast 40 års ålder. Det var en svårartad ledgångsreumatism som satte ned hans fysik. Dödsorsaken var hjärtslag.

Albihn bonnar

1913 blev ett svagt fotbollår och en förklaring lästes i Nordiskt Idrottslif:

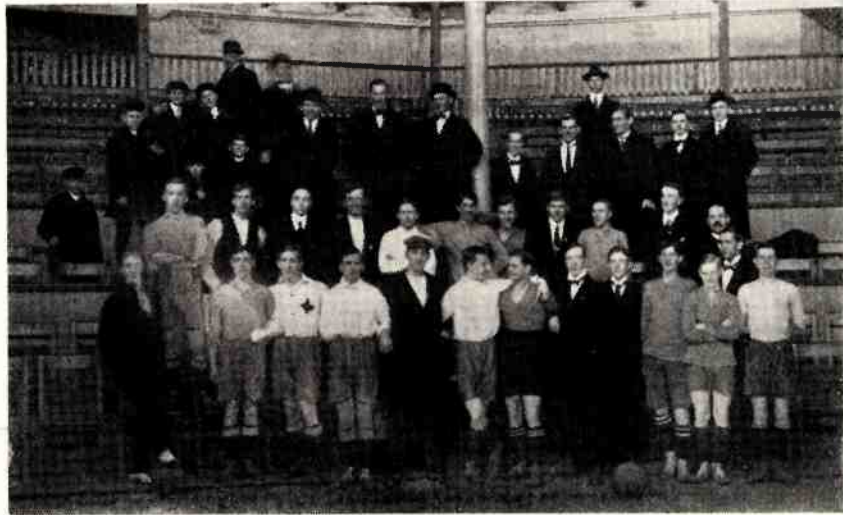
"Sällan har väl ett svenskt lag haft att kämpa mot så många hinder som de, vilka lagts i vägen för Norrköpings-Kamraterna. Och det största har värnplikten varit. Ernst Albihn, Ljungström, Gustaf "Po" och Hartzell ligger vid Malmslätt, där befälet ej tycks ha något sinne för varken idrott eller fotboll, då spelarna är förbjudna att resa hem. Laget blir därför olika för varje match."

Första poängen togs med 0—0 mot Uppsala-Kamraterna i sjunde seriematchen. "Gaffel" var hjälten i denna match. Han spelade eh. och tappade skon en bit in på andra halvlek. Han fortsatte i strumplästen matchen ut på den grovgrusiga sandplanen och hade "rökött" under foten. Hulterström var bra i målet, Dusén hade plockats upp från Nässjö, där han arbetade, Berglund från Malmö och

"Rullan" Haglund och "Kuta" Lindberg i klappjakt efter bollen. Situationsbild från en match mot Sleipner. "Isse" Ekström har gått bet på att stoppa den snabbe Sleipner-yttern, som i denna match debuterade i det randiga A-laget.

1923 var det inomhus-träning i cirkus under Imre Schlossers ledning. (11.)

Albihn hade "bonnat". 0—0 mot Göteborg lite senare var enda glädjecämnet. "Haje" Kindahl tog hand om Börjesson. Men backparet Henning Svensson och "Gobben" Lund gick inte att överlista. Vi hamnade sist i serietabellen även detta år. Iffa Svensson hade ambulerat mellan AIK och Norrköping. Representationsbestämmelserna var det tydligen inte så noga med.

Ivar Svensson och Dava Hulterström flyttade definitivt till Stockholm 1914 och det betydde en oerhörd förlust.

Man diskuterade allvarligt att starta med ett stadslag i serien, men Sleipner och IFK kunde inte ena sig om vem som skulle släppa till namnet!

Seriestarten blev sensationell, då vi slog Djurgården här hemma med 8—0. På Råsunda vann Göteborg över AIK samtidigt med 5—1 och just som publiken höll på att avtåga rusade gamle Norrköpingsbön, lykttändaren och AIK-fantasten J. A. Karlsson fram med en jättemegafon och skrek med tordörstämman: Djurgården slagna med 8—0 i Norrköping!

Birger Johansson var i fint slag i den matchen och gjorde fem mål ensam. Erik Kling var härlig på center. Ernst Albihn dömde inför 1,500 åskådare och så här såg laget ut:

E. Johansson — N. Johnsson, Haglund — G. Pettersson. "Sama", Ljungström — Rickard Nylund, Birger Johansson, Erik Kling, Kalle Redlund och Erik Nylund (som ej var bror till Rickard).

Även AIK fick bita i sura äpplet och IFK vann med 3—2 inför 2,000 åskådare. Publikintresset skruvades upp. Det var en skön seger, ty Iffa-Sven och "Dava Hulter" spelade i svart tröja.

Haglund blev skadad i Uppsala och bakslag noterades i serien. IFK stannade på näst sista plats med 5 poäng och målkvot 19—34.

"Bian" Johansson blev nu uttagen att spela i kombinationer mot både Liverpool och tyska Herta. Och Läroverkets fotboll visar klassen. 7—0 över Uppsala och 7—1 på Norra Latin en onsdagskväll. Kronprinsen var närvarande och applåderade "Klinga" och hans kamrater.

Groth kom hem från Tyskland och spelade vy., Kling gick inner och Berglund center. 0—10 mot Göteborgs-Kamr. var en skräll i Götet som djupt skakade hela IFK.

Men, värre skrällar bjöds på ute i världen. Kriget hade börjat och idrotten blev chansartad. Fyra reserver i Göteborg!

Idrottsfolket mobiliserades och röster höjdes för att all idrott skulle inställas. Men,

man beslöt att försöka hålla det hela igång för att inte äventyra framtiden.

*

Den 6 maj 1915 fick IFK stor sorg, då en av våra främsta allroundspelare och idrottsmän gick ur tiden, bara 24 år gammal. Det var Harald Kindahl.

Även Groth spelade nu för AIK och det blev 6—0 baklänges för oss. Iffa och Louis dominerade i AIK-kedjan, och IFK lånade spelare från Bollklubben, så dåligt ställt var det.

Distriktsförbundet hade tagit över ett danskt lag, "Fälledklubbar", som mötte en Norrköpingskombination ur IFK—IKS. Det blev en sensationell hemmaseger med 2—0 inför 2,200 åskådare. Laget: Sven Jonsson — Haglund, Einar Pettersson — Magnusson, Samuelsson, Ljungström — Hagelin, Erik Kling, Gustaf Pettersson, Berglund, Gustafsson. "Pé" och Berglund gjorde målen. Det var det bästa lag de mött under turnén, förklarade danskarna, som berömde ch., vi. och mv.

IFK har i åtta seriematcher bara gjort sju mål och tagit en poäng. Men, laget kom i toppform mot hösten, då svenska mästarerna Djurgården skickades hem med ett 2—1-nederlag.

Dagen är räddad! (12.)

78

1916 kom GAIS hit för första gången och vi vann med 3—1. Samma siffror gjorde AIK på oss i sista serieomgången, då svaringarna behövt 7—1 för att vinna serien. Groth gick vi bredvid Iffa-Sven och gjorde alla tre AIK-målen! Göteborg och AIK hade 15 poäng, ÖIS 11, GAIS 8 och IFK 6 samt Djurgården 5.

I Svenska Spelen 1916 ingick även en fotbollvecka mellan distriktslag, och denna turnering fortsatte fram till 1925. Norrköping representerades av en kombination ur Sleipner—IFK, som nådde finalen 1922, då Skåne vann med 3—2 på Stadion.

*

1917 inleddes med 3—1 på Hammarby med följande elva: Leon Karlsson — Haglund, Högvall (fr. Sylvia) — I. Ekström, Samuelsson, Ljungström — Mårtensson, Kling, Gustaf "Pé", Nisse Pettersson, Landqvist. Ake Berglund låg på gränsbevakning i Karungi.

Europas idrottsmän går under på slagfältet och här hemma svälter man i brist på både kålrötter och rovor. Fläsk och potatis har man nästan glömt hur det smakade . . .

HIF besegras med 2—2 och ÖIS med 1—0, trots tio man i första halvtimmen. Klinga var artillerist i Jönköping och rapport kom från Linköping att han var på väg! "Pé" ordnade segern med ett 20-metersskott.

IFK besegrades i Göteborg av kollegerna med 6—0, men får bra betyg:

"Norrköpings-Kamraternas lag består av i regel små, pigga, trevliga pojkar, som lyckligtvis ännu äro utan nyare tidens benägenhet att spela rugby. Därför är de mycket väl sedda i Göteborg, även om de inte lyckats tillkämpa sig någon större respekt i västkustens fotbollsmetropol. Och i allmänhet låter de sig snällt besegras av göteborgslagen."

"Sama" betecknas som en centerhalv för *landslaget*.

Dusén går domare i Mjölby och upptäcker en center vid namn Brynolf Ekelin.

Segern med 4—2 över AIK var en stor händelse och rafflande matcher utkämpas mot

Imre Schlosser och A-laget 1923. Fr. vänster: Schlosser, Solve Flisberg, H. Hertzman, O. Ringdahl, Nils Sandin, Gösta Andersson, Elof Pettersson, G. Högvall, Gösta Brandell, Oskar Björkqvist, T. Carlsson "Crall" och Bruno Carlberg.

Sleipner. Norrköpings-kombinationerna blev mycket starka och inför en rekordpublik på 3,015 personer slog stadslaget danska B 93 med 4—2 i en sensationellt omtalad match. Samma lag slog sedan det vassare Akademisk Boldklub med 2—1. "Kuta" Lindberg gjorde segermålet och nytt publikrekord noterades med 5,000 åskådare. Inget Stockholmslag hade förmått slå de ypperliga danskarna, men Norrköping gjorde det!

I en rikstävling om Sveriges bästa landsortslag fick IFK in Gustaf Pettersson. Nisse Magnus kom med från Sleipner. "Sama", Berglund och "Kuta" fick även höga röstetal.

*

Kring lokalmatcherna var det ett busliv utan like och Sleipner lät dela ut ett cirkulär bland publiken, där det hette:

"Ärade fotbollpublik!

På grund av de rätt ofta återkommande störande uppträderna vid en del matcher — då en del av publiken ej kan behärska sig utan förolämpar såväl domare som spelare med en del otidigheter och opassande tillmälen — helst som den delen av publiken, som är entusiastisk för vår klubb, beskylls för detsamma — känna vi oss nödsakade att på detta sätt ställa oss i förbindelse med den ärade publiken och göra en vördsam tillhållan, att iakttaga ett gentlemannamässigt uppträdande mot vederbörande, vilket ju har till

följd, att fotbollmatcherna blir betydligt trevligare för såväl publik, domare som spelare.

För Idrottsklubben Sleipner
Styrelsen."

Det blev 2—2 i den matchen och "gravlik" tystnad kring plan!

Kamratmästerskapet hade förlorat sin betydelse och vi ställde inte upp.

Sedan kriget slutar 1918 försöker idrotten komma i gång på allvar, men kristiden sätter in. "Sama" är kapten i A-laget och han uppmanar pojkarna att träna hårt för att "hålla vår odisputabelt starka ställning inom svensk fotboll". Detta står att läsa i IFK:s medlemsblad, som utkommer med sitt första nummer i maj månad 1919.

Det året blev inte så roligt. Sleipner bryter kedjan av tio raka DM. Det är en sensation varken mer eller mindre. Det behövs krafttag!

Artur Björklund får beröm som allsvensk domare och "Sama" gör kanske sin bästa match i östgöotalaget mot amerikanska Bethlehem Steel. Han blir också landslagsman mot Finland. Och Tosse Ekström svarar för en förstklassig insats i Norrköpings B-kombination mot Stockholm. "Han hör prövas i ettan och nästa år är han Norrköpings högerytter", skriver Hjalle i medlemsbladet.

1919 blev ett svagt år i fotboll, men en tröst var att vi slog Sleipner med 3—1 i SM och B-laget vann över de randiga med hela 7—1. Efter den matchen bjöd "Rullan" laget på kaffe och varsina två bakelser på Café Mimer!

IFK och Hälsingborg hade dragit sig ur svenska serien krisåren 1918—19, men 1920 var vi med igen. Kling petas som center och det går knaggligt. B-laget får representera! Erse Albihi dömer sin åttonde federationsmatch.

Detta år får Idrottsparkens fotbollplan äntligen efter 18 år de internationella måtten 106x66 meter.

Den gamle kämpan "Lots" omkommer vid lastångaren Lapplands undergång 1919, och Joffa Sundström har rest till Vilda västern. "Sama" lägger upp i oktober 1920 efter 15 aktiva år. Nisse Pettersson blir landslagsman 1921.

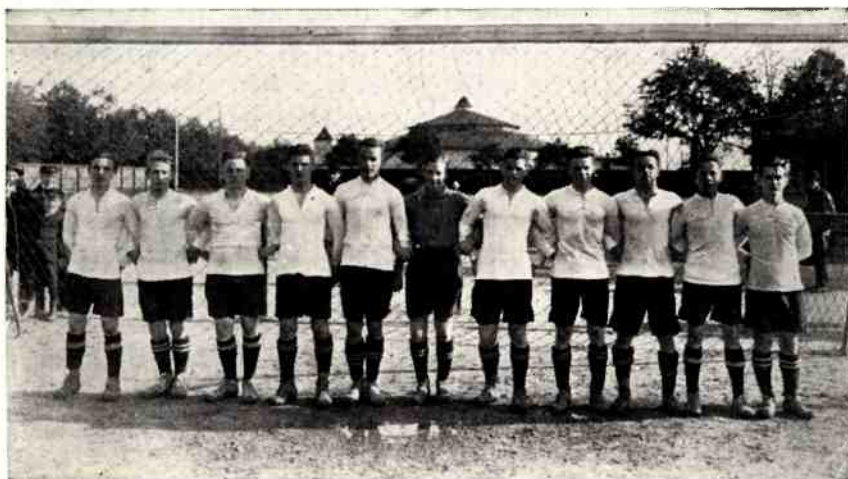
*

Från 1922 delas serien upp i en östsvensk och en västsvensk grupp, och 1924 kom den nuvarande allsvenskan till. IFK genomgick svåra år då storspelarna försvann och det tog sin tid att rekonstruera laget. 1922 började det peka uppåt. Gösta Andersson är med nu och Elof "Lugnet" Pettersson vaktar målet.

Ett gott beslut fattades våren 1923, då Imre Schlosser engagerades som tränare. Han var Ungerns mest omskrivna spelare på sin tid och hade debuterat i ungerska landslaget under Stockholms-olympiaden som 17-åring! Han var en gudabenådad instruktör, och även om han inte fann det allra bästa material att arbeta med, gjorde han dock ett grundläggande arbete. Bland hans mest intresserade elever var Torsten Johansson, som gått in i IFK 1920 och som räknar Schlosser som sin läromästare i fotboll. Torsten började i juniorlaget 1921 och avancerade raskt.

Torsten J. gick på läroverket, där knappast något annat än gymnastik fick förekomma i idrottsväg. Som protest bildade grabbarna IF Skolkamraterna och satte upp ett fotbollslag, som tränade flitigt, och där även andra än läroverkspojkar fick vara med. Gunnar Hallendorff var ordförande, Torsten var också med i styrelsen. IFK-ordföranden hette Gunnar Öström och då hans son var med i Skolkamraterna höll man sammanträdena hemma hos honom.

På så sätt ledde vägarna till IFK och när IFS existerat några år gick föreningen upp i Kamraterna. Skolkamraterna hade dock haft nytta med sig. Läroverket köpte både bollar och ställde annan idrottsmaterial till förfogande och IFK fick en hel rad unga, lovande spelare, som kom att tala om sig.

Kamrat-fyran 1923. Fr. v.: Gösta Berglund, Harry Jonsson, Olle Carlsson, "Knebang" Åstrand, Colle Lindeström, Tage Olsson, Abbe Eck, "Stusse" Nilsson, Harry Stanley, "Lalla" Johansson och "Goffe" Åkervall.

*B-laget 1923. Fr. v.:
Tusse Carlsson, Rullan
Haglund, Gösta Anders-
son, Carl Andersson, Gö-
sta Brandell, Gunnar Pers-
son, Sven Ringborg, Ei-
nar Andersson, Edvin
Andersson, H. Skärnell,
Martin Carlsson och Bir-
ger Fahl.*

Torsten debuterar i Ettan

I seriestartan mot Hammarby hösten 1923 spelade andralagets goda halvback Torsten Johansson hy. Det blev 1—1 på kanalplan. I oktober reser Schlosser, men man säger auf wiedersehen till den omtyckte tränaren.

Under 1923 användes 23 man i ettan! Högvall och Carlberg hade spelat alla 27 matcherna. Olle Ringdahl var värsta målskytten med 16 träffar. Taek vare Schlosser kunde man peka på goda framsteg. DM-finalen vanns över Sleipner med 3—2. Lokalkonkurrenten mötte man så där en 5—6 gånger på säsongen! Artur Björklund dömer Tyskland—Holland och får rosor lite varstans i fotbollmetropolerna. Olle Ringdahl blir uttagen att spela vy. i landslaget mot Finland och Ungern.

Polskt fälttåg och allsvenskt

Den stora händelsen 1924 var att allsvenskan startade och den första utlandsresan gick till Polen. Schlosser kom tillbaka i april och han följde med på turnén som anträdde den 5 juni. Det blev en intressant färd och följande matcher spelades:

Berlin passeras vid Polen-resan 1924. (13.)

Torsten Johansson (närmast) och Thure Carlsson ("Crall") bryter ett Warta-anfall i sista matchen under Polen-turnén 1924.

Warszawa:

— Polonia	1—3
— „	3—4

Lodz:

— Union	3—1
— Club Turustów	3—2

Poznan:

— Warta	2—4
— „	3—2

Polen-truppen bestod av:

Thorsten Carlquist och Helge Jonsson, ledare. Imre Schlosser, tränare. Spelare: Bruno Carlberg, Georg Högvall, Gösta Andersson, Olle Carlsson, Torsten Johansson, Putte Jansson, Nisse Sandin, Sölve Flisberg, Edvin Johansson, "Tjoskar" Björkqvist, "Knebang" Åstrand, Valter Landström, Gunnar Persson, Tusse Karlsson (Crall) och "Lugnet" Pettersson.

"Tjoskar" Björkqvist medförde tre tretungade julgransflaggor av vapentyp, som tjänade som legitimationshandlingar under hela turnén. Han umgicks i de högre kretsarna och rörde sig endast bland attachéer och annat förmänt folk, vilket gjorde att han inte fick mycket tid över att representera i fotboll-matcherna.

En gång fick de övriga i truppen se "Tjoskar" komma åkande efter häst och med sin julgransflagga på rockuppslaget, eskorterad av högre militärpersoner till hedersläktaren, varifrån "Tjoskar" med förnäm min följde matchen.

IFK fick mycket god kritik i de polska tidningarna. "Svenskarna visade ett spel fullt av kombinationer, god teknik, lojalitet och fair play", heter det. I augusti reser Schlosser hem igen och saknas mycket.

Start i allsvenskan med sex poäng på tre matcher. Dubbelsegrar mot Hammarby. Ekelin gjorde succé som center och laget såg ut så här:

E. Pettersson — W. Landström, G. Högvall — B. Carlberg, A. Åstrand, Torsten Johansson — Gösta Andersson, Hasselmark, Ekelin, Flisberg, E. Johansson.

1924 års stormatch var 4—1-segern över Göteborgs-Kamraterna. "Pelle Lugnet" gjorde storstilade räddningar, Ekelin var strålande som center och Torsten Johansson bäst! Bengt Carlsson på vy. fick fin kritik. Militärtjänst gjorde att vi fick låna spelare från Derby och LAIK. Fem reserver i allsvenskan var det vanliga. 1924 års målskytt var Sölve Flisberg, men 33 spelare hade använts i A-laget!

*

"Rullan" Haglund blir IFK:s fotbollstränare efter 13 aktiva år i A-laget.

A-laget 1925. Fr. v.: Axel "Putte" Jansson, Bruno Carlberg, Torsten Johansson, Brynolf Ekelin, Bengt Carlsson, Allan Hasselmark, Arthur Åstrand, Sture Nilsson. På knä: Valter Landström, Elof Pettersson och Gösta Andersson.

Från Ungern rapporteras att den 37-årige Schlosser återinträtt som hi. i WAC:s proffselva och utgör en fruktansvärt effektiv anfallsmaskin.

*

1926 blir ett gott år med en sjätteplats i serien efter AIK. Gunnar Ragnar har efterträtt "Pelle Lugnet" i mål. Detta år gör föreningen en trevlig och segerrik midsommarturné i Värmland med bl. a. 6—2 på Degerfors, och Torsten Johansson landslagsdebuterar i en strålande 3—1-match mot Polen. — "Han motsvarade fullt ut sitt rykte . . . Hans understödjande spel bakom vänstervingen Keller—Appelskog var av högsta klass . . . Sverige har funnit en stor halvback . . . det är sällan man sett maken till en sådan landslagsdebut som denne Torsten Johansson visade." I den stilen gick pressblommorna.

Det fastslås vid årets slut att 1926 nästan tangerar storåret 1910 vad fotbollframgångarna beträffar. Vi har spelat 40 matcher och bara förlorat 9. Målkvot 113—74:

*

Torsten Johansson följer med landslaget på en tripp till Österrike, Ungern och Tyskland. I landskampen mot Ungern möter han sin läromästare Schlosser, som då spelade sin 75:e landskamp. En upplevelse av stora mått. Torsten spelar matcher i Wien, Baden och Berlin och får överallt det högsta expertberöm. "Svarte Filip och Torsten Johansson ljusade Wiens experter med sitt spel", skrev TT, och de lokala tidningarna instämde.

*

Torsten J. är vår enda fotbollstjärna nu, men Gunnar Ragnar blev uttagen som målvaktsreserv mot Lettland. Landskampen mot Estland spelas i Norrköping och Bengt Carlsson från IFK är med som vy.

*

1928 flyttade vår fina halvback Hasselmark tyvärr till Göteborg och spelar nu för ÖIS, som slår oss med otäcka 11—0 i första vårmatchen. Detta blev väckelsesignalen till tre

Torsten Johansson, allroundman i fotbollslaget.

raka segrar över AIK, Göteborg och Stattena. "Peve" Lager är nu med som lagets målskytt nr 1. 30 matcher har spelats under året och

---

Torstens debut

— Jag minns när Torsten Johansson för första gången var med B-laget som reserv till Västervik. Gösta Brandell blev skadad och jag satte in Torsten på lhb. Han gjorde en helt enkelt strålande insats. Det var en färdig storspelare som på en gång trädde fram. Från den dagen kunde vi inte undvara honom, berättar "Rullan" Haglund, som var lagledare vid tillfället.

1926 års A-lag på en trappa i Malmö. (14.)

22 man har provats i A-laget. Bland dessa "Tist" Carlsson, Sigge Andersson och David Adolfsson.

Våren 1929 var den mest kritiska i vår fotbollshistoria. Allt hängde på matchen mot Göteborg sista seriesöndagen. Den måste vinnas för att klara nedflyttning. 5,000 människor hade fylkats i Idrottsparken och "Pliggen" Ragnar ingjöt moraliskt mod i pojkarna genom tre formliga kalasräddningar i första skedet av matchen. Det var Svarte Filip, clownen Rydberg och Östlund som sköt. Det blev en enastående sammanhållning i IFK-elvan efter detta och "Päve" Johansson och Lager gjorde 2-0 i rask följd. Då reste sig den jättelike Erik Kugelberg på läktaren och utbringade ett fyrfaldigt leve för Kamraterna. Hela publiken instämde och alla IFK-are hade fårar i ögonen.

"Päve" lyckades öka till 3-0 efter paus och Götet fick ett tröstmål genom Rydberg, sedan Filip fintat över lädret på sitt speciella vis. Äran var räddad . . .

"Torsten Johansson ledde sitt lag till seger i den mest intensiva kamp som skådats. En stervulen idrottsbragd, en väldig kamp till brädden fylld av heroism och helhjärtade insatser från elva man som ville vinna", hette det i entusiastiska referat.

Men nästa år fick vi lämna det allsvenska sällskapet . . . Det var ett svart kapitel för ett lag, som varit med från starten 1924.

Laget som gjorde stor-matchen mot Göteborgs-Kamraterna våren 1929 och räddade oss kvar i allsvenskan. Fr. v.: Allan Johansson, Edvin Johansson, Evert Lager, Gösta Andersson, Thorsten Carlquist (ordf. och lagledare), Torsten Johansson, Arthur Åstrand, David Adolfsson, Nils Eriksson, Gösta Berglund, Gunnar Ragnar och Valter Landström.

Stadshusbasaren 1907. (15.)

Basarernas och bostonvalsens dagar

Medlemsvärd är ett viktigt kapitel i en stor förening. IFK har alltid försökt att på olika sätt skapa sammanhållning bland medlemmarna utanför det rent idrottsliga. Ofta har denna strävan förenats med det inte oviktiga behovet att skaffa lite pengar i kassan.

*

Där Liljegrenska flaggfabriken på Drottninggatan nu är inrymd blev det lite trångt och stöjt när alla gossarna samlades. Tusse Carlberg och "Aeka" Cedermark sopade och skurade innan inflyttning kunde ske. Sedan de fejat undan pyntade man med crepèpap-

per så det såg riktigt hemtrevligt ut i den första klubblokalen.

Där fick man inte spela kort, bara domino och schack. Ett taffelpiano förhyrdes och så sjöng man högt och ohejdat den gamla kamratvisan: "O, du heilige, dejlige" o. s. v. Det blev klagomål från hyresgästerna i gården och likadant var det hemma hos "Masen", som bodde över Chamberts nuvarande möbelfärr. Han blev också uppsagd.

*

Så kom "Tjocka Lasse" till Norrköping. Han hette egentligen E. Alrik Larsson, vägde 125 kilo, kom från Västerås och var en kraft-

karl i flera avseenden. Allround aktiv och en strong ledare. Han dikterade att föreningen skulle ha en skrämfri klubblokal. Där man kunde jonglera med hantlar och tyngder och där den nybildade blåsorkestern och sångkören kunde träna. Den lokalen hittades i N. Promenaden 61 med ingång till vänster i porten. En större källarlokal avsedd till gymnastik, stod det i kontraktet, som löd på 62:50 i kvartalet.

En brottarmatta anskaffades och av de berömda atleterna Wanlund & Co, som skulle emigrera till Amerika, inköptes ihåliga kullstänger, fyllda med järnfilspån.

Nu följde ett väldigt lyftande varenda kväll av Lasse själv, som bas för det hela, vidare Dava Örtegren, Calle och Bernh. Carlberg, Rydberg, Blixt, Otto Pettersson och allt vad kraftfolket hette. Blåsorkestern spelade "Gladiatorernas intåg" så kalken rök från väggarna och när gymnasterna imiterade Ling sjöng sångkören Stenhammars "Sverige" eller något annat fosterländski. Där tränades gymnastikhopp och allt möjligt. Nog utnyttjades den lokalen, men det blev som sagt för dyrt.

Cafélivet var idrottsföreningarnas lott. Den växande prissamlingen flyttades mellan Lindkvistens Café vid Lilla Torget, där bokbaren nu ligger, till Nya Idrottscaféet mitt emot Immanuelskyrkan, vidare till Café Mimer.

Sångkören hade ett slag sina övningar i en lokal på Bråddgatan. Den hade "Glad såsom fågeln" och "Tre trallande jäntor" till specialité. En kväll stod fönstret öppet och mycket folk samlades på gatan nedanför. Efter en stund kom det upp ett par personer och frågade vad som stod på. — Det är Kamraternas sångkör som har övning. — Å f—n är det sång, sade de och stack ner igen!

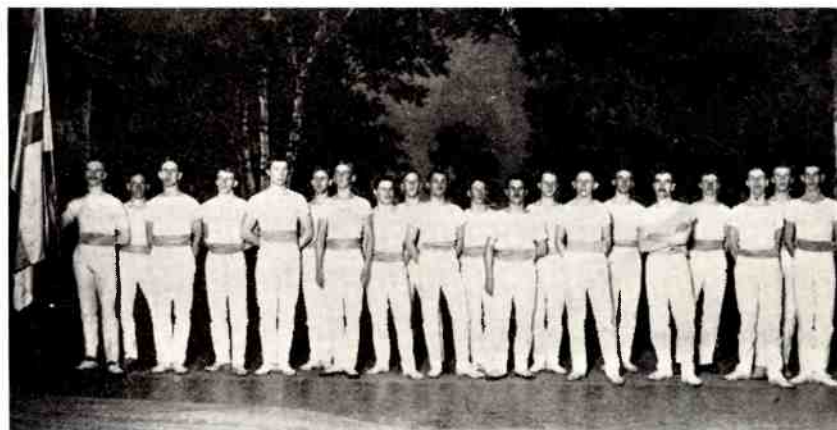
Musikkåren leddes av en militär vid namn Broling. Den fick göra skäl för sig vid alla fester och tillställningar som vi hade på den tiden. En gång blev det strejk när de på begäran hade spelat samma smäktande bcstonvals tio gånger!

IFK-styrelsen tog många djärva initiativ även på den tiden och dyrbara arrangemang sattes i gång, där mycket pengar stod på spel. Det var ofta nervösa stunder när regn och konkurrens höll på att hota inkomsterna.

—Här var 'e nummerbord 1 krona! Hjalle Westergren (t. h.) och Nils Nilsson flankera söta flickor på IFK-basar i Stadshuset 1907.

IFK:s gymnastiktrupp
1909. (16.)

Henry Kellgren berättar om ett sådant minne när Vinterspelen 1912 blåstes in i rykande snöstorm med 26 köldgrader och 26 åskådare närvarande!

Problemet pengar dök upp mycket ofta, och då blev räddningen att ställa till med en basar. Det var ont om lokaler, Stadshuset gick ej att få, men till slut fick vi lov att vara i W 6-lokalerna på N. Strömsgatan. Det var 1907.

— Allting tiggdes ihop och yrkesmän blev vi allihopa, berättade Hjalle Westergren en gång. Med Walle Almqvist som bas gjordes gamla W 6 om till oigenkännlighet.

När allt var klappat och klart kom brandchefen på besök och förbjöd hela baletten. Lokalen var eldfarlig, påstod han. Förut hade stadens fäder rekommenderat W 6 som mycket lämplig för ändamålet! Där stod vi nu. Eller rättare sagt satt. Knäsvaga! Inga pengar hade vi förut och nu kom alla utlägg för basaren också.

Hur det var lyckades någon snäll ledamot av Drätselkammaren beveka de övriga fäderna. Vi fick Stadshuset. På en vecka var hela härligheten överflyttad dit. Det blev en lysande historia. Olympiahjälten John Svanberg var med och uppträdde som bondkomiker! 2,000:— netto fick vi in, men det fanns skulder i kvadrat.

1908 hade vi en ny historia på Stadshuset. Den bästa dittills. Vårt eget musikkapell spelade och vi hade eget teatersällskap, där bl. a. Platin, Haeklin och Olle Tjernström spelade första och andra m. fl. älskare. "Tjoeka Lasse" höll reda på slantarna. Han hade mycket att göra och magrade på kuppen. Det var förresten ganska välbehövt.

*

1909 var årtalet för de förnämliga soiréerna på teatern. Det var lördagen den 11 och 12 december. Programmets clou var uppvisningen av IFK:s 20-mannatrupp i gymnastik under ledning av löjtnant Ahnström.

Ahnström hade gjort underverk med pojarna och den vältrimmade, granna truppen rev ner åskor av applåder. Ett mycket påkostat program hade tryckts och gick ungefär i den här stilen:

1. FINSKA RYTTERIETS MARSCH.
2. FÄLTVÄBELN.
Tablå med sång. Solo: Herr C. K.
3. GYMNASTIKUPPVISNING.
4. MIMIS ARIA UR OP. BOHEME ..... Puccini
Fröken I. B. Ack.: Herr E. D.
Paus (15 min.).
I FOYERN: Välordnad buffet: The, öl, vin, smörgåsar, bakelser, frukt m. m.
5. HJÄRTER DAM.
Lustspel i en akt av Max Bernstein.
6. GRENADIERNA ..... Schumann
Kammarskrivare E. Sandqvist.

7. UPPVISNING I VÄRJFÄKTNING.
Tveeme framstående amatörer från Stockholms Fäktklubb.
8. LIEBESTRAUM ..... Lizi
TARANTELLA ..... Lizi
Fröken Maria Samuelsson.
9. DU GAMLA, DU FRIA.
Solo: Herr Ivar Ahlberg.
BOSTON-DANS
(I Foyern, särsk. afg.)

*

1911 hade Henry Kellgren ordnat en finare basar på Strömsholmen, och hade fått dit hela noblessen. Det var för dyra arrangemang och nettot blev därefter.

Men det var inte bara basarer som fick hjälpa upp nödläget. Vi ordnade extratåg, slädpartier, baler, flyguppvisningar och gav ut jultidningar. Det var ett fruktansvärt knog. En gång gav en jultidning 300 kronor back och 3 kronor i inkomst för makulaturen!

*

Sleipner och vi hyrde klubblokal samtidigt på Café Mimer, där de hade stora och vi lilla rummet. Det skar sig ibland som när den store Sleipnerbacken "Timis" höll på att

slita örat av Artur Björklund för att denne skulle ha varit nere i Fredriksdal och värvat Sleipnerspelare!

Louis Groth spelade "Alte Kameraden" på Nya Idrottseaféet, där alla förälskade sig i innehavarinnan fröken Persson. Till sist köpte Kamratkassören (Gustaf Djerv caféet för att få pojkar lugna igen.

*

Vi skaffade oss sedan en egen klubblokal på Västra Kungsgatan, som inreddes mycket trevligt efter dåtida smakbegrepp. Möbler inköptes och en föreständerska anställdes. Men, det blev för dyrt. Efter Café Dalen blev sedan kontoristföreningen sista mellanlandningen innan den nuvarande klubblokalen togs i bruk.

Vi hade också basarer ihop med Sleipner, men fick avslag av Drätselkammaren då vi ville hyra Strömsholmen för en gemensam höstmarknad. Det var då vitsen skapades, att när vi skulle hyra Strömsholmen då var vi ö-kända!

IFK-ora förändan uppvaktas av Lucia och näpen stjärngosse. (17.)

Idrottsmässorna var stora evenemang när de började i Idrottsparken. Där offrades tid och krafter på ett rent rörande sätt, men det blev också stora idrottsfester som gav slantar i kassan.

IFK-ledarna medverkade också i Barnens Dag och andra välgörenhetstillställningar. Speciellt Helmer Gredin, Helge och Thure

Jonsson, Gunnar Öström och Erik Hylén bör nämnas.

På senare år har vi nyårsvakorna och Stads-husfesterna, där särskilt lill-jul med Lucia varit högstämnda och trevliga sammankomster i den äkta IFK-andans tecken.

Och den nya IFK-orkestern har gett glans åt hemmamatcherna.

Från Rossängarna till Allsvenskan

Bandy — eller hockey, som det först hette — introducerades i Sverige 1895 av Clarence von Rosen, som lärt sig spelet i England. Första tiden använde man en trätrissa, inte olik ishockeypuken, men 1904 ersattes trissan av en massiv boll. En hel del hockeyklubbar bildades, och särskilt efter det ryska lagets (S:t Petersburgs Eislaufverein) besök i Sverige 1907 blev det annan stil på spelet. Ryssarna hade lindade klubbor och skridskorna nitade vid skorna. De behärskade också tennisslagen och allt vad de lärde oss

betydde en revolution i det dåtida begreppet om bandy.

Gävle, Norrköping och Linköping var, bortsett från Uppsala, de första städerna i landsorten som började med bandy, och första matchen i Norrköping spelades den 20 februari 1904 mellan Mariebergs IK och ett kombinerat lag härifrån. Norrköping vann med 4—0 och fick beröm av motståndarna för sitt "raska och vackra spel".

Den första stora prövningen för oss var 1905, då vi reste upp till Nordiska Spelen och

Bandyträning vid Thors-hag i Äby 1906. Stående fr. v.: "Masen" Johansson, Akka Strååt, Palmcrantz, Calle Nilsson, C. W. Hartzell, Carl Cahp. Sittande "Robba" Sundqvist, Hjalte Strååt och Algot Widén.

Östgötamästarna i bandy 1911. Från v.: Rudolf Haglund, Thure Liljedahl, "Knubben" Andersson, "Moje" Lindberg, Arvid Mårtensson, Finar Dusén, Erik Kling, Sven "Fiskarn" Jonsen, Manne Samuelsson, Gustaf Pettersson, Adolf Söderlund och "Tjoskar" Björkqvist.

fick möta Djurgården, som hade förstärkt sitt lag med den kände Uppsalaspelaren Almkvist, som gjorde nästan alla målen. Denna förstärkning vittnade om en stor respekt för oss före matchen, men inte efteråt. Djurgården vann med 12—1!

Referenten i Nordiskt Idrottslif var dock mycket överseende och konstaterade endast:

"Om Norrköpings-Kamraterna må dock sägas att de visade ett gott och väl ordnat spel samt att deras försvar ingalunda var dåligt. Drivarna gick ofta till anfall i god ordning och lyckades t. o. m. en gång få in kulan, men Djurgårdens försvar blev egentligen icke ordentligt pröfvat, och någon dom kan inte fällas om detsamma."

Vi slog i alla fall Sleipner med 5—0 det året.

1907 startade SM, där Östergötland representerades av ett distriktslag. Det blev en lektion i Uppsala, som "Topsy" berättar närmare om på annat ställe.

DM anordnades nu för första gången. Tre lag var anmälda och vi mötte Skridskosällskapet i första matchen. Det blev en illuster tillställning, då

"Sällskapet ställde upp med tre målvakter, fem backar och tre forwards för att så mycket som möjligt betäcka målet. Matchen avgjordes till 3—2 sekunderna före full tid, då IFK-centeren Stephan Kling slog in bollen direkt på ett hörnslag genom skägget på Skridskosällskapets målvakt."

I finalen gjorde Sleipner första målet, men det blev också det enda. 7—1 och distriktsmästare.

SM-final i Norrköping!

Ett år senare var det bättre klass på våra bandyspelare.

Den 1 mars 1908 blev ett historiskt dato, då Djurgården mötte Östergötland i Norrköping i självaste SM-finalen. Tät snöyra försvårade spelet och man hade svårt att hitta bollen i det tjocka snötäcket.

"Första halftiden slutade med ett mål gjordt av Djurgårdarne. Under andra halftiden, som vidtog omedelbart, var snötäcket tjockare och spelet lifligare. Matchen slutade med att Stockholmslaget segrade med tre mål mot ett, detta gjordt av hr S. Kling, Norrköping."

Laget bestod av:

E. Gustafsson, C. Hartzell, S. Kling, A. Strååt och Ernst Caap, Norrköping (forwards), S. Nordmark, Linköping, samt H. Kindahl och G. Johansson, Norrköping (halfbacks), I. Andersson, Norrköping, och K. Köhler, Linköping, (backar) samt E. Samuelsson, Linköping (målvakt). Aeka Strååt var lagkapten.

Detta var första och sista SM-finalen för vår del!

August Strindberg i funderingar

1909 var ett starkt år. — På Nordiska Spelen fick vi bara stryk med 5—2 av suveräna mästarna AIK, ett resultat som siffermässigt var bättre än vad något annat lag kunde prestera. Vi lärde oss också göra mål själva, berättar "Topsy" Lindblom, ty DM-finalen mot Motala 1909 vann vi med 15—0 och året därpå sattes det ännu bestående SM-rekordet med 27—0 mot Odin, som var mästare för Göteborg-Bohuslän. Och i läroverksbandy vann Norrköping över Linköping med 11—3!

Om Stockholmsresan 1909 berättar Gustaf Platin följande:

"Tjugo glada gossar reste upp till Nordiska Spelen en kall februarimorgon. Vårt bandy-lag skulle möta AIK i "Spelens" bandyturnering kl. 9 påföljande morgon. Det var Klinga, Hjalle, Acka Strååt, 2 st. Hartz, Topsy, Karl-Erik, Calle P:son Cahp, Erson, Bejen, Moje. Supporters var Pippel, Jeppe och jag. Det var 18 gr. kallt, när vi åkte upp till Idrottsparken i 3—4 slädar. Aug. Strindberg stod i ett hörn i närheten av Stureplan och gjorde nog en del reflektioner, när vårt hojtande gäng kom körande genom Stock-

holms gator. AIK var landets bästa bandy-lag och de vann hela turneringen. Vi tröstade oss på Berns den kvällen."

Östgötamästarna det året hette:

Hjalle Westergren — Carl E. Pettersson, Gustav Lindblom — Carl Cahp, Curt Hartzell, Haje Kindahl — Ernst Caap, Stephan Kling, Axel Strååt, C. W. Hartzell, Gustaf Söderlund.

Våra bandydomare på den tiden:

Gottfrid Johansson, Ludvig Halling, Axel Strååt, Hjalmar Westergren, Arvid Ringstrand, Hugo Mokvist (Sleipner) och "Gaffel" Johansson.

56—0 på två matcher!

1910 tog vi DM med 3—1 i finalen över Linköpings-Kamraternas stronga elya. "Gaffel" stod i mål, Georg ("Coje") Johansson spelade halva och Rullan Haglund fanns i kedjan. "Masen" dömde finalen. Verkliga klubbrekordet sattes dock med 29—0 mot LAIK i ett vänskapligt målkalas.

1911 tog vi fjärde raka DM med 5—2 över Linköping. Nya i laget var Gösta Hagman, Joffe Holmberg, Moss André och Arvid Mårtensson. Många av skolpojckarna stack från

B-laget i bandy, adress Rossängarna, 1908. (18.)

stan och det blev ett par dåliga år, dåliga vintrar också för den delen fram till 1915.

Då var "Fiskarn" Jonsson enrollerad och laget som förlorade DM-finalen mot Linköping med 1—4 såg ut så här:

Nils Pettersson — E. Samuelsson, "Knubb" Andersson — Thure Liljedahl (Lavass), Sven Jonsson, Moje Lindberg — Haglund, Gustaf Pettersson (Pé), Erik Kling, Mårtensson och Söderlund.

Linköping hade ett kanonlag med den elegante Seger i spetsen. De slog oss i SM med 4—2 i en Linköpingsmatch, där det hette att "Norrköpings målvakt gjorde otroliga prestationer och skulle med ytterligare träning bli Sveriges förnämsta fribrottare".

Om DM-finalen läste man att domaren Ernst Albin bytte ut sina skridskor mot galoseher i halvtid. "Hade spelarna följt exemplet skulle spelet ha vunnit därpå!"

Rockbandy på Ross

Att träna bandy var ett svårt kapitel då liksom nu. Innan "Parkens" bana var klar

gjordes täta utflykter till Rossängarna, Herrebrokärren, Lindö och andra platser.

Den gode målvakten Einar Dusen berättar följande om livet på "Ross":

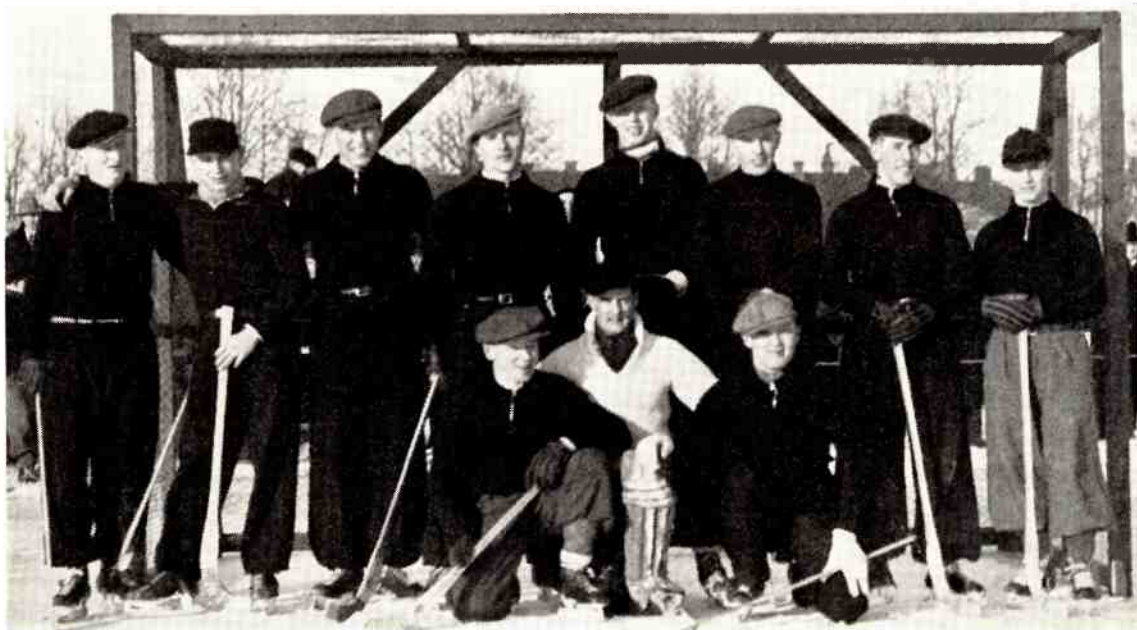
"Över Rossängarna ligger numera inte samma gloria som förr, då vi österpojkar: Hagströmarna, Pé, Ljungström, Knutson, "Piver och Pejen" hade vårt söndagliga tillhåll därnere. Vi startade alltid på Balkan och så åkte vi ut och lade beslag på ett fint isflak. Så spelades bandy med krökta käppar och ibland även raka. Den som ägde en riktig klubba var mer än avundsvärd och han fick i regel "välja" när lagen skulle sättas ihop.

Speltiden räckte i allmänhet fyra till fem timmar och matchresultaten var då ofta uppe i så där 61—49. Under pauserna åt vi smörgåsar och brukade ofta göra upp en eld av vass, för i regel var det alltid någon som åkt ner sig när man skulle efter bollen, som på den tiden bestod av ett träklot. Ibland gjorde vi avstickare till Lindö, Marmorbruket, ja, ända ner till Kvarsebo. Det gav träning och var ett friskt liv.

Snart blev vi uppbjudna av "Cojes" lag, som spelade på Ståthögaviken. Vi fick stryk med 12—1 i första matchen, trots att vi kämpade som lejon. Jag hade bara sju naglar kvar av ursprungliga tio och Abbe Ljungström fick pannan spräckt av en klubba. Vi avböjde vidare inbiter från det hållet!"

A-laget i bandy, som slog Sleipner i DM-finalen med 9—2 1929. Fr. vänster: Inge Åkervall, Collie Lindström, Knut Jonson, Torsten Johansson, Rudolf Nissen, Gösta Ragnar, Gösta Berglund, Harry Lundborg, Olle Hellergren, Allan Johansson, Gunnar Ragnar och Carl Andersson.

Bandylaget som förde upp IFK i storserien 1936. Från vänster: Olle Eckerud, Åke Larsson, Gunnar Göransson, C. E. Westerlund, Sköldbring, "Colle" Lindeström, Olle Carlberg och Inge Akervall. På knä: Holger Pehrson, Gösta Ragnar och Gunnar Andersson.

Bandyn utvecklades rätt mycket i tekniskt avseende. Åkningen på de första remskridskorna var något helt annat än nu för tiden. Ryssarna lärde oss att skruva fast Wollerts patentarna på skorna, klubborna blev större och målvakten fick bara nyporna att lita till. Han hade länge varit utrustad med klubba han också!

Adolf Söderlund höll sig visserligen med en smäcker klubba med rottingskaft, som beundrades mycket, men de andra grabbarna nöjde sig med den halvrunda slagträmodellen. Rem-, skruv- och Wollerts Patent var skridskomodellerna. Den som hade ett par civila skor med skridskorna fastnitade betraktades före 1912 som en överklassare.

*

5—2-finalen i DM 1916 över Linköpings-Kamraterna var den hårdaste och stiligaste match som spelats mellan de båda rivaliseran-

de städerna. "Fiskarn", "Pé", Kling, "Knubb" och de andra försatte då den fanatisk lokalpatriotiska Linköpingspubliken i raseri genom sitt segervinnande friska spel. Zeppi von Hedenberg, Linköpings eleganta vy. på den tiden, bevarade den matchen som ett av sina förnämsta bandyminnen, och likadant kände våra pojkar det.

*

1917 spelade Joffa Malmqvist i kedjan, och då vann vi DM-finalen över Linköpingslaget Forward med 4—1.

LAIK blev för svåra de närmaste åren och det dröjde fram till 1921 innan vi kunde ta nästa DM mot Sleipner med 4—2 i finalen. Det laget såg ut så här:

Sture Nilsson — K. Andersson, Oskar Björkqvist — Tusse Liljedahl (kapten), Manne Samuelsson, C. Andersson — H. Hertzman, Gustaf Pettersson, Erik Kling, John Pettersson och Haglund.

Epoken Colle

1920-talets stora spelarfynd var Carl-Eric Lindeström. Han var bra även i fotboll och hade säkert blivit ett stort namn inom bollidrotterna om han satt in sitt huvudintresse där. Colle löpte enastående vackert och samma smidighet kom väl till pass i bandyn, där hans stil bildade skola. Vad Torsten Johansson var för fotbollen kom Colle att bli för bandyn. Hans intelligenta spel var adelsmärket på IFK:s bandy och kring honom grupperades ett lag som stred mot hopplösa vintrar och urusla träningsmöjligheter.

1928 gjorde Järva en visit här nere och vi svarade för en bra match och hade förtjänat oavgjort. Men Nisse Engdahl fick ett offside-mål godkänt och Järva vann med 4—3.

Torsten Johansson gick centerhalv och fick följande betyg i Stockholmspressen:

''Bästa man på plan var Torsten Johansson. För ett par år sedan började Torsten med bandy och nu är han en av Norrköpings bästa spelare. Han går i Jocke Strömbergs stil och är i bandy en lika stor bollekare som i fotboll och bordtennis. Bollsinn . . .''

Colle svarade för alla målen, nog sagt.

*

1929 började med en 5—2-seger över Katrineholms Sport redan på nyårsdagen och det gav aptit till SM, där vi hade mage att anmäla oss. Det gick bra med 3—2 över Katrineholms AIK i första matchen, men i nästa kom Linnéa hit och vann med 4—2.

Vårt lag:

Gösta Ragnar — Harry Lundborg, Gösta Berglund — Helligren, Torsten Johansson, Allan Johansson — Åkervall, Lindeström, Ragnar, Nissen, Månsson.

1933 blev ett bra år med snudd på div. I. Den moraliska finalen i div. II togs hem över Nässjö-Kamraterna med storspel och 5—2. Colle gjorde ensam fyra mål!

Första kvalmatchen vanns med 3—2 över Katrineholms Sport här hemma, men bortaplan var svårare att bemästra.

Kvallaget 1933:

Gösta Ragnar — Holger Pehrsson, Gösta Berglund — C. E. Westerlund, C. V. Kalin, Zimmerman — Inge Åkervall, Colle Lindeström, Gunnar Ragnar, ''Kippa'' Persson och Stig Kördel.

*

Carl Evert Westerlund och Colle var lagets stora strateger och målskyttar. Med Hogga Pehrson, Eckerud, Colle och Westerlund till stomme byggdes också vårt allsvenska lag upp och 1937 var det klart för start, sedan Vagge-ryd besegrats med 10—1 i kvalmatchen vintern före.

Allsvenska IFK tränade hårt och fick också lön för mödan. 2—2 mot svenska mästarna Slottsbron var en sensation i hela bandy-Sverige. Det var då Gösta Ragnar gjorde en fantommatch i målet och hela laget spelade glänsande.

Sleipner, som besegrats med 5—2 av Slottsbron, slog vi med 2—1 och öven Örebro Sport fick släppa till poäng i en 3—3-match här hemma av högsta märke. Colle gjorde hat tric. Men, det var skillnad att spela borta, och sagan i allsvenskan blev kort.

Nio DM tog IFK under årens lopp. Det sista 1929. Och sen kom ishockeyn . . .

Men, att de gamla takterna satt i visades senast i år, då lagkaptenen Colle samlade det gamla gardet och spelade oavgjort mot Norrköpings Bandyklubbs representationslag!

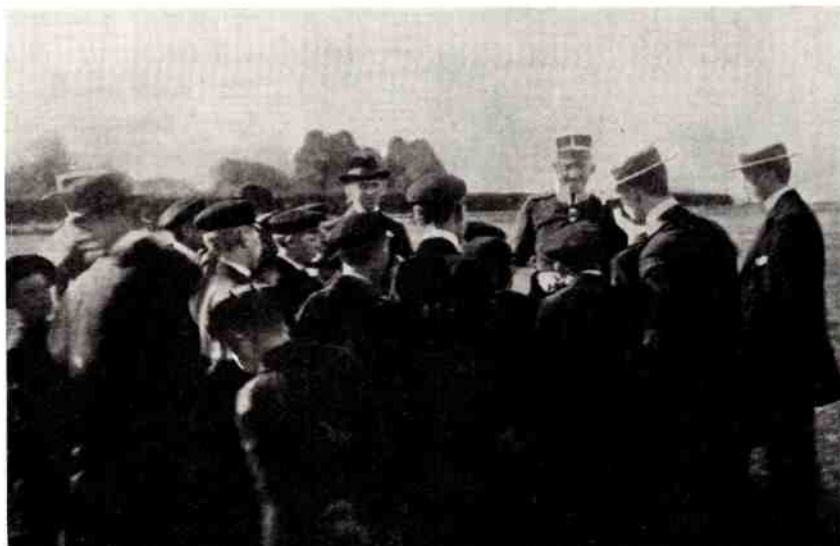
Lite grann statistik

Vår längdhoppstatistik 1926 såg ut så här:

W. Björneman	739
Georg Åberg	718
Gustaf Norden	684
K. Gren	681
Erik Kugelberg	678
C. E. Lindeström	671
Arvid Ringstrand	669
Gustaf Lindblom	664
Ernst Andersson	643
Dan Arfwidsson	641½

Samt ytterligare sex man över 6 meter!

Arvid Ringstrand (i mjuk hatt) och Henry Kellgren (i uniform) organiserar mottagningskommittén vid konstflygningspremiären 1913.

När Chevillard flög och flirtade

Ögrytes Hugo Levin, välkänd och mångfrestande idrottsledare nere i Göteborg, hade åtagit sig att organisera fransmannen Chevillards svenska uppvisningsturné 1913. Levin, som ansåg att Norrköping skulle lämpa sig utmärkt för en uppvisning, skrev till mig om det förestående evenemanget och undrade om inte jag ville intressera IFK för saken. De ekonomiska villkoren erinrar jag mig inte nu, men då föreningens ekonomi var mycket svag, motsåg vi med största tacksamhet varje tillskott i kassan.

Frågan hade emellertid inte endast en ekonomisk sida — den hade även och i mycket hög grad en teknisk. Det gällde till en början en för en flyguppvisning så väsentlig sak som anskaffande av ett flygfält. De ungefärliga minimimått, som fältet måste hålla, fick vi del av genom Levin, med det var även en mängd andra saker, som måste tagas i betrak-

tande. Fältet måste vara billigt att hyra, d. v. s. i möjligaste mån okänsligt för markskador, det måste kunna effektivt bevakas och slutligen måste det ligga så nära Norrköping som möjligt.

Som väl var hade man på den tiden inte samma pretentioner på ett flygfält som nu. Det blev ett stycke vall, belägen öster om järnvägen någonstans mellan Ståthöga och Herrstaberger. Fältet var långt ifrån idealiskt, men om vi hade tur med vädret och regnet höll sig borta, så skulle det gå.

*

Och så var den stora dagen inne.

Någon halvtimme försenad kom maskinen neddykande ur skyn bortifrån Kolmården, och den talrika publiken, som börjat bli en smula otålig, följde med spänt intresse de manövrer, som föregick landningen. För många av åskådarna var detta ett första möte

Den förste som visade konstflygning i Sverige och Norrköping var fransmannen Chevillard, som gästade oss 1913.

på nära håll med det teknikens vidunder, som numera icke väcker stort större uppseende än en bil. Dessutom låg det något av en hjältegloria omkring hela ekipaget — det hade utgått från Frankrike och över Tyskland nått Ryssland och därifrån över Östersjön kommit hit till Sverige — en fantastisk prestation, mäkt med dåtida mäkt.

Bland publiken befann sig bl. a. den sedermera genom en störtning i Ålandshav omkomne "flygbaronen" Calle Cederström, som höll till på Malmen, där han var sysselsatt såsom flyglärare. Han hade under sin utbildning i Frankrike träffat Chevillard och återseendet på flygplatsen i Norrköping blev hjärtligt. C. inbjöds som första passagerare bestiga planet. Det blev en uppvisning i avancerad flygning, som stod på toppen av vad dåtiden kunde prestera och t. o. m. den gode Calle Cederström var ganska omruskad, då han åter besteg Moder jord. Denna uppvisning hade emellertid en effekt, som Chevillard inte hade tänkt sig — det fanns nämligen ingen som efter den betan ville vara den första passageraren (à 100:— kr.). Så småningom trädde där

emellertid fram en herre, som såg synnerligen vederhäftig ut. Han var direktör för ett bolag i Katrineholm — jag tror att hans namn var Thermenius. Chevillard hajade till och efter en genomgående okulärbesiktning från alla sidor frågade han efter vikten. — "110 kg.", blev svaret. Men det gick inte! Den gamla droskan var för svag och för smalsitsig, till stor besvikelse för offret.

Det blev i allt nio stycken uppstigningar, och den nionde passageraren var en dam.

Och med henne var det en särskild historia.

*

Strax efter det M. Chevillard hade stigit ur planet bad han mig att å Norrköpings station avhämta ett par damer, av vilka den ena skulle vara hans fästnö. De skulle komma med middagståget och jag skulle finna dem på plattformen till en 2:a-klass vagn. Då jag kom ner till stationen löpte tåget just in. Mycket riktigt, där stod tre eleganta uppenbarelser, av vilka de två livligt konverserade varandra på franska. Jag anmälde mitt uppdrag och de två damerna hoppade av, medan den tredje dröjande stod kvar. Jag frågade om inte även hon skulle komma med. — "Ja, ska jag det?" frågade hon tvekande på svenska. "Javisst", svarade jag, i den tron att de tre hörde ihop. Hon försvann för ett ögonblick in i kupén för att hämta sin lilla väska — och så var det gjort. Så snart hon kommit ner på perrongen bad hon emellertid att få telegrafera. Vi åkte förbi telegraestation och jag hjälpte henne till rätta. Då hon skrivit blanketten färdig, visade hon mig telegrammet. Där stod:

"Römsbladska Sällskapet, Malmö.
Insjuknat Norrköping. Kommer i morgon.
Märta Halldén."

*

Den äldre teaterintresserade generationen kommer säkerligen väl ihåg denna charmanta skådespelerska, en gång i tiden maka till den så populära musikern och skämtaren "Nalle" Halldén. Hon berättade att hon i kupén hade

suttit och hört de båda fransktalande damerna konversera om evenemanget i Norrköping och därvid gripits av en obetvinglig lust att få flyga. Det fick hon också. Chevillard, som tydligen hade ett utpräglat sinne för även det sköna i världen, blev redan från första ögonblicket eld och lågor och hans turer uppe i luften blev allt kortvarigare tills han kort och gott förklarade: "Endast en tur till och det med er, madame". Även den turen gick lyckligt, fastän den från marken understundom såg vådlig ut; det verkade nämligen, som om föraren endast hade intresse för det som fanns bakom honom i maskinen.

Ja, så blev det en storstilad bankett på

"Robban" berättar

Det går många historier om hur hård Robert Sundqvist var som lagkapten. Hjalle har ju berättat en del och själv har "Robba" en gång lagt fram sina metoder i en artikel i medlemsbladet.

— Jag var sträng, det medges, men jag blev ändå aldrig osams med pojkarna. Skulle en spelare fockas, så hölls det inga sammanträden och konferenser bakom ryggen på vederbörande. "Du spelade sablit uselt den här gången. En match till som den här och du åker ur laget", brukade jag säga direkt till offret. Det tog i allmänhet skruv.

Ibland hade jag några småstenar i fickan, och med dem gjorde jag mig påmind när farten inte var som den skulle. Bara en gång kan jag minnas att jag var riktigt arg. Det var i SM mot AIK eller Djurgården. Vi hade en ny vänstersida, nämligen Kalle-Wille Hartzell och Lindkvist. Vi hade det mesta av spelet, men sprack på våra nervösa debutanter. 2—3 förlorade vi med alldeles onödigt och ett av målen gjorde Lindkvist.

På hemresan var det åska i luften. Jag sa inte mycket, men jag var arg. De flesta erkände att de inte slitit tillräckligt mycket.

Då flög högfärdsdjävulen i kroppen på Lindkvist, som plötsligt framhöll att han hade gjort det ena målet och alltså var berättigad till absolution.

Och det fick han. I form av en sjuhurrande örfil, för han kunde ledigt ha gjort minst fem mål. Sen hade han kunnat skrävla.

Det var enda gången jag klått en spelare för latet i tjänsten.

"Masen" till polisen

I Eskilstuna tränade man fotboll inomhus på hotellet. Fönstret var öppet och bollen for ut och slog olyckligtvis en polis i huvudet. Lagets kapten, "Masen" Johansson, fick knalla ned till polisvaktkontoret och mot ett bötesbelopp av fem kronor hämta ut bollen. Ty den måste man ha enär man spelade med egen boll var sin halvlek.

Gamle IFK-ordföranden — numera generalmajoren Henry Kellgren.

Hötel Standard, med stadsfullmäktiges ordförande, disponent Swartling som presiderande och med borgmästare Björkman som perfekt festtalare. Bland de närvarande märktes — som det ju heter i högtidigare referat — i övrigt de båda regementscheferna från Malmen samt praktiskt taget allt, vad Norrköping hade av honoratiories.

Men, vad vore en tillställning som denna utan en liten "cause célèbre"! Även den kom, i det den försmådda fästmän, som hela eftermiddagen hade fräst som en ilsken katta, vid "nachspielet" handgripligen sökte återkalla den trolöse fästmannen till ordningen. Men då hade, som väl var, honoratiories för länge sedan gått och lagt sig!

Henry Kellgren

IFK:S ORDFÖRANDE

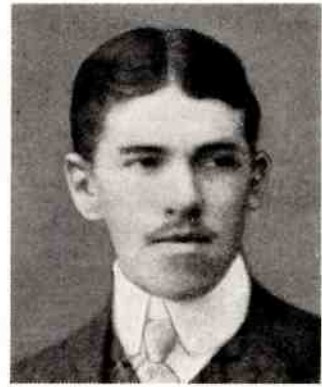
1897 1947

Albrecht Lindström
1897—1901

Bernhard Carlberg
1902, 1904

Algot Widén
1903, 1906—1907

Gottfrid Johansson
1905

Otto Ahnström
1908—1910

Henry Keilgren
1911—1913

Dan Arfwidsson
1914—1917

Gunnar Öström
1918

Hjalmar Westergren
1919—1921

Helge Jonsson
1922—1926, 1928
Hedersordförande

William Björneman
1927

Thorsten Carlqvist
1929—1936
Hedersordförande

Thure Johnsson
1937

Torsten Johansson
1938—

A-laget 1933. Fr. vänster i övre ledet: "Mået" Andersson, "Becka" Flisberg, Georg Högvall (lagledare), Olle Ståhl, Torsten Johansson och Ove Ståhlbäck. Undre raden: Ramsten, "Dava" Adolfsson, Gunnar Ragnar, Sigge Wigren och "Kippa" Persson. I mitten K. G. Widegren.

DE HEROISKA ÅREN

De närmaste fotbollsåren efter nedflyttningen 1930 gick i resignationens tecken, men 1933 togs div. II östra hem och nu gällde det kvalmatcherna mot Gefle IF. Följande lag hade chansen:

Gunnar Ragnar — Dava Adolfsson, Sigge Wigren — L. Ramsten, Olle Ståhl, K. G. Widegren — "Mået" Andersson, Bengt Flisberg, Torsten Johansson, "Kippa" Persson och den 17-årige läroverkspojken Ove Ståhlbäck.

*

"NORRKÖPING KAN SPELA (1/2 TIMMA) MEN EJ FIGHTAS", skrev "Topsy" Lindblom i sin IB-rubrik. Han var nämligen här nere och refererade den snöpliga förlustmatchen med 2—4 en varm söndagsmiddag.

Vi ledde med 2—0, men Gefle-försvaret kämpade som galningar.

Laget var ojämnt de här åren. Torsten Johansson stod fortfarande på höjden av sin karriär — han gjorde bl. a. ensam sju mål när IFK slog Surahammar med 11—0, och "Becka" Flisberg var också i en form som aldrig förr. Serien hade tagits hem med sex segrar i rad och målkvoten 42--8!

DM i fotboll hade hårdnat till och efter de tio raka 1909—1918 vann vi 1923 efter omspelsfinal mot Sleipner med 3—1, 1926 med 6—4 i final mot Fredriksdal (!) samt 1932—33 med 8—0 på Motala och 4—2 mot Mjölby.

Sedan dröjde det till 1935 då IFK både tog DM och flöt ovannpå i div. II igen. Serien

A-laget efter en match mot Sundbyberg hösten 1935. Från vänster överst: Bertil Andersson, Torsten Johansson, Ove Ståhlbäck, Bengt Flisberg, Lennart Wigren. Mellanraden: Olle Ståhl, Olle Eckerud och Olle Carlberg. På knä: Elon Mildén, Gunnar Ragnar och Karl Gustaf Widegren.

hade tagits hem i stor stil, men Brage hade gått fram ruskigt starkt i norra gruppen och vann med 16 segrar på 18 matcher och tio poängs försprång!

Dala-laget var allmänt tippat som allsvenskt, men fick en kalldusch som kändes, då vi vann med 3—2 i Borlänge och 1—0 här hemma i högdramatiska kvalmatcher.

»Den förlorade sonen» är återkommen till fadershuset», skrev tidningarna med adress till Torsten Johansson. Och det var också i mångt och mycket hans förtjänst att inte laget föll samman 1930. IFK hörde ihop med allsvenskan, den saken var klar. De fem åren i div. II hade gett placeringarna 2, 3, 1, 2, 1, som vittnade om klassen. Men det var oerhört

svårt att få fram de rätta spelarna och nu var det bara fyra man kvar från kvalgänget 1933, nämligen Torsten J., Carl-Gustaf Widegren, Bertil "Mäet" Andersson och Evert Lager på center.

Norrköping hade nu två allsvenska lag och andarna började vakna här hemma.

*

Under träningsmatcherna på sommaren fick lagledaren Georg Högvall många gråa hår, ty det gick dåligt. Starkt som pepparrot kritiserade "R:et" en match i Enköping, som IFK förlorade med 0—3. "JAG TVIVLAR PÅ NORRKÖPING", stod det i IB, och om det nu var detta eller egen sammanbiten ambition som gjorde det, så blev allsvenska star-

ten rent uppseendeväckande bra. "Tvivlaren" själv dömde och fick bevittna hur Örgryte utspelades med 5—1. 2—0 på lika många minuter och ett glänsande spel av hela laget. Speciellt Ove Ståhlbäck spred skräck och fasa i ÖIS-försvaret. Han var frän och hård, utstrålade en imponerande kraft i sitt spel med en skjutförmåga som en snabbeldskanon. Ståhlbäck spåddes att bli något stort . . .

Torsten Johansson gjorde en bejublad comeback i allsvenskan. Han hade ju börjat som 17-årig på hy, och nu var han 29 år och spelade för dagen åter hy., då "Mået" inte längre var med. Man förstår att det var en högtidsstund för den stronga IFK-kaptenen.

Yngst i laget var den 20-årige Lennart Wigren, som inte var blygare än han gjorde ett praktfullt mål ur liten vinkel i debutmatchen.

Det historiska "ÖIS-laget" hade följande formering:

Yngve Karlsson — Carl-Evert Westerlund, K. G. Widegren — Olle Ståhl, Olle Eckerud, Olle Carlberg — Torsten Johansson, Bengt Flisberg, Evert Lager, Ståhlbäck, Wigren.

— Spelar dom så här i fortsättningen också, har allsvenskan blivit en sensation rikare, menade Zachrisson. Och det såg ut att gå av bara farten. Halmstad och Gårda besegrades och "Norrköping" ledde allsvenskan efter 3:e veckan.

Men, motgångarna började, och olyckorna följde slag i slag. Rekordmatchen mot Sleipner en onsdagskväll förlorades med 2—3. Det blev publikrekord för Sleipner—Kamraterna med 13,179 åskådare. En minut före halvtidssignalen bars Ståhlbäck ut efter en väldig kroek. Sleipner ledde då med 3—1. Keller och Wetterström var i högform.

För Ståhlbäck blev det 3 månaders vila för en brusten sena i höger knä, och det betydde början till slutet på hans fotbollsbana. Även Yngve Karlsson och "Beeka" blev skadade i

den väldiga kämpamatchen och söndagen därpå hade vi förstås AIK på Stadion.

*

Våren 1936 blev en prövningens årstid. Ove Ståhlbäck hankade sig med i en del matcher, Lager, Carlberg och Ståhl plågade sig fram. Och Eckerud bröt benet. Torsten Johansson tvingades att göra stormatcher stup i ett och kom i en form som man inte sett maken till. God hjälp hade han av en 17-årig slitvarg i halvbackskedjan vid namn Birger Rosengren och en målsugen yngling som hette "Skinnet" Wigren! Det var "Beeka" Flisbergs sista aktiva år. Och precis som 1929 var vi tvingade att vinna sista matchen — mot Göteborgs-Kamr.! Och gjorde det med 3—1 i en rafflande fight, som sent kommer att glömmas. Vi hade börjat med 5—1 mot ÖIS och slutade lika starkt. Och i båda matcherna dömde "Tvivlaren" Eklöv! 3—1 mot Göteborg var vårens enda allsvenska seger, men det räckte. Halmstad och Eskilstuna föll ur, Sleipner och IFK stannade på 8:e och 9:e plats.

1936 hade Sylvia somnat av och IFK fick överta spelarna. Det var precis som 20 år tidigare, då "gamla Sylvia" lämnade ifrån sig en lång rad både aktiva och ledare till IFK. Från Sylvia kom också Halvar Carlbon — en späd liten yngling, som snart växte sig stark på högerytter.

Alla kände stor glädje när Torsten Johansson blev uttagen i olympialaget till Berlin. Han var 30 år nu, men fortfarande av landslagsklass som när han en gång debuterade för Sverige tio år tidigare. Torsten var i likhet med Keller ganska given i landslaget, men UK tog inte i första hand några spelare från Norrköping. Typiskt var när Torsten fick följa med som reserv på Baltiska turnén 1932. Sedan Sverige förlorat mot Polen och spelat oavgjort mot Lettland sattes äntligen Torsten in i laget och Sverige vann med 3—1 mot Estland i Reval. IFK-kaptenen gick center och gjorde alla tre målen!

1937 blev ett tungt år. Det var den 13:e allsvenskan och med bara 13 poäng i trunken blev det respass. Många nya spelare hade prövats, men få var värdiga. Evert Lager hade slutat och centerproblemet var svårlost. Skidlöparen Gunnar Blomqvist och handbollspelaren Kullman enrollerades. I sista allsvenska matchen mot Elfsborg, där det inte hjälpte att Torsten gjorde en jättematch och "dödade" landslagscentern Jonasson, hade vi följande uppställning:

Yngve Karlsson — Olle Ståhl, Carl-Evert Westerland — Birger Rosengren, Torsten Johansson, Olle Carlberg — Halvar Carlbom, Lemart Wigren, Sven Ahman, Junus Lindberg och Stig Kullman.

Vårens värsta prövning kom när vi hade övertaget i spel med 90 % mot AIK i en hemmamatch, men "Gnaget" vann med 1—0! Då kunde man tala om höjden av otur.

Ett svart år — men en vändpunkt

1937 betecknar det mörkaste bladet i vår historia. Styrelsen hade inte följt bestämmelserna utan betalat ut div. I-traktamenten till spelarna, samtidigt som man uraktlåtitt att redovisa procentandelen av matchinkomsterna till SFF. Skulderna uppgick till närmare 14,000 kronor och ställningen var olustig när tidningarna och radion förstörde upp de ofrånkomliga diskvalificeringarna på ett onödigt sätt.

Inget ont som ej har något gott med sig, heter det. Denna uppseendeväckande historia kallade fram föreningens gamla vänner och krafttag gjordes omedelbart för en start på nytt. Torsten Johansson fick nya plikter. Han var ju fortfarande lagets sammanhållande kraft, nu blev han också styrelsens och hela föreningens starke man.

Han valdes till ordförande och fick vid sin sida Carl Elis Halldén, som i fortsättningen

Torsten Johansson dirigerade själv träningen på skarsnön i Idrottsparken den kritiska våren 1937.

kom att göra ett enastående arbete. Snabbt fick den nya styrelsen föreningen på fötter igen. "Becka" Flisberg tog hand om A-lagets träning och gamle kämpen "Kullan" återvände och började arbeta med reserverna. Och det behövdes.

Det blev som sagt liksom att börja om från början. Det gällde att inte tappa sugen och att först och främst göra fotbollen stark och därmed bygga upp ekonomin.

Sleipner vann allsvenskan på våren 1938, men vi hade ingen chans i div. II, där Hallstahammar vann med sex poängs försprång. På hösten startade IFK med sikte på allsvenskan och det såg faktiskt mycket lovande ut med serieledning över vintern och start med sex träningsmatcher och 40—7 i målväg. Åtvidaberg besegrades med 14—1 och allsvenska Degerfors med 3—0. Stig Kullman

hade laddat upp kanonen med 26 träningsmål och Wigren gjorde comeback efter en säsongsuppehåll för jobbet skull.

Våren var full av seriefinaler. I Skärbläcka spelades en historisk match med nytt publikrekord på närmare 3,000 personer och en smått sensationell debut av 19-årige Åbypojken Georg Eriesson, som svarade för två utsökta mål och ett spel på vänsterytter som tog andan ur både åskådarna och Skärbläcka.

Vi kämpade hårt om seriesegern mot Surahammar i sista matchen, och så gällde det Hammarby och nya kval. På fyra år hade laget förnygrats på sex platser. Georg Eriesson var ett strålande nyförvärv, Kalle Johansson från Draipner en fin halvback och skolpojken Lars Erik Wickberg hade ryckt in på back.

Följande elva ställde upp mot Hammarby i första kvalmatchen, som gick hemma:

Yngve Karlsson — L. E. Wickberg, C. E. Westerland — Birger Rosengren, Torsten Johansson, Olle Carlberg — Halvar Carlbom, Lemart Wigren, Stig Kullman, Kalle Johansson och Georg Eriesson.

Men det gick galet. Vi ledde med stort spelövertag och 1—0 när andra halvlek började, men ett självmål och en för hårt dömd straffspark av Wille Berntsson fällde oss. Så var det bara att sikta mot nästa år . . .

*

Tore Keller gjorde sitt avskedsår 1938 och före en IFK-match blev den gamle olympiakämpen hyllad. Torsten Johansson höll ett vackert tal till sin kollega, betygande honom den aktning och beundran som man alltid känt för Tore i Kamrat-lägret. — Du har givit oss något av det bästa, som visats inom svensk fotboll, sade Torsten bl. a. Ett stiltigt bevis på uppskattning och idrottsmananda hos konkurrentklubben, skrev man i pressen.

1939 blev ett märkligt år i uppbyggelsens tecken. Styrelsen: Torsten J., Halldén, "Colle" Lindeström, Sigge Andersson, "Becka"

Flisberg, Gunnar Kinberg och Elof Pettersson hade förvaltat sitt ämbete så utomordentligt bra att skuldbördan minskats till 6,000 kronor.

Och frampå sommaren blev det täta utflykter ner till Emmaboda, där de smått berömda smålandsbröderna Erik och Oskar Holmqvist hämtades till Norrköping och inplanterades som den fasta grund, på vilken IFK:s kommande fotbollsegrar skulle byggas.

Det visade sig också vara riktigt uträknat. "Masse och Mulle" kom att figurera i en genombrottsmatch mot självaste Sleipner — där speciellt den lille bollvirtuosen Erik presterade ett spel som kom t. o. m. finsmakarna att tappa hakan av pur förvåning.

"Kellers efterträdare som fotbollpublikens förklarade gunstling är funnen i Norrköping", skrevs det. "Mulle" kommer att dra massor av folk om han spelar som i dag. Hur elegant och skickligt dribblade han inte av tre, fyra man i taget och hans båda mål var rena praxissakerna, otagbart och ytterst välplacerade satt bollarna i nättaket, hårt skjutna i full fart av den lille bolltrollaren. Med det drivna och eleganta kodjespel som IFK visade i kväll är laget predestinerat till allsvenskan. Den saken är klar."

Det blev en remarkabel 3—0-seger för IFK, som därmed faktiskt inledde en ny era. För 115:e gången mötte vi nu Sleipner, och det var sex år sedan sista segern över arvfjenden. "Masse" var också bra, men "Monka" Linderholm gjorde en jättematch och gav inte den kraftige centern så många tillfällen att briljera den gången.

"Nalles" prövningar börjar

I september 1939 inleddes det andra världskriget i IFK:s historia, och när den dystra våren nalkas har den svenska krigsberedskapen kallat ut lejonparten av idrottsfolket. Fotbollförbundet deklarerar att serierna *skall* genomföras som vanligt. IFK har bara tre

A-laget 1938. Från vänster: Halvar Carlbom, Birger Rosengren, Gunnar Blomqvist, Stig Kallman, Torsten Johansson, Olle Carlberg, Kalle Johansson och Lennart Wigren. På knä: Lars Erik Wickberg, Yngve Karlsson och Carl Evert Westerlund.

A-lagsspelare hemma, resten ligger någonstans i Sverige på obestämd tid. Av kedjan är det bara Georg Eriesson kvar men reservlaget får fylla luckorna. 18-åringarna Göte Örtegren och Sven-Åke Wickberg gjorde fina insatser och i målet stod Pelle Nilsson, som kommit från Västervik via Sleipner.

Som väl var fanns "Nalle" Halldén hemma . . . Allt hängde på hans förmåga att spåra upp sina pojkar runt gränserna. Och den förmågan visade sig fabulös. Klassiska är ju historierna om "Nalles" spårsinne och diplomatiska snille. För honom gällde det bara att plocka ihop laget till söndagen. Det var personliga samtal dagarna i ände till militärpersoner av olika grader, han besvarade generaler lika obesvärat som enklare kompanichefer och han gick direkt på försvarsministern Per Edvin Sköld en gång när inget annat hjälpte.

Och så fick lagledare "Nalle" resa iväg på lördagen med en skara reserver i beredskap. De ordinarie skulle stöta till vid olika stationer eller komma direkt och ingen visste om den utverkade permissionen gällde så långt som till lördag middag. Det var nämligen inte bara kritiskt för Kamraterna i seriestriden, även Sveriges land upplevde dagar då man tyckte freden hängde på ett hår.

Och A-lagsspelarna kom och for och berättade om förtvivlade bataljonschefer, besegrade av "Nalles" uttrötningstaktik.

— Den där Halldén i Norrköping har ringt igen, var en stående order på bat-staberna. — Ja, han går oss på nerverna. Nu har han ringt sju gånger för att få Wigren ledig till söndag. Om vi kommer med i världskriget, det tar han med ro. Huvudsaken är visst att Norrköpings-Kamraterna går upp i allsvenskan!

Men, "Nalle" fick i regel som han ville. Div. II-segern vanns med tre poäng före Surahammar, sedan IFK i en heroisk slutmatch mot Kumla säkrat seriesegern.

Vi måste vinna den matchen, och det var då som Georg Ericson efter två minuters spel kastade sig in i en klunga och skallade bollen i mål. Samtidigt fick han en spark så armen bröts. Efter ett provisoriskt förband var han på plan fem minuter senare och gjorde andra målet! En hjättebedrift!

*

I norra gruppen hade Reymersholm gått fram till segern över Djurgården och kvalmatcherna blev olidligt hetlevrade och rafflande. Georg Erierson gjorde även här en verklig bragdmatch. Efter Kumla-bataljen fick han armen gipsad på lasarettet, men det hindrade inte att han gjorde de två betydelsefullaste målen i kampen på Råsunda. Reymers tog ledningen med 2—0 innan matchen ens hunnit börja. "Masse" reducerade och så kom "Gojje" med armen i paket och utjämnade. Efter 31 minuter ledde vi med 3—2, då Georg Erierson gjorde sitt andra mål och fick Råsundapubliken att kallsvettas. Vi hade nämligen fått Pelle Nilsson och Lars Erik Wiekberg svårt skadade efter en ruggig kollision. Pelle fick ett stort sår under ögat, var omtöcknad och hade inte en aning om någon smäll.

"Saken e' klar", menade publiken efter den smällen, men Georg Erierson vände som sagt på situationen direkt. Och det knäekte farliga Reymers. Med 4—3.

— Är det några som ska ha tack efter det här, så är det våra reserver, som kämpat så storartat, förklarade Torsten Johansson i ett pressuttalande. — Nu drar jag mig tillbaka efter att ha kämpat för IFK tre gånger i kvalen till allsvenskan.

Råsundamatchen var också "Mulle's" match. För första gången fick Stockholmspubliken och den högre expertisen upp ögo-

nen för den excellenta smålänningen. Given i landslaget, säger man överallt i pressen.

Hemkomsten formade sig till rena triumftåget. 1,500 IFK-vänner tog emot vid Centralen och grabbarna hissades. Speciellt Torsten Johansson blev föremål för ovationerna. Den tappre Pelle Nilsson, som gjort en stormatch, fick tillsammans med Lars Erik Wiekberg åka direkt till lasarettet, men senare samlades det omplåstrade gänget på Göta Hotell för en glädjefest innan det bar iväg till respektive förläggningar. Alla hade haft sitt livs permission!

Förstärkning anländer

Samma måndag som Råsundareferatet lästes i hemmatidningarna, fanns på spalterna intill nyheten att Torsten Lindberg från Huskvarna, Tord och Örgryte blivit polis i Norrköping. Han hade spelat i svenska B-landslaget 1939 mot Norge, där också "Micky" Carlberg och Birger Rosengren medverkat. Och på Bosölägret hade han träffat Lars Erik Wiekberg, som också hade uppmärksamats av UK.

1940 kom ett brev från Gösta Malm i Sya och Mjölby. Einar Stéen från Blankaholm och smålandsserien klass II hade gjort sig ett namn i militärmatcherna. Wigren och han var kompisar därute och snart såg man den länge, trevlige Stéen i Norrköpingspolisens uniform.

*

Seriestarten blev inget vidare. Elfsborg var svenska mästare och en fruktansvärd motståndare, som slog oss med 6—2 i en formidabel uppvisningsmatch.

Oturligt nog hade Georg Erierson råkat ut för en meniskskada i en träningsmatch och i hans ställe spelade Lennart Westrén. Torsten Johansson kom samma dag direkt från sin

förläggning på västkusten och Carlbon var skadad. Han hade varit tvungen att hoppa av tåget, som inte velat stanna vid hans förläggning!

Fem dagar senare mötte vi Sleipner i allsvenskan en onsdagskväll. Det var då Einar Stéen debuterade som centerhalv och i stället för Carlbon uppträdde Harald Brask från Motala, som kom direkt från östgötaserien. Praktmål av "Mulle" och "Masse" och rättvist 2—2. IFK-laget:

Yngve Karlsson — Lars Erik Wickberg, Sven Åke Wickberg — Birger Rosengren, Einar Stéen, Olle Carlberg — Harald Brask, Lennart Wigren, Oscar Holmqvist, Erik Holmqvist, Lennart Westrén.

Efter matchen fick "Nalle" en trevlig adress, som hade ritats av Sven-Åke Wickberg. "Tack Nalle för gott beredskapsarbete", lästes bl. a.

"Mulle" kontaktar UK

Efter en allsvensk match här hemma 1940 kom det in en herre i vårt omklädningsrum och frågade "Mulle" om han trodde sig om att kunna spela högerinner?

— Javisst, det går bra det, jag spelar lika bra med båda fötterna och trivs överallt på en fotbollsplan, utom i mål förstås, för där räcker jag inte opp, svarade han så där mera på skämt.

— Vem var det där? undrade "Mulle" medan den för honom obekante trängde sig ut.

— Det var Thure Claesson i UK, replikerade de närmaste.

— Jassa, va de dä, tyckte "Mulle" på sin trevliga småländska.

*

Och UK tog honom på orden. "Mulle" sattes in som hi. sedan pressen tjatat bra länge och döpt honom till "Pressens son". Och han fick starta i en mycket svår landskamp mot Danmark i Köpenhamn inför danska kungahuset och skandinavisk rekordpublik. Dessutom som sagt på en ovan plats. Efter en nervös och trevande inledning fann han sig själv efter pausen, och när ställningen var

"Nalle" Halldén på rätt väg 1939 . . .

som hopplösast och Danmark ledde med 3—1, bröstad "Mulle" av sin kanon och gjorde 3—3 — två verkligt smarta mål!

Lennart Wigren var med som reserv i Köpenhamn och när han och "Mulle" kom hem kl. 5 på morgonen möttes de av en mottagningskommitté. Så blev det kaffefest hemma hos "Nalle".

*

Lennart Wigren gjorde en stormatch som vy. mot Göteborg och samspelet mellan honom och "Mulle" gick briljant och gav två segrar å rad i Götet mot IFK och Gårda. "Micky" Carlberg hade flyttat till Stockholm och avsade sig halvbacksjobbet, som han skött på ett förebildligt sätt i sju år. Han fick vara med i B-kampen mot Norge och var mogen för större uppgifter. Carlberg gjorde egentligen aldrig en svag match och var oerhört jämn och nyttig.

*

Första segern kom mot Brage den 18 aug. — Vi ska slå masarna på söndag, hade

1940 års kämpar. (19.)

"Mulle" sagt en kväll i veckan före och hans säkra optimism smittade tydligen hela laget. IFK-försvaret kämpade bravurmässigt, men så debuterade också Torsten Lindberg i målet. Hans lugna, suveränt säkra spel utövade ett välgörande inflytande på hela försvaret, som spelade offensivare än någonsin. Det blev 3—0 — en vacker seger som ingav förhoppningar.

Förslag med fantasi över

1920 framfördes i medlemsbladet krav på större läktare i Idrottsparken, men det tycks inte ha hjälpt, ty på årsmötet 1923 framlade Helge Jonsson ett förslag att föreningen skulle bygga egen idrottsplats. Vem vet om det inte skulle ha lönat sig?

Torsten Johansson hyllas

Den 1 september 1910 spelade Torsten Johansson sin sista seriematch i Degerfors som vy. och han hyllades för en enastående 20-årig aktiv insats vid en novembermatch, då ett rent Kamrat-lag mötte "övriga Östergötland" i Norrköping.

Det var 20 års enorma insatser för IFK:s fotboll och för Sveriges. Oerhört påfrestande är med alla sina kvalturneringar. Torsten hade rätt att dra sig tillbaka då IFK nu hade ett stadiggt ankarfäste i allsvenskan.

Sedan han börjat som 15-åring i juniorlaget hade han spelat på alla platser utom målvak-

Kvalmatchen mot Reymersholm på Fotbollstadion 1940 saknade motstycke i dramatik och spänning. När Reymers ledde med 2-0 följde olyckorna slag i slag. Här har Wickberg blivit "golvad", spelet är avbläst och man börjar med upplivningsförsöken. Pelle Nilsson är närmast kameran. Vi vann matchen med 4-3.

tens. Han hade jobbat som lagledare, som tränare och efter mångårigt styrelsearbete självskrivet ordförande.

Det hade varit år då Torsten Johansson stod i särklass i laget och anbud från starkare konkurrentklubbar hade inte saknats. Men Torsten visade prov på det stora kamratskapet då han stannade kvar och stred i spetsen för IFK. Många gånger såg den kampen hopplös ut, men IFK-kaptenen kapitulerade aldrig. Efter en genomkämpad svår period följde alltid en bättre. Det var den okuvliga viljan och ledarförmågan som till sist hade triumferat i vår förening, och den som främst hade manifesterat den saken, det var Torsten Johansson.

Ett högtidligt ögonblick på Idrottsparkens stora gräsmatta, där nu Torsten Johansson och Tore Keller hyllades av "Fiskarn" Jansson från ÖFF och av Elof Ericsson från Svenska Fotbollförbundet

TVå frejdade fotbollens söner, som var och en i sin förening utträttat storverk och bildat epoker i Norrköpings fotbollvärld.

Cupfinalen 1944. Malmö besegrade oss med 4-3. Enligt enstämig press, var matchen en av de bästa som spelats mellan två svenska klubbtag. På bilden syns H. K. H. Kronprinsen överlämna diplomaten till ordf. Torsten Johansson.

"COLLE" VISAR VÄGEN . . .

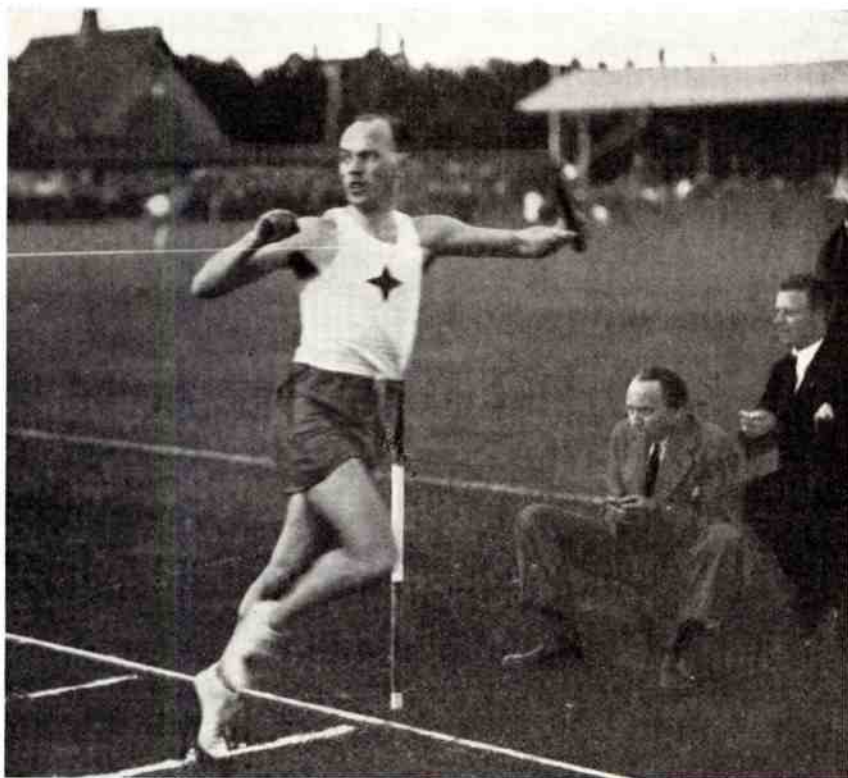
Vi har förut läst om hur skolstjärnorna skingrades efter 1912, och det är klart att skillnaden blev märkbar för den fria idrotten, så starkt som intresset hade skruvats upp under de närmast föregående stora åren.

Det var egentligen bara Kugelberg och Arvid Åberg kvar här hemma av de olympiska gossarna. Georg Åberg låg vid Chalmerska i Göteborg och tävlade när han kom åt. Blev trea på SM 1913 i tresteg, medan "Kugel" vann mångkampstävlingar både ute och hemma. I Norrköping hade Idrottsparken tioårs-

jubileums-tävlingar bl. a. i sexkamp, där "Kugel" vann alla sex grenarna! Eric "Moje" Lindberg från IFK och Läroverket dyker upp på 100 meter och följer sedan i Kugelbergs mångfrestartag, och namnet Helge Jonsson möter oss som segrare på 400 meter i en nationell tävling. Det är dåligt ställt i kassan och vi har inte råd att skicka någon till Kamratmästerskapet.

*

Georg Åberg kom hem 1914, blev landslagsman och vann flera tävlingar. Vi fick för-

"Colle" Lindeström i sin bevingade stil spränger ullträden med stafetten i hand. Segern är vår . . . Tidtagare är Oscar Gustafsson och Harry Lundborg.

stärkning från Göteborg i Knut Stenberg — gamle rekordhållaren och svenske mästaren på 400 meter, som fick anställning på Harvester. Dan Arfwidsson blev trea i tresteg på 13,01 vid nationella tävlingar här hemma. "Moje" Lindberg satte skolrekord och vann DM i tiokamp, utan konkurrens av kadett Kugelberg, som hade fått annat att göra efter världskrigets utbrott i augusti.

1915 års händelse var landskapsmatchen mot Småland, som Hjertberg tagit initiativet till. Åbergarna vann sina grenar. Norrköping slog också Linköping med 39—19 i fri idrott, där Knut Stenberg vann 100 och 400 meter. Och i Lund startade Sigfr. Svensson-Sigland på akademiska tävlingar.

*

1916 hade Arvid Åberg nöjet att slå hela den församlade eliten i slägga och satte nytt viktrekord för Östergötland med 8,73. "Moje" Lindberg härjade på DM. Vann tiokampen, 100 meter på 11,4, häck och höjd.

"Norrköpings allmänna idrottskommitté beslöt 1918 att inställa seniorpoängtävlingarna och i stället utlysa juniortävlingar för att se om det fanns några grobara plantor." Spanska sjukan och livsmedelsbristen är svåra hinder även för idrotten.

Georg Åberg var tvåa på SM i längdhopp och mötte "Kalmar"-Pettersson, som blev femma. Åtvidabergspojken Allan Lundberg kom hem från USA och sprang 800 i Norrköping på 1,55,9. Det var sensationellt!

*

Nu följde en del svaga år i fri idrott. "Moje" Lindberg hade dominerat rätt kraftigt. Han var trea ett år på SM i tiokamp och tog under sina aktiva år ett 10-tal DM-tecken. "Moje" spelade fotboll och bandy och var mycket spänstig och allround. Tosse Ekström hörde också till den tidens löpargarde. Han var lika snabb på kolstybben som på fotbollplan.

1919 kom Sven Karlén med. Han blev sedermera ordförande i Västergötlands Idrotts-

Eric "Moje" Lindberg 1915.

förbund. Och under Helge Jonssons energiska ledning började nu en uppbyggnadsperiod för fri idrott. Träningen startades tidigt på vårvintern i cirkus, där även fotbollspelarna var med.

Det året kom 8-timmarslagen, som också fastställde fritiden och gav idrottsfolket större möjligheter till ordnad träning.

1922 börjar Erik Johansson ("Kirre-Johan") — numera Sundenius — samt Sölve Gustavsson att skymta i spalterna. Och Carl Eric Lindeström vann ett juniorlopp på 200 meter med tiden 25,9. Det var tre namn som kom att betyda mycket för IFK i fortsättningen. En allmän upprykning för fri idrott kunde också snart skönjas. I ÖD-stafetten ställde vi upp med 90 man och blev trea i huvudtävlingen.

Bo Ekelund kom hem från Kina 1923 och han ställde genast sina krafter till förfogande.

Följande uttalande i medlemsbladet var signifikativt för hans idrottsuppfattning:

— Idrotten har vid många tillfällen skänkt mig så trevliga stunder att jag nu anser det vara min skyldighet att ställa mig till förtogande i organisatoriskt hänseende.

Även William Björneman kom hit det året, han debuterade i ÖD-stafetten 1924 och vann olympiska uttagningen i längd på 6,95, men fick aldrig ställa upp i Paris-olympiaden.

*

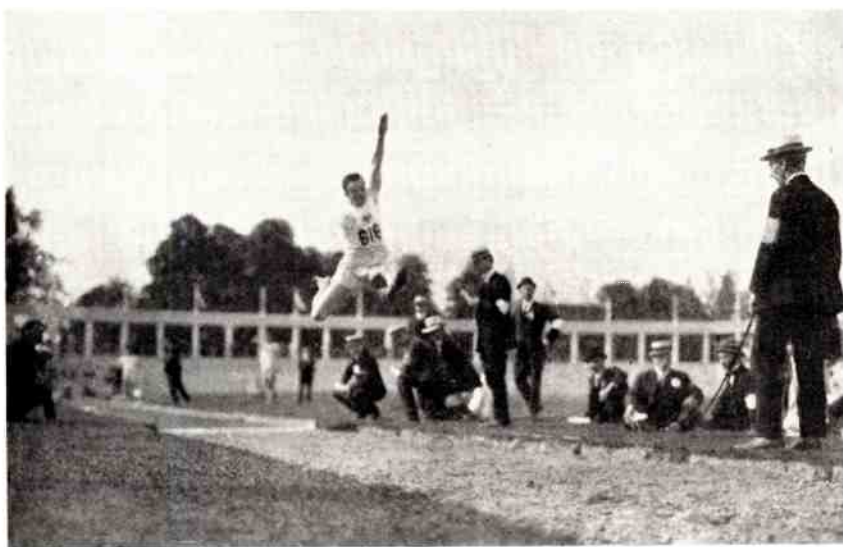
1923 hade också Gunnar Kinberg från Matteus-Pojkarna och Sven Nilsson-Rossmark anslutit sig till IFK och nu var vi starka nog att ta första segern i ÖD-stafetten Norrköping runt. Det blev en rafflande strid. "Colle" grundlade triumfen med ett storlopp mot Finspångs-Barne i Norra Promenaden. Kinberg kunde inte hålla försprånget mot Finspångs olympiastjärna Arthur Svensson, men på slutsträckorna inne i "Parken" gick vi förbi tack vare Ernst Anderssons goda lopp, och Sven Rossmark kunde spränga ulltråden som stolt slutman i det segrande 15-manna-laget.

Den framgången kom att betyda mycket. Träningen lades upp efter "Kalmars" program. 84 man tränade inomhus i Militärskolan vintern 1924, som blev ett starkt år. Inte minst för Björneman själv, som vid DM i Linköping satte nordiskt rekord i längdhopp med 7,39 i en serie på tre hopp, där han började med 7,18 och slutade med 7,23. Vi blev bästa klubb igen och tog sju mästerskap. Helge Jonsson blev invald i CS och Erik Falk tog det året 3,000-meterspokalen för alltid. Den hade vandrat sedan 1907.

*

I terräng-DM vann vi "laget" 1925 genom Sten Gründer, Erik Sundenius, Helmer Gründer och Willy Hjortmark. Det var en granninledning av friidrottssäsongen, ty närmast följde segern i ÖD-stafetten, där olympiske femkamparen Bo Lindman (som gjorde militärtjänst här nere) gästspelade och gjorde ett ypperligt lopp på de första 1,500 meterna. "Colle" Lindeström avgjorde det hela på sin specialdistans 1,000 meter i Norra Promenaden.

Det var det året Sölve Gustavsson löpte 400 meter på 51,6 och lilla-SM blev en

"Kalmar"-Björneman klarar guldmedaljen i Antwerpen 1920 med ett grant hopp på 7,15.

Bo Ekelund hoppar 1,90 och tar bronsmedaljen i Antwerpen-olympiaden 1920.

arrangörstriumf för oss, om inte annat. Arvid Åberg var fortfarande "still going strong" och satte nytt östgötarekord med viktklumpen till 9,03!

*

*Thusse Liljedahl hade 1926 gjort en kalkyl för Dagbladslaget slutande på 28 minuter och 45 sekunder. Och vi vann tredje segern Norr-
köping Runt på 28,44,8. "Lavass" hade kalkylerat fel på 2/10 sekund, men det förlät man honom i glädjeyran!*

Kinberg satte upp stipulationer för sig själv, tränade hårt och föredömligt. På DM

slog han också Georg Petterssons gamla klubbrekord på 1,500 meter, som nu ändrades från 4,14,8 till 4,09,7. Nya tider i sanning! Nytt namn det året var Björn Svenonius — bra mångkampare och häcklöpare.

1927 var "Colle" Lindeströms stora genombrottsår. Vid tävlingar i fri idrott under Idrottsmässan hade Svenska Idrottsförbundet beordrat ett uttagningslopp på 400 meter inför svensk-finska landskampen.

Österdahl (Kronoberg), Arthur Svensson (Finspång), Branting och Gunnar Fosselius (Linnéa) samt C. E. Lindeström (IFK) var

Segrande oldboyslaget i ÖD-stafetten 1922: R. Haglund, N. Westergren, E. Dusen, Axel Sköld, Erik Andersson, Einar Andréén, Isac Hertzner, Dan Arfwidsson, Einar Andreen, Ernst Johansson.

kallade. Det blev en ner-ös historia, där "Colle" var den lugnaste i starten och Helge Jonsson skötte pistolen.

"Colle" sprang på mittenbanan och han sträckte ut i underbart vackra steg, mjukt och löst rann han genom första kurvan medan svenske mästaren Fosselius drog på i ett jagat tempo på ytterbanan och fick Branting med sig i en vanvettig utgångstakt. Även Österdahl rycktes med. "Vinhunden" från Fin-spång, som in i det sista fått instruktioner av Nisse Eklöf, sträckte ut i lugna kliv, men sköt fram storartat på bortre långsidan och gick först ur sista kurvan på sin innerbana. "Colle" hade börjat öka på långsidan och friskade nu i för fullt. De övriga tycktes stå stilla när "Colle" kom i en fascinerande, bevingad finish och slog allihop.

Publiken var först tyst efter spänningen, men så bröt jublet fram utan like.

Tiderna blev: Lindeström 49,8

Arthur Svensson 50,0

Branting 50,2.

"Colle" hade slagit sitt personliga rekord med en dryg sekund. 49,8 var nytt klubbrekord. Ringstrands smält otroliga London-tid från 1908 hade äntligen fallit.

Lindeström, som nu var 21 år gammal, blev landslagsman och IFK hade fått en löparstjärna som tog publiken med storm genom sin ögonfägnande stil och hela sitt uppträdande.

*

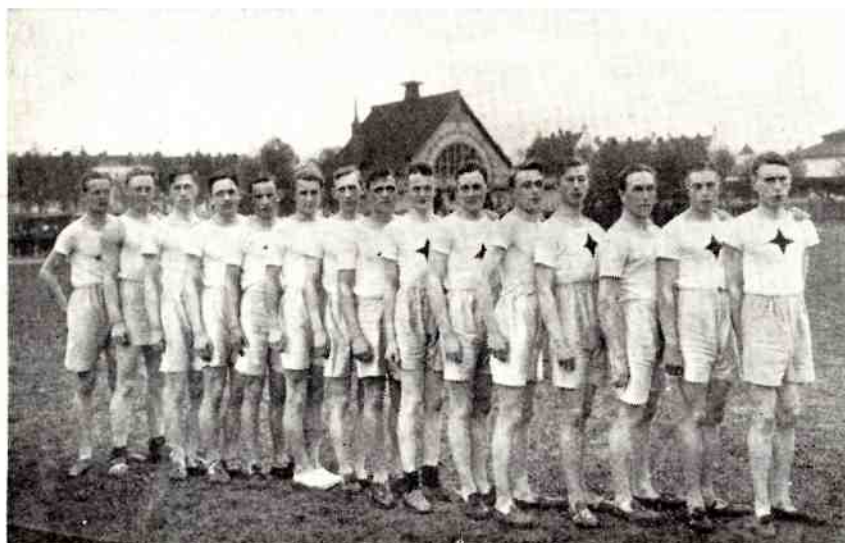
1927 gick Kamratmästerskapen här i fri idrott. Vid den stora kamratfesten på Göta Hotell efteråt utväxlades hälsningstelegram med kronprinsen. Björneman valdes till Östergötlands Idrottsförbunds ordförande.

Det året vann vi svenska serien i fri idrott klass 2 och där segrade vi även 1930 och 1934.

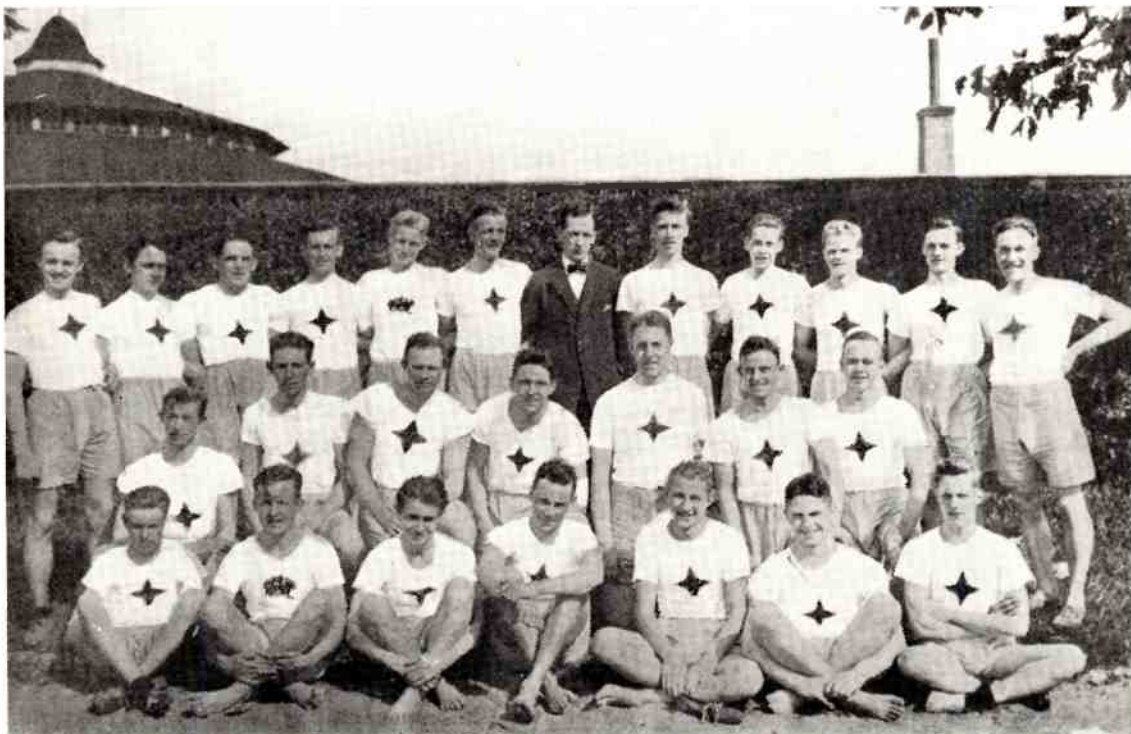
*

1929 flyttade landslagets Bertil Jansson från Örebro och hit. Han var mångfaldig svensk mästare i kula och rekordhållare med 15,08. Han gav oss nu ett svenskt mästerskap och ett klubbrekord på 13,96, som han sedan höjde till 14,10 tre år senare.

1931 var Nils "Kanon" Persson i glansform och blev jämte "Colle" Lindeström uttagen i B-landslaget mot Norge, där "Kanon" löpte 300-meterssträckan och "Colle" 400. Och det IFK-betonade stafettlaget vann!

En stor dag 1923, då vårt unga löpargarde vann ÖD-stafetten första gången. (20.)

Tjugosex man i ÖD-stafetten 1922. Från vänster i övre ledet: E. Magnusson, G. Feldt, O. Björkqvist, N. Carlsson, H. Hartzell, Bertil Hartzell, Helge Jonsson (ledare), S. Francki, H. Blomfeldt, T. Eek, J. Hägerstrand, T. Elström. Mellanraden: S. Gistrand, G. Lundberg, G. Åberg, S. Dahl, Sven Karlén, G. Johansson, M. Ekman, Sittande: Sten Grunder, S. Schaffer, L. Zirkebach, Colle Lindeström, P. Stenberg, H. Bruswitz och M. Larsson.

De 15 som vann "Norrköping Runt" 1925. I bakre ledet fr. v.: Bo Lindman, William Björneman, Sven Dahl, Sven Nilsson-Rossmark, Erik Johansson-Sundemus, Sven Gistrand, Manne Carlsson, C. G. Cerwell, Thor Thorén. Knästående: Sölve Gustafsson, Gustav "Fido" Johansson, Ivar Dahlén, Harry Persson, C. E. Lindeström o. Gunnar Kinberg.

Det var ett starkt gäng IFK:are som nu höll ihop och kämpade för de blåvita färgerna i fri idrott. Sammanhållningen var enastående och grabbarna sporrade varandra till allt bättre resultat. "Colle", Kinberg och Sölve Gustavsson var trion som höll ihop det hela.

Det blev rader av segrar i Östgötaserien — "Colle" vann 400 meter på DM 5 år i följd mellan 1926—1930, Kinberg gjorde allt bättre tider. Han var den förste som gick under 2 minuter på 800 hos oss, och 1936 satte Gunnar det snygga distriktsrekordet på 1,55,2. Olle Fritz tog hand om diskusrekordet 1935, då han kastade 42,80. Och sen har vi inte släppt den grenen ifrån oss. Tore Sköldbring dök upp 1935 med 42,36 som junior och två år senare gjorde han stor sensation på en triangelmatch i Norrköping, där han hade fyra kast över 45 meter och satte nytt distriktsrekord på 45,22! För att fortsätta med den ärofulla diskusen så blev Erik Westlin från Kvarnsveden polis i Norrköping 1941

och svensk mästare redan året därpå. Han slog östgötarekordet fem gånger fram till 1942, då han noterade 48,39. Orsa-pojken Bengt Wikner, som gick på Tekniska Gymnasiet och representerade oss 1945 nådde 49 meter i fjöl och blev därmed sexa i den svenska statistiken genom tiderna. Och Westlin—Wikner blev ett stronglyt landslagspar.

*

1937 kom Erik Larsson ("Åby-Lasse") och han gick snabbt upp i landslaget på 10,000 meter. "Lasse" var den förste IFK:aren som sprang under Georg Petterssons världsrekordtid från 1910 och noterade 31,20,8, som blev distriktsrekord 1937. Året därpå gjorde han 31,07,8. Och Nils Aldén hoppade 1,90 i höjd.

Gösta Östbrink blev brandsoldat här 1941. Svensk mästare och landslagsman, i särklass här hemma, svenskt rekord på milen med 30,26,6 i landskampen mot Ungern, där han blev tvåa 1941. På 5,000 meter gjorde han fina 14,25,8. Det året såg det mycket lovande

Fårt segrande lag i Norrköping Runt 1926. (21.)

Erik Larsson leder SM:s 10,000-meterslopp i Norrköping 1937 före H. Sundeson, som vann på 31,58.

ut, då junioren Bo Rising kom med sensationella resultat redan i terrängen. Han vann JM 1940 och 41 och slog som endast 20-åring östgötarekordet på 1,500 meter bana näende den utomordentliga tiden 3,55,2. En rekordpressning med nära tre sekunder! I loppet startade bl. a. Studenternas K. E. Larsson och Tjalves Gösta Jacobsson.

*

När Björneman lämnade Norrköping 1938 betydde det en stor förlust. Han hade gjort ett väldigt arbete under sina 13 år i Östergötlands Idrottsförbund, i RF:s överstyrelse och inom vår förening. Han lade upp idrottsarbetet efter nya stora linjer, fick fram bredden och propagandan på ett sätt som kom även idrotten utomstående människor att lyssna och dras med. Maken till representativ och framåtbetonad ledare hade östgötaidrotten aldrig haft.

*

Även Bo Ekelund lämnade Norrköping. Han hade redan 1921 blivit Svenska Idrottsförbundets ordförande och 1935, då han avgick, blev han ständig ledamot av styrelsen. IFK var väl representerad i fräidrottsförbun-

Erik Westlin — landslagsman, diskusmästare.

det, som Otto Ahnström tillhörde från 1908 till sin död 1919. Och som VU-ordförande i RF sitter Bo Ekelund som den kanske främste ledaren i svensk idrott av i dag.

Och 1946 var ett år som gav nytt hopp om ett uppsving för den fria idrotten. Oldboyen Erik Larsson gjorde inte bara själv sensationella resultat på långdistans-SM och maraton, där han överträffade sina egna tidigare resultat och satte nya distriktsnoteringar, nej, han tog också ordförandeposten i friidrottssektionen och blev träningsledare för en knippa juniorer, som visat de mest lovande framsteg. Vi vann Dagbladsstafettens juniortävling och på NM dominerade våra pojkar på ett sätt som verkligen gladdde oss alla. Nu hoppas vi på en renässans för vår fria idrott, som gett oss så mycken glans och ära.

Det smått historiska 800-metersloppet 1936, då Gunnar Kinberg hotade svenske mästaren Erik Wennerberg från Malmö AI och slog Finspångs-Svenssons distriktsrekord, näende 1,55,2.

Planka i "Parken"

Emil Löfvenius var mycket mån om Idrottsparken. På våramna var "Parken" stängd tills det humnit torka upp överallt, men detta kunde inte tränings-sugna IFK-grabbar vänta på. Man plankade. Och i Idrottsparkens välskötta dagbok kan läsas följande godbitar:

1909:

- 6/4 Rolf Landberg och "Topsy" Lindblom klättrat över grinden när "Parken" är stängd.
- 3/8 Arvid Åberg har kastat släggan igenom fönstret (till serveringspaviljongen! Allting nu dock betalt.
- 4/9 Henning Gustafsson har gått in på gammal biljett när det var tävling.
- 9/9 Erik Wahlström har rökt i avklädningsrummet, trots tillsägelse att låta bli.

1910:

- 20/2 Sture Lövgren ("Snurr") har dyrkat upp grindarna samt gått in och tränat när Idrottsparken var stängd.
- 29/2 "Sicka" Dahlström, "Gaffel", "Rullan", "Bijan" Johansson, Dusen, Olle Eliasson, "Flygarn" och Henning Sköld plankar in och träna när "Parken" var stängd.
- 1/3 Levin, Bååth och Ivar Svärd har plankat in.
- 6/3 Samtliga nere hos Löfvenius på hans kontor och bad om ursäkt.

Ä du gaern, Hjalle . . .

Dava örtegren var i sina aktiva dagar en av våra största mängfrestare. Det kunde hända mer än en gång att han i samma tävling kastade diskus, löpte 1,500 och hoppade höjd, ställde omedelbart upp i en fotbollmatch, stötte kula i halvtid, och sedan matchen var slut löpte han i stafettlaget. För att inte tala om femkampen, som slutade med brottning och tyngdlyftning. Dava var förunderligt snabb, trots sin tyngd och styrka. Han kunde allting, var enormt uthållig, men en gång var han riktigt slut. Det var i en match mot Stoekholms-Kamraterna 1904, då alla elva slet som galärslavar matchen igenom.

"Ä du gaern, Hjalle, va ja ä trötter", sa Dava och hängde sig om halsen på backkamraten Hjalle Westergren, som var tröttare ändå. Det lär ha varit en syn när Hjalle vek sig som en fällkniv under Davas massiva kroppshyddas och höll på att bli allvarligt justerad.

"Pumpa" tog hästskjuts

Enkelt och omedelbart idrottade man förr i tiden. När "Pumpa" Wahlström startade i Söderköpingsloppet och kände att han inte orkade längre än till Tingstad, tog han hästskjuts in till Idrottsparken och vann stavhopp i stället! "Pumpa" var badmästare på Refvens Grund i det civila. Det var han som hisade en särk på flaggstängen när det "var för damer".

Tre fältherrar, som alltid väntar på lärkan om våren. . . Halldén, Czeizler och Torsten Johansson.

GULDÅLDERN BRYTER IN

Uppbyggnaden av fotbollen fortsatte år 1941. Skärbläckas storspelare Sven Persson var årets nyförvärv och så kom den blide ungern Lajos Czeizler hit som tränare. Och det visade sig vara ett verkligt lyckokast.

Lajos Czeizler hade 1908 tillsammans med Josef Nagy och Kalman Kourad på en gång gått in i storklubben MTK i Budapest, där Lajos spelade till 1919 med avbrott för de fyra världskrigsåren, då han kämpade vid fronterna i Serbien, Rumänien och i Italien. Han fick ungerska arméns förnämsta tapperhetsmedalj — korades till riddare av Järnkronaorden — en utmärkelse som endast kom 78 ungrare till del under hela kriget.

Han särades, måste lägga upp och blev tränare. Innan han kom till Sverige 1937 hade Lajos spelat fotboll i Ungern, Österrike och Spanien, verkat som

tränare i Polen och Italien under många år. Till Norrköping kom han via Karlskoga och Hallstahammar, och här fick han det rätta materialet att arbeta med. Czeizler visade sig vara en rutinerad och skicklig tränare. Snabbt fick han laget samspelt och bra och han har under sina Norrköpingsår visat en enastående förmåga att avväga träningen så att toppformen inträffat just vid de tidpunkter, då de avgörande matcherna spelats.

*

Sex man inkallade hela våren var bekymmersamt. Det gällde att hålla sig kvar i serien, experimentera och spela ihop laget.

En sjundeplacering i serien, lyckad sommarturné till Boden—Kalix—Kiruna, men stryk av lilla Ljusne i eupturneringen, som började det året.

"MASSE" SPECIAL...

Landslagscaptaren Oskar Holmqvist gör ett veritabelt praktmål i Landskrona hösten 1941. På övre bilden ser man hur han, liggande i luften, med enorm kraft nickar bollen, som i nästa sekund på bilden under med väldig force går in i nätet utom räckhåll för "Fjösarn" Andersson. "Mulle" och Erik Persson åskådar med beundran resp. förfäran konststyckets elegant utförande.

Första SM-laget i fotboll 1943. (22.)

”Mulle” var gramm och gjorde fyra mål ensam på Torsten Lindberg, som stod målvakt i Pressens lag mot Landslaget i 8—1-matchen. Och Oskar och Erik Holmqvist hjälpte till att slå Tyskland med 4—2, vilket kändes skönt just då.

På hösten debuterade Sven Persson mot Reymersholm och avlöste Harald Brask som hi. Det blev mera tyngd i kedjan.

”Allsvenskan har fått ett nytttopplag”, rubricerade tidningarna när vi den 28 september tog ledningen i serien efter 3—0 mot seriemästarna och blivande cupvinnarna Hälsingborgs IF inför 12,218 åskådare i en genombrottsmatch av stor betydelse. Det kommande storspelet blommade ut i första halvlek och ”Smälla” Carlbon bars i gullstol från plan, ty han hade gjort alla tre målen! Laget såg ut så här:

Torsten Lindberg — Sven Ahman, Sven Åke Wickberg — Rosengren, Stéen, Malm — Carlbon, Sven Persson, Oskar o. Erik Holmqvist samt Georg Ericson.

1942 gick det framåt oupphörligt, men de elva vårmatcherna i serien gav bara åtta poäng, vilket var mindre än väntat. — Pojkarna är för snälla, konstaterade Czeizler! En hedrande tredjeplacering blev skörden i allsvenskan. Laget var fortfarande inte färdigt, men nu kom Knut Nordahl från Hörnefors och ”Masse” Holmqvist och Gösta Malm debuterade på bakk. Göteborg tog serien och slog oss i finalen om Kamratmästerskapet med 2—0. Elfsborg var lika oartiga i cupen.

På hösten blev det andra takter.

Stormatchen mot IFK i Göteborg blev en härlig sak med 6—1 och kanske den vackraste och effektivaste fotboll som föreningen någonsin visat på en svensk plan.

På hösten 1942 kunde vi räkna in 17 poäng och ta serieledningen. Det var lika mycket som året före, men nu skulle det bli en starkare vårsäsong.

"Bian" Rosengren hade spelat samtliga 35 matcher och 24 man hade använts i A-laget. "Mulle" Holmqvist spelade tre landskamper och "Smälla" Carlbom medverkade i Pressens lag mot landslaget. "Mulle" var årets främste målskytt med 20 fullträffar, följd av Knut Nordahl 18 och Sven Persson 15.

IFK vann sitt 17:e DM genom att slå Motala AIF med 6—1 i finalen.

Över horisonten

1943 var året som gick till historien som IFK:s största genom tiderna. Från den 30 augusti till sista speldagen ledde vi serien, men det var rätt nervöst, då Ellsborg efter höstomgången låg tvåa, en poäng efter och med en match mindre spelad.

Flera av A-lagets män tränade på skarvsnön i Lappland och Wigren satte visst re-

kord med en resa på 320 mil för att spela en match!

Med en glänsande vårsäsong avgjordes saken och seriesegern var klar flera söndagar före spelprogrammets slut.

Avgörandet föll i Norrköpingsmatchen mot Degerfors — den mest betydelsefulla dittills i vår historia. Nytt publikrekord med 16,068 och ett jättemål av Sven Persson när Degerfors pressade hårt i matchens början. Sven P. gick ej att stoppa denna dag. Han spelade mera centertank än inner och knäckte Degerfors med ett nytt mål i första halvlek. 2—1 blev det och saken var klar.

Det var den stora matchen som en generation IFK:are strävat efter och drömt om.

*— En träningens och kamrat-
andans triumf, sade Torsten Johans-
son.*

För Lennart Wigren var det en särskilt stor dag. Han hade lagt upp året före, men gjorde comeback när föreningen behövde honom. Och nu var han svensk mästare!

— Jag tror att laget vunnit oerhört genom en liten detalj. Vi lade om träningen. Kör nu hårt och oftare. Att blåköra grabbarna i långa pressande

"Bian" Rosengren har slagit in en 30-meters frispark och kvitterat till 3—3 i cupfinalen 1944. Sven Persson är jublande glad, Malmöförsvaret förtvylat . . .

Andningspaus i den väldiga cupfinalen 1944. (23.)

träningsspass är inte så trivsamt, var en av Czeizlers förklaringar. Och han avslöjade den geniala taktiken modell våren 1943:

— Motståndarnas centerhalvor har kommit bort ur försvaret i sin hopplösa uppgift att försöka skugga Knut Nordahl på hans enorma arbetsområde.

Den lucka som där uppstått har Sven Persson i sin långt framskjutna position som den verkliga centern förstått att fenomenalt utnyttja hela våren.

Sven P. var given i landslaget nu, men tyvärr blev han illa skadad i Halmstad. . .

Det var trassligt med laget. Många reserver fick sättas in i cupmatcherna. Finalen mot AIK på Råsunda blev en rafflande fight, där särskilt Kalle Johansson stred som ett lejon. 0—0 och omspel i Norrköping.

Det var den 11 november 1943, då 20,199 människor hade samlats i Idrottsparken för

att se den mest spännande match som spelats här. Vädret var gudomligt vackert och spelöppningen hänförande med mål direkt av Knut Nordahl, som gjorde sitt livs match. Den länge centern offrade sig helt på varenda boll och eldade upp kamraterna att kämpa lika storartat. I första halvlek skapades en målchans i varje minut och bara 2—0 i paus var direkt missvisande. AIK blev fullkomligt överspelade.

En av matchens sensationer var Georg Ericsons spel. Hans meniskskada hade hindrat honom en lång tid, men nu bröt hans förmåga fram som förr och framstötarna på ytterkanten var av högsta märke.

5—2-segern utlöste ett enormt jubel, och Elof Eriesson, som skulle dela ut Kungens Cup på innerplan, fick avbryta prisutdelningen då de 6,000 åskådare som suttit på bänkarerna runt kolstybbsbanan stormade in i vild begeistring för att hylla kämparna.

Före matchen presenterades det svenska landslaget, som så sensationellt besegrat Ungern med 7—2 i Budapest och där "Masse" Holmqvist gjort en stark insats på back.

Gunnar Nordahl kommer

1944 blev ett märkesår, även om vi stannade på fjärde plats i allsvenska tabellen. Ett återhämtningens år med otur och motgångar. Kalle Johansson blev livstidsskadad i en hård match mot Degerfors, Knut Nordahl skadades illa och även Sven Persson kom efter med träningen på grund av krånglande ljumskar. MFF var också starka och inget att göra åt i seriestriden.

Höstens ljuspunkt var Gunnar Nordahls ankomst till Norrköpings brandstation och IFK. Han hade provspelat i Norrköping ett par år tidigare, men började hos Degerfors 1939 och gick snabbt fram på sina fina anlag från Hörnefors, där brodern Bertil och han ett år tillverkade 48 av lagets 52 mål. Knut spelade då centerhalv.

1942 gjorde Gunnar sin start i landslaget och blev lika bofast där som i Norrköping. Landslagsdebuten blev lyckad, då Sverige vann med 3—0 i Köpenhamn i den bästa match ett svenskt landslag spelat i Kongens By. Gunnar gjorde ett av målen.

Samma verkan gjorde han i sitt nya klubb-lag . . .

*

Seriestarten blev ganska dystert. Flera spelare skadades i en järnhård Degerforsmatch, som vi vann med 1—0. Svidande förluster följde mot Hälsingborg hemma 4—5 och AIK borta 1—4. Vi hamnade näst sist i tabellen med två poäng efter tre matcher!

I fjärde matchen var Gunnar Nordahl spelklar och Elfsborg åkte dit med 5—1. Detta

Forts. å sid. 126.

Ur-IFK:aren Anton Johansson överlämnar med synbar glädje SM-tecknet och guldmedaljen till Birger Rosengren efter allsvenska segern varen 1945. Carl Elis Hallden fick ingen medalj, men ser inte ledsen ut för det . . .

“CUPENS CROSSBOLLAR”

är en fotbollens finess, som naturligtvis inte är förbehållen cupen men som Norrköping i sina cupmatcher demonstrerat på ett så lärorikt sätt, att jag skulle onskat hela fotboll-Sverige fått vara med och studera dem.

Ty är det inte som fotbollsgeneral Elof sade i sitt tacktal till "budapestgrabarna" . . . "hela livet är en skola"? Man har alltid något att lära.

Norrköping är det enda lag, prominenta lag, som konsekvent och riktigt förstått att tillämpa crossbollarna. Vänster ytter går uppe och centrar hårt . . . högerytter är på språng i full fart på andra sidan och möter. Högerytter rushar och centrar . . . vänsterytter möter. Det är så enkelt och effektivt.

Men inte bara yttrarna! Även inrarna och halvorna är farliga med dessa långa, svepande "upplägg".

För ett lag med sämre teknik än Norrköping skulle ett sådant spel ofelbart resultera i ett "sparka och spring". Men denna risk är för Norrköpings del eliminerad. Båda yttrarna kunde konsten att ta ner en boll eller att möta och dämpa den eller att ta med den i farten eller att möta med skallen. Och inrarna kunde lägga en lång passning med tillbörlig precision.

Det är ett ytterligt farligt spel, detta med boll från wing till wing och hela försvarskedjan i full fart framåt . . . (Nåja, inte hela kedjan, ty Nordahl höll sig ofta litet bakom och agerade uppsamlare). Det är detta spel, som danskarna kalla "skiften Side" och som följer *engelsmännens* gamla regel: "Ett anfall bör inte avslutas på den sida det börjar utan på den andra sidan".

Det var Norrköpings crossbollar, som luckrade upp AIK:s försvar och gjorde det mottagligt för mål och måltillfällen. Det var dessa crossbollar, som gav Mulle och Nordahl tillfälle att emellanåt bruljera med individuella framstötter och små finurliga framspelningar. Och det var dessa crossbollar, som ödelade AIK:s försvar, kom halvbackarna att tappa kontakten med fienden och backarna att komma på mellanhand.

Segern var rättvis. AIK:s bleka kortpassning och småskurna träckel kontrasterade skarpt mot Norrköpings storvulna konstruktiva spelmetod. Norrköping offrade sig också mera. Varje man tog ut sig till det yttersta, medan aik-arna syntes vänta på att Norrköping skulle tröttna för att sedan sätta i gång. Men de väntade förgäves. Ett tag i andra halvleken, då AIK gått upp från 0—3 till 2—3, såg det ut som "förlängningsgnistan" skulle dyka upp och lända eld i de guldkantade, men denna låga slocknade snart och så var den dagen förlorad. AIK kunde inte mobilisera samma fighterhumör som den 3 oktober, men det kunde Norrköping. Ja, än mer. Norrköping spelade i dag med en sådan vild forcering, att vilket svenskt lag som helst hade haft en hopplös uppgift mot dem.

Norrköping tog fram sitt bästa spel under året, och tog fram det i rätta ögonblicket.

Det var en oförglömlig final!

Ceve
(Idrottsbladet.)

blev upplakten till en segerrad på 15 raka matcher, vilket var utan motstycke i allsvenskans historia.

I cupen gick vi fram till finalen, som blev en enorm match. 34,966 åskådare hade samlats på Råsunda, och de fick se den bästa fotboll som spelats mellan svenska klubbtag. Vi ställde upp med Knut Nordahl på back, då "Masse" Holmqvist var skadad.

Med bättre skottlycka och fränare markering av nickspecialisten Börje Tapper hade segern gått åt andra hållet. Malmö FF:s ledning tog vi opp, och "Bian" själv utjämnade på en jättelik frispark. Man tog en förlängningspaus ute på plan, där de trötta spelarna slickade sina sår, men det uppehållet var inte bra för våra pojkar, som redan kommit in i andra andningen och hade kämpatagen inne. MFF vann med 4—3, men ett par veckor tidigare hade vi besekrat skåningarna i Malmö med 3—1.

"Ceve" var begeistrad och skrev ett kapitel i IB om "Fotbollskulturens frammarsch". Och hela svenska pressen instämde. Tidernas match?

Över 3,000 Norrköpingsbor hade rest upp med extratåg . . . och IFK vann — publikens hjärtan!

*

Det blev ett grant höstfacit 1944. Efter avslutningsmatchen med 9—1 mot Landskrona, där de våra spelade en ny match på höjden av sin förmåga och Gunnar Nordahl satte svenskt målrekord med sju mål i följd och tog ledningen i allsvenska skytteligan trots tre matcher mindre spelade än konkurrenterna, kunde "Nalle" Halldén räkna ihop 45 matcher. 18 man hade spelat i A-laget — det minsta antalet hittills — och Gunnar Nordahl hade gjort 35 mål i de 21 matcher han spelat. 27 i allsvenskan, där närmaste man hade 18!

Gamle IFK:aren kyrkoherde Sigfrid Sigland talar i Idrottsparken före matchen mot AIK våren 1945. Första fredssöndagen . . .

Ett sammanbitet gäng löper ut till cupfinalen 1945. (24.)

Bara sex förluster på hela året var storartat. Torsten Lindberg hade hållit nollan i 19 matcher och betytt oerhört mycket för hela laget. Lennart Wigren på halvback — efter Kalle Johansson — hade imponerat väldigt och Einar Stéen — landets minst omskrivna centerhalv, men kanske den effektivaste — hade presterat överraskande starka matcher.

The double igen

Den 13 maj 1945 bröts den långa segerraden, som hade börjat den 13 augusti 1944 och bestod av följande matcher:

- Elfsborg, hemma 5—1
- Göteborg, hemma 5—1
- Malmö FF, borta 3—1
- Halmstads BK, borta 3—0
- Ludvika, hemma 3—0

- GAIS, borta 4—2
- Halmia, hemma 1—0
- Halmstads BK, hemma 5—1
- Ludvika, borta 2—0
- Landskrona, hemma 9—1

Våren:

- GAIS, hemma 3—0
- Landskrona, borta 3—1
- Göteborg, borta 6—1
- Malmö FF, hemma 3—0
- Halmia, borta 4—1

På åtta månader hade vi inte släppt en seriepoäng och 59 mål hade gjorts mot 10 insläppta.

Det var AIK förstås som i den 16:e matchen lyckades spela 0—0 här hemma.

Kriget hade slutat den 7 maj 1945 och i bara glädjen slog vi alla rekord i svensk elitfotboll med segrar både i allsvenskan och i cupen. 37 poäng — 5 före Malmö FF — be-

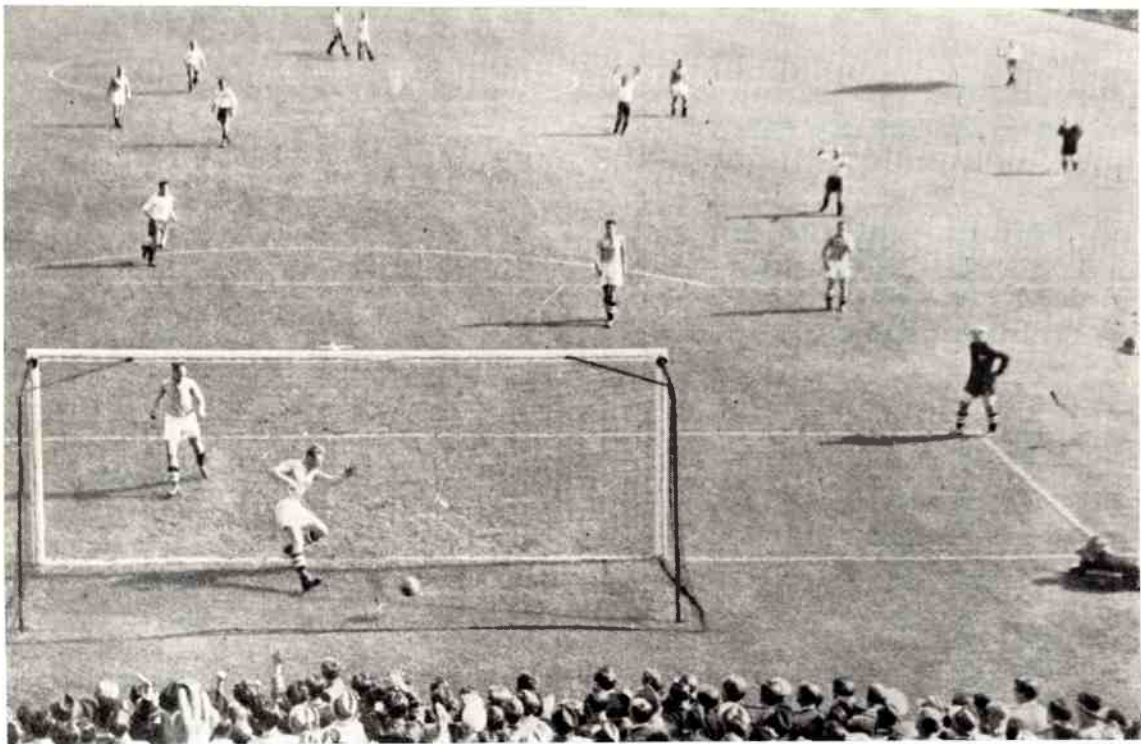
tydde det bästa resultatet i föreningens historia och den näst högsta poängsiffra som nåtts i allsvenskan genom tiderna.

Serien avslutades med 2—0 mot Degerfors och blomsterhyllningar per fallskärm. Guldlaget hade spelat ograverat i samtliga nio vårmatcher, men Georg Eriesson (14), Göte Örtegren, Lars Erik Wickberg och Sven Åhman (2 matcher var) hade medverkat under hösten.

Sven Persson, som efter Gunnar Nordahls ankomst fick spela v.v., skötte sig med stor framgång, blev uttagen i landslaget mot Danmark, men skadades och kunde ej vara med.

40-talets mest betydande fotbollkapteiner skakar hand. (25.)

Georg Eriessons avgörande mål i cupfinalen 1945. (26.)

Överlycklige "Nalle" II. kramar om (fr. höger): Georg Ericson, Knut Nordahl och Halvar Carlbom — trion som svarade för fullträffarna i cupfinalen 1945.

Alla tiders starkaste svenska klubbslag döptes nu IFK till i hela sportpressen. Det fanns snart inga superlativer kvar.

Knut Nordahl var 12:e man i laget, men nyckelspelaren. Gunnar Nordahl stod på toppen som suverän landslagscenter och han

Fjärde fullträffen i cupfinalen 1945. Knut Nordahls praktskott går in otågbart för "Gripen" Bengtsson. "Smälla" Carlbom konstaterar saken med belåten min.

vann allsvenska skytteligan för andra året i följd med 25 fullträffar — 9 före "Garvis" Carlsson, som kom närmast.

Vi tog euffinalen den 27 augusti på Råsunda som en ny "förlängning" av 1944 års match, men Malmö hade inte samma fighting spirit att svara med som då.

Semifinalen vanns med 7—2 över Göteborgs-Kamraterna på Råsunda. Pelle Nilsson stod i mål, då Torsten Lindberg var skadad.

Finalen hade samlat 32,248 åskådare (3,000 från Norrköping). Malmö tog ledningen och spelade starkt första kvarten, men sedan vacklade Skåne-elvan. Halvar Carlbon på sitt bästa spellumör kvitterade med ett mäterligt direktskott och tvåan gjorde Georg Erierson, som spelade ypperligt. Det blev yttrarnas match och försvarets. Speciellt Stéen och Gösta Malm var omutliga.

Den första utlandsturnén efter kriget gick till Danmark, där vi spelade 4—4 mot Næstved med sex reserver (spelförbud inför landskampen), men därefter slog vi en komb. från Lolland-Falster med 8—1.

Sju man spelade i landslaget 1945. Gunnar Nordahl och Erik Holmqvist fick internationella spelarmärket och landslagsecentern Gunnar belönades med Tidningen Östgötens guldmedalj för årets bästa östgötaprestation med sina fem landskamper.

Klimax 1946?

Hösten 1945 gick vi fram till vinterledning i serien — men bara på bättre målskillnad än Göteborg. Men, våren 1946 blev så mycket

Kungacupen är vår! Råsundabild 1945. (27.)

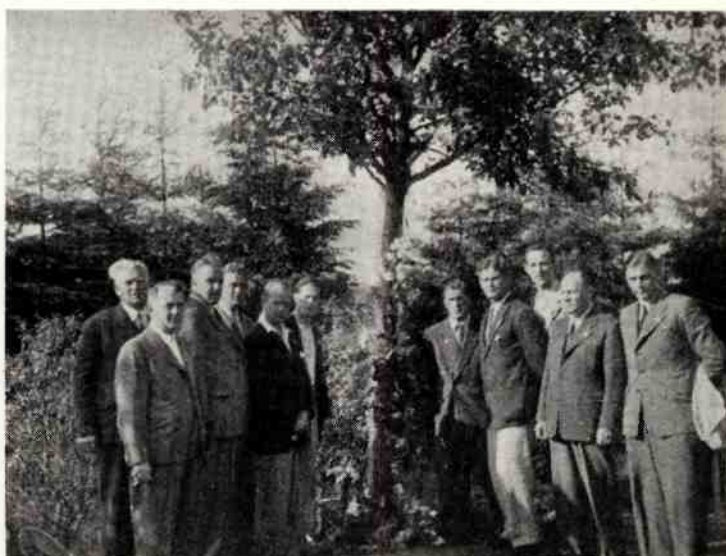

Europa-centern Gunnar Nordahl i aktion. (28.)

starkare. Czeizler körde hårt med grabbarna i Ridhuset, där en rugbybetonad innefotboll gav en kondition som räckte till 47 matcher!

Serien togs hem med fem poängs försprång före MFF och bara en poäng förlorades — det var mot Göteborg i slutmatchen. Storsegrarna över MFF med 5—0 och AIK med 4—1 var renommmerande saker. Malmö-

Platsen där Kaj Munk mördades besöktes under Jyllandsturnén 1946.

matchen hade samlat 15,200 personer i Idrottsparken.

1946 blev det stora internationella året. Polen-turnén, som företogs per flyg den 6—12 juni, blev en upplevelse av stora mått. Vi fick spela under svåra förhållanden därborta och resultaten får ses mot bakgrunden därav:

- Kombinerat lag i Kattovitec 2—2,
- Krakow-kombination 1—1,
- Lodz-kombination 1—2,
- Warszawa 1—1.

Nästa tripp utomlands gick till Danmark den 25/6—2/7 med segrar mot

- Horsens FK 11—3,
- Jylländsk komb i Randers 16—4,
- Fremad, Herning 8—2,
- Aalborg-kombination 4—2.

Omedelbart efter hemkomsten blev vi utslagna av AIK i cupen med 2—0 här hemma. Med en viss trötthet hos spelarna var nederlaget förklarligt. Den 6/8 spelade vi 0—0 mot B 93 i Köpenhamn, vilket lag var nära identiskt med danska landslaget.

Newcastle United blev det första engelska ligalag som gästade Norrköping efter kriget. 17,839 personer hade samlats i Idrottsparken och fick se vårt lag utspela britterna efter

alla konstens regler med 5—0 — samtliga mål i andra halvlek!

En vecka senare spelade en kombination mellan oss och AIK mot ROYAL AIR FORCE på Råsunda och fick 1—1 mot det berömda flygarlaget, där Stanley Matthews gick hy.

Charlton Athletic gästade Norrköping inför 16,021 åskådare, som fick vara med om en spännande 2—2-match.

För 19:e gången tog vi DM med A-laget besegrande Åtvidaberg med 3—1 i finalen. Reservlaget som slagit Sleipner A i semifinalen fick DM-tecknen!

Av årets 47 matcher spelade Halvar Carlsson, Erik Holmqvist och Einar Stéen i samtliga. 33 segrar och bara 4 förlustmatcher hade noterats under året. Höstens match blev segern över Malmö FF med 3—0, då nytt publikrekord för serien noterades i Idrottsparken med 17,520. 15 internationella matcher, därav 13 på bortaplan, betecknade ett lysande rekord.

Och så avslutades 1946 med den gloriösa Englandsturnén, den mest ärofulla i vår förenings historia. Men, det blir ett annat kapitel . . .

Sjule är bäste dräng, tänker Gunnar Nordahl, "Xalle" Hallén och "Masse" Holmqvist. De är landslagscentrerna som håller i tömmarna under bagagetransporten i Randers. Danmarksturnén 1946.

Starten har gått för Kolmårds-stafetten på skidor . . . (29.)

NAPPATAG I TASSEMARKER

Om jag år 1922 fått uppdraget att 25 år senare skriva några orienteringsglimtar hade jag aldrig i mina vildaste drömmar vågat tro att orienteringssporten skulle få en sådan utveckling. Leken mellan de röda skärmarna började helt motionsbetonad och togs mer som en avkoppling efter sommarsäsongen. Klädseln var, som det stod i bestämmelserna: Långa byxor, väst och rock samt skor över fotknölarna. Lådkompassen med den "något darrande nålen" var den enda som användes.

Kontrollerna var ej svåra, vanligen torp och gölar, men även bergshöjder kom någon gång till användning.

Inom vår förening har sporten ej någon gång nått till högsta svenska elitklass, men väl till god distriktsstandard. De pojkar som satte fart på orienteringsidrotten inom föreningen är värda att minnas. Det var framförallt Helge Jonsson som ledare, Bertil Hartzell och Axel Sköld, vilka samlade och intresserade ett 20-tal pojkar på hösten 1922.

“Hartza” sprang banan före start

Att man före start kunde löpa sin budkavlesträcka låter i modern orienteringstid som en saga, men det är faktiskt sant. Tävlingen gällde Norrköpingsmästerskapet i budkavle 1922. På lördagskvällen samlades alla deltagarna i Idrottsparkens paviljong. Där meddelade tävlingsledningen muntligen de olika sträckorna med start, kontroller och mål. Inget förbud mot rekognosering av banan före start gavs. Vårt första lag bestod av Erik Johansson (numera Sundenius), H. Abelin och Bertil Hartzell. Det var den sistnämnde som gjorde bravaden att löpa sin sträcka före starten! Nu var ”Hartza”, som han populärt kallades, en riktig friskus, och vad var då naturligare än att han i den tidiga morgontimmen tog sig en ”liten titt” på banan.

Jag vill inte fastslå att just detta gav oss segern i första NM-budkavlen, ty ”Hartza” var en pojke som kunde göra en god prestation utan sådana här knep. Vid växlingen låg vi några minuter efter tätlagen, men i mål var vi långt, långt före de övriga. I tävlingen startade 28 lag och 6 av dessa var från oss. Vår nuvarande ordförande Torsten Johansson löpte i ett av lagen och vidare märktes Georg Åberg, C. G. Johansson (numera Cervell) och Adam Rydman — nu talman i Smålands Skogskarlslubb. Själv löpte jag första sträckan i tredje laget.

Seger i första Norrköpingsmästerskapet

Samma år hölls det första Norrköpingsmästerskapet, där vi triumferade både individuellt och i lag. H. Abelin segrade och de övriga första Norrköpingsmästarna hette: Bertil Hartzell, Erik Sundenius, Ivan Bergner och Colle Lindeström. Tävlingen startades vid Tingstad och målet var förlagt till Norrk.

Skyttegilles paviljong. Abelins segrartid var inte dålig — 2,04,20 — på den 15 km. långa banan, som lagts av Nils Hollström — inte utan kontrollsnack!

Under skiftande öden förlöper så åren till 1930 och vår idrott har sina upp- och nedgångsperioder. Intill denna tidsperiod har många kända namn prövat sin lycka i skogen och vi skymtar i prislistorna eller som organisatörer namn såsom: Dan Arfwidsson, Georg Åberg, Thure Liljedahl, Tusse Johnsson, Helge Jonsson, Bo Ekelund och W. Björne-man. En mäktig fruktad herre var under denna tidsperiod Axel Sköld, som härjade vilt i prislistorna som oldboys.

Ny epok börjar med segrar

I och med 1931 års ingång kommer orienteringsidrotten i ett nytt skede. Det blir friare tävlingsklädsel, oljekompassen gör sitt intåg och kontrollerna blir svårare. Inom vår förening får även sporten ett starkt uppsving. Nya män kommer fram: Knut ”Butler” Jonson, Tore Gustavsson, Uno Liljegren, Erik Nestor, Gunnar Kinberg, Mats Remröd, Sixten Wramstig, Göte Nilsson m. fl.

År 1934 börjar på våren med en seger för Erik Nestor i NAIS’ jubileumsturnering. Han blir dock diskvalificerad för löpning över en isbelagd göl. Nestor var ej ensam om denna manöver, men alla nåddes ej av bannstrålen. Sixten Wramstig kom emellertid med en fin femteplacering och själv debuterade jag i yngre oldboysklassen med en seger.

Ytterligare nya män kommer fram: Bröderna Larsson — Erik och Harry — samt Folke Wallin. Erik Larsson (”Åby-Lasse”) börjar sin segerrad med vinst i Finspongs Fyrklubbsorientering, där vi även tog hem laget genom Lasse, Folke Wallin, C. G. Cervell, Gösta Arvenhed och Gunnar Carlbring. Harry Larsson är suverän bland juniorerna

Axel Sköld och Bertil Hartzell upplivar gamla minnen och startar i jubileumsorienteringen 1937. Harry Lundborg och Erik Sjöberg sköter starten.

med bl. a. seger i Norrköpingsmästerskapet.

1936 deltagar vi för första gången i Riksbudkavlen och våra två lag klarade sig gott.

Sportstugelivet blomstrar

Det går ej att vandra vidare i tävlingsprotokollen utan att först göra ett svep kring vår första sportstuga Sjöberga vid Näkna, som förhyrdes på hösten 1934. Varför jag vill stanna där ett tag är för att i ord försöka ge en bild av vilken faktor denna replipunkt blev för kondition och sammanhållning. Det var tävlingar varje söndag, alla möjliga slag av orienteringsvarianter, och fråga är väl om vi ej var de första i Sverige som började med frågesport inlagd i orienteringen.

Under de följande vintrarna blev skidsporten populär med Erik Larsson som drivande kraft. Efter varje "tävling" samlades man kring kaffebordet i den lilla stugan och där gick eftersnacket vågor höga. Detta småtävlande med "lekande sig fram" gav en grundkondition och sammanhållning av bestående värde.

Vid ett tillfälle hade vi en tävling som vi kallade terrängjakt, vilken bestod i att löpa en prickad bana och där upptäcka dolda figurer. Detta för att ej farten skulle bli så hög, ty det var tidigt på vårkanten. Bl. a. startade Lennart Gredin — en son till gamle IFK:aren Helmer Gredin. Lennart var en kraftig och därmed hårdtränad typ, varför vi i ledningen ansåg att han behövde löpa *mer* än ett varv. Som han var en ivrig jägare ansågs han som självklar segrare, men därav blev intet, ty vi spelade honom ett spratt. Första varvet var juste, men då hade han otur och lyckades ej se en av figurerna. Detta gick hans "jägarära" för nära och han startade på nytt. Men då gömde vi figurerna ändå mera. Hur många varv Lennart löpte utan att lyckas upptäcka alla figurerna kommer jag ej ihåg, men däremot att han sedan kom med i distriktsmästerskapslaget på 4x1,500 meter och gjorde sin bästa säsong!

Ja, så var det med alla grabbarna och namn som Erik och Harry Larsson, Tore Gustavsson, Göte Sandberg, Folke Wallin, Gunnar Kinberg m. fl. gjorde sig ändå mer gällande både på orienterings- och friidrottsområdet tack vare detta "småtävlande". Pojkarnas flickor blev ej satta åt sidan, ty det var tävlingar i rallyform för dem. Och vid ett tillfälle lydte en fråga: "Hur mycket kostar ett

halft kilo grönsåpa?" "Jag ger så mycket", sade en, "och jag så mycket", förtäljde en annan. Följden blev att ingen klarhet vanns på tävlingsdagen, men på måndagen hade flera norrköpingshandlande telefonförfrågningar: "Vad kostar ett halft kilo grönsåpa?"

Med dessa små historier har jag försökt få fram andan: Man hade roligt och fordrade mycket av sig själv, men uppoffrade sig även för varandra.

Under två år var vi bosatta vid Sjöberga för att sedan flytta till Svarttorp vid Björnsnäs. Fr. o. m. 1938 har vi vårt lilla pörte vid Skogstorp i Näkna, men vi kommer tillbaka till Svarttorp, ty där skall nu på egen grund byggas en ordentlig sportstugueanläggning.

Sektionen bildas

Under föreningens 40:e verksamhetsår bildades orienteringssektionen. Tidigare hade friidrottssektionen handhaft sporten och allra senast en orienteringskommitté bestående av Tore Gustavsson, Erik Larsson och mig själv. Den första styrelsen hade följande sammansättning: Jag själv, ordförande, Uno Liljegren, Tore Gustavsson samt Folke Wallin delade skrivgöromålen och Sixten Wramstig var kassör. Av dessa är Tore Gustavsson och Sixten Wramstig ännu verksamma i styrelsen.

Det blev redan vid starten vackra framgångar för den nya sektionen. Som ett led i vår förenings 40-åriga tillvaro arrangerade vi vår första nationella orientering — Jubileumstävlingen vid Rodga — som både idrottsligt och ekonomiskt blev en fullträff. Segrare i tävlingen blev 1936 års svenske mästare Rudolf Andersson, Enskede-Kamraterna, och Harry Larsson blev bäste Norrköpingslöpare med en fin femte-placering.

Djärv kupp — seger i Kolmårdsbudkavlen

Det händer alltid något utöver det vardagliga i en skidbudkavle. Ibland är det att kämpa mot mörker och isande kyla, ibland mot stora mängder snö i blötföre. Under denna budkavle var det mer än lovligt med snö och klabbföre, vilket gjorde att kavlen blev synnerligen strapatsrik. Våra tre grabbar Folke Wallin, Göte Nilsson och Erik Larsson stod emellertid pall och klarade hem segern.

Det började med att Folke Wallin på första sträckan gjorde ett tappert lopp. Göte Nilsson på mellansträckan kämpade sig segt och oryggligt fram i den djupa snön och nådde täten. På sista sträckan hade vi nu Lasse, och han är en sån figur som trivs ju svårare det blir. Och nu hade det blivit ogästvänligt i markerna: snön stod en bra bit upp till knäna och under snötäcket forsade vattnet. Från träden blåste stora snömängder ner och på vägar och stigar var det blask. Efter en stunds åkning kommer Lasse ifatt de ledande lagen och det ser ut att bli kompisåkning.

Nu gör Lasse en djärv kupp — tar ett nytt vägval och åker rakt igenom värsta kolmårdsterrängen kompassrakt på första kontrollen, som han når först. Han måste valla om ett par gånger, ty det sliter hårt. Det sliter hårt även på nerverna, där vi stod vid mål och väntade, ty vi hade fått rapport att Lasse ledde. Skulle han kunna hålla sitt försprång? Det blev lång väntan och det mörknade mer och mer. Så hör vi sega, jämna stavtag på landsvägen och i skenet av målfacklorna skymtar vi en gestalt. Det är Lasse, som med sina sista krafter kämpar mot mål för att överlämna budkavlen som förste man.

Under denna Kolmårdsbudkavle gjordes många starka prestationer och den var just så händelserik som man önskar av en kavle för att få charmen av en äventyrsroman: Händelser, som en gång kommer att berättas av oldtimers vid brasans sken.

Riksbudkaulesensation

Under det jag gjorde mig startklar för sista sträckan i 2:a laget vid Riksbudkavlen uppe i Kilsbergen i Närke kom Thorild Hasselgren fram till mig. "Folke vann första sträckan", sade han helt kort, inte utan darr på rösten. Jag förstod Thorild — han var nervös, han skulle löpa sista sträckan i Folkes lag — förstalaget. Folke Wallin hade verkligen vunnit första sträckan före hela svenska kopplet av nattspecialister. Det var bra gjort av Folke, men än i dag kvarstår det som en gåta hur han mot slutet av nattetappen kunde lura och skaka av sig konkurrenterna. Harry Larsson fick således gå ut först, och detta var ingen lätt uppgift för Harry, som då var ung och därmed ej så erfaren. Han gjorde emellertid ett bra lopp och värlade bland de 25 främsta lagen — det var ca 75 startande.

När Thorild och jag gick och väntade på start märkte jag hos honom både besvikelse och lättnad att han ej fick gå ut först. Jag förstod hans lättnad, men även hans besvikelse, ty Thorild i sina bästa stunder är en fighter med god löpförmåga och snabb uppfattning. När han väl kommit iväg på sin sträcka var all nervositet borta. Han gjorde ett bra lopp och höll mer än väl sin placering.

Året därpå — 1938 — blev vi Norrköpingsmästare i lag med Thorild som 2:e man individuellt och själv segrade jag i yngre oldboysklassen.

I DM och nationella tävlingar gjorde vi under denna tidsperiod fram till krigsutbrottet starka insatser. Bl. a. nådde Erik Larsson topplacering vid Göteborgs 3 mil liksom Tage Hasselgren i "Katrineholmsorienteringen" och NAIS' Jubileumstävling. I den första Fyrklubbsmatchen mellan Katrineholms SK, Nyköpings SK och NAIS segrade vi överlägset.

Folke Wallin — glädjespridare och elitorienterare.

SM:s "köldbudkaule" angav upptakten

1941 års SM-budkaule glömmar man inte så lätt. Stockholms Idrottsförbund arrangerade och tävlingen var förlagd till Roslagens vresiga marker. Vid starten strax efter midnatt höll sig temperaturen envist kring 15 minusgrader och ett lätt snötäcke gjorde de förut så karga markerna ändå mer ogästvänliga. Kärren varken bar eller brast. I denna tävling gjorde våra grabbar en fantastiskt bra insats genom att belägga 15:e plats bland närmare 100-talet lag av svenska eliten. Vi blev också bästa lag söder om Stockholm. Mannarna som svarade för denna prestation var Erik Nestor, Göte Nilsson och Tage Hasselgren.

Samma år och de därpå två följande noterade vi även vackra framgångar vid DM-kav-larna. 1941 blev vi trea genom samma lag som i "köldbudkavlen". 1943 var vi endast en placering från mästartiteln och för denna framgång stod Gösta Nordin, Sixten Wramstig och Tage Hasselgren.

Suveräna segrar i DM och NM

Under tidsperioden 1941—1943 gjorde vi även starka insatser i de övriga mästerskaps-tävlingarna. Vi hann med att bli Norrköpingsmästare i lag åren 1941—1942 genom brödraparen Hasselgren och Larsson samt Göte Nilsson, Tore Gustavsson och Gösta Nordin. 1942 blev Harry Larsson individuell Norrköpingsmästare och Erik Larsson segrare i yngre oldboysklassen. Vid DM 1941 var även Harry nära mästarvärdigheten, ty han klarade hem en fin 2:a plats.

1943 var det premiär för mästarvärdigheten i yngre oldboys-klassen vid DM, och vad var då naturligare än att Erik Larsson skulle bli den förste mästaren. Även den första mästarvärdigheten i lag fick vi genom Lasse, Bror Bergkvist och så lyckades jag själv hitta rätt i skogen och komma med i laget. Även natt-DM hade premiär 1943, och där blev vi trea i lag med Thorild Hasselgren i spetsen samt brodern Tage och Folke Wallin.

Harry Larsson vår förste cupmästare

Nu måste jag stanna ett tag vid "Cupen". Ett unikt vandringspris för oss IPK:are. Priset sattes upp av grabbarna som började sportstugerörelsen vid Sjöberga — "Sjöbergagänget". Cupmästerskap hålles varje år och "Cupen" skall ständigt vandra. Huvudsyftet med "Cupen" är att jämsides med serietävlingen om klubbmästerskapet få fram en "våga-vinn-tävling" och göra en samlande avslutning för säsongen.

Harry Larsson blev vår förste Cupmästare och en värdig sådan. Harry är en säker och snabb stigfinnare, som alltid fattar sin chans. Jag kommer ihåg honom den dag som i dag är, när han kom till andra kontrollen — en liten svår kärrespets — vid det första Cupmästerskapet 1941. Jag hade själv lagt banan och stannat vid denna kontroll. Det var bitande kallt — hela 15 minusgrader — och ett tunnt snötäcke gjorde de hårdfrusna markerna uppe i Kolmården med förlov sagt ej så särdeles trivsamma. Självt hade jag försökt göra det så trivsamt som möjligt. En liten eld, varm mat och rykande gott kaffe. Mina tankar gick dock till löparna hur de skulle kunna klara av de vresiga markerna. Jag väntade med spänning. Så hör jag knakandet av grenar och skymtar en gestalt mellan de frostbitna träden. Det är Harry. Jag ser han anar att detta är kontrollkärret, men att han ännu ej upptäckt den röda skärmen. En blick på kartan — så kompassen — och faktiskt — nu spänner han ögonen rakt på kontrollplatsen. Det brakar iväg mot den åtråvärda röda skärmen. Ett tyst Hej! — inget mer. Varje sekund är dyrbar och Harry arbetar metodiskt för uppläggnngen till nästa kontroll. Det ångar varmt ifrån honom och mellan rimfrossten i ansiktet kommer små svettpärlor fram. Nu är han färdig — knappa minuten har det tagit — och sticker iväg kärret och sammanbitet. Jag anar segravaren. Han frågade inte efter konkurrenter eller något till livs. Endast full fart framåt.

Det är många fina placeringar Harry nått på dessa sina goda skogsgenskaper.

Uppmärksammas lagseger

Att klara hem en lagseger bland ca 300 deltagare och 75 lag, där hela den mellan-svenska orienteringseliten är samlad, hör inte till det lättaste. Den bravaden gjorde tre av våra män vid KAIK:s vörorientering 1943.

I seniorklassen visade Gösta Nordin de rätta takterna och nådde en fin 3:e-placering och Tore Gustavsson kom även i toppen. Själv lyckades jag med en 2:a-placering i yngre oldboysklassen och därmed var lagsegern klar.

Vackra juniorframgångar

Juniortillväxten har hos oss — liksom i så många andra föreningar — inte alltid varit den bästa. År 1943 gjordes emellertid ett allvarligt försök genom att arrangera nybörjarorienteringar. Uppslaget slog bra ut och många nya, yngre pojkar kom till oss. År 1944 hade antalet blivit så stort att Sixten Wramstig tillsattes som juniorledare. Under Sixtens säkra ledning dröjde det ej länge förrän produkterna från nybörjarorienteringarna började bära frukt. Sålunda blev vi distriktsmästare i lag 1945 genom Nils Erik Nilsson, Bengt Ljungström och Dennis Wallin samt även norrköpingsmästare, men då bestod laget av Nils Erik Nilsson, Gunnar Höög och Åke Hercules. Samma år tog vi även hem laget i "Kolmårdsträffen", Juniorbudkavlen samt "Stjärnorienteringen". Framgångarna fortsatte under 1946 med Nils Erik Nilsson som främsta namn. Lagsegrar fick vi vid Östgötaorienteringen samt "Stjärnorienteringen" och vid DM-tävlingen liksom i Juniorbudkavlen blev vi tvåa. Just nu står vi som Östergötlands ledande klubb bland juniorerna.

Skidbudkavlar — mandomspröv

Skidloppning hänger intimt ihop med orienteringsloppning. Det är i stort sett samma pojkar som är med.

I nyare tider har DM-budkavlarna samlat stort intresse. Vi har nått framskjutna placeringar och i fjolårets Kolmårdsbudkavle blev vi tvåa. Främsta budkavleåkare har

Stjärnorienteringen 1946 startade från den plats där vår blivande sportsstuga skall ligga.

varit Erik och Harry Larsson samt Göte Nilsson.

Förutom på DM har vi deltagit i Smålands-Östergötlands Vinterspel och andra tävlingar. I Kolmårdsstafetten 1941 vann vi B-klassen, vilket var en uppmärksammad framgång.

Från Kolmården till Skåne

I fjol kom bussarna åter till orienteringsfolkets hjälp efter det långa kriget. Göte Nilsson vann Skidklubbens jubileumstävling och tre segrar noterade Erik Larsson. Själv lyckades jag vinna ÅO-klassen i NAIS nationella, och i Skånes "Frostvallsorientering" tog vi andra lagpriset.

Över 1,000 man i S:t Olofsträffen

S:t Olofsträffen, Stjärnorienteringen och Kolmårdsstafetten på skidor är våra tre stortävlingar. Från en blygsam början har de vuxit med åren och fått en stor omfattning. Störst är S:t Olofsträffen, som 1945 nådde upp till imponerande 1,045 deltagare. Den

S:t Olofsträffen

har arrangerats sedan 1937 tillsammans med Östergötlands Dagblad. Tre banläggare har gjort bedriften att genomföra tio prickfria tävlingar i följd. Bildrapsodi från "träffen" 1945 — vår största tävling genom tiderna med 1,045 deltagare.

första tävlingen gick 1937 vid sägenomspunna Rodga och fick redan från början en god klang i orienteringskretsar landet runt. Nu är det kanske Mellansveriges största tävling. Tio S:t Olofsträffar har genomförts i följd och lyckats bra trots 'beredskapsårens' svårigheter. Tre banläggarpär har svarat för banorna i tur och ordning. Tore och Sölve Gustavsson, bröderna Thorild och Tage Hasselgren samt Sixten Wramstig—Folke Wallin. Under sista året intog Göte Nilsson Folke Wallins plats.

Så kom med oss i skogarna

Med dessa rader har jag försökt ge en bild av vår skogssport genom tiderna. Orienteringssporten skänker dock så oändligt mycket mer än just det tävlingsmässiga, men detta kan ej beskrivas, det måste upplevas.

*

. . . Så kom med oss i skogarna — vandra
uppför branterna, skåda vida sikterna, tram-
pa mjuka mossan lätt — åla genom vidderna,
vila efter mödorna . . .

Med tjugosju grenar på programmet

Stor mångsidighet kännetecknar föreningens arbete genom tiderna. Under perioder hade vi ända till femton grenar på en gång i verksamhet. Utan att göra någon rangordning kan följande räknas upp (de med * märkta idkas nu):

* Fotboll	Bordtennis
Bandy	* Orientering
* Ishockey	* Damidrott
Handboll	* Skidor (slätlöpning)
* Fri idrott	Skidor (backhoppning)
Simning	Tennis
Polo	Dragkamp
Gymnastik	* Bowling
Cykel	* Bridge
Skrådskor (hastighets)	Schack
Skrådskor (konståkning)	Pushboll
Tyngdlyftning	Tolkning efter häst
Brottning	Brottning till häst
Boxning	* Koloniverksamheten
Skrådskossegång	

*

Cykel var en av våra tidigaste starka grenar och genom Roxen Runt-loppet, som är Sveriges äldsta tävling näst Mälaren Runt,

har vår insats bevarats. Arvid Åberg är nämnd som den första av storecyklisterna. Erik Kullman var även mycket bra, liksom Jonas Forsberg, Josef Lindqvist, K. A. Eriksson, Enkvist, David Magnusson, Martin Olofsson m. fl.

När Åberg slutade med cykel blev det ett uppehåll fram till 1926, då Sleipner upphörde med sin cykelsektion. Vi fortsatte då med Roxen Runt igen i två år. Cykelsektionen var mycket livaktig och stora framgångar nåddes med sådana aktiva som A-klassarna Helge Gründer och Ragnar Johansson, Sune Landblom, Ejnar Eriksson m. fl.

*

Bordtennis — eller ping-pong — som spelet först hette, har varit en stor och livaktig gren i programmet, särskilt när vintrarna en lång följd av år var mycket dåliga. Vi har redan läst om hur Torsten J. och Keller tighades i Norrköpings-mästerskapet. Det var 1925 som Lawntennisklubben arrangerade stadsmäster-

*Ett dubbelhopp i Idrotts-
parkens skidbacke, som
invigdes 1909. (30.)*

skapet i Hantverksföreningens lokaler. 188 man ställde upp, däribland Bo Ekelund och Wille Björneman, men de kom inte med i prislistan. I stället var det Torsten på andra, "Goffe" Åkervall på tredje och "Pelle Lugnet" på fjärde plats, som ordnade lagsegern till oss.

KM hölls sedan på Göta Hotell, där ej mindre än 92 man ställde upp. Och bordtennis var en fluga som stod sig och blev stor idrott. Specialisterna började snart dominera och tio år senare kunde vi presentera det fina gardet: Tage Flisberg, Lennart Wigren, Sture Fyhrberg och Bertil Källholm. Tillsammans har de ploekat ett 30-tal SM till Norrköping under årens lopp och Flisberg blev redan under IFK-tiden uttagen i landslaget. Vi hade gjort banbrytande insatser för denna idrott, där Norrköping alltjämt håller sin rangställning som ht-sportens centrum i Norden.

*

Skridskor är en av föreningens äldsta grenar. Vi har läst om Sven Billings konståkning och även Leon Holm var mycket god på

detta svåra gebit. Arvid Åberg är vårt största namn i hastighetsåkning genom tiderna. Vi bör också nämna en Erik Kullman, som jämte Åberg repr. oss på Europamästerskapen 1905, vidare Jonas Forsberg, "Dava" Hulterström, Georg Ledberg, Bååth, Ringstrand, Birger Kvieck, och sist Fredrik Södergren, som dominerade under en följd av år och tog rader av DM. IFK-mästerskapet på skridskor hölls flera gånger i Norrköping, bl. a. 1923, då Bertil Hartzell blev 3:a på 500 meter.

Skridskor var en stor gren, beroende på att både Sleipner och vi hade goda åkare. Det var tävlingar mest varje söndag och Idrottsparken höll sig också med en permanent bana, utmärkt med stolpar och rep. En 20—30 man kunde ställa upp härifrån på ett DM och stortävlingar var inget ovanligt med gästspel av svenska mästare som Axel Blomqvist och Erik Blomgren, Morén m. fl.

Idrottsparkens bana, som sträckte sig över båda de nuvarande gräsplanerna, slopades dock 1921 och därmed var det också slut med den vackra skrinningen, där vi faktiskt hade

skapat stolta traditioner. De s. k. fettisdags-tävlingarna för skolungdom var på den tiden en glänsande propaganda för skridskosporten, men även dessa tillhör en förgången tid.

Skridskosegling anordnades av IFK på Pampus. Ragnar Hasselgren, Arvid Ringstrand och Eric Enhörning var segerrika och Jonas Forsberg var fin på att segla isjakt.

*

Redan 1905 omtalas att Jonas Forsberg vann en simtävling i Ågelsjön på 1,000 meter med tiden 23,24½ min. Helmer Gredin blev östgötamästare i raka hopp och var ganska överlägsen här hemma.

1913 stod Gredin i en klass för sig vid DM i Linköping, men IFK hade glömt att anmäla honom i laga tid och han fick ställa upp utom tävlan!

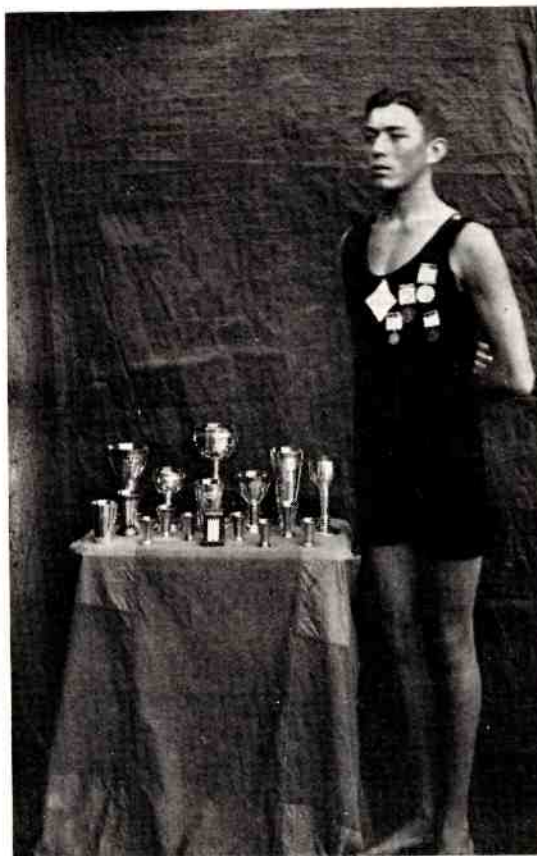
'Pumpa' Wahlström var den tidens storsimmare i Norrköping, men han tävlade sedermera liksom Gredin för Simsällskapet.

IFK-mästerskapen anordnades av oss vid Arkösund och flera andra tävlingar hölls i samband med offentliga lustresor dit ut. Extratåg var anordnade där man åkte i öppna, lövklädda vagnar. Gemytligt och trevligt och uppskattat av allmänheten, som inte var så resvan på den tiden. Arkösundstävlingarna gav också goda netton.

Vi var med i den olustiga strömsimningen med start vid Oscar Fredriksbro och mål vid Röda stugan. Men den tävlingen blev inte gammal och förbjöds på grund av ohygieniska orsaker. Ett vandringspris för icke specialklubbar på 5x50 yards vann vi både 1921 och 1922. Laget bestod av Per Lönnberg, Ingolf Åkervall, Rudolf André samt Sven Eklund och Sören Freese. De båda sistnämnda var med i styrelsen hos Läroverkets IF.

*

1919 väcktes ett förslag att boxning skulle upp på programmet, men det dröjde tills 1921 då grosshandlare Anders Jonsson ställde en lokal till förfogande på Norra Kungsgatan 17.

Helmer Gredin hette vårt stora simmarnamn omkring 1912. Suverän i raka hopp. Han försökte sig även på släggkastning.

Det var John Lind och Almgren som var sjä-larna i det hela och Einar Dusén var med som ledare. Alla tänkbara grejor inköptes och man satte igång med stor iver och entusiasm. Ett 20-tal man låg i skarp träning och 1922 avverkades 34 tävlingsmatcher. Men pojkarna släpptes upp för tidigt. I Sleipners internationella samma år var IFK:arna med och fick mycket smörj. Hela Norrköpingsboxningen var lite för mycket tävlingsbetonad innan den hunnit växa ur barnskorna. Det var stortävling på stortävling i Cirkus.

På sommaren hyrde vi skyttepaviljongen vid Klingsberg, där IFK-fanan vajade och träningen gick för fullt. John Brunnberg i Sleipner hjälpte välvilligt till och gick ring-

domare i klubb tävlingarna. Men 1923 kunde lokalfrågan ej ordnas längre, varför sektionen lades ner. Det var nog inte utan att pojkarna kände sig ledsna.

*

Skidor var redan tidigt en stark IFK-gren. Främst genom Bertil Hartzell, som plockade hem DM-tecken i ström och stod i särklass flera år. Vi hade flera backhoppare som riskerade livet i Idrottsparkens "självmördare", där man lätt tog mark mitt i svackan när föret var gott. Backen invigdes 1909 och J. Boek från oss tog det första DM-tecknet i denna svåra gren.

1920 då jubileumsstafetten gick till Stockholm från alla landets hörn och kanter, fördes budskapet på skidor från Gamleby till Åby av IFK-trion Erik Hylén, Gunnar Hjelm och Petrus Shenström.

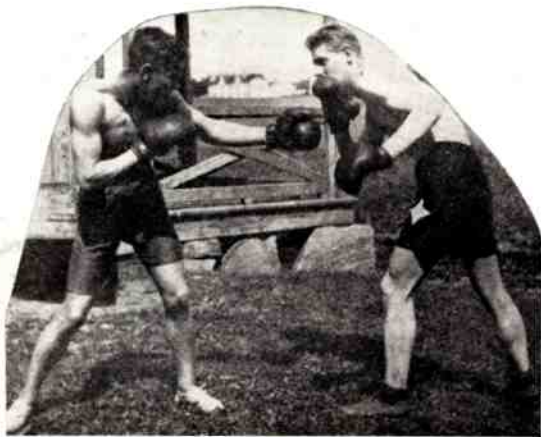
*

I tennis var Ernst Caap, Carl Erik Pettersson-'Sverige', H. Baltzar Wahlström och Curt Hartzell de bärande namnen. Vi hade särskild tennisavdelning, anordnade DM och plockade hem ett 10-tal tecken själva, främst genom Caap och Hartzell.

*

Och 1905 vann Ernst Caap över Gösta Lokrantz i en finalmatch i brottning till häst.

IFK-boxarna Lind och Franzén tränar utanför skyttepaviljongen vid Klingsberg sommaren 1923.

144

Det var säkert en sevärd sak, liksom vårt dragkampslag 1913, som tog stryk av Polisen. Det var före de moderna idrottspolisernas tid, då alla ordningens väktare rymdes i omfångsrika uniformer. IFK:s lättviktsgång hade ingen chans!

*

Schack var ett omhuldat tidsfördriv. En stor och välorganiserad sektion skötte den saken och 1925 hade vi 72 aktiva spelare. Schack har nu slagits ut av bridge, där vi haft flera turneringar varje år och även deltagit i stadsmästerskapet. Och i år för första gången i SM.

*

Norrköping fick sin bowlinghall 1931 och det var förstas en hel del IFK:are som sökte sig ner i den gamla Tesdorphska vinkällaren vid Gamla Torget. — Vi stödde nog mest rännorna den första tiden, men jag, Calle Wille Kalin och Wille Buseh tog initiativet till en bowlingsektion, som också bildades den 31 mars 1931 med Ivan Bergner som ordförande, berättar Lasse Brandell. Gunnar Hellingner och Sigge Granander kom också med, och så började klotrullningen på allvar.

Tio år senare tog vi vårt första DM. Det var Curt Löfgren, som sedan blev östgötamästare även 1945. Det blev en rätt dominerande ställning för gamla IFK i detta nya Norrköpingsspel. Nils "Kanon" Persson visade sig vara en snidare även i bowling och han vann DM både 1943 och 1944. Lagmästerskapet togs hem, för tvåmannalag 1942, 1945 och 1947, och fyramannalaget gjorde samma prestationer 1945—1946.

1942 satte Calle Falek det ännu gällande östgötarekordet för 4 serier med 963 poäng, och allsvenska serien div. II vann vi 1944—45. Vi har deltagit i SM med växlande framgång. I fjol blev Martin Franzén svensk IFK-mästare.

Liksom i handboll har lokalsvårigheterna spelat in i bowling, där Norrköping ligger illa handikapad ifråga om förstklassiga banor och tillfällen till verklig träning.

Våra bowlare 1947. Övre raden fr. vänster: Huldt, Curt Lövgren, Martin Franzén, Calle Falck och K. O. Hagberg. Andra raden: Bengt Lundblad. Ragnar Åkeson, Engman. Nederst: Bengt Nilsson och Jan Ringborg.

Martin Franzén och Curt Lövgren i aktion i Norrköpings bowlinghall.

Vår sociala uppgift

Hur föddes tanken på en koloniverksamhet?

Svaret är kort och gott följande:

Vid uppmarschen av folkskoleungdom inför en Dagbladsstafett 1924 kunde jag icke underlåta att se, hur illa klädda, magra och tunna många av ungarna var. Jag hade sett något liknande, fast naturligtvis ungdom i långt sämre kondition, i Berlin 1921, men även fått uppleva, hur denna krigströtta barnastam alltjämt kunde bevara både glädje och livslust inför idrottsliga uppgifter.

''Kalmar''-Björneman var ofta både aktiv idrottsman och tävlingsledare på en gång. Mannen med protokollet är Gunnar Carlbring.

Jag började fundera om det icke skulle vara möjligt att ta hand om en del av de av Norrköpings ungar, som icke fick tillfälle att komma ut på landet eller till de ordinarie sommarkolonierna. I första hand ville jag lita på egen och andra människors goda tro på meningen med en sådan verksamhet, men lika mycket på frisk luft, sol, vatten och ordnade gymnastik- och idrottsövningar.

Det hela skulle göras så billigt som möjligt. IFK var vid denna tidpunkt en fattig förening, men jag fick tillåtelse av den dåvarande styrelsen att försöka på egen hand. Det behövdes emellertid hjälp, och denna lämnades av två andra ''troende'' människor, doktor Emil Guilletmot och dåvarande brandlöjtnanten, nuvarande brandchefen Bror Hermanson.

Vi satte i gång, och vi tiggde tyg till byxor av Holmen, idrottströjor av Westerholms, mjölk av Mjölkecentralen, billigt smör, kompletterat med billigt margarin från Mjölkecentralen, resp. konsul Sörensen, övermogna bananer från Banankompaniet jämte en del annat smått och gott, som skulle utgöra underlaget för utspisningen.

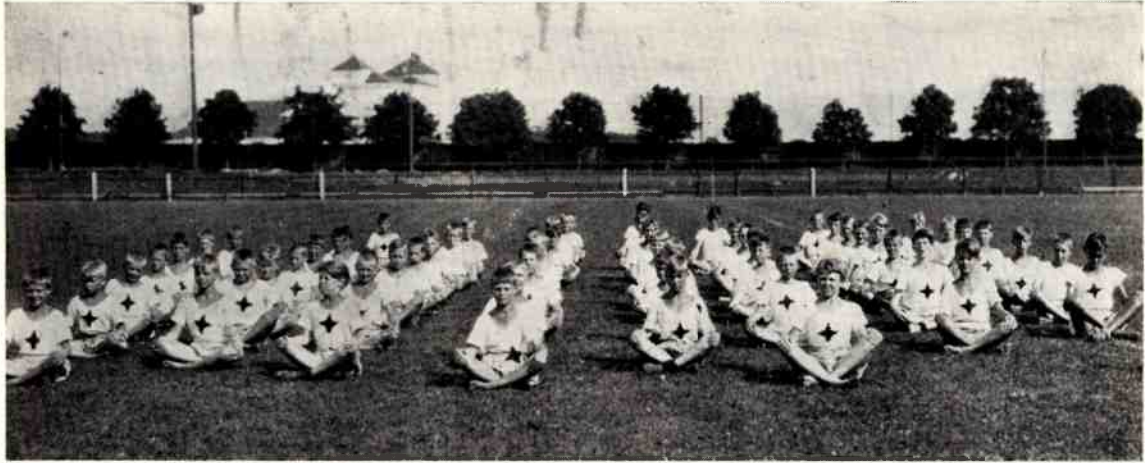
Det var förvånansvärt lätt att tigga den gången, och det dröjde icke länge förrän vi hade både material och pengar säkerställda för det första årets försöksgrupp på 50 pojkar.

Grundtankarna, på vilka den första kolonin byggde — sol, vatten, frisk luft, idrott, gymnastik och enkel men närande föda — är nu lika viktiga som för 22 år sedan. Mängden av de enkla men värdefulla och uppbyggande födoämnen, som använts under kolonitiden, är avsevärd, och 1946 var siffrorna följande:

3,000 kolonister har under de gångna åren konsumerat:

- 115,000 st. bananer,
- 75,000 l. mjölk,
- 4,000 kg. smör och margarin,
- 81,000 st. brödkakor,
- 2,100 kg. socker.

En årskull av pojkkolonien, där Halvar Carlbom finns med i grabbhögen.

Fröjd för 3,000 ungar

Någon har sagt att ska man hålla sig ung, då ska man syssla med barn. Och nog har vår förening hållit sig ung och livaktig, även om det precis inte bara är kolonins förtjänst.

Hur arbetar vi inom kolonikommittén? Så här ungefär går det till:

Styrelsen för Norrköpings Folkskolor ombedes varje år att genom lärare och lärarinnor anmäla omkring 120 pojkar och 60 flickor i

åldern 7—14 år som inte får komma ut på landet under sina sommarferier.

Det är en stor dag när ungarna blir mottagna i Idrottsparken en dag framåt midsommar. Ledarna har anställts av kommittén, som hittills haft lyckan och förmånen att få tag i dugliga och intresserade krafter. I regel har vi fått behålla dem under en följd av år, vilket bibehåller vanor och traditioner.

Barnen delas omedelbart in i grupper, som utväljer sin egen gruppleadare, och han eller hon får ett visst ansvar för sina kamrater. Pojkarna tävlar under kolonitiden i fotboll (serie och cup), handboll, korgboll och även dragkamp förekommer. Flickorna spelar brännboll och andra lite stillsammare bollspel. Alla har gymnastik varenda dag, simundervisning och bad förekommer i Simhallen.

Varje morgon utspisas barnen med gröt och mjölk med socker eller sylt, och innan de går hem får de smörgåsar och mjölk. Alla ungar väges när kolonin börjar och slutar. De flesta

---

Vår sociala uppgift *Forts. fr. sid. 146*

Genom denna verksamhet har vi visat, att idrottsarbetet icke enbart skall vara ett sökande efter stjärnor och toppresultat utan i första hand en strävan efter att ge det mesta möjliga av idrottens bästa egenskaper till praktiskt taget alla årsklasser av det uppväxande släktet.

ökar i vikt, men någon gång kan man konstatera viktminskning. I början av kolonitiden läkarundersökes alla barn som försiktighetsåtgärd mot överansträngning och smittosamma sjukdomar.

De bästa 20 pojkarna får komma ut på tältläger några dagar och ungefär lika många flickor får vara med om samma fröjd. Kolonin räcker vanligen sex veckor — år 1946, då vi 20-årsjubilerade, pågick verksamheten i sju veckor.

Kostnaden är c:a 4,000:— kr. per år. Solstiechefonden bidrar med 600:—, Mjölkipropa-

gandan med vanligen 500:—, och flera industrier i Norrköping har visat en glädjande givmildhet.

Att barnen har tyckt om IFK-kolonin har jag fått otaliga exempel på. Jag känner pojkar som varit med alla sju åren som de fått vara med för ålderns skull. Och jag har sett dem växa upp till goda idrottspojkar och dugliga, pålitliga män.

Stafettminnen

Det var för sexton år sen som några flickor i Norrköpings Kvinnliga Gymnastikförening beslöt att bilda en sektion för kvinnlig idrott inom IFK. Sagt och gjort. Man träffades på dåvarande Wienerkonditoriet, där första styrelsen valdes.

Och så sattes träningen i gång på skarpen, ty det fanns redan hård konkurrens inom stan, och det stimulerade till friska tag. Men, visst har tävlingslyckan växlat, tur och otur har tagit ut varann, men vi kan peka på en hel rad förnämliga insatser av många trevliga och duktiga idrottsflickor som fostrats inom föreningen.

Sedan 1931 har vi tagit i genomsnitt sex DM om året av tolv möjliga, en skörd hittills av nittio östgötamästerskap, och 1946 håller vi fem av distriktsrekorden.

1943 slog vi Göteborgs Kvinnliga IK i svenska serien och i Kamratmästerskapen har vi hållit oss framme på ett mycket uppmärk-

sammat sätt. Och i många år hade vi ett bra bandylag.

Främst av allt sätter vi förstås våra framgångar i SM med Alice Karlsson-Ottossons dubbelsegrar i längdhopp, Ingrid Bergholtz höjdmästerskap, och allra värst är Majken Åberg med sina tio raka SM i slungboll, krönt med det inofficiella världsrekordkastet på 53,32.

Främsta tävlingen vi själva arrangerat var SM 1942 i samband med IFK:s jubileum. Och den fick vi beröm för.

Sedan något år tillbaks spelar vi också handboll i Östsvenska serien för damer och har lyckats bra från starten.

Våra mest spännande minnen har vi från SM-stafetterna, där vi många gånger haft snudd på mästerskapet. 1932 uppe i Stockholm var laget i prima form och allt såg lovande ut, men så slarvade flickorna i sista växeln och Göta slog oss.

Svenska mästarennen Alice Karlsson-Ottoson vinner DM i Söderköping 1936. Kontrollanten som sitter på huk till vänster är damidrottens ledare Harry Lundborg.

I Karlstad var det rent dramatiskt en gång. I ivern råkade en av våra tjejer slänga stafett-pinnen långt in på gräsplan, varför kamraten fick springa och leta efter den innan hon kunde fortsätta! Trots den malören lyckades vi greja hem tredje plats bland de sex startande stafettlagen. Att vår sista flicka gjorde sitt livs löpning förstås av sig självt.

1930, då vi startade, var det inte så vanligt med kvinnlig idrott, och man försökte nog förlöjliga oss. Men tiderna har ändrats och numera är det väl ingen som vill förneka att kvinnlig idrott har sitt stora värde.

Dagmar Lindgren.

Tippningen betager energi och lust

Hur man såg på tippningen belyses av en artikel i medlemsbladet 1920, där det heter "att all tippning av idrott är ett oting som måste bort. Det är alldeles fel att som vissa tidningar på sista tiden lagt sig till med, att i förväg försöka tala om hur den och den tävlingen skall utfalla och utpeka segraren. En sådan tippning kan helt och hållet betaga energi och lust för deltagarna och resultaten förryckes!"

Ett av våra strålande stafettlag efter DM-segern 1936. Från vänster: Vivan Svensson, Alice Karlsson-Ottoson, Maj Lundgren och Britta Östman-Hermelin.

Första ishockeylaget 1939. Stående från vänster: K. E. Isberg, Gösta Lindberg, Tore Sköldbring, Holger Olofsson, Åke Larsson och Gunnar Ljunggren. Knästående: Carl-Evert Westerlund, Gösta Ragnar och Göran Alderin.

Nio år med puck och klubba

Ishockeyn introducerades i Norrköping 1939 efter att tidigare varit ett alldeles okänt spel på våra breddgrader. Södertälje SK hade visserligen gjort ett framträdande i en improviserad match en gång förut, men detta hade inte lämnat några djupare spår efter sig.

Man förstår att herrarna i Svenska Ishockeyförbundet med välbehag såg det enorma intresse som växte fram här nere. Kamraterna, NAIS, Sleipner och Tjalve tog upp hockeyn på programmet och i Idrottsparken

anlades en bana som fick de amplaste lovord av förståsigpåare i landet. "Knatten" Lundell, Götas gamle stjärnspelare, var här i egenskap av instruktör och hade ett tacksamt arbetsfält. Han var rätt man på rätt plats och utan överdrift kan man tillskriva honom en stor del av förtjänsten för det nyskapade intresset i vår stad.

Redan första året startades en lokalserie med ovannämnda klubbar som deltagare. Man spelade dubbelmatcher och i första serieom-

gången noterades en publiksiffra på i runt tal 1,000 personer. I andra omgången drabbade Sleipner och Kamraterna ihop och detta var naturligtvis tillräckligt för att publik-siffran skulle gå i höjden. Att det skulle komma 2,133 personer hade väl i alla fall inte ens den mest optimistiske bland ledare räknat med.

*

Så har åren gått. Ishockeysporten är redan inne på sitt nionde år, varför det kan vara på sin plats med en liten resumé:

1939. Den första lokalserien slutspelades i december månad. Placeringarna avgjordes inte förrän i sista matcherna. Vi hamnade på tredje plats efter Sleipner och NAIS.

Första internationella matchen i Norrköping spelades mellan Estlands landslag och oss. Seger för Estland med 5—3, sedan vi reducerat gästernas 4—0-ledning till 4—3.

1940. Tvåa i Norrköpingsserien på samma poäng som ettan Sleipner. Stryk i första DM-finalen med 4—0 av Sleipner. Start i SM, där vi slogs ut i första matchen av Hermes, Stockholm, med 3—1. Svårigheter med laget på grund av inkallelserna.

1941. Efter hård strid trea i Östgötaserien. Förlorade mot Tjalve i första seriematchen med 2—1. Omvända siffror hade gett oss seriesegern. Sleipner besegrades i serien med 7—2. DM hemfördes genom vinst över Tjalve i finalen med 2—1. Utslagna i SM efter hård kamp mot Nacka, Stockholm, med 2—1.

1942. Seger i Östgötaserien utan poängförlust och uppflyttning till Div. II. Stryk i DM-semifinalen av NAIS med 4—2. Vinst över Sleipner i SM med 3—0. Utslagna i nästa match av Göta, Stockholm, med 13—3. Bästa spel för året mot Karlberg i en vänskapsmatch här hemma, där vi led nederlag med 2—1. Jubileumsturnering med deltagande av AIK och

Östgötamästarna i ishockey 1947. (31.)

Hammarby måste avbrytas på grund av kyla, sedan Hammarby vunnit över oss med 7—0.

1943. Serien kunde ej slutas, då våren gjorde sitt intåg ovanligt tidigt. Jubileumsturneringen måste avbrytas på grund av mildväder. AIK besegrade oss med 3—2, varför endast matchen Hammarby—AIK återstår.

1944. Vi hamnade på sista plats i serien, men räddades genom seriernas omorganisation. Utslagna i DM av NAIS med 4—3 efter två förlängningar. Jubileumsturneringen, som startat 1942, avslutades. Hammarby vann över AIK med 4—3 i den hittills bästa matchen i Norrköping.

1945. Trea i serien efter Atlas-Diesel och Djurgården. Utslagna av Sleipner i DM med 4—3.

1946. Trea i serien. Slagna i DM-finalen med 9—4 av Sleipner. JM vanns överlägset.

1947. Trea i serien. Slog Sleipner i DM-finalen med 5—4. JM vanns överlägset. Vi spelade oavgjort i vänskapsmatch mot Södertälje SK 4—4, sedan vi haft ledningen fyra gånger! Jubileumsmatch mot AIK. Förlust med 7—3.

*

Roliga är att minnas, det kan gott fastslås, men den händelse som mest etsat sig fast är inte av det glädjande slaget. Det var när vår vän Janne Ringblom skadades. Vi gladdes dock vid detta tillfälle att se hans kamraters deltagande och vilja att hjälpa honom.

Ett fel har vidlidit Norrköpingshockeyn och det är att man inte med en gång satte in juniorer i representationslagen. Det är svårt att lära gamla hundar sitta, säger ordspråket, och i ishockey är detta fullt tillämpligt. Det måste växa upp en generation som från barn- domen vänjt sig vid klubban och ishockey- rören. Hos oss placerades 1947 fem juniorer i laget och detta visade sig vara det rätta. Vi kan med tillförsikt se framtiden an, ty dessa ungdomar har många efterföljare, som när som helst är mogna för större uppgifter.

I dagens lag har vi två man kvar som varit med hela tiden: "Lången" Lindberg och Tore Sköldbring. När jag ger dem min särskilda komplimang och tackar för vad de gjort, är jag säker på att vi ännu i många år får räkna på deras medverkan, ty, fastän ungdomen skall fram, måste den hjälpas tillrätta av äldre och erfarna kamrater.

“Nalle“-rekord slaget

Norrköping skulle få en flygflottilj. En idrottshall skulle byggas ute vid Bråvalla i Östra Eneby. Klubbarna i stan började pigga till och tänka på handboll. Så gjorde även IFK. Styrelsen beslutar och Torsten ringer mej.

— *Du ska bli lagledare för handbollarlaget!*

Protester hjälpte inte ett dugg. Visserligen hade man fuskat lite med spelet i skolan, och det var bara att sätta igång. Hade jag vetat

vad jag visste efteråt, då hade jag nog aldrig nappat på kroken. Blev nämligen inte bara lagledare för A-laget, B-laget och juniorlaget, utan också kassör och materialförvaltare!

Så här efteråt måste jag tillstå att visserligen var det en hård och arbetsam tid, men aek, så rolig! Och bättre grabbar än de som representerade föreningen i handboll får man leta efter. Ett kamratlag i detta ords verkliga mening. De kunde konsten att ta neder-

Första handbollaget 1943. I övre raden från vänster: Nils Holmberg, Ekström, Sven Åke Wickberg, Knut Nordahl, Stig Kullman, Torsten Lindberg, Sture Linden (ledare). I nedre raden: Lars Ringqvist, Gösta Nordin, Ulf Dahlborn, Sten Olof Berzelius, Åke Kjellman.

lag och segrar som verkliga sportsmän, och det anser jag vara ett av de högsta målen inom idrotten.

*

Liksom IFK:s handbollshistoria blev kort så blir detta opus därefter. Det är klart att från november 1943 till april 1946 kunde det inte hinnas skapa några direkta storverk, när vi måste börja från första början.

Men här några resultat:

Vi kom 1:a i den första lokala div. III-serien i Norrköping, 2:a i stora DM både i ute- och innespel. Det var Motala som slog oss båda gångerna i Vätterstaden. Ett juniormästerskap tog vi och även en andraplacering fick vi i JM.

Vidare kan nämnas segern över NAIS i DM med 11—10. Det var den största triumfen i vår handbollshistoria. Men vi tog stryk av NAIS också i DM, men först efter den mest spännande och intensiva match vi spelat. 17—15 vann svarttröjorna med.

Sist, men inte minst, måste jag med en viss grad av stolthet konstatera att vi aldrig tog stryk av gamle arvfjenden Sleipner, vare sig i DM eller i serien, men vi slog dom. Den siffermässigt största segern var 24—4. Vilket av föreningens övriga sektioner kan uppvisa ett sådant resultat?!

*

När man letar i minnenas skattkammare är det en och annan episod som dyker fram. Jag skall ta en i högen.

Saken var den, att vi hade några flygare med i laget. En av dem, "Sävis", hade fått kommendering till K—g. Vi var uppe mot

NAIS i ute-DM-semifinalen. Bästa laget måste vi ha. NAIS skulle slås. "Sävis" måste hem!

Jag slänger iväg ett telegram: — Ordna permiss genast. Svaret löd: — Sitter i buren!

Jag ringer upp dagbefälhavaren. Som efter åtskilligt parlamentärerande går med på att "Sävis" släppes lös för att resa hem och spela matchen, men sedan måste han krypa in igen. Förseelsen var väl inte så farlig, men den militära rättvisan skall ha sin gång. All-right!

"Sävis" kom och vi vann. Dagen var räddad. Nog var "Nalle" en hejare att få grabbarna fria från "lumpen", men här hade han funnit sin överman. Något dylikt hade

"Nalle" hittills aldrig lyckats prestera, trots att han brukar lyckas med allt!

Det gladaste minnet var segern över NAIS, och det tråkigaste när Motala Verkstad — som inte tagit en pinne förut — slog oss i Lingshallen. Där rök en hägrande serieseger!

Jag vill tacka alla handbollgrabbarna för minnesrika stunder och jag begagnar tillfället uttala den förhoppningen att det lag som en gång på nytt skall representera den blå stjärnan på den vita tröjan i handboll skall besitta samma strålande kamratanda som det gamla.

KAMRATSÅNGEN

SOM AV A-LAGET SJUNGITS BÅDE I SVENSK OCH ENGELSK RADIO

*Heja Kamrater för IFK.
Hedra dess färger, vita och blå.
Stjärnan skall lysa högst över allt
ty det bar våran kapten befallt.*

*Här ser Ni gänget för bela da'n,
Säkert det bästa, som finns i sta'n.
Här verklig trevnad man finna må,
blott man är medlem av IFK.*

*För bar Ni ångan oppe, grabbar,
så att Ni ej gör några tabbar.*

*Ja, man skall bara ge en känga
och kulan skall uti nätet hänga.*

*Så skall ma ha ett glatt humör,
för de' ä' de' som susen gör.*

*Ja, heja bara och gå på
för sasasasasa för IFK!*

I LEJONETS KULA

En märkligare turné än den Kamraterna gjorde i England under tiden 28 oktober till 15 november 1946 har inget svenskt fotbollslag gjort. Knappast ens något utländskt. Ty för första gången fick de engelska proffsen se sig tillbakaslagna i tre matcher av fyra, i den fjärde kunde de kämpa sig till ett oavgjort resultat. I torra siffror ter sig IFK:s insatser på de brittiska öarna på följande sätt:

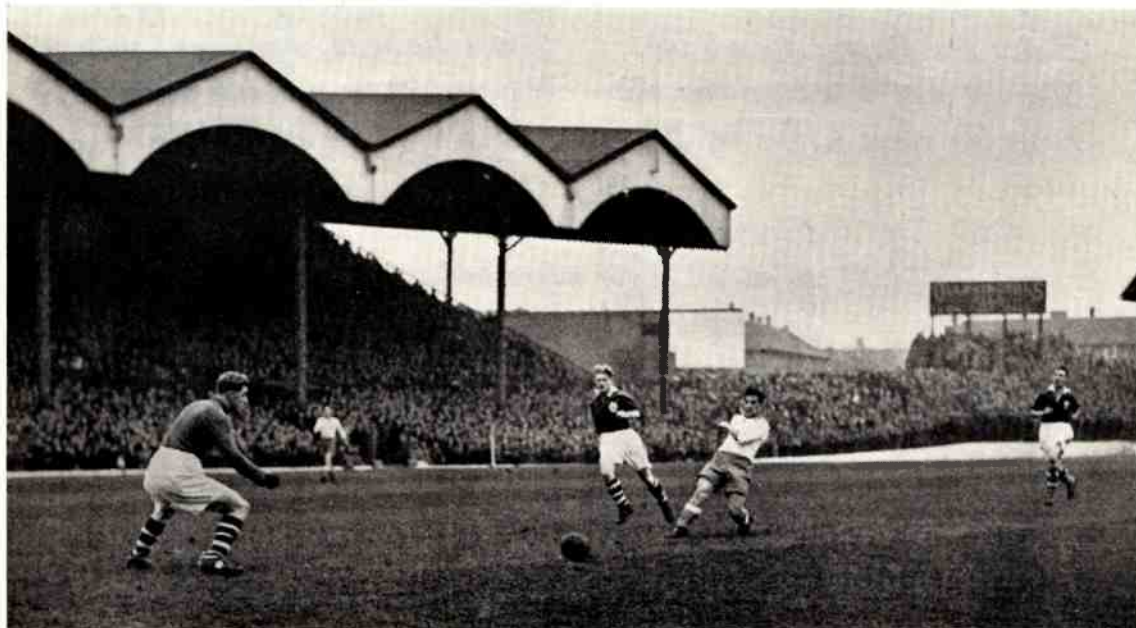
	Mål	Publik
31/10 — Charlton	3—2	27,000
4/11 — Sheffield United	5—2	16,000
6/11 — Newcastle United	3—2	47,125
11/11 — Wolverhampton .	1—1	32,861
	<hr/>	
	12—7	122,986

Vid tiden för Kamraternas besök låg Charlton på 11:e plats i div. I, Sheffield på 9:e och Wolverhampton på 3:e, medan Newcastle intog 1:a plats i div. II och ansågs som ett av Englands bättre lag. Wolverhampton betyg-sattes trots tredjeplaceringen som bästa elvan i ligan och visade också strax efteråt att detta inte var tomt prat genom att gå upp till ledningen. Charlton hade på våren varit finalist i Cupen.

Det var följaktligen inga duvungar, som IFK ställdes emot, och inte minst därför är turnéns resultat så hedrande för Kamraterna och för svensk fotboll.

Men turnén visade också vad ett väl sammansvetsat gäng kan åstadkomma ifråga om

Gunnar Nordahl sträcker på vristen och fyrar av en kanon mot Charlton-målvakten Bartram på The Valley i London.

På uppvaktning hos Newcastle's Lora Mayor med fru. (32.)

tyngd och slagkraft, klarare än kanske någonsin demonstrerades kamratskapets triumf i den allt motstånd krossande segerviljan, som smitts och härdats under år av gemensamma matcher.

I IFK:s historia kommer denna turné, som med fördel kan signeras med namnkvartetten Torsten Johansson, Carl Elis Halldén, Sigge Andersson och Lajos Czeizler, mänskligt att döma beteckna kulmen på en sällsynt hedrande aera.

*

Vi flög rakt in i dimman. Det var bara ogenomträngligt vitt när vi tittade ut genom cabinfönstren, vitt under oss och vitt över oss. Genom en glugg i de förbifarande molnen skyntade vi Danmark, men sedan var det ingenting annat än detta vita töcken förrän vi var långt inne över England. Men då kom

solen och där nere, långt under oss såg vi det höstgrönskande engelska landet. Det kändes tryggt på något sätt att veta att målet låg så nära. Det gungade visserligen en smula. "Hinken" hickade stillsamt framme i fören och tog försynt en papperspåse ur facket framför sig. Det var hans första flygtur och han kände luftgroparna mer än de garvade polenresenärerna. Oldtimern "Skinnet" bleknade visserligen en liten smula han också, men det var väl mest av sympati för sidokamraten.

Planet tog mark. En perfekt trepunktslandning, konstaterade en flygsinnad journalist. Och så strömmade vi ut i England. Tullen hade mycket att fråga om men krånglade inte. Och så tog Erik Rydbeck emot och Jimmy Seed flöt upp i vimlet, till Sigge Anderssons ohöjda glädje. Och där var också

den fransyske lille d:r Montgomery, temperamentsfull och hjärtlig. Och vi kände oss genast i goda händer.

County hotell såg en smula skamfilat ut. Norska militärer hade haft det som högkvarter under kriget och någon uppsuttning hade det inte undergått sedan freden. Men i receptionen talade de magerlagda engelska misserna norska och det var ju nästan hemlandstoner, så vi trivdes från början. Trots att det blev korv till varje frukost. Lärde vi oss inget annat så kunde vi i alla fall beställa korv innan de fjorton dagarna var till ända. Och det var ju alltid något. Men vi kunde också säga öl på främmande språk när vi kom hem.

Nervositeten lägrade sig över Countys svenska gäster. Visserligen försökte man hålla den för sig själv, men luften dallrade av spänning inför matchen mot Charlton. Den som frågade Torsten eller "Nalle" eller Sigge om hur de trodde att det skulle gå behövde aldrig riskera något svar rakt på sak.

— Ja, den som bara visste det. Men kan vi bara få oavgjort eller förlora med ett uddamål så att det inte blir någon skandal, så får man vara tacksam, ansåg de.

Och vem tyckte inte detsamma? Här i lejonets kula, kände vi oss en smula enkla till att börja med. Vi tyckte nog alla att det var ett veritabelt äventyr som Kamraterna gett sig in på. Och London var så nedtryckande

Svenska vikingar kan kämpa . . . Stéen bryter ett anfall i Newcastlematchen med en perfekt skalle i rätta ögonblicket. Lindberg och Knut Nordahl är beredda att ingripa, men faran tycks vara avvärd för den gången . . .

stort, och engelsk fotboll så märkvärdigt bra. Trots vårens 5—0 mot Newcastle och 2—2 mot Charlton hemma i Idrottsparken. Men naturligtvis var de engelska proffsen något högst avsevärt mycket bättre på hemmaplan och mitt under brinnande ligasäsong. Och den mållösa matchen mot Halmia som närmaste perspektiv på IFK-formen muntrade heller inte upp. Våra londonsvenskar talade om Charlton som ett helt annat lag än det som gästade Sverige och antydde kommande braknederlag.

Det var inte mycket att muntra upp sig med. Ingen tröst fann man heller i den engelska pressen. Tipsen gick helt i engelsk favör. Och så for vi ut till The Valley den stora dagen. Vi hade varit där ute för träning tidigare. Vi hade sett de sönderrostade plåttaken, de skamfilade läktarna, så vi blev då inte förvånade eller tagna av den pauvra omgivningen. Vi undrade bara hur mycket folk som skulle komma — och naturligtvis hur det skulle gå.

Men folket kom. Det strömmade in och fyllde väl ut de imponerande läktarna, när domaren blåste till spel. Det såg mycket ut, mer än halvbesatt. Och Jimmy Seed var nöjd med den detaljen. Men det vara bara 24,000, visade det sig sedan. Hur man tränger in tre gånger så många kunde vi aldrig bli kloka på. Men engelsmännen är rent otroliga när det gäller att packa sig samman för att se fotboll.

*

”Nalle” Halldén satt likblek och huttrade av nervositet nere i lagledargropen just där spelarna sprang ut på planen. Sigge och Torsten försökte förgäves se behärskade ut och de övriga svenskarna på läktaren bolmade som fabrikkskorstenar på eigarretter och eigarrer för att försöka dämpa nervsträngarnas skakningar.

Inte att undra på om spelöppningen blev lite virrig ur svensk synpunkt. Försvaret hönsade omkring som en skoek skrämnda får,

Knut Nordahl och Lennart Wigren i klassisk miljö på krönet av romerska muren.

när de första Charltonstötarna sattes in. Det var så svenska hjärtan flög upp i halsgroparna och man anade det värsta.

Men premiärnervositeten räckte inte många minuter. Snart nog hade ”Bian” Rosengren och hans 10 kamrater nerverna under kontroll. Det blev ordning och reda i leden, metod i försvaret och ordnat spel i kedjan. Tävlingsnervositeten neddämpad till mera lagom proportioner tände gnistan och laget blommade ut i sitt stora spel, eller i sitt bästa spel, skall vi kanske hellre säga. Med artistisk finess drevs bollen i illfundiga passningar förbi konfunderade briter. Och som man dribblade. ”Mulle” fick förstås applåder så det brakade, och Sven Persson likaså, när han gjorde bort tre man i rad. Och ”Smälla” Carlbom visade jonglörtalanger med tre lyft-

SVENSKT PÅ VÄRLDSTEATERN

GUNNAR NORDAHC, MIKKE HOLMQUIST,
SVEN PERBON & CE HA SANNOLIKT
GJORT DEN FÖRNÄMIGASTE
REKLAM FÖR GAMLA SVERIGE
SOM NÅGONSIN FÖREKOMMIT
I ENGLAND.

Knappast har ett svenskt landslag haft ett så ansvarsfullt uppdrag som vårt A-lag och dess ledning åtog sig i och med startandet av Englands-turnén. Tecknaren "Ritola" tyckte tydligen med sin ängel att det behövdes liksom kraft från ovan, och den kom också . . .

ningar över attackerande Phipps. Men målet, den så intensivt efterlängtdade fullträffen, lät vänta på sig. Men i 43:e minuten kom den i alla fall, en smula överraskande, ty Nisse Liedholms lyra mot målet såg Bartram ut att lägga vantarna på, men han slarvade, tappade lädret — och så kom Sven Persson framstieckande och slog in det i maskorna.

Vad minns man mer av denna lyckliga halvlek? Jo, Knut Nordahls backspel. En mer överlägset genomförd match på en ovan plats därtill kan inte tänkas. Sprintersnabbe skotten Duffy på Charltons vänsterytter kom aldrig loss, fick sällan en boll och sköt aldrig, ty Knut tog bort allt. Ja, man förstod och trodde Duffy, när han efteråt betygsatte Knut som "den värste back jag mött".

Men med 0—1 i pausen var inte Charlton ett slaget lag. Engelsmännen kom igen överflödande av revanschhunger efter vilan. Deras press blev otäck, och inte blev det lättare när Knut Nordahl sträckte sig i ena låret och fick linka ut som ytter. Det blev engelsk kvittering. Veteranen Robinson på högerytter klippte in 1—1. Och sedan slapp Duffy loss och kunde göra 2—1.

Den våldsamma engelska offensiven tog i alla fall på proffsens krafter. Farten bedarade något och Kamraterna började komma igen. Sven Persson trängdes i ett anlopp mot mål, han föll — filmade något för en straff, och fick den. "Skinnet" Wigren slog in stramaren: 2—2 och nytänt hopp! Det sveks inte. 6 min. före slutet lade "Skinnet" upp en fri-spark. "Mulle" gick till väders och knopade bollen, Bartram parerade, men Sven Persson tog hand om returen och sköt säkert i mål. 3—2. Och det stod sig alltjämt när domare Barriek från Birmingham blåste för full tid.

Omklädnings, omklappning. En komprime-rad glädje, som höll på att spränga svenska bröst. Man saknade nationalsången och en segermast, där en blågul duk skulle ha blåst

ut. Men segern var i sig själv fanfar nog för svensk klubb fotbolls dittills största triumf.

Och ändå var den bara ett sleg på den svåra vägen. Tre matcher återstod innan turnén var genomförd. Men den kunde nu knappast bli något fiasko, ty man ville efter detta inte mera rädas för något debacle. Segerviljan, ambitionen att hävda sig här på engelsk mark var för stark hos de elva, eller hos de tolv, eller hos hela truppen. Marschen mot triumfen hade börjat och det fanns ingen återvändo.

Engelsmännen var imponerande. De erkände oförbehållsamt den svenska segern. Och de var sportsmän att visa glädje även i denna motgång.

Banketten efteråt var festlig på mer än ett sätt. Men den slutade i anständig tid. Ett glas vin och öl var vad som bjöds att drieka, så det var knappast värtvarorna som åstadkom sångtävlingen mellan Kamraterna och Charlton sedan middagsbordet betats av. IFK-visan slog förstås här som på alla andra ställen. Och det gjorde också Bartram, målvakten, som avslöjade sig som stor charmör. Den festen stannar kvar länge i minnet för sin otvungenhet och sin omedelbara glädje.

Två dagar ytterligare i London och det kändes rätt skönt att få sätta sig på tåget till Sheffield. Dir. Lawrence i Sheffield United mötte redan på County Hotel i London och var sedan ciceron och värd.

Vi reste genom Londons trista förstäder, genom ett platt, enformigt höstlandskap, som endast strax före Sheffield visade upp någon som helst kupering. Och Sheffield med sina fattiga arbetarkvarter kring järnvägen, med smutsiga bakgårdar och fladdrande tvätt skapade heller just ingen entusiasm. Mr Lawrence förstod tydligen att vi behövde någon lisa för själen efter att ha tryckts ner av allt detta. Han tog oss direkt från tåget ut i en buss och körde 3 mil bort till Bakewell, en liten by med ett förtjusande gammalt värds-hus.

*IFK-laget under televi-
sionsutsändningen i Lon-
don 1946. Civilklädd
framför spelarna står
tolken Carl-Evert Wes-
terlund.*

Mr Lawrence skall ha tack för att han lät bussen köra genom Devonshire med oss, ty den turen gav oss en uppfattning om hur England kan se ut när det är som vackrast, som mest typiskt engelskt med sina kullar, sina ängar, där fåren betar och hjortarna vilar under sekelgamla ekar. Där gamla grå stenhus växer fram ur marken, byggda i en stil som omedelbart för tanken till det engelska ordspråket om att "mitt hem är min borg". Det var traditionens England, som i allra högsta grad uppenbarade sig i Bakewells lilla värdshus med dess 100-åriga möbler och tavlor, dess te och plommonmarmelad och dess jovialiske värd, som med sådan ohöjld stolthet berättade det gamla husets historia

och demonstrerade dess minnen och sevärdheter.

*

Och så var det matchen, den som var den egendomligaste på hela Englandsturnén, fantastisk till sin uppläggning och till sitt resultat, märklig därför att det hade varit mera naturligt om Sheffield United hade vunnit med 5—2 i stället för Kamraterna. Och ändå vill man inte säga att segern var oförtjänt.

Den kan försvaras genom de bakre linjernas oerhörda kraftinsats och otroliga motståndsvilja. Och också på grund av den engelska försvarstaktiken med de tre uteförsvaren på linje, en försvarsmur som inbjöd till snabba genomskärare. Övriga

Forts. å sid. 164

Lajos Czeizler:

Varför vi vinner

SHEFFIELD, måndag 4/11 1946.

Efter matchen hade jag Norrköpings-tränaren Czeizler på mitt rum några minuter och han utvecklade därvid sin syn på sensationen.

— Vi känner engelsmännen så smått nu och kunde utnyttja deras i våra ögon svaga försvarstaktik. De spelade så mekaniskt även i kedjan, att man känner deras sätt att stöta fram. Våra pojkar är intelligenta nog att stoppa dem. Den djärva offside-taktiken är väl närmast brottslig.

— Spelet var inte så bra som mot Charlton, men det var kämpatag. Ändå fick vi applåder för vackert spel. Försvaret var dagens bästa lagdel trots kedjans fem mål. Steén gjorde en jättematch mot Collinridge. Han har fint luktsinne, då det gäller att lura ut, vart bollen skall komma. Rena Brunkebergspumpen. Där han stegar fram väser inget gräs. Atminstone gjorde det inte det här i Sheffield. Andre man var Oscar Holmqvist — ja, jag sätter honom inte långt efter Steén. Torsten Lindberg fin också. Inte så nervös som mot Charlton. Alla andra krigade för fullt, om också inte allt lyckades så bra för dem. De var starka i närkamperna. Roligt att Malm klarade sig så skapligt i comebacken. I kedjan var Sven Persson på toppen. Så fort han fick en riktig boll var det mållöning. Liedholm spelar in sig mer och mer i laget. Han var starkast i andra perioden. De andra är inte i toppform, men gjorde stundtals bra saker.

— Norrköpings verkliga styrka under dessa två matcher har varit att pojkarna visligen aktat sig för att ramla in i engelsmännens höjdbetonade "kick and rush" utan envist gick fram med sitt markspel. Mina direktiv har varit — se upp med huvudskarningarna, slå bollen i tid för offsidefällornas skull och var beredda på långlyror. De har följts till punkt och pricka.

— Engelsmännens spel är baserat på order, och när man känner deras order så . . . Det tekniska kunnandet är emellertid bättre än hos oss, liksom huvudspel och tillslag på bollen. Jag tror dock, att Sverige skulle bli bättre än England, om tillfälle till sammanträning fanns. Mest förvånade det mig att proffsen tappade huvudet och spelade virrigt. Vi fruktar Newcastle. Reaktionen måste komma snart och det är bara en dag mellan matcherna. En svår uppgift. Vad pojkarna hittills presterat på tunga planer, med tunga bollar och mitt i proffsens högsång är över all förväntan. Personligen tycker jag, att 2—2 i Newcastle skulle vara åt det otroliga hållet, men jag känner spelarna, och nu kommer de att kämpa.

— Sheffield's bästa man var Ricket — annars inget särskilt. Domaren var ypperlig. I denna match kan man inte tala om rättvist resultat. Sheffield pressade oerhört, men det berodde på deras ivriga tjongande. Vi hade tur, som klarade oss med två mål baklänges, men å andra sidan hade vi kunnat göra långt flera än fem. 10—5 hade bättre avspeglat matchens ansikte. Svenskarnas spel var säkrare, medan engelsmännens "går-det-så-går-det"-taktik är dömd att misslyckas mer än lyckas. Det var enformigt. Ingen variation alls. Pojkarna måste få använda hjärnan litet mer. I dag tvingades vi göra mål, och de kom också, inte så turbetonat som mot Charlton utan efter regelrätt utnyttjande av motståndarens svagheter. Däremot var Sheffield's andra mål rena "tuppen", slutade Lajos, innan han gick att emotta sin kollega Livingstones gratulationer.

BASSEN.*)

* Bassen = Red. Eric Sköld i Idrottsbladet.

menten kom med andra ord att spela en stor roll.

Sheffield pressade, pressade oerhört hårt, och det var stundtals rena bombardemanget mot IFK-målet. Men försvaret kämpade heroiskt, med en sammanbiten samling och en segervilja av sällan skådade mått. Torsten Lindberg har knappast någonsin gjort en bättre match mellan målstolparna. Och som Einar Stéen slet på centerhalv och "Masse" Holmqvist på sin högerback! För att nu inte

tala om "Bian" Rosengren och "Skinnet" Wigren. Ja, man kan inte komma förbi någon i försvaret, inte heller Gösta Malm, vars ryggskott hade gett med sig så pass att han fick tillåtelse att hoppa in. Ja, det var en försvarets match i allra högsta grad, ty anfallet var inte så lyckat. Sven Perssons snabba raider skapade visserligen chanser, liksom Nisse Liedholms kloka spel. Men man kunde inte hålla bollen och det var bara glimtvis som det vackra kombinationsspelet kom fram.

En poäng från matchen som förtjänar att räddas från glömskan var Gunnar Nordahls

Lajos Czeizler:

Vår starkaste match

NEWCASTLE, 6/11 1946.

— En tränare bör inte berömma sitt lag, men nu kan jag inte låta bli. Tror knappast att något annat lag på kontinenten kunnat göra om den här prestationen. Det roligaste är kanske, att engelsmännen erkänner segrarnas rättvisa.

— I dagens match mötte vi ett lag, som absolut ville slå oss dels på grund av nederlaget i Norrköping, dels på grund av att den engelska opinionen fordrade seger. Pojkarna uttrötade det nästan otreliga och Newcastle var nu åtskilligt starkare än i Norrköping. Spelet i första halvleken var nog det bästa, som Norrköping kan ståta med genom tiderna.

— I andra kom tröttheten till synes. Det har varit tunga matcher — i synnerhet den i Sheffield. Matchen hade samma karaktär som den i måndags. De hade spelet, vi de klaraste chanserna. Newcastle spelade mycket bättre fotboll än Sheffield. Farten var mörlande, uppskruvad till gränsen för vad som kan åstadkommas. Inte att undra på, att de tröttnade på slutet.

— Hela vårt försvar gjorde en utmärkt match, kedjan bara i första halvlek. Bästa man var "Mulle", som tog på sig en oerhörd arbetsbörda och visade samma goda spel som mot Newcastle i Norrköping, då han döptes till "Alec" Holmqvist.

— Här i Newcastle säger man, att Wolverhampton inte är starkare, men dess placering tyder på att det blir en ännu svårare match. Men går det att trolla fram samma lysande kampvilja, bör det inte vara omöjligt att åstadkomma den största sensationen. Knut Nordahl prövades, benet höll, chansen togs och det gick bra. Mot Wolverhampton bör han vara helt klar. Risken att ta honom var ej så stor, då reserv fick insättas.

— Bästa engelsman var Wayman, följd av Shackleton och Millburn samt Harvey. Domaren var ej så bra som de föregående. Straffen mer än tvivelaktig. Första målet aldrig över linjen.

Så talade Lajos vid en smörgås och prickig korb. Sedan lade han sig till ro, medan "Nalle" Halldén räknade pund. Han börjar bli en riktig pund-gubbe. De tre poliserna tar nog hand om honom, ifall det skulle bli för mycket.

Bassen.

kanonhårda skott mot mål. Det hade blivit en fullträff intill ena målstolpen om inte vy. Jones, som stod på linjen, i sin oskuld mött projektilen med huvudet. Rena knockouten blev följden. Som träffad av ett klubbslag föll han pladask i marken, kravlade sig upp, men tuppade av igen.

Kamraterna förlorade lotten, ställdes mot sol och vind och förlorade också genast initiativet. Engelsmännen pressade, och de pressade hårt, och man väntade vilken minut som helst på ledningsmålet. Men i 17 min. skickade Gunnar Nordahl en boll snett fram till Sven Persson, som skar rakt igenom det engelska försvaret och ordnade 1—0. Här skulle bli engelsk kvittering snart nog. Minuterna gick och ingen brittisk fullträff kom. Försvaret red ut det ena stormanloppet efter det andra. Och så blev det snopet 2—0 genom Liedholm, som fick en passning från Gunnar Nordahl just som denne attackerades. Minuten efter stod det 3—0, sedan Sven Persson och "Mulle" gjort förarbetet så att Liedholm bara behövde sticka fram huvudet och nicka i mål. Engelsmännen visste inte om de skulle skratta eller gråta, men vi svenskar på läktaren hade inga bekymmer i den vägen. Ett enda soligt leende präglade den svenska kolonin. Före paus blev det emellertid 3—1 på en kanon av vh. Forbes, en stolpsliikare, som

L'ÉQUIPE
LE JOURNAL *États* DES SPORTS

NORRKOEPING : UN V 1
sur le football anglais

"Un plan quinquennal" propose Alan HOBY
"Revenons-en aux cinq avants en ligne" préconise BUCHAN

En haut, incanté et répété, le ballon à la manière conventionnelle. Les défenseurs avaient à hauteur de mètres, et dans, avant que soient pris à un mètre de montrer leur face.

En somme, comme toujours, Buchan suggère le retour au vieux style des cinq avants, cinq avants en ligne et progression par l'arrière.

«Норрчепинг» в Англии

ЛОНДОН. (Соб. инф.). Шведская футбольная команда «Норрчепинг» за истекшую неделю провела в Англии еще два матча. 6 ноября в Ньюкасле шведы победили команду клуба «Ньюкасл» предыдущей встречей со счетом 3:2. Как и в «Шеффилд-Юнайтед», первый гол забил Перссон (на 15-й минуте игры). Затем центрфорвард Нордahl забил второй гол в ворота англичан, которые через пять минут сквиттали гол. Перед концом тайма в результате красной карточки на штрафную площадку «Ньюкасла» и забил третий гол. Во втором тайме англичане начали играть активнее, и Миллери забил второй гол в ворота «Норрчепинга». Первоклассные игроки шведский вратарь взял несколько трудных мячей.

11 ноября шведы встретились с командой «Вулверхэмптон», которая занимает сейчас третье место по количеству побед в Англии до конца первого тайма английский полузащитник Крук забил второй тайме. Встреча закончилась со счетом 1:1.

Таким образом, после четырех матчей в Англии «Норрчепинг» имеет соотношение забитых и пропущенных мячей 12:7 в своем спортивном обозревателе, секрет успеха шведов — в сыгранности коллектива и их игры, которая сочетается с высокой техникой. Некоторые обозреватели отмечают, что по своей коллективной тактике «Норрчепинг» напоминает московский «Динамо».

Лерико Юж. и Амерчки

FUTEBOL EM INGLATERRA

O «NORRKOPIPING»

CAMPEÃO DA SUÉCIA

NO SEU PRIMEIRO DESAFIO EM LONDRES

DERROTOU POR 3-2

O «CHARLTON»

Norrköping 7 que fez um hat-trick e G. Nordahl o seu futebol pela primeira vez representam o único país que recebeu directo...

Uma lição para o Charlton

1 nov. 15 öre

Östergötlands Dagblad

**Svensk sisu
knäckte Charlton**

ENGELSK STORPUBLIK
applåderade IFK:s kämpar

**Stadsfullmäktige
gratulerade till segern**

ÖD:s UTSÄNDE WACHEN
skildrar Norrköpings bragd

Tidningarnas löpsedlar var litet "ensidiga" ett tag i november . . .

Lindberg var helt utan chans på. Sheffield jobbade lika frenetiskt efter paus och kom upp till 3—2 i 17 min. genom vi. Brook. Nu skulle det bli kvittering om inte alla tecken slog fel. Men det gjorde de, och sedan "Smälla" Carlbom dribblat sig fri nere vid dödlinjen och skickat in en höjdboll, skallade Gunnar Nordahl in 4—2. Turen förföljde IFK, den saken var klar, i all synnerhet när ett misslyckat Nordahlskott fem min. före slutet rullade förbi målvakten och fastställde slut-siffrorna till 5—2.

Mr Laurences stora bruna ögon stod fulla av tårar, när han efter matchen försökte förklara att hans pojkar hade mött ett nytt spelsätt som de inte förstod att bemästra. "Vi borde ju ha vunnit rätt klart", lød hans resignerade kommentar till den egendomliga matchen.

Newcastle hungrade efter revansch för vårens 5—0-nederlag i Norrköping. Inte en newcastlebo tvivlade heller på vart segern skulle gå i den tredje IFK-matchen i England, ty hemmalaget hade köpt spelare för 35,000 pund och vunnit 11 matcher av 13. Och överspelningen i Sheffield trots segern skrämde en smula.

Men nu hade tydligen IFK beslutat sig för att visa att 5—0 inte varit någon tillfällighet. Trots ömhet och trötthet efter de pressande 90 minuterna på Sheffield's lösa plan spelade IFK:arna upp sitt paradnummer inför en hänförd Newcastlepublik. Det blev toppformen som kom fram under första halvlek, den lekande kortpassningen, som kom engelsmännen att förvirrade snurra omkring som osaliga andar i sin hopplösa jakt efter läderkulan, som envist gick sina raka vägar mellan svenska fötter och huvuden.

Det var en 20-minuters uppvisning av svensk klubbfofboll när den är som bäst. Efter 18 min. ledde också IFK med 2—0. Sven Persson och Gunnar Nordahl svarade för prickskyttet. Men detta gick Newcastle's ära för när. Tempot skruvades upp och initiativet gled över till britterna. IFK:arna pressades tillbaka av snabba anfall. Men försvaret stod rycken, kämpade med samma hoppfulla vikingalynne som i Sheffield.

Först 12 min. efter andra målet kom reduceringen. Men det var domarens förtjänst att det blev mål, ty hy. Millburns skott, som tog i stolpens insida, kom aldrig helt över mållinjen innan bollen slogs bort av "Masse" Holmqvist. Men domaren var av den mening- en att det var mål, och därför blev det 2—1.

Kvitteringen låg snubblande nära, men skjutförmågan stod inte i paritet med fyndig- heten i det engelska anfallet och så småning- om tog farten ut sin rätt och pressen ebbade ut. Strax före halvtidspausen spelade Sven Persson fram "Mulle", som ordnade 3—1.

Efter paus blev det rena gastkramningen, då Newcastle pressade sig ner i ett strängt

taget 10-minuters oavbrutet anfall, som dock blev resultatlöst, med påföljd att man syntes resignera. Den andra 10-minutersperioden blev också svensk, men inte heller den gav någon utdelning. I stället kom ett överraskande andra mål för Newcastle i 28 min, då Millburn slog in en boll. Och med kvittering inom räckhåll hårdkörde Newcastle resten av matchtiden. Men åter visade försvaret sin klass, och vid full tid stod det alltså 3—2.

Vad man minns av avslutningen, d. v. s. besöket i Wolverhampton, är mest det oeldade hotellet, där grabbarna var tvungna att ligga i överdragskläderna för att något så när kunna hålla kroppsvärmen. För att nu inte tala om de arma journalisterna, som blev så valhänta att de knappt kunde knacka ner referaten på kvällen efter matchen.

Men den var desto mer värmande. Ja, det gick naturligtvis kalla kårar efter ryggen av spänning så länge den varade. Ty ligaledarna hade fått uttryckliga order att rädda den engelska fotbollsäran och skicka hem Norrköping med åtminstone ett nederlag. Och IFK:arna hade gett sig både den och den på att efter tre segrar skulle inte matchserien förstöras med något braknederlag — och helst inte med något nederlag alls.

Men det satt hårt åt. Wolves pressade i enlighet med sina order, spelade ut IFK i första halvlek, men fick nöja sig med 1—0, gick på i ullstrumporna även efter paus och var också då flera gånger snubblande nära att öka målskörden. Men hur det var så höll det tätt i Kamratförsvaret och till slut ebade den engelska kraften ut, farten bedarrade och IFK fick en smula att säga till om också. Det blev anfall. En "hopplös" boll rullade ner mot dörrlinjen, men Sven Persson tog chansen och sprintade för full maskin efter, hann till allmän överraskning lädret just på linjen och lyckades stoppa det där. Men han fortsatte själv av farten ett par meter, måste stoppa upp, vända och rusa tillbaka, vilket

Pappa "Mulle" kommer hem från England . . .

allt han hann med innan det engelska försvaret varnade faran. Högerbacken rusade till och målvakten drog sig också ut mot farozonen. Men Sven fick en tå på bollen, sände den raka vägen in till Gunnar Nordahl, som bara hade att skjuta i tomt mål. Och därmed stod det 1—1 17 min. in på andra halvlek.

Självfallet stimulerade målet till nya tag från IFK, men "vargarna" tog ut sitt allra yttersta för segern, och den hängde vid ett par tillfällen på en mycket tunn tråd, två brakande skott i trävirket noterades under de sista 25 minuterna.

Det var åter en försvarets match för IFK. Torsten Lindberg stred på nytt som en hjälte och "Masse" Holmqvist var strålande med sitt kämpahumör, som aldrig för ett enda ögonblick sviktade under de hårda påfrestningarna. Hela halvbackslinjen offrade sig helt och Knut Nordahl, som börjat oinspirerat

på högerback, gjorde en stormatch efter pausen. Anfallet var betydligt ojämnt. De tre föregående matcherna hade tårt på spänsten och det låg något tröttkört över kvintetten i början. Men när den väl kommit i gång åstadkom den bra saker. "Mulle" Holmqvist hämtade upp bollar ända från försvaret, han var den mest självupppoffrande arbetsmyra.

Wolverhampton var utan tvekan det bästa laget IFK mötte under Englandsturnén. Spelare som ch. Cullis, lagets dominerande man, och hh. Crook samt vy. Hancock var spelare av allra högsta klass. Men de liksom deras kamrater var hårda till fränhet, vilket domaren såg genom fingrarna med. Något som kan sägas utan att därför innebära ens en skymt till bortförklaring.

Nej, någon seger var det aldrig tal om för IFK i denna sista match. Wolverhampton hade betydligt mera av spelet och om ligan laget hatt ledningen med ett par, tre mäls övervikt efter första halvlek, så hade det varit tämligen rättvist. Men å andra sidan kan man ju heller inte bortse från att även för-

svaret hör till laget, att dess insats, dess obrytbara kampvilja också har sin del i hur slutresultatet blir. Och dessa bakre linjer, dessa fanatiskt kämpande pojkar. Man kunde ha gråtit av stolthet över dem.

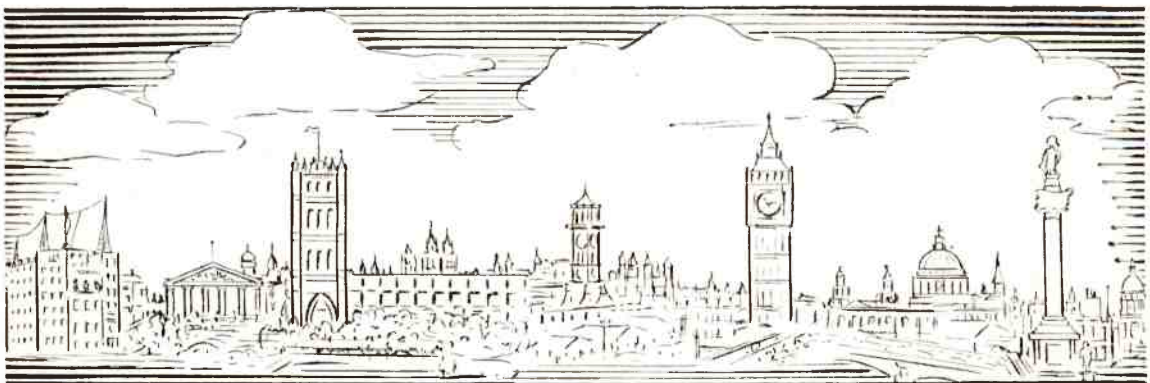
*

Snön låg vit över Bohusläns klippor när Douglasplanet nådde svensk kust och landade på Torslanda, där "Ceve" Linde pulsade ut i decimeterhöga drivor för att vara den förste att hälsa IFK-truppen välkommen åter.

Den lille göteborgsledaren och journalisten, som varit uppfylld av misstro på IFK:s möjligheter i England, gav sitt oförbehållsamma erkännande och vackra blommor. Och sådana kom också alla övriga göteborgska storfotbollsledare med.

Västergötland, Vättern, Småland och så landning i skymning på Kungsängen, där hundradens välvilja och entusiasm gav laget ett återsken av den glädje och stolthet, med vilken hemmafronten hade följt händelserna i London, Sheffield, Newcastle och Wolverhampton.

Reetel van Kladderjelt

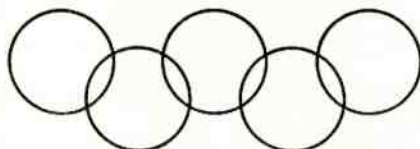
Skymastern har tagit mark på Kungsängen efter flygningen från London. Torsten J. är den förste som debarkerar med blommor från Göteborg i famnen. Därefter kommer Sigge Andersson, "Nalle" Hallén och Knut Nordahl. I kabinörrén "Kaparn" Rosengren.

**HÖGTIDLIGT PÅ
RÄDHUSTRAPPAN . . .**

Norrköpings stad hedrade vår Englandstrupp med officiell mottagning på Rådhustrappan och en festlig bankett i teaterfoajén.

VÅRA OLYMPIER GENOM TIDERNA

LONDON 1908:

Georg Pettersson, 3:a i fjärde försöksheatet på 5 eng. mil. Tid 26,50,4. 7:a i laglöpning 3,000 m. Tid 15,14,4 (Sverige på tredje plats i andra försöksheatet, utslaget).

Arvid Ringstrand, 3:a i fjortonde försöksheatet på 400 m. Fixerad tid 50,8. 26:e man i längdhopp.

STOCKHOLM 1912:

Gustaf Lindblom, guldmedalj, 1:a i tresteg 14,76 m.

Georg Aberg, silvermedalj, 2:a i tresteg 14,51 m., bronsmedalj, 3:a i längdhopp 7,18 m.

Erik Kugelberg, 7:a i tiokamp 6,748,78 p.

Femkamp: utslagen efter 4 grenar.

Arvid Aberg, 10:e i släggkastning 41,11 m.

Gustaf Norden, 10:e i tresteg 13,81 m.

Ivar Svensson, hi. i fotbollslandslaget, som förlorade mot Holland (3—4) och Italien (0—1).

Gustaf Pettersson (Pé) samt *Birger Johansson* (reserver i fotboll).

BERLIN 1936:

Torsten Johansson, vh. i fotbollandslaget, som förlorade mot Japan (2—3).

Det kan tilläggas att *Bengt Norelius* och *Carl Hartzell*, de enda från Norrköping uttagna olympiagymnasterna, var med och vann guldmedaljen åt Sverige 1912. De representerade Norrköpings Gymnastikförening i specialgrenen, men tävlade i övrigt för IFK och tillhörde vår gymnastiktrupp.

ANTVERPEN 1920:

Bo Ekelund, 3:a i höjdhopp 1,90. (Tävlade då för IFK, Malmö.)

William Björneman, 1:a i längdhopp 7,15. (Tävlade då för IFK, Malmö.)

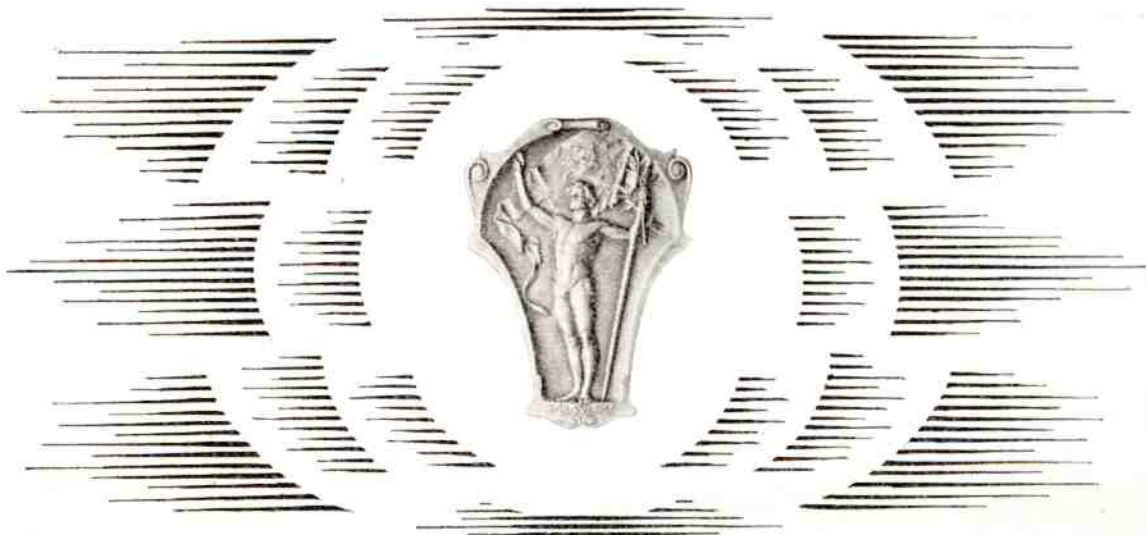
Bertil Jansson, 9:a i kula 13,29 (försökstävlingen). (Tävlade då för Örebro SK.)

PARIS 1924:

Bertil Jansson, Grupp I — 3:a i kula 13,76. (Tävlade då för Örebro SK.)

Löpfung en engelsk mil på Getängen 1899. Den tävling som "lifvade" IFK och väckte idrottens entusiasm inte bara hos *Georg Pettersson* utan i hela Norrköping var Sv. Gymnastik- och Idrottsförbundets 3:dje gymnastik- och idrottsfest, som gick i dagarna tre med NGF som arrangörer. Här en bild från "uthållighetslöpfung" 1 eng. mil om Dicksonpokalen, som dansken *Christensen* (den vitklädde löparen närmast på bilden) vann på 4,50,8. Starier är *Emil Löfvenius*, Norrköpings grand old man inom gymnastik och idrott.

SVENSKA MÄSTARE

FRI IDROTT:

- 1904 *Nils Hartzell*, höjdhopp 1,70 m.
 1909 *Gustaf Nordén*, tresteg 14,12 m.
Georg Pettersson, terrängl. 8,000 m., tid 42,06.
 1910 *Arvid Åberg*, släggkastning 38,52 m.
Georg Pettersson, terrängl. 8,000 m., tid 50,25,2.
 1911 *Arvid Åberg*, släggkastning 45,18 m.
Erik Kugelberg, tiokamp: 6,379,56 p.
 1912 *Georg Åberg*, längdhopp 7,15 m.
 1915 *Georg Åberg*, längdhopp 6,89 m.
 1924 *William Björncman*, längdhopp 7,18 m.
 1929 *Bertil Jansson*, kulstötning 13,96.
 1941 *Gösta Östbrink*, löpning 10,000 m., tid 30,45,2.
 1942 *Erik Westlin*, diskuskastning 46,48 m.
 1946 *Erik Westlin*, diskuskastning 46,81 m.

FRI IDROTT (DAMER):

- 1935 *Alice Ottosson*, längdhopp 4,82 m.
 1936 *Alice Ottosson-Karlsson*, längdhopp 5,04 m.
 1939 *Majken Åberg*, slungboll 46,37 m.
 1940 *Majken Åberg*, slungboll 47,54 m.
 1941 *Majken Åberg*, slungboll 44,04 m.
 1942 *Majken Åberg*, slungboll 48,68 m.
 1943 *Majken Åberg*, slungboll 48,58 m.
 1943 *Ingrid Bergholtz*, höjdhopp 1,48 m.
 1944 *Majken Åberg*, slungboll 47,21 m.
 1945 *Majken Åberg*, slungboll 48,40 m.
 1946 *Majken Åberg*, slungboll 49,40 m.

FOTBOLL:

Svenska mästare = seriegrare i div. I:

- 1943: *Torsten Lindberg* — *Oscar Holmqvist*, *Gösta Malm* — *Birger Rosengren*, *Einar Stéen*, *Karl Johansson* — *Halvar Carlbom*, *Sven Persson*, *Knut Nordahl*, *Erik Holmqvist*, *Lennart Wigren*.
 1945: *Torsten Lindberg* — *Oscar Holmqvist*, *Gösta Malm* — *Birger Rosengren*, *Einar Stéen*, *Lennart Wigren* — *Halvar Carlbom*, *Knut Nordahl*, *Gunnar Nordahl*, *Erik Holmqvist*, *Sven Persson*.
 1946: *Torsten Lindberg* — *Oscar Holmqvist*, *Gösta Malm* — *Birger Rosengren*, *Einar Stéen*, *Lennart Wigren* — *Halvar Carlbom*, *Knut Nordahl*, *Gunnar Nordahl*, *Erik Holmqvist*, *Sven Persson*, *Georg Ericson*.

Segrare i turneringen om Konungens Cup:

- 1943: *Torsten Lindberg* — *Oscar Holmqvist*, *Gösta Malm* — *Birger Rosengren*, *Einar Stéen*, *Karl Johansson* — *Halvar Carlbom*, *Sven Persson*, *Knut Nordahl*, *Erik Holmqvist*, *Lennart Wigren* och *Georg Ericson*. (*Lars-Erik Wickberg* 3 matcher.)
 1945: *Torsten Lindberg* — *Oscar Holmqvist*, *Gösta Malm* — *Birger Rosengren*, *Einar Stéen*, *Lennart Wigren* — *Halvar Carlbom*, *Knut Nordahl*, *Gunnar Nordahl*, *Erik Holmqvist*, *Georg Ericson*.

Birger Kvick, en av våra bästa hastighetsåkare på skridslor.

BORDTENNIS:

Singel:

1936 *Tage Flisberg.*

Dubbel:

1935 *Lennart Wigren—Tage Flisberg.*

1936 *Tage Flisberg—Sture Fyhrberg.*

Lagtävling:

1935 *Lennart Wigren—Tage Flisberg—Bertil Källholm.*

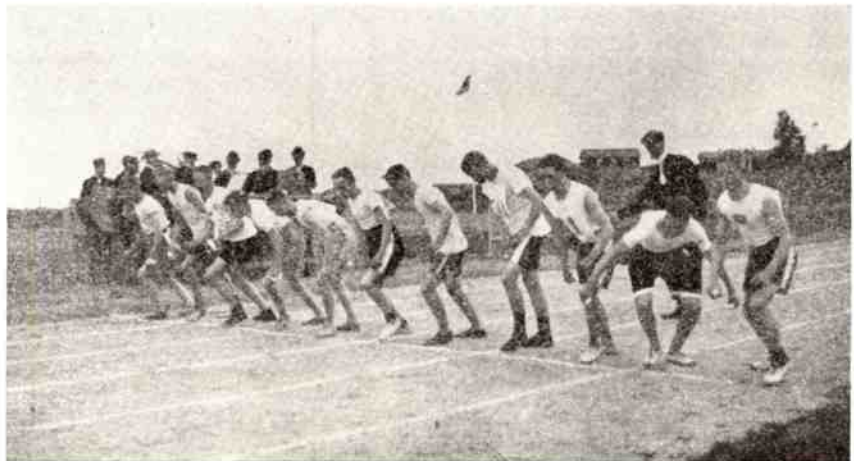
-
- 1912 *Gustaf Lindblom* (tresteg 14,15), tävlade för IFK, Stockholm.
 1913 *Georg Åberg* (längdhopp 6,70), tävlade för Örgryte IS.
 1919 *Bo Ekelund* (höjdhopp 1,86), tävlade för IFK, Malmö.
 1920 *Bo Ekelund* (höjdhopp 1,83), tävlade för IFK, Malmö.
 1918 *William Björneman* (längdhopp 6,89), tävlade för Kalmar IS.
 1919 *William Björneman* (längdhopp 7,06), tävlade för IFK, Malmö.
 1920 *William Björneman* (längdhopp 7,11), tävlade för Kalmar IS.
 1937 *Majken Åberg* (slungboll 41,06), tävlade för Norrk. Kvinnl. IK.
 1938 *Majken Åberg* (slungboll 41,61), tävlade för Norrk. Kvinnl. IK.

Bertil Jansson, 15 ggr svensk mästare i kulstötning bästa hand och sammanlagt åren 1916—1929. Tävlade då för KFUM och Örebro SK, IFK, Stockholm, samt IFK, Norrköping.

Gösta Östbrink, sex ggr svensk mästare i terräng, 1940 och 1941 10,000 meter. Lagmästare fyra ggr. Tävlade för Spårvägens IF, Södertälje IF och IFK.

Tage Flisberg (numera BTK Wirgo), 26 ggr svensk mästare, därav 7 singel, 10 dubbel och 9 i lag.

Sture Fyhrberg (numera BTK Wirgo), 10 ggr svensk mästare i dubbel och lag.

Starten på 10,000 m. vid SM i Norrköping 1906 gick med musik. John Svandberg, som vann på 34,10, syns på innerbanan.

Våra landslagsmän

SKRIDSKOR:

Arvid Åberg
1903 i Stockholm Triangelkampen Sverige—
Norge—Finland.

FRI IDROTT:

	<i>Mot</i>	<i>Plac.</i>	<i>Res.</i>
<i>Georg Åberg</i>			
1914 i Budapest	Ungern (längdh.)	3	6,72

C. E. Lindeström

1927 i Stockholm	Finland (400 m.)	4	50,9
1929 i Stockholm	Norge (400 m.)	3	50,4

Bertil Jansson

1929 i Stockholm	Norge (kula)	2	13,79
------------------	--------------	---	-------

Erik Larsson

1935 i Stockholm	Ungern (10,000 m.)	3	31,56,4
1935 i Stockholm	Norge (10,000 m.)	2	31,56,4
1937 i Budapest	Ungern (10,000 m.)	3	31,20,8
1938 i Stockholm	Tyskland (10,000 m.)	3	31,07,8
1939 i Stockholm	Finland (10,000 m.)	4	32,19,8

Gösta Östbrink

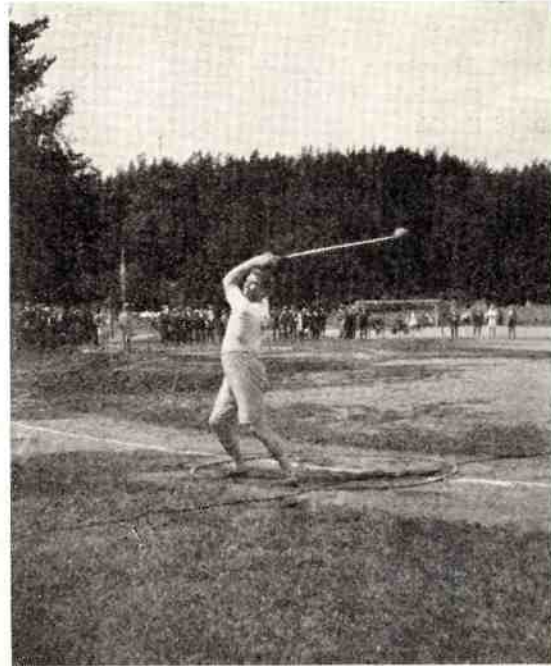
1941 i Stockholm	Ungern (10,000 m.)	2	30,26,6
1942 i Budapest	Ungern (10,000 m.)	2	31,04,0

Erik Westlin

1942 i Budapest	Ungern (diskus)	3	47,03
1943 i Stockholm	Ungern (diskus)	2	46,53
1943 i Köpenhamn	Danmark (diskus)	1	46,85
1945 i Köpenhamn	Danmark (diskus)	2	45,31
1946 i Helsingfors	Finland (diskus)	4	45,68

Bengt Wäcker

1945 i Stockholm	Danmark (diskus)	2	43,72
1946 i Helsingfors	Finland (diskus)	1	47,76

Arvid Åberg var Europas främste släggkastare omkring 1910.

BORDTENNIS:

Tage Flisberg

1936 i Berlin Tyskland, svensk seger med 4—1

FOTBOLL:

	<i>Mot</i>	<i>Res.</i>	<i>Spelat</i>	<i>Mål</i>
<i>Ivar Svensson*</i>				
1912 i Göteborg	Ungern	2—2	vi.	1
1912 i Sthlm (OS)	Holland	3—4	hi.	2
1912 i Sthlm (OS)	Italien	0—1	hi.	
1912 i Göteborg	Norge	4—2	ef.	2
1913 i Stockholm	Norge	9—0	hi.	2
1913 i Moskva	Ryssland	4—1	hi.	1
1913 i Budapest	Ungern	0—2	vi.	
1913 i Köpenhamn	Danmark	0—8	hi.	
1913 i Stockholm	Danmark	0—10	hi.	
1914 i Stockholm	Finland	4—3	hi.	2
1914 i Stockholm	England	1—5	hi.	
1914 i Stockholm	Ungern	1—1	hi.	
1914 i Oslo	Norge	1—0	ef.	
1914 i Stockholm	Ryssland	2—2	hi.	
1914 i Stockholm	Norge	7—0	ef.	
1915 i Köpenhamn	Danmark	0—2	ef.	
1915 i Stockholm	Danmark	0—2	ef.	

	Mot	Res.	Spelat	Mål
1915 i Stockholm	Norge	5—2	ef.	3
1916 i Köpenhamn	Danmark	0—2	ef.	
1916 i Stockholm	Norge	6—0	ef.	1
1916 i Stockholm	Danmark	4—0	ef.	1

*) Repr. AIK från 1914.

David Hüllerström**)

1914 i Stockholm	Ryssland	2—2	mv.
------------------	----------	-----	-----

***) Repr. AIK från 1914.

Louis Groth***)

1916 i Köpenhamn	Danmark	0—2	vi.
1916 i Stockholm	USA	2—3	vh.
1916 i Stockholm	Danmark	4—0	vh.

***) Repr. AIK från 1915.

E. ("Manne") Samuelsson

1919 i Helsingfors	Finland	3—3	ch.
--------------------	---------	-----	-----

Nils Pettersson

1921 i Reval	Estland	0—0	hb.
--------------	---------	-----	-----

Olle Ringdahl

	Mot	Res.	Spelat	Mål
1923 i Gävle	Finland	5—4	vy.	
1923 i Budapest	Ungern	1—2	vy.	

Torsten Johansson

1926 i Stockholm	Polen	2—1	vh.	
1926 i Budapest	Ungern	1—3	hb.	
1927 i Stockholm	Lettland	12—0	vh.	1
1927 i Stockholm	Finland	6—2	vh.	
1927 i Stockholm	Danmark	0—0	vh.	
1927 i Norrköping	Estland	3—1	vh.	
1927 i Stockholm	Belgien	7—0	vh.	
1928 i Stockholm	Österrike	2—3	vh.	
1928 i Stockholm	Tyskland	2—0	vh.	
1928 i Köpenhamn	Danmark	1—3	vh.	
1932 i Reval	Estland	3—1	ef.	3
1936 i Stockholm	Norge	3—4	ch.	
1936 i Berlin (OS)	Japan	2—3	vh.	

Bengt Carlsson

1927 i Norrköping	Estland	3—1	vy.
-------------------	---------	-----	-----

Gunnar Ragnar

1929 i Stockholm	Finland	3—1	mv.
1929 i Köln	Tyskland	0—3	mv.

Erik Holmqvist

1940 i Köpenhamn	Danmark	3—3	hi.	2
1940 i Stockholm	Tyskland	4—2	hi.	

Svenska landslaget i givakt när "Du gamla du fria" spelas på Budapests Stadion 1926. De sv. spelarna är från v. räknat: Werner Andersson, Gunnar Zacharoff, Gunnar Rydberg (skymd), Axel Alfredsson, Torsten Johansson, Gunnar Holmberg, Filip Johansson, Runc Wenzel, Albin Dahl.

	Mot	Res.	Spelat	Mål
1941 i Köpenhamn	Danmark	1—2	li.	
1942 i Stockholm	Danmark	2—1	vy.	
1942 i Zürich	Schweiz	1—3	vy.	
1942 i Berlin*)	Tyskland	3—2	vy.	
1943 i Köpenhamn	Danmark	2—2	vi.	
1945 i Stockholm	Danmark	2—1	vi.	1
1945 i Helsingfors	Finland	6—1	vi.	1
1945 i Geneve	Schweiz	0—3	vy.	

*) Ersatte ord. A. Nyberg i början av andra halv.

Oscar Holmqvist

1941 i Stockholm	Tyskland	4—2	ef.	
1941 i Köpenhamn	Danmark	1—2	ef.	1
1943 i Budapest*)	Ungern	7—2	vb.	
1945 i Helsingfors	Finland	6—1	hb.	
1946 i Sthlm**)	Schweiz	7—2	vb.	

*) Ersatte ord. R. Ödélén i slutet av första halv.

**) Ersattes av B. Leander i början av första halv.

Gunnar Nordahl***)

1942 i Köpenhamn	Danmark	3—0	ef.	1
1942 i Berlin	Tyskland	2—2	ef.	
1942 i Stockholm	Danmark	2—1	ef.	1
1942 i Zürich	Schweiz	1—3	ef.	
1943 i Stockholm	Schweiz	1—0	ef.	
1943 i Köpenhamn	Danmark	2—3	ef.	1
1943 i Stockholm	Ungern	2—2	ef.	2
1943 i Helsingfors	Finland	1—1	ef.	
1943 i Budapest	Ungern	7—2	ef.	2
1945 i Stockholm	Danmark	2—1	ef.	1
1945 i Köpenhamn	Danmark	4—3	ef.	1
1945 i Stockholm	Danmark	4—1	ef.	1
1945 i Stockholm	Norge	10—0	ef.	4
1945 i Geneve	Schweiz	0—3	ef.	
1946 i Köpenhamn	Danmark	1—3	ef.	
1946 i Stockholm	Schweiz	7—2	ef.	1
1946 i Göteborg	Danmark	3—3	ef.	1

***) Repr. Degerfors IF t. o. m. 1943—1944.

Gösta Malm

1945 i Stockholm	Danmark	2—1	vb.	
1945 i Köpenhamn	Danmark	4—3	vb.	
1945 i Stockholm	Danmark	4—1	vb.	
1945 i Stockholm	Norge	10—0	hb.	

Tre stronga bröder i fotbollslaget: Bertil, Gunnar och Knut Nordahl.

Knut Nordahl

1945 i Helsingfors	Finland	6—1	ef.	
1946 i Stockholm	Schweiz	7—2	vi.	
1946 i Oslo	Norge	3—0	vi.	
1946 i Göteborg	Danmark	3—3	vi.	1

Birger Rosengren

1945 i Helsingfors	Finland	6—1	hb.	
--------------------	---------	-----	-----	--

Leenart Wigren

1945 i Helsingfors	Finland	6—1	vb.	
--------------------	---------	-----	-----	--

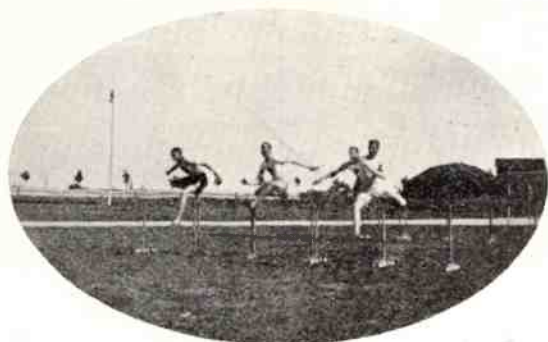
Bertil Jansson, 17 landskamper i kula mellan 1917—1929. 13 segrar.

William Björneman, 8 landskamper i längdhopp, stafett mellan 1918—1922. 4 segrar.

Bo Ekelund, 2 landskamper i höjdhopp mellan 1919—1920. 1 seger.

Gösta Östbrink, 5 landskamper i löpning 10,000 meter mellan 1940—1943. 1 seger.

Tage Flisberg, 22 landskamper i bordtennis mellan 1936—1947.

Häck löptes diagonalt över stora fotbollplan på Idrottsparken när seklet var ungt.

Svenska rekord

FRI IDROTT:		
6,69	Längdhopp	1907 Arvid Kingstrand
13,72	Tresteg	1908 Gustaf Norden
25,37,9	5 eng. mil	1909 Georg Pettersson
14,07	Tresteg	1909 Gustaf Norden
14,12	Tresteg	1909 Gustaf Norden
31,30	10,000 m.	1910 Georg Pettersson (inoff. världsrekord)
45,18	Slägga	1911 Arvid Åberg
14,42	Tresteg	1912 Gustaf Lindblom
14,45	Tresteg	1912 Gustaf Lindblom
14,51	Tresteg	1912 Georg Åberg (OS)
14,76	Tresteg	1912 Gustaf Lindblom (OS)
7,18	Längdhopp	1912 Georg Åberg (OS)
7,39	Längdhopp	1924 William Björneman
30,26,6	10,000 m.	1941 Gösta Östbrink

FRI IDROTT (DAMER):		
49,51	Slungboll	1943 Majken Åberg
53,32	Slungboll	1944 Majken Åberg (inoff. världsrekord)

7,20	Längdhopp	1918 William Björneman ¹⁾
7,24	Längdhopp	1918 William Björneman ¹⁾
7,26,5	Längdhopp	1919 William Björneman ²⁾
1,93	Höjdhop	1919 Bo Ekelund ²⁾
26,57	Kula (s.-lagt)	1920 Bertil Jansson ³⁾
26,79	Kula (s.-lagt)	1920 Bertil Jansson ³⁾
27,32	Kula (s.-lagt)	1921 Bertil Jansson ³⁾
27,36	Kula (s.-lagt)	1922 Bertil Jansson ³⁾
27,67	Kula (s.-lagt)	1924 Bertil Jansson ³⁾
14,39	Kula (b. hand)	1921 Bertil Jansson ³⁾
14,45	Kula (b. hand)	1923 Bertil Jansson ⁴⁾
14,80	Kula (b. hand)	1924 Bertil Jansson ³⁾
15,08	Kula (b. hand)	1927 Bertil Jansson ³⁾
48,87	Slungboll	1938 Majken Åberg ⁵⁾

1) Tävlade för Kalmar IS.

2) Tävlade för IFK, Malmö.

3) Tävlade för Örebro SK.

4) Tävlade för IFK, Stockholm.

5) Tävlade för Norrk. Kvinnl. IK.

Utländska lag vi mött

h. = hemma.	
b. = borta.	
1904 h. — Skotskt lag från s/s Lowart	2—1
1907 h. — Finska Polyteknikerna	4—1
1920 h. — B 03, Köpenhamn	1—7
h. — Be Quick, Groningen, Holland	1—3
h. — B 93, Köpenhamn	1—8
1921 h. — KFUM, Köpenhamn	2—2
1922 h. — Norden Nordwest, Berlin	6—2
1923 h. — Royal Antwerp FC, Antwerpen	5—2
h. — DFC, Prag	1—2
h. — Rysslands Nationslag	1—2
1924 b. — Polonia, Warszawa	1—3
b. — Polonia, Warszawa	3—4
b. — Sportowny Union, Lodz	3—1
b. — Club Turystov, Lods	3—2
b. — Warta, Poznan	2—4
b. — Warta, Poznan	3—2
1931 h. — Rapid, Wien	3—2
1932 h. — Admira, Wien	2—3
1933 h. — FC Wien	6—2
1934 h. — Meteor, Prag	2—4
h. — Wiener SC	4—2
1937 h. — Rapid, Wien	0—8
1945 h. — Turun Palloseura, Åbo	2—0
b. — Naestveds IF, Danmark	4—4
b. — B 1901, Nykjöbing Falster	8—1
1946 h. — Newcastle United, England	5—0
h. — Charlton Athletic FC, London	2—2
b. — Komb. lag i Kattowitz	2—2
b. — Komb. lag i Krakow	1—1
b. — Komb. lag i Lodz	1—2
b. — Komb. lag i Warszawa	1—1
b. — Horsens FK	11—3
b. — Jylländsk Komb. i Randers	16—4
b. — Fremad, Herning	8—2
b. — Komb. lag Aalborg	4—2
b. — B 93, Köpenhamn	0—0
b. — Charlton FC, London	3—2
b. — Sheffield United	5—2
b. — Newcastle United	3—2
b. — Wolverhampton Wanderers	1—1
1947 b. — Amsterdamsche Voetbal-en Athletiekvereniging "Blauw-Wit" i Amsterdam	4—0
b. — Be Quick i Groningen	3—0
b. — Haarlems stadslag	8—4

HEDERSLEDAMÖTER

ADOLF LIND †
OTTO ÅKERMAN †
ROBERT GÖHLE †
PER SWARTZ †
ROBERT SUNDQVIST †
ALBERT ROSÉN †

BERNHARD CARLBERG
HENNING GUSTAFSSON
GEORG PETERSSON
HJALMAR WESTERGREN †
ARVID FRÄNGQVIST

HENRY KELLGREN
CARL CAHP
DAN ARFWIDSSON
ALBIN NYLIN
THORSTEN CARLQUIST
HELGE JONSSON

STÄNDIGA MEDLEMMAR

JOHN ALFORTH
ARON ANDERSSON †
JOHN AULIN
AXEL BERGLUND
WILLIAM BJÖRNEMAN
KARL BRUNNANDER
HALVAR CARLBOM
CURT LEVI-CARLSSON
EINAR DUSEN
BO EKELUND
GUSTAF ADOLF FAHLE
OSCAR FALK
RUDOLF HAGLUND
SVEN HANSTRÖM
CURT HARTZELL
BIRGER HESSELMAN

ERIK HOLMQVIST
OSCAR HOLMQVIST
GEORG HÖGVALL
BERNHARD JACOBSSON
ERNST JOHANSSON
ANDERS JONSSON
GILLIS KLEBERG
ERIK KUGELBERG
THURE LILJEDAHL
TORSTEN LINDBERG
GUSTAF LINDBLOM
GÖSTA MALM
JOSEF MALMQVIST
L. AUG. MÄRTENSSON †
GUNNAR NORDAHL
KNUT NORDAHL

GUSTAF NORDEN
SVEN PERSSON
GUSTAF PETERSSON
GUSTAF PLATIN
OLOF RINGDAHL
ARVID RINGSTRAND
BIRGER ROSENGREN
CARL RYLANDER †
MANNE SAMUELSSON
ERIK SUNDENIUS
EINAR STÉEN
JOHN SUNDSTRÖM
LENNART WIGREN
ARVID ÅBERG
GEORG ÅBERG †
WALFRID ÅSTRÖM

FÖRTJÄNSTTECKEN I GULD

1. BERNHARD CARLBERG
2. HJALMAR WESTERGREN †
3. THORSTEN CARLQUIST
4. HELGE JONSSON
5. RUDOLF HAGLUND
6. DAN ARFWIDSSON
7. BO EKELUND
8. WILLIAM BJÖRNEMAN
9. EINAR DUSEN
10. CARL CAHP

11. TORSTEN JOHANSSON
12. CARL ERIC LINDESTROM
13. SÖLVE GUSTAVSSON
14. GUNNAR KINBERG †
15. BERTEL NORDSTRÖM
16. ARVID ÅBERG
17. SVEN ROSSMARK †
18. ELOF PETERSSON
19. GEORG ÅBERG †

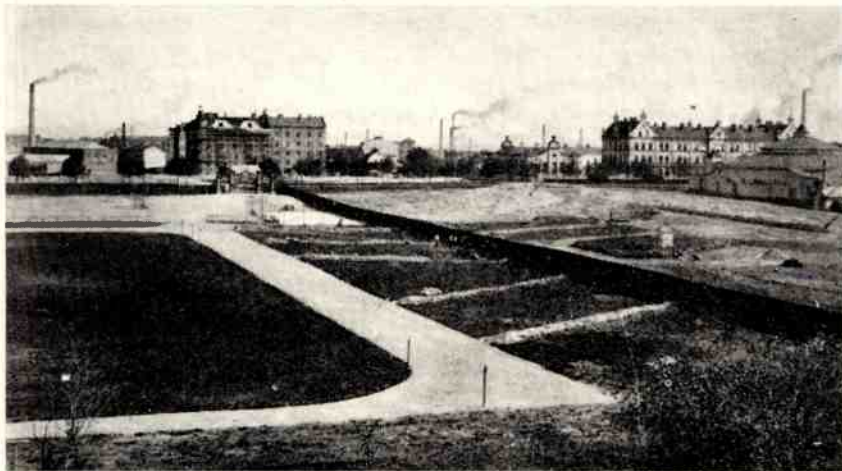
STYRELSENS FUNKTIONÄRER

År	Ordförande	v. Ordförande	Sekr.	Skattmästare
1897	<i>Albrecht Lindström</i>	<i>John Uggla</i>	<i>Sven Billing</i>	<i>Gunmar Nisbeth</i>
1898	„	„	„	„
1899	„	„	„	„
1900	„	„	„	„
1901	„	„	„	„
1902	<i>Bernhard Carlberg</i>	<i>David Gustafsson</i>	<i>Algot Widén</i>	<i>Albert Rosén</i>
1903	<i>Algot Widén</i>	<i>Bernhard Carlberg</i>	<i>Robert Sundqvist</i>	„
1904	<i>Bernhard Carlberg</i>	<i>Leon Holm</i>	<i>Eric Hellqvist</i>	<i>Axel Cedermark</i>
1905	<i>Gottfrid Johansson</i>	<i>Bernhard Carlberg</i>	<i>Algot Widén</i>	<i>D. Magnusson</i>
1906	<i>Algot Widén</i>	<i>Henning Gustafsson</i>	<i>Hjalmar Westergren</i>	<i>Gunmar Björklund</i>
1907	„ / <i>Mauritz Landberg</i>	<i>Bernhard Carlberg</i>	<i>Axel Cedermark</i>	<i>Henning Gustafsson</i>
1908	<i>Otto Ahnström</i>	<i>Henning Gustafsson</i>	„	<i>E. Alrik Larsson</i>
1909	„	<i>Gustaf Djerv</i>	<i>Gustaf Platin</i>	<i>Carl Cahp</i>
1910	„	<i>Albert Rosén</i>	„	<i>Gustaf Djerv</i>
1911	<i>Henry Kellgren</i>	<i>Arvid Åberg</i>	<i>Curt Hartzell</i>	„
1912	„	„	<i>Sven Appelqvist</i>	<i>Carl Cahp</i>
1913	„	<i>Sven Appelqvist</i>	<i>Manne Samuelsson</i>	<i>Edv. Eliasson</i>
1914	<i>Dan Arfwidsson</i>	<i>John Zander</i>	<i>Olle Eliasson</i>	„
1915	„	„	<i>Hjalmar Westergren</i>	„
1916	„	<i>Nils Hollström</i>	„	<i>Artur Björklund</i>
1917	„	<i>Eric Johansson</i>	<i>David Hultström</i>	<i>Thorsten Carlquist</i>
1918	<i>Gunnar Öström</i>	<i>Dan Arfwidsson</i>	<i>Eric Hylén</i>	„
1919	<i>Hjalmar Westergren</i>	<i>Helge Jonsson</i>	<i>Thorsten Carlquist</i>	„
1920	„	„	„	„
1921	„	„	<i>Manne Samuelsson</i>	„
1922	<i>Helge Jonsson</i>	<i>Manne Samuelsson</i>	<i>Elof Pettersson</i>	„
1923	„	„	<i>Bruno Carlberg</i>	„
1924	„	<i>Bo Ekelund</i>	„	„
1925	„	<i>William Björneman</i>	<i>Carl Hult</i>	„
1926	„	„	„	„
1927	<i>William Björneman</i>	<i>Einar Dusén</i>	„	„
1928	<i>Helge Jonsson</i>	<i>Erik Hyländer</i>	<i>E. Nordberg</i>	<i>Martin Johansson</i>
1929	<i>Thorsten Carlquist</i>	<i>Josef Malmqvist</i>	<i>Einar Dusén</i>	„
1930	„	<i>Birger Nyström</i>	„	„
1931	„	<i>Artur Björklund</i>	<i>Thure Liljedahl</i>	„
1932	„	<i>Helge Jonsson</i>	<i>Gunnar Kinberg</i>	<i>Thorsten Carlquist</i>
1933	„	„	„	„
1934	„	„	„	„
1935	„	„	„	<i>Arthur Åstrand</i>
1936	„	„	<i>Carl Eric Lindeström</i>	„
1937	<i>Thure Johnsson</i>	<i>Bror Knutö</i>	„	<i>Sixten Larsson</i>

År	Ordförande	v. Ordförande	Sekr.	Skattmästare
1938	<i>Torsten Johansson</i>	<i>Gunnar Kinberg</i>	<i>Carl Eric Ländeström</i>	<i>Carl Elis Halldén</i>
1939	”	<i>Gunnar Kinberg</i>	”	”
1940	”	<i>Elof Pettersson</i>	<i>Sigge Andersson</i>	”
1941	”	”	”	”
1942	”	”	”	”
1943	”	”	”	”
1944	”	”	”	”
1945	”	”	”	”
1946	”	”	”	”
1947	”	”	”	”

STYRELSELEDAMÖTER

<i>Ahnström, Otto †</i>	1908—1910	<i>Gistrand, Sven</i>	1928—1929
<i>Almqvist, John</i>	1908	<i>Gustafsson, David</i>	1902
<i>Andersson, E.</i>	1902	<i>Gustafsson, Henning</i>	1906—1908
<i>Andersson, Sigge</i>	1940—	<i>Haglund, Rudolf</i>	1926—1929, 1934—1935
<i>Appelqvist, Sven</i>	1912—1913	<i>Hallidén, Carl Elis</i>	1938—
<i>Arfwidsson, Dan</i>	1914—1918	<i>Hammarberg, E. †</i>	1902—1903
<i>Billing, Sven</i>	1897—1901	<i>Hartzell, Curt</i>	1907, 1911, 1913
<i>Björklund, Artur</i>	1914—1916, 1919—1920, 1931—1932	<i>Hartzell, K. W.</i>	1909
<i>Björkqvist, Oscar</i>	1922	<i>Hasselmark, Allan</i>	1927
<i>Björling, Gunnar</i>	1906	<i>Hellinger, W.</i>	1932—1933
<i>Björncman, William</i>	1925—1927	<i>Hellqvist, Eric</i>	1904
<i>Caap, Ernst</i>	1910	<i>Hellroth, Edward</i>	1907
<i>Caip, Carl</i>	1909, 1912	<i>Holström, Nils</i>	1916
<i>Carlberg, Bernhard</i>	1902—1907	<i>Holm, Leon</i>	1904—1905
<i>Carlberg, Bruno</i>	1923—1924	<i>Hult, Carl</i>	1925—1927
<i>Carlquist, Thorsten</i>	1917—1936	<i>Hultström, David</i>	1917
<i>Carlsson, Olle</i>	1927	<i>Hylland, Erik †</i>	1928
<i>Cedermark, Axel †</i>	1903—1904, 1906—1908	<i>Hylén, Erik</i>	1918—1919
<i>Dahlström, J. †</i>	1905	<i>Högwall, Geora</i>	1931—1934, 1936—1937
<i>Djerv, Gustaf †</i>	1907—1911	<i>Johansson, Eric</i>	1917
<i>Dusen, Einar</i>	1917—1927, 1929—1930	<i>Johansson, Gottfried †</i>	1905
<i>Ekelund, Bo</i>	1924	<i>Johansson, Jean †</i>	1907
<i>Ekström, Thore</i>	1921—1923, 1926—1927	<i>Johansson, M.</i>	1916
<i>Eliasson, Edvard †</i>	1913—1915	<i>Johansson, Martin</i>	1928—1931
<i>Eliasson, Olle</i>	1914	<i>Johansson, Torsten</i>	1930—1936, 1938—
<i>Flisberg, Bengt</i>	1938—1942	<i>Jonsson, Emil</i>	1924—1926
<i>Forsberg, C. G. †</i>	1909	<i>Jonsson, Helge</i>	1919—1926, 1928, 1932—1936
<i>Forsberg, Jonas</i>	1910, 1913	<i>Jonsson, Thare</i>	1928—1930, 1937
<i>Forsén, A. Th. †</i>	1907	<i>Kellgren, Henry</i>	1911—1913
<i>Frängqvist, A.</i>	1903—1904	<i>Kinberg, Gunnar</i>	1931—1936, 1938—1939
		<i>Kindstrand, H.</i>	1907
		<i>Knutö, Bror</i>	1937

Så här såg Idrottsparken ut 1906 då vi arrangerade stora SM i fri idrott.

<i>Landberg, Mauritz †</i>	1907	<i>Pettersson, Elof</i>	1922—1923, 1940—
<i>Larvberg, Rolf †</i>	1909—1910	<i>Pettersson, Georg</i>	1904—1905
<i>Larsson, E. Alrik</i>	1908	<i>Pettersson, Gustaf</i>	1914—1916
<i>Larsson, Siöten †</i>	1937	<i>Platin, Gustaf</i>	1909—1910
<i>Lekberg, Bernhard</i>	1897—1901	<i>Ringh, Eric</i>	1937
<i>Liljedahl, Thore</i>	1897—1901	<i>Ringstrand, Arvid</i>	1911, 1914
<i>Liljedahl, Thure</i>	1917, 1919—1921, 1924—1926, 1930—1931	<i>Rosén, Albert †</i>	1902—1903, 1910
<i>Lindeström, Carl Eric</i>	1927, 1935, 1937—1939, 1943—	<i>Rossmark, Sven †</i>	1937
<i>Lindstam, Helge</i>	1918	<i>Rynell, O.</i>	1928
<i>Lindström, Albrecht †</i>	1897—1901	<i>Samuelsson, E.</i>	1912—1913, 1915—1918, 1920—1923
<i>Lundkvist, H.</i>	1911—1913	<i>Sundqvist, Robert †</i>	1902—1903
<i>Magnusson, D.</i>	1905	<i>Trädgård, Sven †</i>	1897—1901
<i>Malmqvist, Josef</i>	1929	<i>Uggla, John †</i>	1897—1901
<i>Nisbeth, Gunnar †</i>	1897—1901	<i>Westergren, Hjalmar †</i>	1906, 1908, 1911, 1915, 1916, 1919—1921
<i>Nilsson, Albin</i>	1907	<i>Widén, Algot †</i>	1902—1907
<i>Nilsson, Lean</i>	1907	<i>Zander, John</i>	1914—1915
<i>Nordberg, E.</i>	1928	<i>Åberg, Arvid</i>	1911—1912
<i>Norden, Gustaf</i>	1912	<i>Åstrand, Artur</i>	1933—1936
<i>Nyström, Birger †</i>	1930	<i>Öström, Gunnar †</i>	1918
<i>Olsson, Carl</i>	1906		

Med Kamraterna i helg och söcken

En sportsöndag

blifver det den 31 demes i härvarande idrottspark. På morgonen kl. 6 är första starten till velociped-täflingen Roxen rundt, ryttarne komma sedan att starta en och en med 5 minuters mellanrum. Täflingen kan följas från idrottsparken, enär det från kontrollstationerna kommer att intelefoneras när respektive ryttare passera, detta kommer då genast att medelst anslag i parken kungöras. På e. m. kl. 5—6,30 är dagens stora evenemang, en fotbollmatch emellan det beryktade fotbollaget Djurgårdens Idrottsförening och Idrottsföreningen Kamraterna i härstädes.

(NT 28/7 1904.)

Dikten "Kamrater"

skrev Hjalmar Westergren till vårt 25-års-jubileum. Den infördes anonymt i medlemsbladet, ty sådan var han den gode Hjalle. Denna strålande hymn till kamratskapets ära blottar en sida av Hjalmar Westergrens talang, som tyvärr är alltför litet känd, men som han ofta glädde sina goda vänner med vid högtidliga tillfällen.

Den beramade cykeltäflingen "Roxen rundt"

gick i går af stapeln under synnerligen gynnsam väderlek.

Prislistan fick följande utscende:

- 1:sta pris Arvid Åberg 3 tim. 53 m. 21⁴/₅ sek.
- 2:dra pris G. Enqvist 4 tim. 7 min. 12 sek.
- 3:dje pris Thure Haglund 4 tim. 19 min. 12 sek.
- 4:de pris Willi. Leykauf 4 tim. 27 m. 17 sek.
- 5:te pris Josef Lundgren 4 tim. 59 min.

Samtliga från Norrköping. En täflande utgick på grund af illamående, en annan för maskinskada.

Banan för täflingen var: Norrköping—Linköping—Berg—Stjernorp—Norsholm—Norrköping, inalles 120 kilometer.

(NT 1/8 1905.)

Thorsten Carlquist

är föreningens mest anlitade ledare. 8 år som ordförande, 14 som kassaförvaltare, 2 som sekreterare. Under 5 år beklädde han samtidigt krävande dubbelposter som ordförande, kassör och sekreterare.

Carlquist har även gjort enastående insatser i Östergötlands Fotbollförbunds styrelse, som han tillhörde i 24 år.

Bandy i Idrottsparken
under Östgötha-Spelen
1910.

Sven Billing

— vår första sekreterare — var med och bildade Östergötlands Idrottsförbund 1907. Han tillhörde då Norrköpings Segelsällskap och Skridsko-sällskapet. — Gymnastik, utflykter och skridskoåkning var de första grenarna när IFK startade 1897, berättar han.

"Haje" Kindahl i sensationell match

Harald Kindahl, en av våra bästa halvbackar genom tiderna, lånades av Örgryte i deras match mot cupvinnarna Bradford City 1940. Även de båda andra halvorna var lånade, nämligen Wicksell och Frykman från Djurgården. En av svensk fotbolls mest sensationella matcher, då ÖIS vann med 1—0. Debuterande Appelgren gjorde målet.

När ÖIS mötte Köpenhamns Boldklub lånades både Kindahl och Stephan Kling. Mot Berlin-laget Hertha på gamla Råsunda medverkade "Bian" Johansson från oss. Han spelade också med "Iffa-Sven" i AIK mot Liverpool 1914.

"Skral" amerikansk ligamästare i fotboll

Många av våra medlemmar har emigrerat till USA, men bara tre har, så vitt vi kunnat finna, fortsatt att idrotta däröver. Harry Stanley blev sålunda kulspruta i Swedish American Club i Chicago och han spelade även för Rockford. Han gjorde bl. a. 16 mål på fyra matcher och blev amerikansk mästare i soccer-fotboll.

Gustaf Hovlund spelade ch. i James-towns BK samt för Chicago-klubben Reds, som tillhörde första divisionen i ligan. Ake Philip blev fyrdubbel distriktsmästare i fri idrott i Ottawa.

Fotbollstart Nyårsdagen

1925 var en riktig ping-pong-vinter. På nyårsdagen rådde ett fullkomligt vårväder och vi mötte då Fredriksdals IF med ett blandat A-B-C-lag, som tog stryk med 1—2.

Inte bra med skryt

Några referat förekom inte av de första matcherna, men det var inget ovanligt att sådana ändå förekom i form av insändare. Som den här i NT 1903:

Idrottsföreningen Kamraternas bollag I och Norrköpings gymnastikförening spelade i fredags den 19 dennes fotboll om idrottsförbundets träningspokal, varvid föreningen segrade med 8 mål mot 1. Angående spelet vilja vi här i korthet skriva, gymnastikföreningen har ett ganska godt samspel, men det myckna knuffandet med händerna måste föreningen söka att lägga bort. Och sedan bör de också spela med mindre skrytande av sitt lag, ty det är naturligtvis med dylikt som tiden går dem ur händerna. —

Om Kamraternas spel vilja vi också nämna litet, de spelade mera fint och blir nog ett lag som kommer att bli bra, bara det får litet mera träning. Särskilt må nämnas den som till mig uppgivits spela vänster forward Löfgren och centerhalvback Fröling, vilka hade ett mycket godt samspel. Och sedan gå vi till en av backarna, en stor och kraftig sådan, men det fattades visst något för honom i fredags, ty han lade icke sina krafter till, han ser ut som en björn, lugn och trygg, men det kommer väl sedan. Och så till sist, ett leve för Kamraterna och gymnastikföreningen.

En av de mest intresserade åskådarna.

Det starka A-laget 1925. Flisberg, Åstrand, Landström, Ekelin, Bengt Carlsson, Eiof Pettersson, Högvall, Hasselmark, Torsten Johansson, Carlberg och Palm.

C. G. Cervell löper ut ur Idrottsparken med IFK:s stafett på Norrköping Runt.

”Masen” var en spelevink

Gottfrid Johansson — alltid kallad ”Masen” — var en skojfrisk gosse, som gjorde de mest oväntade saker och var begåvad med en utpräglad humor.

Han var ordinarie i A-laget till 1907. Då blev han domare. En söndagsmorgon använde han sin nya pipa genom att gå Drottninggatan upp och blåsa signaler det värsta han kunde i varenda portgång. En polis kom rusande och menade på att detta inte gick an, folk skulle sova ifred.

— I helsieke heller, di ska opp, sa ”Masen” på renodlad masdialekt.

*

En februarinatt ringde han på ångfartyget Kolmårdens skeppsklocka så halva stan kom på benen, och en gång mitt i december gjorde han upp en majeld på Göta Hotells terras!

Heja ”Klinga”!

Kapten ”Sama” gjorde en gång en rolig karaktäristik av A-lagsspelarna i medlemsbladet, där det bl. a. hette:

”Hi. Ringborg är tricsgubben par preference, fyndig och full av sattyg. ”Klingas” berömda markkrypare kommer ”Fiskarn” att darra av skräck. Ibland blir ”Klinga” lat och sätter ut bröstet med

händerna i sidorna. Men då blir publiken lömsk och skriker: Heja ”Klinga”! Då blir han ändå värre.

Vi Berglund är en lustig fyr. Vid högtidliga tillfällen slår han hand- och frivolt mitt på plan.”

Våra Stora Grabbar

”Stora grabbar” finns snart i alla grenar. 20 av dessa yppersta i svensk idrott har representerat Norrköping och 10 av dem kommer på vår del:

Bordtennis:

Tage Flisberg

Fotboll:

Ivar Svensson
Torsten Johansson

Gunnar Nordahl
Erik Holmqvist.

Fri idrott:

Georg Åberg
Gustaf Lindblom
Bo Ekelund

William Björneman
Bertil Jansson.

(Därtill kommer Frank Cervell, som började hos oss som bra höjd- och stavhoppare och sedan blev svensk mästare, landslagsman och ”stor grabb” i fäktning.)

GULDÅLDERNS SEXÅRSFACIT I ALLSVENSKAN

År	Matcher	Vunna	Oavgjorda	Förlorade	Mål	Poäng	Placering
1941	22	8	6	8	35—32	22	7
1942	22	12	2	8	50—35	26	5
1943	22	12	7	3	52—25	31	1
1944	22	13	4	5	53—31	30	4
1945	22	17	3	2	71—23	37	1
1946	22	16	3	3	67—22	35	1

Det gick livligt till i matcherna mot Sleipner förr i världen och publiken var också mycket intresserad som också den här bilden från Idrottsparken visar.

Fotbollspel

Kl. 2 i går e. m. spelade i Idrottsparken Idrottsföreningen Kamraterna, Eskilstuna, emot härvarande förening med samma namn i försökstävlan om IFK:s mästerskap i fotboll.

Matchen resulterade efter ett hårdt men vackert spel med ett mål mot 0 till förmån för Norrköpingskamraterna.

(NT 31/7 1905.)

Örtegren tippas rätt

Den 8 oktober 1910 skulle vi åka till Göteborg och möta Örgryte i svenska serien. Nere vid Centralstation kom det fram en bekant till Dava Örtegren och undrade vad vi skulle i Göteborg och göra. Ryktet hade gått om ÖIS:arnas kalasform och söndagen före hade Vikingarna fått smörj med hela 13—0!

— Vi slår dom, skriv upp det, gosse, menade "Örta", som alltid var optimistiskt anlagd. Det blev en väldig dispyt, men när tåget ångade i väg fick "Örta" i alla fall sista ordet: — På måndag morgon halv sju får du veta hur mycket vi vann med, skrek han så mycket han orkade. De kvarvarande supporterna skrattade i mjugg där de stod på perongen.

Men på måndagen var det "Örta" som skrattade. ÖIS hade nämligen fått sitt första hemmanederlag i historien på gamla Wallhalla. Vi vann med 2—1 — en av de märkligaste segrarna i vår fotbollshistoria.

Engelsk fotboll i Norrköping 1893

Vi har läst om den första matchen mot utländska motståndare 1904, då vi mötte besättningen från den skotska ångaren Lowart. Gamle Saltängspojken Gösta ("Göj") Janson berättar att redan i början av 1890-talet var det vanligt att sjöfolket på engelska båtar gick i land på kvällarna och sparkade fotboll. Hans minns särskilt 1893, då den brittiska ångaren Leo låg här. Då var det matcher varje kväll på ången vid Norra Promenaden där AB. Edv. Hagman nu har sina magasin. Saltängspojkarna samlades förstas i stora flockar och insöp varje detalj i det nya spelet. Där lades embryot till Norrköpings fotboll, som alltså har engelskt påbrå från början.

Polo i Refvens Grund

— Berätta lite om IFK:s vattenpololag, ber vi oldtimern och hedersordföranden *Thorsten Carlquist!*

— Polo ja, säger han och skrattar så gott, det var ju mest på skoj som vi IFK:are plockade ihop ett wasserballgäng. Saken var den att många av IFK:s aktiva var med i Sömsällskapet, och för att det skulle bli matcher och lite mening med polon för allena-härskande NSS, så satte vi upp ett lag. Martin Olofsson och jag turade om som målvakter, vidare minns jag att Helmer Gredin var med samt "Basse" och "Pumpa" Wahlström m. fl.

— Det var före Simhallens tid (den invigdes 1916) och vi höll till i gamla Refvens Grund. Där var det primitivt på alla vis, men ändå ett frihufvtsbad mitt i

stan. Polo spelades på den tiden i ett mycket lugnt tempo. Man låg mest stilla i vattnet och passade bollen till varann.

— Jag var egentligen som liten grabb först med i NSS och genom simningen var det jag kom i kontakt med IFK, där jag sedan blev fast för livet, säger "Calle Quist", som har rekordet inom vår förening ifråga om aktivt styrelsearbete. Tjugo år i följd tillhörde han styrelsen!

Världens främsta

i slungboll har Majken Åberg varit ett 10-tal år. Hennes inofficiella världsrekord är 53,32, men personliga rekordet är 55,66. Det är bara skada att inte slungboll är en internationellt vedertagen gren — Majken hade då varit given svensk landslagsrepresentant. Pappa Arvid är vår främste allroundman genom tiderna och Majken är vår främsta allroundflicka, aktiv i tennis, orientering, simning, skid- och skridskoåkning (hastighets) samt elitgymnast.

Medlemsbladet

Vårt medlemsblad utkom i maj 1919 med sitt första nummer och med Hjalmar Westergren som redaktör och ansvarig utgivare. Från 1922 till december 1929 var Einar Dusén tidningens redaktör. IFK-bladet utkom en gång i månaden och togs emot som en väl-

kommen förbindelselänk mellan de många medlemmar föreningen hade på den tiden. På 1920-talet visade siffrorna mellan 500—650 medlemmar.

Många storslagna påsk-, jul- och jubileumsnummer utgavs, men det finaste var nog julnumret 1926. Då medverkade eklestikminister Almqvist, d:r Hjalmar Lundgren, överlärare D. Olof Ohlsson, kyrkoherdarna Sjöholm och Thysell, brandchefen Uddo Ullman, Bo Ekelund och "Kalmar"-Björneman samt många andra.

Mot ryssarna 1923

När Norrköpings stad i mars 1917 flaggade officiellt för ryska sångkören med rader av röda fanor på bron, kan man bringa i erinran augustidagarna 1923, då Thorsten Carlquist fick knalla ner till gamla polismästare Willehad Ericsson och fråga om man fick hissa sovjetfanan på Idrottsparken med anledning av det allryska fotbollagets besök fredagen den 10 augusti. Hollström hade nämligen sagt ifrån. Han tordes inte ta det på sitt ansvar.

— Hissa flaggan, pojkar, sa Willehad, och Hollström fick ge sig. Ryssarna var förtjusta, ty den artigheten hade man inte bevisat det "stora revolutionslandets unga söner" på andra håll under turnén.

I glädjen spelade de också en tjugusande fotboll inför en publik på 2,000 personer och vann med 2—1. Mera kunde det ha blivit om inte Elov Pettersson splat så inspirerat i mål. Ringdahl på back slog

*Ur skogens djup myllrar
stigfinnare fram . . .
Sista kontrollen klar.
Kompass mot mål. Från
vänster: Harry Larsson,
Gösta Andersson, Torild
Hasselgren samt Henry
Waern.*

Helge Gründer — A-klassare och svensk elitman på cykel "vattnas" av Gustaf Larsson.

nämiligen upp en knäskada och ryssarna spelade med en grandezza och en skicklighet som imponerade. Särskilt vänsterwingen var glänsande, så IFK-försvaret blev hårt pressat. Tre svåra projektiler tippade "Lugnet" över och "Tjoskar" Björkqvist gjorde enda svenska målet.

Ryssarna ställde upp med följande elva:

Sokolov (Moskva) — Jeschov, Gastov — Vonog, Baturjev (Petrograd), Korjev (Charkov) — Grigorjev, Butosov (Petrograd), Isakov, Kamnikov, Polechajev (Moskva).

Laget var utskickat av ryska staten och gjorde en fin turné och segrade bl. a. med 4—3 i Göteborg, 5—0 i Uddevalla, 5—2 mot Halmia, 5—0 i Örebro.

Landslagspar på manöver

Norrköpingsfotbollen var stark när man kunde berika svenska landslaget med ett par spelare som Keller och Torsten Johansson. 1928 blev båda uttagna att spela mot Tyskland på Stadion. Torsten och Tore låg inkallade i Linköping och fick göra en hård dags-

marsch i regnkläder innan order kom till de båda krigarna att de fick ta tåget från Mjölby på lördagsmiddagen.

Nåja, de skötte sig fint, Tyskland fick smörj med 2—0, och när manövern var avslutad på måndagsmiddagen kom Torsten och Tore avklivande från norr-gående tåget på Rydsnäs station, där regementena stod uppställda för hemtransport! Överste Falkman var en sträng herre, och det hände att Fotbollförbundet fick gå till kronprinsen när det gällde att få landslagsspelare fria från militärtjänsten.

Mästerskapstävlingarna i Norrköping

(Privat till St. D.)

NORRKÖPING den 19 augusti.

Mästerskapstävlingarna hafva i dag fortsatt härstades. Publikerna i Norrköping tyckes dock ej vara så särdeles intresserad af idrott, ty knappt 1,500 personer hade kommit tillstades. Vädret var varmt och behagligt och resultaten hafva, churu ej alla våra främsta idrottsmän deltagit, blifvit synnerligen vackra.

(20/8 1906.)

Tre internationella

Många goda fotbollsmän har växt fram ur IFK-leden. Främst kommer Ernst Albin, som dömde tio federationsmatcher mellan 1913—1919, däribland mellan Holland—Belgien. Han efterträddes på de internationella arenorna av Artur Björklund, som dömde stormatchen mellan Tyskland—Holland 1923 och Ungern—österrike året därpå i Budapest. Sex landskamper har Björklund på meritlistan. Nästa internationella domare var Sölve Flisberg, som hann med två landskamper innan världskriget bröt ut.

Borgmästaretal

Efter kvalmatcherna 1940 delade borgmästare C. J. Reventberg ut medaljerna till div. II-segrande Kamratlaget, som han i vackra ordalag berömde och gav därmed ett offentligt erkännande åt föreningen för vårens insatser och den allsvenska upphöjelsen.

Reventberg frambar stadens tack till de män som inte var rädda att i en svår tid överta ansvaret och lotsa Kamratskutan in på förligt vatten igen.

Sedan dess har borgmästaren och flera andra av Norrköpings högsta styresmän hållit vackra tal till fotbollens ära.

Prov på romantiskt fotbollreferat fr. 90-talet

Den som en måndagskväll promenerar V. promenaden förbi läroverket, blir då vittne till en egenomlig syn: Ute på exercisfältet skymtar en del vitklädda lätta väsenden, snabbt svävande hit och dit. Går man dem närmare finner man dock att de ej är älver eller spöken utan mänskliga väsenden, som springer mycket vilt omkring varandra, ägnande hela återstoden av sin ungdoms- och mannakraft att sparka på en oskyldig, brunaktig och något vimmelkantig boll, som cupphörligt flyger hit och dit. Det är ett lag från vardera Norrköpings Idrottsklubb och Norrköpings gymnastikförening, som övar denna uppfriskande idrott . . .

Åskådandet av denna kamp är ett behagligt nöje. Ofta flyger bollen som en kanonkula över de stridandes huvuden, och en vild jakt efter densamma blir genast följden. Då och då höres en kort vissling. Det är prisdomaren, hr Henrik Malmberg, vilken på detta sätt ger lystringssignaler till de tävlande eller tilläventyrs vill sammankalla de båda lagens kaptenner, hrr Emil Löfvenius och Helge Olsson, till någon sportslig konferens. Skymningen breder emellertid så småningom ut sitt gråsvarta dok över fältet, och det blir svårt för åskådaren att följa bollen på dess olika banor fram och tillbaka. Slutligen avbläses striden, varpå de tävlande utanpå sina vita kläder raskt pådrager sina vanliga eleganta kostymer. Därefter begiva de sig omsider åter inåt staden, under det månen sakta stiger upp över trädkronorna å S:t Johannes kyrkogård och strör sitt skimmer över det numera åter tysta och öde slagfältet . . .

(N. T.)

8 år tror jag visst att jag var . . .

En stor del av hemligheten med Erik "Mulle" Holmqvists bollbehandlingsförmåga ligger däri att han redan som åttaåring började kicka boll. Det var mest vilsekomna tennisbollar, som "Mulle" tricksade med . . .

Vid 12 års ålder satte han upp sitt eget pojklag, och fyra år senare var han mogen för Emmabodas B-lag. Där stannade han i två år, men 18-årig var han placerad i ettan. Emmabodas idrottsplats saknade vatten, den var dammig och dålig, men "Mulle" och "Masse" ledsnade inte. De växte upp i en hård skola och hade ingen möjlighet att bli bortskämda. Sådant skapar stronga idrottspojkar. Men Emmaboda Idrottssällskap hade ett klöverblad till klubbmärke och det blev en lyckoklöver för "Mulle" och "Masse" — Smålands största fotbollsooner.

Pressklipp

Norrköpings Tidningar 10/6 1905:

MÄSTERSKAPSTÄFLINGARNA.

I anledning af fotbollstäfvingen här annandag pingst mellan Uppsala- och Norrköpingslagen må nämnas, att Norrköpingslaget nu ligger i träning under ledning af en engelsk professionell spelare mr A. Taith, som IFK:arne med stora pekuniära uppföringar lyckats få hit. Den egentliga träningen kan visserligen ej börja förrän efter denna match och sedan mr Taith fått se huru Norrköpings IFK:are spela, men de ha dock redan fått åtskilliga nyttiga vinkar beträffande spelet.

Denne Taith är kapten för södra Englands bästa fotbollslag Tottenham Hotspur, hvilka 1901 i närvaro af 110,000 åskådare vann "the English cup" och han var år 1910 utvald att representera sitt land i årets internationella täfvingar.

Nils "Kanon" Persson och Göte Sandberg — fina IFK-sprinters.

IVAR SVENSSON-IANA

Ivar Svensson var en av de bästa spelarna i vårt olympiska fotbollslag 1912. Sverige slogs ut av de blivande bronsmedaljörerna Holland med 4—3, men först efter förlängning. Holländarna ledde med 3—1 då Börjesson gjorde 3—2 på en straffspark. Vi läsa i ett dåtida referat:

”Publiken är nu i en oerhörd spänning, om det skall lyckas svenskarna att genom ytterligare ett mål utjämna ställningen. Det blir höger inner Ivar Svensson beskärdt att i öronbedöfvande applåder lösa den rådande dödystnaden. Detta mål var en väl förtjänt belöning åt denne spelare, som hela matchen igenom arbetade med utomordentlig energi och säkerhet.”

Börjesson lade en straff för löst och i förlängningen fick Holland ett slumpmål på en hörna och lade sig på försvar. ”Utgången av matchen hade dock kunnat blifva en annan, om spelarna i laget hade känt hvarandra”, tillägger referenten.

*

Rysslandsresan 1913 var en oförglömmelig sak och ”Iffa” Svensson gjorde även då en stormatch när

Sverige vann med 4—1 i Moskva. Det svenska laget spelade fyra matcher under ryska turnén och vann alla, däribland två i S:t Petersburg. Man kom dit mitt i påskhögtiden med sitt kyssande och kyrkogång. Svenska federationslaget följde seden och låg på knä i kyrkorna med ljus i händerna. I själva Isakskatedralen betraktade man dock främlingarna med misstro och prästerna följde dem hela tiden misstänksamt svängande sina rökelsekar för att vädra ut den lutherdom som de eventuellt kunde vara behäftade med.

*

Ivar Svensson gjorde sitt vackraste mål mot Ungern i Göteborg i sin första landskamp 1912. Och det var också matchens viktigaste. Ungrarna ledde med 2—1 ända till slutet då Erik Bergström på vy och ”Iffa” inner drog upp ett rasgrant anfall, som avslutades med att Norrköpingspojken sköt ett fruktansvärt hårt och vackert mål. ”Iffa-Sven” var så glad att han dansade can-can med Wicksell så byxorna sprack och denne fick stanna på hotellet hela måndagen innan brallorna blev lagade!

Torsdagen den 1 maj 1947 blev en märkesdag för vår fotboll, då vi vann över AIK med 4-3 i en spännande seriefinal inför rekordpublik i Idrotts-parken med 22,000 biljetter sålda i förköp. På bilden ser man det gamla Heligberg som en myrstack av människor och på läktartaket till vänster sitter Lennart Hyland, som ombesörjde det första radioreferatet i fotboll från Norrköping till de många tusen som blev utan biljetter.

Kompl. text till numrerade bilder

Bilden på 3:dje sidan:

Två stronga landslagsmän skakar hand . . .
Kungen hälsar på kämpan "Masse" Holmqvist före landskampen Sverige—Tyskland 1941. I mitten Harry Nilsson, AIK.

Bild 1 (sid. 23). Första officiella DM-tävlingarna i fri idrott hölls i Motala 1908 då idrottsplatsen samtidigt invigdes av landshövding Ludvig Douglas, som var hedersordförande i Östergötlands Idrottsförbund. Vi tog alla DM-tecken utom två samt rader av andra och tredje pris. Georg Pettersson var i Hamburg, annars hade det väl blivit rubb och stubb. Sigfrid Sigland satte distriktsrekord med 23,28 i slägga. Det hela gick precis efter beräkning, och prislistan hade gjorts upp redan under tågresan ner. På bilden ser vi hur det unga Motala bildar häck för IFK-arna kring priset.

Bild 2 (sid. 25). Kalle Käll löper i mål efter ett 17.000 meter långt Söderköpingslopp, högt på tå och i en stil som gott kunde duga än i dag går han på i spurtan. Troligen är det Jonas Forsberg (närmast med stopet) som läser av tiden. Längre bort i plogmonstop syns Sleipnerbacken "Times" Andersson. Ungdomens entusiasm för prestationen kan ingen ta miste på.

Bild 3 (sid. 26). Starten för SM i terräng den 16 maj 1909. Tjugofyra man ställde upp och de synliga löparna är från vänster: Kalle Käll (19), V. Nilsson, Södermalm (10), K. Svärd, Södermalm (7), Georg Pettersson, som segrade har nr 17, nian är Brynolf Larsson, Södermalm. Den kraftige IFK-aren som leder klungan är Erik Wahlström och 16 är Fredrikshovaren Nils Carlén. Som syns till höger hade "Parken" då en hinderbana för hästtävlingar.

Bild 4 (sid. 27). En bild från Idrottsparken där NGF anordnade en tiokampstävling 1909, som Erik Kugelberg vann. Från vänster: H. Hacklin (4:a), Gustaf Norden (3:a), Gustaf Lindblom, Bääth, Rolf Landberg (2:a), Kugelberg, Bertil Hartzell, Erik Svensson ("Kul-Sven") i Sleipners gamla klubbdräkt med klöverbladet, Carl Cahp, Georg Åberg, J. Rydberg och Bigger Månsson, KFUM 5:a.

Bild 5 (sid. 35). Kamratmästarna 1904 — vårt första storlag i fotboll med den Isaac Westergrenska 1.000-kronorpokalen och mästerskapsmedaljer på tröjorna. Från vänster i borten raden: Erik "Gaffel" Johansson, Gottfrid "Masen" Johansson, Josef "Joffa" Dahlström, Erik "Lots" Sundström, Robert Sundqvist (kapten), Ivar Sefve samt Algot Widén. Sittande: Bernhard Carlberg (ordförande), Thure Carlberg, Henning Gustafsson, Hjalmar Westergren och Kristian Ullman.

Tore Sköldbring, allround och god i litet av varje.

Bild 6 (sid. 66). En träningsbild från 1905 då Tottenham Hotspurs kapten Alexander Tait var här. Från vänster: Algot Widén, "Masen" Johansson, Calle Carlberg, Hjalmar Westergren, "Lots" Sundström, "Joffa" Dahlström, "Gaffel" Johansson, Kristian Ullman. Sittande: Tait, Henning Gustafsson, Thure och Bernhard Carlberg.

Bild 7 (sid. 67). 1909 års A-lag. Från vänster: C. W. Hartzell, Curt Hartzell, Stephan Kling, Gösta Bergholtz, Sixten Dahlström, Louis Groth, Sture Löfgren, Hjalmar Westergren. Sittande: Harald Kindahl, Rosengren och "Dava" Örtegren.

Bild 8 (sid. 68). Vårt stronga B-lag 1910, som det året spelade 23 matcher och bara förlorade 1. Målkvot 143—9! Största segern vanns över Sleipners A-lag med 8—2 i finalen om Östgötahornet. Bland övriga storsegrar kan nämnas: Sylvia 15—1, Link. Allm. Idrottsklubb 12—1, Link-kamr. 17—0! Från vänster: Rickard Nylund, Herbert Hagström,

Gustaf Pettersson, Abbe Ljungström, Sixten Dahlström, Manne Samuelsson, Ivar Bergholtz, Einar Dusen. Sittande: Axel Berglund, Olle Eliasson och "Iffa" Svensson.

Bild 9 (sid. 70). 1913 års A-lag som slog Sylvia i en DM-match i sex graders kyla. Från vänster: Einar Dusen, "Nisse" Jonsson, "Abbe" Ljungström, Gustaf Pettersson, Manne Samuelsson, "Gaffel" Johansson, Erik Kling, "Kalle" Redlund, Rickard Nylund, Rudolf Haglund, "Kirre" Nylund och Birger Johansson.

Bild 10 (sid. 73). Våra fyra lag 1920 (A-lag fanns inget!). Övre raden lag II, från vänster: Em. Hertzman, Tore Ekström, Sven Ringborg, H. Hertzman, Gösta Brandell, H. Karlsson, E. Andersson, O. Hjort, Olle Carlsson, Edv. Johansson, R. Haglund (Svensson-Pepper). Andra raden lag III: E. Edlund, B. Stylander, B. Carlberg, G. Edlund, Ragnar Haglund, Sv. Persson, H. Larsson, B. Fahle, Erik Johansson (Sundenius), Martin Carlsson, Martin Högvall. Tredje raden lag IV: Sven Ekman, Gunnar Johansson, John Lind, Nils Sandin, Bruno Andersson, Gunnar Persson, Gösta Andersson, Harry Lundborg, Tore Carlsson, C. E. Lindeström, David Nilsson. Nedre raden lag V: A. Hultberg, J. Hägerstrand, Tore Keller, H. Blomfelt, A. Ask, B. Eliasson, E. Eliasson, K. Petersson, H. Nilsson, H. Jonsson, O. Karlsson.

Bild 11 (sid. 77). 1923 var det inomhustränning i cirkus under Imre Schlossers ledning. Den ungerske tränaren syns i mitten med keps och mörk kostym flankerad av "Rullan" Haglund och "Manne" Samuelsson.

Bild 12 (sid. 78). Dagen är räddad! Sölve Flisberg utbringar ett leve vid avfärden från Västerås 1923. Vi var tvungna att slå VIK för att inte åka ur östra gruppen av svenska serien, och vi vann med 2-1 . . . Från vänster ser man: Nils Sandin, Olle Ringdahl, Sölve Flisberg, Georg Högvall, "Tjoskar" Björkqvist, T. Carlsson "Crall", Bruno Carlberg, Elov Pettersson, Gösta Andersson, Arthur Åstrand och H. Hertzman.

Bild 13 (sid. 81). Berlin passeras vid Polen-resan 1924. Från vänster: Oscar Björkqvist, "Päve" Johansson, Helge Jonsson, i studentmössa Gösta "Banan" Andersson, fru Helge Jonsson, fru Elov Pettersson, bakom henne Elov Pettersson, Gunnar Persson, Georg Högvall, Torsten Johansson, "Ben" Ragnar Andersson, Axel Jansson, Sölve Flisberg, Imre Schlosser. Sittande: Bruno Carlberg.

Bild 14 (sid. 84). 1926 års A-lag vid en match i Malmö mot Kamraterna. Överst från vänster: supportern B. Jacobsson, Putte Jansson, Bengt Carlsson, Allan Hasselmark, Malte Palm, Harry Stanley, i mitten Sölve Flisberg, Torsten Johansson, Brynolf Ekelin, Gösta Andersson. Nederst: Georg Högvall, Gunnar Ragnar och Valter Landström.

Bild 15 (sid. 85). De medverkande IFK:arna på Stadshusbasaren 1907. Sittande på golvet från vänster ser man bl. a.: "Aeka Cedermark, Erik "Lots" Sundström, Albin Nylin (i mitten), Edward Hellroth och Mauritz Landberg. I bakre ledet längst till höger: "Abbe" Rosén. I mitten bondkomikern och tredubbla olympiamedaljören, "hedersborgaren" i Aten John Svanberg.

Bild 16 (sid. 87). IFK-gymnasterna, som uppträdde med så stor framgång på teatersoiréerna 1909. Bland kända ansikten märkas Nils Hartzell (fanbärare), Carl W. Hartzell, Fritte Jonsson, Curt Hartzell, Arvid Ringstrand, Nils Westergren och Harry Hacklin.

Bild 17 (sid. 88). Lucia-festerna har varit uppskattade inslag i vår förening. Stadshusets festsal brukar då fyllas av gamla och unga IFK:are. Vår egen Lucia heter här Siv Gustafsson och stjärngossen känner väl alla igen. Han bär ett ljus i handen och har också varit ett ljus i svensk, smäländsk och östgötsk fotboll . . . På bilden är det vår ordförande som uppvaktas med en julklapp. "Rullan" Haglund ser inte ledsen ut han heller.

Bild 18 (sid. 91). B-laget i bandy med adress Rossängerna 1908. Från vänster: Jonsson, "Abbe" Ljungström, Olle Eliasson, Gustaf Pettersson, Herbert Hagström, Einar Dusen, Edvin Hagström, Artur Björklund, Knut Rundqvist och Ivar Bergholtz. Coje Johansson saknas.

Bild 19 (sid. 108). 1940 års kämpar . . . Överst från vänster: Georg Ericson, Erik Holmqvist, Oskar Holmqvist, Lennart Wigren, Halvar Carlbon, Olle Carlberg, Torsten Johansson, Birger Rosengren, Bengt Flisberg, Sven Åke och Lars Erik Wickberg, Kalle Johansson och Pelle Nilsson.

Bild 20 (sid. 114). En stor dag 1923, då vårt unga löpargarde för första gången vann ÖD-stafetten. Från vänster: Bertil Hartzell, Sven Nilsson-Rossmark, Sven Fraenki, Sven Dahl, C. E. Lindeström, Pelle Stenberg, Erik Johansson-Sundenius, Th. Thorén, C. G. Cervell, Gunnar Kinberg, Ernst Andersson, Sven Gistrand, Thore Ekström, G. Malmberg och Sölve Gustavsson.

Bild 21 (sid. 116). Laget som tog ÖD:s vandringspris för alltid i "Norrköping Runt" 1926. Från vänster: Gunnar Uhlander, Sven Dahl, Gunnar Kinberg, William Björneman, Erik Johansson-Sundenius, Thure "Lavass" Liljedahl (ledare), Manne Carlsson, Ola Stylander, Sven Gistrand, Thor Thorén, Sven Nilsson-Rossmark. Knästående: Carl Eric Lindeström, Harry Persson, Sölve Gustavsson, Oskar Gustafsson och Ivar Dahlén.

Bild 22 (sid. 121). Våra första svenska mästare i fotboll flankerade av Torsten Johansson och Lajos Czeizler. Spelarna från vänster: Halvar Carlbon, Sven Persson, Einar Stéen, Knut Nordahl, Erik Holmqvist, Georg Ericson. Knästående: Birger Rosengren, Oskar Holmqvist, Torsten Lindberg, Gösta Malm och Kalle Johansson.

Bild 23 (sid. 123). Andningspaus i den väldigaste av svenska matcher. Det var i cupfinalen 1944 inför 35,087 åskådare på Fotbollstadion. Domaren Ivan Eklind har beordrat förlängning efter 3—3 i full tid. Vi hade hämtat upp Malmö FF:s 3—1-försprång efter ett glänsande spel och "Bian" Rosengren vill tydligen inte avbryta denna givande offensiv med en paus. Han resonerar med Eklind om saken, medan spelarna tar igen sig på Råsunda-gräset. Från höger syns Stéen, Lindberg, Wigren, "Mulle" Holmqvist, Knut Nordahl, Eklind, Rosengren, Carlbom och Georg Ericson. MFF:arna är Sture Mårtensson och Hans Malmström.

Bild 24 (sid. 127). Ett sammanbitet gäng löper ut ur Råsunda-Stadions innandöme för att göra upp med Malmö FF i cupfinalen 1945. Torsten Lindberg, "Masse" Holmqvist, Gösta Malm, Birger Rosengren och Einar Stéen ser högst allvarliga ut. Endast garconen Halvar Carlbom skiner upp när skadade Sven Persson hejar på kamraterna från "Norrköpingssektionen", där vimpelprydda extratågsresenärer gör sig beredda. De fick också lön för mödan, då vi vann med 4—1 . . .

Bild 25 (sid. 128). 40-talets mest betydande svenska fotbollskapten skakar hand . . . När stora Sture Mårtensson i Malmö FF och vår egen Bian Rosengren mötts på detta sätt på de gröna slagfälten har det betytt kampsignalen till stora avgörande insatser i svensk fotbollshistoria. Bilden är från cupfinalen 1945 och den fryntlige domaren heter Eric Jansson från Kvarnsveden.

Bild 26 (sid. 128). När cupfinalen avgjordes 1945. Georg Ericson, osynlig på bilden, har lurat både Hasse Malmström och MFF-målvakten. Erik Nilsson rusar fram, men hinner inte bollen, som studerar in i tomma målet. "Mulle" Holmqvist och "Skinnet" Wigren kan inte dölja sin förtjusning. Vi leder med 2—1 . . .

Bild 27 (sid. 130). Kungacupen är vår! Segerlaget 1945 omgivet av lyckliga ledare. Från vänster: Torsten Johansson, Halvar Carlbom, Knut och Gunnar Nordahl, Einar Stéen, Erik Holmqvist, Georg Ericson, Carl Elis Hallén, Lajos Czeizler. På knä: Birger Rosengren, Oskar Holmqvist, Torsten Lindberg, reservmålvakten Pelle Nilsson, Gösta Malm och Lennart Wigren.

Bild 28 (sid. 131). Gunnar Nordahl blev våren 1947 föremål för den högsta utmärkelse en Norrköpingsspelare fått genom tiderna, då han nominerades som center i det kombinerade Europalaget som FIFA tog ut att spela mot England. — På bilden glider Nordahl i typisk stil förbi AIK-backen Ove Karlsson och fastställer 3—1 i en seriematch hösten 1945. Perfekt fixering av bollen, som med en hård nick förpassas i mål. Harry Nilsson skyndar till, men det är så dags då . . .

Bild 29 (sid. 133). Kolmårdsstafetten på skidor 3 × 1 mil arrangerades första gången 1938. Den började så smått som träningstävling vid Svarttorp,

men blev snart ett storevenemang. När denna bild togs vid Rodga 1942 startade 82 lag och bröderna Blom triumferade . . .

Bild 30 (sid. 142). 1909 invigdes skidbacken i Idrottsparken och på bilden ser man ett dubbelhopp utföras. Rickard Nylund gjorde invigningshoppet och J. Bock från oss blev den förste distriktsmästaren i Östergötlands då enda skidbacke. Samtidigt med invigningen hölls en "orienteringstävling" på skidor mellan Söderköping—Norrköping 15 km. (Backen revs 1923.)

Bild 31 (sid. 152). Det smakar med en läsk efter finalsegern över Slepner i ishockey-DM 1947. Närmast från vänster: Nisse Olofsson, Göte Örtegren, Gillis Augustsson, Åke Johansson och Alf Schönberg. I bakre ledet: Bengt Carlsson, Holger Pehrson (ledare), Sven Åke Sundgren, Gösta "Längen" Lindberg, Tore Sköldbring och Sven Ljungberg.

Bild 32 (sid. 157). Newcastles Lord Mayor med fru i kretsen av IFK-are under turnén 1946. Från vänster: Gunnar Nordahl, Torsten Lindberg, Oskar Holmqvist, Sven Åke Wickberg, Lajos Czeizler, Einar Stéen, Ingemar Johansson, Carl Elis Hallén, Knut Nordahl, Sven Persson, Halvar Carlbom, Carl Evert Westerlund, Torsten Johansson, Karl E. Stéen och Sigge Andersson.

Bild 33 (sid. 165). Våra Englands-matcher blev föremål för presskommentarer världen runt. Här några klipp från ledande Europeiska fackorgan: Norrköping, en VI-bomb i den engelska fotbollen, skrev Frankrikes ledande sporttidn. "L'Equipe" (överst).

I mitten ett klipp ur den ryska tidningen "Sovjetisk Sport". I rubriken står det kort och gott "Norrköping i England", varpå följer referat av matcherna mot Newcastle United och Wolverhampton Wanderers (de två första matcherna har behandlats i ett föregående nummer). Kommentaren i sista stycket lyder i svensk översättning:

"Norrköping noterade alltså på sina 4 matcher i England målkvoten 12—7. Enligt engelska sportskribenter ligger hemligheten till svenskarnas framgångar i samspelet och den kollektiva taktiken i förening med hög teknik. Några experter framhåller också att ifråga om kollektiv taktik påminner Norrköpings-Kamraterna om Moskvas Dynamo."

Även i Portugal kommenterades vår Englandsturné på ett mycket uppmärksammat sätt. Nedtill ser vi den 3-spaltiga rubriken i fackorganet "Abola", och två spalters referat av Charlton-matchen. Dessutom två stora bilder av Gunnar Nordahl.

Teckningen på sid. 98 av Albrecht Lindström är utförd av hans kusin, chefsarkitekt Carl Melin, Stockholm.

INNEHÅLL

	Sid.		Sid.
<i>Femtio år med IFK</i> av Torsten Johansson	3	<i>''Spitz'' och Läroverket</i>	48
<i>Kamrater.</i> Dikt av Hjalmar Westergren	5	Rubb och stubb på Skolungdomens	50
<i>Kamratkedjan smides</i>	7	<i>Östgöthaspel och 27—0 i bandy</i>	52
Banbrytande ungdomar	8	<i>Möte med drömfigur.</i> Av William Björneman	
Stark idrott — stora ledare!	8	''Kalmar''	54
<i>Guaner och John får en idé</i>	9	<i>De stora ögonblickens man</i>	56
NGF — moderföreningen	10	Den verkliga bragden	57
Gymnasterna fick smak på idrott	10	<i>Idrottens eld brann i oss</i> av Topzy Lindblom . .	58
<i>Den trevande starter</i>	11	<i>Toppmannen Top</i>	60
Gunnar Nisbeth — ungdomsledaren	13	<i>IFK:s styrelse 1904 och 1947</i>	63
Stortävling gav impulser	13	<i>Tiolamp i hemmiljö</i> av Erik Kugelberg	64
Styrelsen skingras	13	<i>''Masen'' och ''Robban'' lade grunden</i>	65
Bernhard Carlberg lussar nya segel	14	''Masen'' dyker opp	66
Den gamle ordföranden berättar	15	Något engelskt över det hela	68
Sammanträden på Liljegrens gård	16	Svenska serien bildas	72
Ekonomiska bekymmer	16	Rafflande slutspel i SM	74
<i>Den Gudarna älskade</i> av Esther Lindström	17	Kanratmästare igen	74
<i>Tävlingsstart med vadhållning</i>	18	''Iffa'' Svensson i landslaget	75
<i>Mot olympens höjder</i>	19	Albihi bonnar	76
Stora SM 1906	21	Torsten debuterar i ettan	81
Tio segrar av fjorton möjliga	22	Polskt fälttåg och allsvenskt	81
Otrolig dominans	23	<i>Basarernas och bostonvalsens dagar</i>	85
Kon utgick	24	<i>Från Rossängarna till Allsvenskan</i>	89
Dava Örtegren begär Alte Kameraden	26	SM-final i Norrköping	90
Hård inomhusträning	28	August Strindberg i funderingar	91
<i>Kämpen Arvid Åberg</i>	31	56—0 på två matcher	91
En teknisk föregångsman	34	Rockbandy på Ross	92
<i>Hjalle</i>	35	Epoken ''Colle''	94
''Robba'' alla tiders kapten	36	<i>När Chevillard flög och flörtade</i> av Henry Kell-	
Min skarpaste match	36	gren	95
SM-start och lektion av öis	36	<i>IFK:s ordförande 1897—1947</i>	98
Målrekord med 16—1	37	<i>De Heroiska åren</i>	100
Organisatorisk mästare	37	Ett svart år — men en vändpunkt	103
Hjalle in memoriam	38	''Nalles'' prövningar börjar	104
<i>Kungacupen och nya klubblokaler</i>	39	Förstärkningar anländer	106
<i>Från världsrekord till odollarbragd</i>	40	''Mulle'' kontaktar UK	107
Jättetriumfen i Berlin	42	Torsten Johansson hyllas	108
Odollarbragden i Kolmården	46	<i>''Colle'' visar vägen</i>	110
<i>Min idrottsskola</i> av Bo Ekelund	47		

	Sid.		Sid.
<i>Guldåldern bryter in</i>	119	<i>Med tjugosju grenar på programmet</i>	141
Över horisonten	122	<i>Vår sociala uppgift</i> av W. Björneman	146
Gunnar Nordahl kommer	124	<i>Fröjd för 3,000 ungar</i> av Eric Ringh	148
"Cupens Crossbollar"	125	<i>Stafettminnen</i> av Dagmar Lindgren	149
The double ioen	127	<i>Nio år med puck och klubba</i> av Sigge Andersson	151
Klimax 1946?	130	<i>"Nalle"-rekord slaget</i> av Sture Linden	153
<i>Nappatag i Tassmarker</i> av Sölve Gustavsson ..	133	<i>Kamratsången</i>	155
"Hartz" sprang banan före start	134	<i>I lejonets kula</i> av Bertil von Wachenfeldt	156
Seger i första Norrköpingsmästerskapet	134	Varför vi vinner	163
Ny epok börjar med segrar	134	Vår starkaste match	164
Sportstugelivet blomstrar	135	<i>Våra olympier genom tiderna</i>	170
Sektionen bildas	136	<i>Svenska mästare</i>	171
Djäv kupp-seger i Kolmårds-budkavlen	136	<i>Våra landslagsmän</i>	173
Riksbudkavlesensation	137	<i>Svenska rekord</i>	176
SM:s "köldbudkavle" angav upptakten ..	137	<i>Utländska lag vi mött</i>	176
Suveräna segrar i DM och NM	138	<i>Hedersledamöter</i>	177
Harry Larsson, vår förste cupmästare	138	<i>Ständiga medlemmar</i>	177
Uppmärksammas lagseger	138	<i>Förtjänsttecken i guld</i>	177
Vackra juniorframgångar	139	<i>Styrelsens funktionärer</i>	178
Skidbudkavlar — mandomsprov	139	<i>Styrelseledamöter</i>	179
Från Kolmården till Skåne	139	<i>Med Kamraterna i helg och socken</i>	181
Över 1,000 man i S:t Olofsträffen	139	<i>Kompl. text till numrerade bilder</i>	189
Så kom med oss i skogarna	141	<i>Jubileumsskriftens anmonsörer</i>	194

JUBILEUMSSKRIFTENS ANNONSÖRER

Ahlströms Livsmedel, A.-B.	Hultman, Uno, Bil A.-B.	Olsson, Erik, Speceriaffär.
Andersson, Bröd., Velociped & Radiofabrik.	H. S. B., Norrköping.	Petterson, C. A., A.-B.
Appelqvist, E., Speceriaffär.	Idrottsbladet, Stockholm.	Ritz Hotell, Norrköping.
Arbetsförmedlingen.	Jansson, Martin, Firma.	Ryléus Karamellfabrik.
Ballin A.-B., Kappaffär.	Janson & C:o, Aktiebolaget P.	Silkecellulosa, A.-B. Nordisk.
Björk, John, Guldsmed.	Johansson, Alfr., Järnaff., A.-B.	Sjöbergs Skeppshandel (E. Iding), Malmö.
Bergströms Eftr. (Ivan Larsson).	Johansson & C:o A.-B., Robert.	Sporrang, Stockholm.
Bergvall & Söner, A.-B. Axel K.	Järnvägsrestauranten.	Slakterifören., Norrk.-ortens.
Cegece, A.-B.	Kardell, Erik, Möbelfabrik.	Standardhjul, A.-B.
Dahl, Otto, Borstbinderifirma.	Kneippbadens Kemiska Tvatt.	Stadens Affärsbanker.
Ekströms Hovblomsterhandel.	Konsumrestauranten.	Sterns Herrkonfektion.
Eriksson, Filip Yllefabr., A.-B.	Kraftemballage, A.-B.	Stora Hotellet, Norrköping.
Falks Konditori.	Langers Kemigrafiska Anstalt.	Sundqvist, Motor A.-B.
Fiskeby Fabriks A.-B.	Leire, ömsesidiga Försäkr.-bol.	Sundström, John, Mälare.
Francaise Parfumerie.	Lekoma, A.-B.	Svea Choklad, A.-B.
Frolings Paraply- o. Väskaffär.	Ljungqvists Tapetfabr., A.-B.	Sv. Bensin & Petroleum, A.-B.
Geige A.-B.	Lundberg, Allan, Skohandl.	Svensson & Söner, C. L., A.-B.
Germundsson, S., Sjukvårdsaffär.	Lundberg, Byggnads A.-B., L. E.	Söderberg, A., Eftr., Auto.-f:a.
Good Year Gummifabr., A.-B.	Malmkvist, W., A.-B., Skrävaruf.	Taxi, Norrköping.
Grand Hotel, Norrköping.	Manus, A.-B.	Tempo, A.-B.
Grand Hotel, Karneholm.	Mjölkecentralen.	Trafikförv. Österg. Smalsp.
Gustafsson Gummiverkstad, A.-B.	Möbelkompaniet.	Järnvägar.
Hagman, Gösta, Kapten.	Noco, Maskin A.-B.	Trycksaker, A.-B.
Hanström, Sven, Linköping.	Noreopia.	Törnell & Ringström, A.-B.
Harvester Comp., A.-B. Internat.	Norden, Rederi A.-B.	Wadström & Indebetou, A.-B.
Hellmann, Max, A.-B.	Norra Tjusts Trafik A.-B.	Wania, A.-B.
Hellmers Bleck & Plåtslageri	Norrk. Förenade Bagerier.	Vedcentralen, A.-B.
Hesselmans Speceriaffär	Norrköpings Sparbank.	Åtvidabergs Industrier.
Hernia, Limfirman, A.-B.	Norrköpings Skofabrik, A.-B.	Österberg, K., Byggmästare.
	Norrköpings Tapetfabrik.	Österg. Fiskförs.-fören., u. p. a.
	Norrköpings Yllefabrik.	Östra Sveriges Allm. Rest.-A.-B.
	Nyborgs Yllefabrik, A.-B.	

"P. Jansons" Kolgårdar

hava modernaste Kross-, Sorterings- och Mätverk samt Lastnings- och Distributionsanordningar för

Antracit, Koks, Hushållskol, Bricketter, Angkol, Smideskol och Träkol.

"P. Jansons" Utställning

N. Strömsgatan 15

visar vad Byggnadsmaterialavdelningen kan leverera till varje Ny- och Ombyggnad.

Gör ett besök!

Snabba leveranser! Prima varor!
Låga priser i parti och minut!

Vid telefonering begär blott:

"P. Jansons"

Aktiebolaget
Törnell & Ringström

Yllefabrik

NORRKÖPING
Etabl. 1897

Slå

NOLL

och begär

TAXI

VID BESTÄLLNING AV
BIL VAR VÄNLIG UPP-
GIV ANTALET ÅKANDE

RES till och från

ÖREBRO
FINSPÅNG
SKÄRBLACKA
ARKÖSUND
SÖDERKÖPING
VALDEMARSVIK

med **TÖJ:S** snabba o. moderna rälsbussar

NORRA EUROPAS
LEDANDE IDROTTSTIDNING

Köpes av 120,000

OCH

Läses av 300,000

varje vecka

Utkommer Måndagar, Onsdagar, Fredagar

Bara T. T. är värd priset — 25 öre

Till de stora

*på idrottens område hoppas vi att Norrköpings-
Kamraterna alltjämt må räknas*

STORA HOTELLET

NORRKÖPING

(Innehavare: S. O. CHRUZANDER)

MJÖLK®PRODUKTER

ger idrottsmannen uthållighet och spänst.

Han "bygger alltså upp sig" med

MJÖLKCENTRALENS

HYGIENISKA och FÖRSTKLASSIGA

MEJERIPRODUKTER

LJUSÄKTA

TVÄTTBARA

NORRKÖPINGS TAPETFABRIK

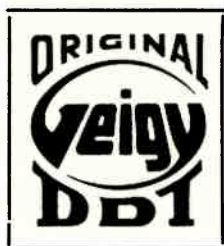
GEIGY AB

ANILINFÄRGER
TEXTILHJÄLPPRODUKTER
GARVÄMNINGEN

MITIN

ORIGINAL GEIGY DDT

GESAROL VÄXTSKYDDSMEDEL
(Geigy vätningsmedel)

GESAROL M • GEIGY 33

MODOCID • MODOCID-SPRAY
MODOCIDOL • GYRON

TRIX-PRODUKTERNA

Norrköping

Vedcentralen

I NORRKÖPING AKTIEBOLAG

ETT FÖRETAG SOM GÖR MYCKET MER ÄN
NAMNET LÅTER ANA.

TILLVERKAR OCH FÖRSÄLJER:

TROTTOARPLATTOR

halkfria och slitstarka

MELLANVÄGGSPLETTOR

ljudisolerande

VIBROBLOCK

till villagrunder och ytterväggar

FÖRSÄLJER: ***VED*** i parti och minut

GRUS och SINGEL

prima kvaliteter från egna grustag

DRIVER: ***ÅKERI och SPEDITION***

god service

Ring Namnanrop "Vedcentralen"

MASKIN AB. NOCO

Nordenberg & Co   Södra Kyrkogatan 52   ::   Telefon 265 29

CYLINDERSLIPNING
BÅTMOTORER
MASKINREPARATIONER
LAGERGJUTNING

Skjortor

Sportkläder

John
Sundström

MÅLERIFIRMA

KÄLLVINDSGATAN 19 - TEL. 250 86

WADSTRÖM
&
INDEBETOU

Klädesfabrik

N O R R K Ö P I N G

Ballin

Drottninggat. 6 Tel. 25575

ALLTID *först* MED *sista* NYHETERNA

ÅTVIDABERGS
HEMARKIV
*skapar ordning
och reda i hemmets
viktiga papper*

*Kostar med 10 häng-
mappar: för A4- och
kvartopapper*

13:75

för foliopapper 15:25

AKTIEBOLAGET ÅTVIDABERGS INDUSTRIER

Stockholm, "Åtvidabergshuset" - Göteborg, Ö. Hamngatan 30 - Malmö, Östergatan 1
Tel. "Åtvidabergs Industrier". Försäljningskontor över hela landet.

Norrköping: G. Rådstugugatan 18-20, Centric - Tel. 204 11, 231 79.

**För god bensin
och god service**

*stationer över
hela landet*

HELLMERS

Plåtslageri

Packhusg. 9-11, Norrköping, Tel. 21853, 26471, 28940

VID SEKELSKIFTET BILDADES KAMRATERNA

VID SEKELSKIFTET ETABLERADES OCKSÅ

ERIK OLSSON

SPECERI- & DELIKATESSAFFÄR

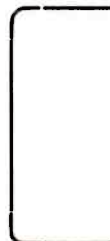
Specialité:

KONSERVER, SKALDJUR, DELIKATESSER

FILTAR

I ALLA FÄRGER O. KVALITÉER

Införda offert från

AKTIEBOLAGET
C. L. SVENSSON & SÖNER

NORRKÖPING • TELEFON 201 21

*Ett festbord utan fisk är
inget festbord*

DAGLIGEN STOR SOR-
TERING AV FÄRSK FISK
OCH KONSERVER

finner Ni i

FISKARENAS

MINUTAFFÄRER

Hospitalsgatan 17 — Telefoner: 275 81 - 218 73

G. Rådstugug. 43 > 274 44 - 274 66

Linköpingsvägen 23 > 260 61 - 261 60

KLICHÉER
TECKNINGAR
RETUSCHER

Langer's
KEMIGRAFISKA ANSTALT
Norrköping
Telefon 21050

A.-B. NYBORGS YLLEFABRIK

GARVAREGATAN 6

Namnanrop: "NYBORGS YLLEFABRIK", Norrköping

Vår HONNÖR

för Jubilarer

IVAN RYLÈNS KARAMELLFABRIK

Trädgårdsgatan 1 - Norrköping - Tel. 207 28

De verkliga
"dubbelexcellenserna"
äro våra dubbelsoffor
SUCCÉ och **M. K.**

Ni finner dessa i

MÖBELKOMPANIET

Knäppingsborgsgatan 9 :: Tel. 26974
(Mitt för St. Olof kyrka)

Allt

till

förbandslådan

finner Ni i

S. Germundssons

**SJUKVÅRDS- och
KEMIKALIEAFFÄR**

S. St Persgat. 33 - Norrköping - Tel. 24376

A.-B. MAX HELLMANN

Yllefabrik

Tel. 200 02 & 250 01 - NORRKÖPING - Tlgr.-adr.: MAXMANN

Se till att Ni får *kvalitet*

Tror Ni att det har någon betydelse, vilka gummiklackar Ni får på Edra skor. Säkert! Ni vill ha en klack som är slitstark och som håller passformen. Det är Goodyear-kvalitet Ni önskar. Se då till att Ni nästa gång får Goodyears smidiga, vilsamma, svenska gummiklack.

GOODYEAR

»Över hela världen gå flera människor på Goodyear gummiklackar än på klackar av något annat märke.»

HERNIA

NORRKÖPING
TELEFON: 241 14, 241 66

Tillverka och försälja alla slags

LIMÄMNEN
DEXTRIN
KALLIM
GUMMI
LIM
SKOKLISTER
STÄRKELSE
VALSMASSA
etc., etc.

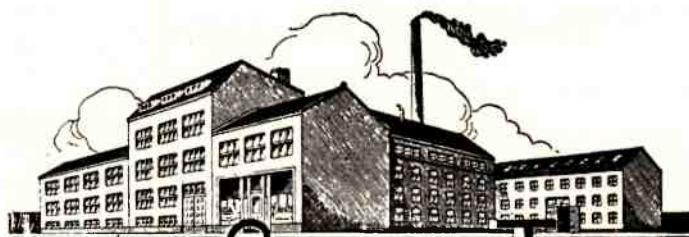
W. MALMKVIST

AKTIEBOLAG

LINDÖVÄGEN 55
Telefoner 21954 - 26354

JÄRNVÄGSOMRÅDET
Söderköping - Telefon 402

Grossistfirma i järn och
metallskrot

TEL. ADR.
TAPET
RIKSTELEFON:
21774, 22153

A:B.

Sjunöqvists Tapet-
fabrik

FABRIK &

KONTOR, PRÄSTGATAN 16-18

NORRKÖPING

Beställ Eder

BUSS

för Idrotts- och utflyktsresor hos

Norra Tjusts Trafik A.-B.

Beställningstelefon 269 44

*MÅ DE KOMMANDE ÅREN ÄVEN BLI LYCKO-
SAMMA FÖR NORRKÖPINGS-
KAMRATERNA*

JÄRNVÄGS-RESTAURANTEN

(Norrköpings Centralstation)

Innehavare: MARIA HALLENDORF

Goda VAROR

till

Låga PRISER

Tempo

SVEN HANSTRÖM

LINKÖPING

köper

Pappersved och Lövtimmer

*Ensamförsäljare
i Norrköping av*

Vargjens

TRENCH-COATS

SPORT- *och*

ARBETSKLÄDER

Sterns

HERREKIPERINGSAFFÄRER

ELITKLÄDER

FÖRSTKLASSIGT FABRIKAT
UTMÄRKT PASSFORM

AB. C. A. PETTERSON
N O R R K Ö P I N G

**Fiskeby
Fabriks Aktiebolag**

Huudkontoret:
Södra Strömsgatan 15
Norrköping

*F*ödelsedags-
och
jubileumstårtan

köper man i

ERIK FALKS
KONDITORI

Västra S:t Persgatan 26 - Norrköping
Telefon 21297

Grand Hotel
NORRKÖPING

Stadens största och modernaste restaurant-
etablissement

Lagandan triumferar i Sparklubben

LAGET är mycket starkare än Du. Kamratandan triumferar. Det är därför som sparklubbarna ha en sådan framgång och det är därför som medlemmarna i dessa ha så mycket pengar på banken. Genom sparklubben kommer Du in i en regelbunden takt i Ditt sparande och blir själv överraskad hur lätt och ledigt det går.

Sparbanken hjälper till vid bildandet, så hänvänd Dig dit

NORRKÖPINGS SPARBANK

SKOLGATAN 12   STATIONSGATAN 2

Under **50** år har Norrköpingskamraterna berikat Staden med förnämlig idrott av alla slag.

Under **60** år har
SVEA CHOKLAD AB.
tillverkat

Förstklassiga CHOKLADPRODUKTER
som livligt uppskattats av hela Sveriges befolkning

FORTSATTA

blomstrande framgångar

för

Norrköpings - Kamraterna

*inom det idrottsliga gebitet är vår
önskan i samband med de 50 åren*

Ekström
HOVBLOMSTERHANDEL

DROTTNINGGAT. 6 - NORRKÖPING - TELEFON 230 10

TRÄDGÅRDEN: TEL. 209 15

NORCOPIA är det idealiska matstället för dem, som vill ha god och omväxlande mat till lågt pris.

Jo, för att **SPECIALEN**

finns upptagen på Norco-
pias matsedel alla dagar.
Den består av, smör och
bröd, varmrätt, kaffe eller
mjölk - Priset
för allt detta
är endast kr.

1:55

Nya Torget (H S B-huset)
God Vän, V. Kungsgat. 17

KAFFE och KOLONIALVAROR

i parti

TELEFONER:

Nissvandt 207 69
Peterson 211 12
Order och försäljning . . 211 12, 208 32
Kassa och Bokföring 211 12
Lager 209 74

Vi vilja särskilt rekommendera våra paketerade kaffeblandningar:

Moccablandning $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{2}$ kg. kart.
Rojoblandning $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{2}$ kg. kart.
Morsblandning $\frac{1}{4}$ och $\frac{1}{2}$ kg. kart.

ENSAMFÖRSÄLJARE av:

GULDGRYN

Extra prima lättkokta delikatess havregryn.

Aktiebolaget ROB. JOHNSON & Co
NORRKÖPING

LIVSMEDELSAKTIEBOLAGS

UTMÄRKTA
TILLVERKNINGAR

finner Ni i följande

FÖRSÄLJNINGSLOKALER:

Sveahallen . . . Tel. 202 40 och 243 00
Skepparegatan 34 . . . . . Tel. 226 00
Gamla Torget 8 . . . . . " 202 81
Västra Kungsgatan 21 . . . . . " 259 99
Tuna, Åby . . . . . " 50118

Vit

är KAMRATTROJAN

Vit

hel och ren kommer
alltid tvätten tillbaka

från

KNEIPPBADENS ÅNGTVÄTT

NORRKÖPING

Strandvägen 28 - Tel. 241 51

MOTORCYKLAR

REX • ARIEL • B. S. A.
ROYAL ENFIELD

MOTORKEDJOR, RESERVDELAR, TILLBEHÖR

BÅTAR och MOTORER

IVAN LARSSON

S. S:T PERSGATAN 16 NORRKÖPING TELEFON 20059

Stickade Sporttröjor

TILLVERKARE:

A.-B. AXEL K. BERGVALL & SÖNER

Till HSB i Norrköping äro anslutna dotterföreningarna Björkdungen, Ången

Norrgården, Kopparkypen, Strandvägen, Storgården, Söderhöjden, Karbin, Statsrådet, Strömsgården, Ekenäsgårdarna, Fridtuna, Lilltuna, Aklejan och Fastighetsaktiebolaget Skeppet.

Förvaltningen omfattar 2,073 bostadslägenheter för ett fastighetsvärde av ... kr. 29.395.000: —

Ni kan spara genom att bo i HSB

Landets största organisation för spekulationsfritt bostadsbygge

Vår

restaurangtjänst

mottager beställningar på

Festmiddagar - Luncher - Supéer
för servering i hemmen eller i större samlingslokaler.

Vi ordna allt åt Er:

Mat - Bordsdekorationer - Servering

Rådgör med vår hovmästare JOHN HEDLUND och begär offert.

Erkänt gott bord. Humana priser

Ni kan även beställa enstaka rätter såsom Delikatess-smörgåsar, Stekt fågel, Kött- och fiskrätter, Soppa.
Dessert eller vad Ni önskar.

Norrköpingsortens Slakteriförening

Telefon Namnanrop: SLAKTERIFORENINGEN

levererar

stadens **BÄSTA BRÖD**

NORRKÖPINGS FÖRENADE BAGERIER AB.

Aug. Andersons Bageri

Grundad 1889

Frédr. Ohlsons Ångbageri

Grundad 1847

NAMNANROP: FÖRENADE BAGERIER eller telefon 298 10

NORRKÖPINGSKAMRATERNA VANN

Ni vinner också med **FESTPROGRAM**
från **ARTIST- och MUSIKERFÖR-
MEDLINGARNA** i Norrköping och
Linköping. Telefon "Arbetsförmedlingen"

Beträffande fritidsorkestrar samarbetar Arbetsförmedlingen med Sv. Musikerförbundets musikerförmedlingar. Telefoner: Norrköping 30202, Linköping 25175

Vi höjer

POKALEN

---

och lyckönskar KAMRATERNA till redan vunna och även kommande framgångar på idrottsbanan

★ ★ ★

JOHN BJÖRKS GULDSMEDSAFFÄR

★

BRÅDDGATAN 19 - TEL. 251 34

AKTIEBOLAGET
NORRKÖPINGS YLLEFABRIK

KONTOR: DRAGSGATAN 11 :: TELEFON 24999

MEDALJER
PLAKETTER
KLUBBMÄSTERSKAPSTECKEN
FÖRENINGSMÄRKEN

Skissförslag fritt på begäran!

SPORRONG & Co.
KUNSGATAN 17 STOCKHOLM 7
Tel.: Namnanrop "Sporrong & Co."

Rederi A.-B.
NORDEN

REGULJÄR LASTTRAFIK
Norrköping—Stockholm

Telefoner: 239 99 & 218 99

Bästa Försäkringskydd
Lägsta Premioutgift

— i —

FÖRSÄKRINGSBOLAGET

LEIRE

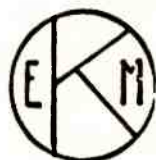
Avd.-kontoret i Norrköping

Gamla Rådstugugatan 52

Telefoner: 247 33 och 33650

MÖBLER & INREDNINGAR

för Hemmet, Kontoret, Affären och
offentliga lokaler

INREDNINGSFIRMAN
ERIK M. KARDELL

Fabriksgatan 7, Norrköping, Tel. 234 70

Gymna

stadens egen
skoindustri genom att köpa

"Norrköpingskodon"

— i —

Nya Skoboden

NORRA KUNGSGATAN 33
Telefon 260 23

Lundbergs Skoaffär

Nya Torget - NORRKÖPING
Telefon 228 54

BRADFORD lätta lastvagnar

omgående leverans.

*JOWETT personvagn

* 1947 års engelska bilsensation

Utseende "amerikanskt" — köregenskaper på toppen av de bästa Euro-
peiska — 1.5 lts 4 cyl. toppventilmotor med lösa cylinderfoder. Rymlig
kaross (3 i framsätet) låg vikt (900 kg.) ★ Begär upplysningar!

~~~~~  
**SUNDOVIST**

TELEFONER:



~~~~~  
MOTOR A.-B.

206 52 och 202 71

*F*ör banbrytande idrottsliga framgångar under de 50 åren gratuleras Norrköpingskamraterna av

GUSTAFSSONS GUMMIVERKSTAD AB.
NORRKÖPING

A.-B. WANIA

NORRKÖPING

Telefoner: 229 81 & 329 81

*Leveranskraftig, välsorterad
partiaffär i*

KORTA VAROR - TRIKÅ och
SYBEHÖR

*Ö*ÅR FIRMA ÄR
GAMMAL — MEN VARNORNA
ÄRO ALLTID
UNGA OCH MODERNA

Frölings

Hospitalsgatan 6 — Telefon 225 10

Etabl. 1871

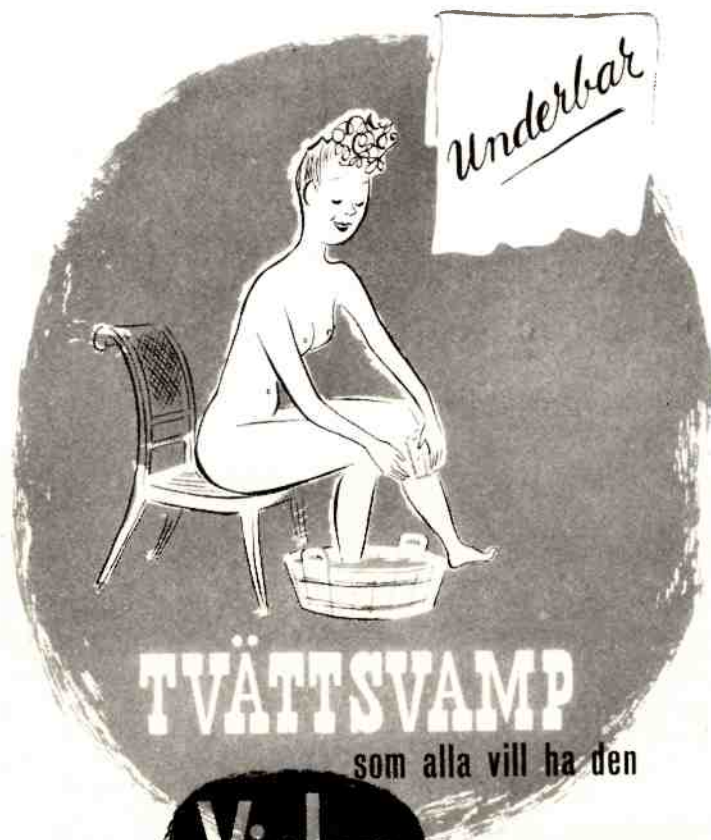
GOD MAT

i trivsamt miljö

Eksjö:	STADSHOTELLET
Jönköping:	HELMERSHUS MUNKEN
Kalmar:	HOTELL WITT
Katrineholm:	STADSHOTELLET
Linköping:	CASINO DRUVAN
Motala:	VÄTTERN
Norrköping:	DRUVAN KRONAN NORDSTJÄRNAN
Nybro:	STORA HOTELLET
Nyköping:	VÄRDHUSET
Nässjö:	STADSHOTELLET
Oskarshamn:	STADSKÄLLAREN
Oxelösund:	HOTELL KUSTEN
Söderköping:	STADSHOTELLET
Västervik:	HÖRNAN

Direktion:

Ö. Sveriges Allmänna Restaurang Aktiebolag

Viska

*VISKA är populär. Den är också värd sin popularitet, ty Viska-
svampen är en kvalitetsprodukt som man verkligen har nytta av.
Viska tvättsvamp finns i lämpliga storlekar för varje behov —
och den är billig.   ☉   Köp den och använd den.*

AB NORDISK SILKECELLULOSA - NORRKÖPING

Det är inte bara vid JUBILEUMS- och andra festliga tillfällen man måste vara vårdad i håret. Ständigt hårkorrekt är den som använder ★

"Pe Efs" *Peau d'Espagne*

vilket är IDROTTSMÄNNENS HÅRVATTEN

Vårt motto vid tillverkningen är: "Endast det bästa är gott nog"

PARFUMERIE FRANCAISE Norrköping, tel. 207 18

Vid behov av

KARTONGER
och
WELLPAPP

RING

A.-B. KRAFTEMBALLAGE

TELEFONER: 238 88 - 263 88 - 210 70
NORRKÖPING ●

~~~~~
*På Harvesters
traktorer och lant-
bruksmaskiner kan
jordbrukaren alltid
lita*

A.-B. INTERNATIONAL HARVESTER Co.
NORRKÖPING

**FILIP
ERIKSSON
A.-B.**

KLÄDEFABRIK

KNÄPPINGSBORGSGATAN 2 A
TELEFONER: 233 60 och 213 60

PRIMA *V*AROR

är mellet för vår affär

Birger Hesselman

Speceriatfär

Kneippbaden - Telefon 223 81

BIL-AKTIEBOLAGET

Uno Hultman

Utställning: Knäppingsborgsgat. 7
Slottsgat. 116 - NORRKÖPING
Växel: 340 45

FÖRSÄLJER

CHRYSLER
PLYMOUTH
FARGO
STANDARD
SKODA

RESERVDELSLAGER FÖR SAMTL. DESSA MÄRKEN

Alfr. Johansson AB.

JÄRNAFFÄR

Drottninggatan 54 Tel.: 201 93, 219 64

Sport- o. husgerådsartiklar, Byggnadsmateriel

Till KAMRATERNAS många
Jubileumsevenemang
åker man bäst
på en

KUNGS
Velociped

På fördelaktigaste villkor köper
Ni den från

BRÖDERNA ANDERSSONS
Velociped- & Radiofabrik
Filialen: N. Kungsgat. 5, Norrköping

Byggnads A.-B.
L. E. LUNDBERG

utför

Nybyggnader

och

Reparationer

Kontor: Drottninggatan 25
Tel.: 328 29, 336 89

ADOLF SÖDERBERGS EFTR.

(Harald Lewenhagen)

AUTOMOBILFIRMA

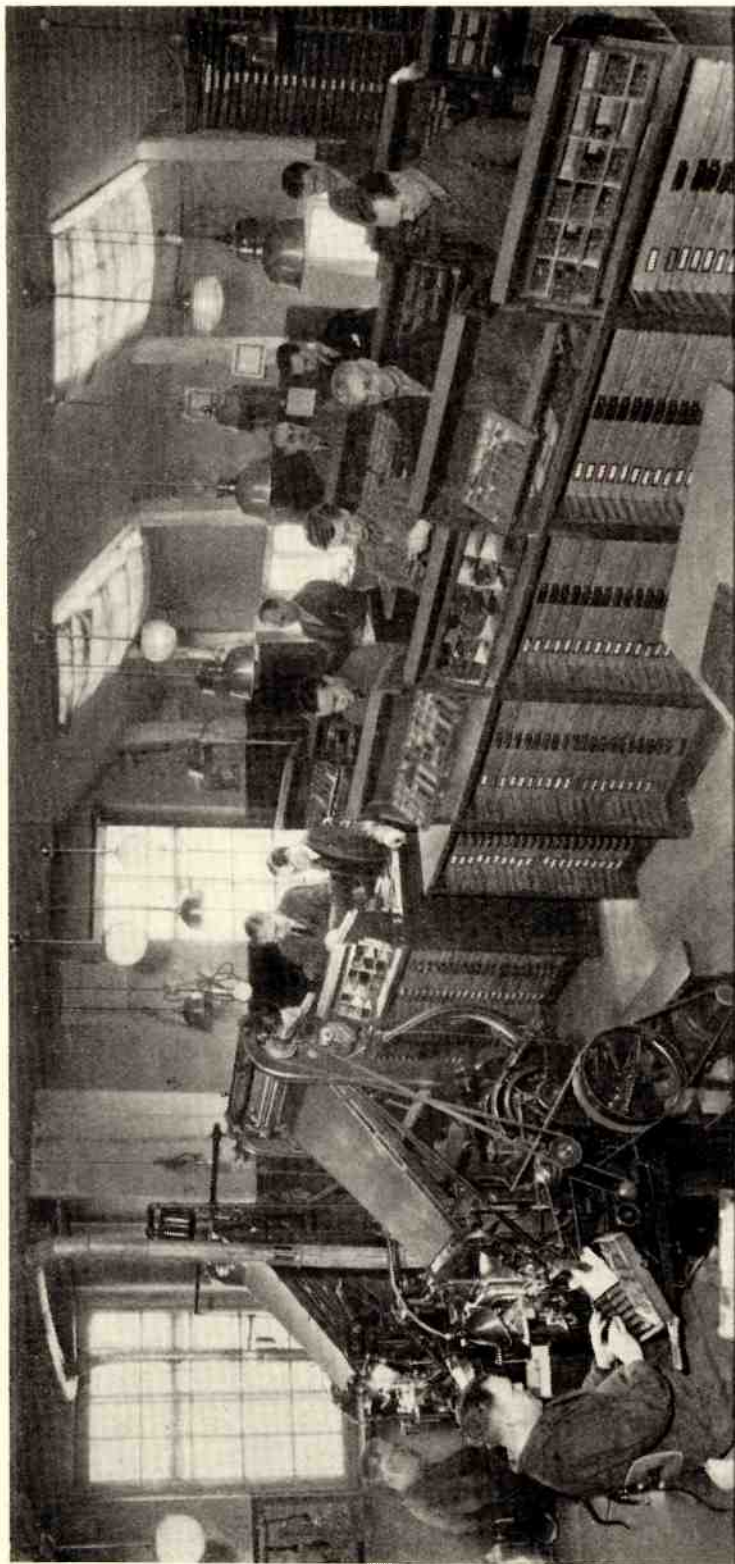

*Auktoriserad General Motors försäljare i Norrköping
med omnejd för*

CHEVROLET • BEDFORD
BUICK • OLDSMOBILE
PONTIAC • CADILLAC
WAUXHALL

Packhusgatan 1 Norrköping Telefon 294 20 (växel)

RESERVDENSLAGER, N. Kyrkogatan 8

Ett avsnitt av sätteriet.

AKTIEBOLAGET TRYCKSAKER BOK- & ACCIDENSTRYCKERI

Telefon 20952 * REPSLAGAREGATAN 25 * Telefon 23463

I KVARTERET SYRÉNBUSKEN

kommer vi att så småningom
uppföra nya moderna bostäder.
Teckna Eder i god tid för bostad

Kollektiv tvätt - Gemensam bastu
Kindergarten - Värmemätning

KONRAD E. ÖSTERBERG

Telefon 235 30

S ————— S

SJÖBERGS
Skeppshandel A/B

Larsson & Iding. Hjältareg. 9. Malmö

**Proviant, Däcks- och Maskinför-
nödenheter**

**Segel-, Presenning- och Flagg-
fabrik, Tågvirke, Ställinor**

K. Sjökarteverkets försäljningsombud

Export från frilager

Telefoner: **205 08** och **215 69**

Telegramadress: "Sjöberg"

A ————— B

RA
BÄST
BILLIGAST

äter Ni på

GRAND
BAR-RESTAURANT

DROTTNINGGAT. 8 — TEL. 1365
KATRINEHOLM

Innehavare: ALLAN KINBERG

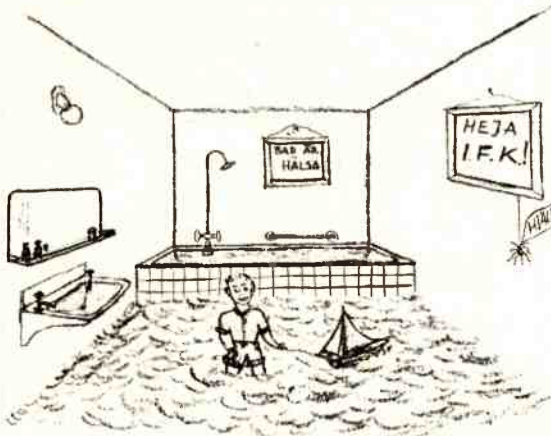
Montera STANDARDHJUL på Er hästvagn

50%
sparad
dragkraft
90%
sparad
olja

— det kostar endast halva priset för en ny vagn. Monteringen klarar Ni lätt själv på en halvtimme. Det patenterade hästvagnshjulet STANDARD kräver ingen ändring av vagnaxlar eller annat. Fördelarna av att byta till STANDARD-hjul äro: dubbel last-förmåga — kortad körtid — jämn gång även på dålig väg — ingen fastkörning i lös jord eller djupa hjulspår — minimal smörjning.

AKTIEBOLAGET STANDARDHJUL
Hantverkaregatan 24, Norrköping
Tel. 238 81

NÄRÅ' GUBBAR

DET KOMMER INTE EN DROPPE IGENOM GOLVET
NÄR ISOLERINGEN ÄR UTFÖRD AV

FIRMA

MARTIN JANSSON

NORRKÖPING

SPECIALFIRMA FÖR ALLA SLAGS
ASFALT- OCH ISOLERINGARBETEN

*Sveriges största och modernaste
specialfabrik för*

MJÖLKNINGSMASKINER

*Fjälsserveringen
där alla trivs*

God Mat

i trivsamt miljö

Varma soppor	40 öre
Fiskrätter	1 kr.
Köttätter.....	fr. 90 öre—1: 50 kr.
Efterrätter	50 öre
Kaffe per kopp	15 och 20 öre

konsum-*Restaurangen*

NYTT. MODERNT. BILLIGT. TRIVSAMT

TELEFON - GARAGE
RESTAURANT

TELEFON NAMNANROP
Hôtel Ritz

NORRKÖPING

Det verkliga

Jubileumskaffet

finner
födelsedagsfirande i

E. APPELQVISTS
SPECERIAFFÄR

V. S:t Persgatan 12 - Telefon 232 42

*Kamraterna "reste borst" mot de
engelska profssen*

Kvalitéstarka BORSTAR

FINNER NI I VÅR SPECIALAFFÄR

OTTO DAHL

Borstfabrik

GAMLA RÅDSTUGUGATAN 5

